

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Αστρολογική Ωδή **CARMEN ASTROLOGICUM**

Δωροθέου Σιδωνίου
Τα αυθεντικά ελληνικά κείμενα

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Αστρολογική Ωδή

CARMEN ASTROLOGICUM

Δωροθέου Σιδωνίου

Τα αυθεντικά ελληνικά κείμενα

ΠΥΡΙΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ	17
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ	19
5ο ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ CARMEN ASTROLOGICUM	20
1ο, 2ο, 3ο & 4ο ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ CARMEN ASTROLOGICUM	151
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΓΛΩΣΣΑΡΙ	199
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
Διδασκαλία βασικών αρχών και τεχνικών της ελληνικής αστρολογίας	223
ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΖΩΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΟΧΕΣ	
Τα φυσικά χαρακτηριστικά των ζωδίων	225
Βλέποντα ή ισοδυναμούντα ζώδια	226
Προσάττοντα και ακούοντα ζώδια	227
ΠΕΡΙ ΥΨΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΠΕΙΝΩΜΑΤΩΝ	229
ΔΩΔΕΚΑΤΗΜΟΡΙΑ	233
ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΟΙΚΟΥΣ	
Τόπος-Ζώδιο και Τόπος-Οίκος	237
Τα τεταρτημόρια και η φύση τους	242
Η διαδοχική ανατολή των τόπων-οίκων	244
ΟΙ ΟΨΕΙΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΟΥΣ	247
Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΙΚΩΝ ΟΨΕΩΝ	251
ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΤΩΝ	253
Η αναφορά του Ωροσκόπου και τα ισανάφορα ζώδια	254
Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ ΣΤΟ ΟΥΡΑΝΙΟ ΣΤΕΡΕΩΜΑ	
Επιτάχυνση και επιβράδυνση των πλανητών	259
Αύξηση και μείωση του ουράνιου πλάτους των πλανητών	260
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ	
Πλανήτες στηρίζοντες και ακρόνυνκτοι	263
Η έωα και η έσπερία φάση των πλανητών	270
ΥΠΑΥΓΟΣ ΠΛΑΝΗΤΗΣ	273
ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ	277
ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	279
ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	285

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό έρχεται να καλύψει ένα κενό πολλών αιώνων, αποκαλύπτοντας στο σύγχρονο αναγνώστη τα αρχαία ελληνικά κείμενα που γράφτηκαν πριν από 2.000 χρόνια από τον **Δωρόθεο τον Σιδώνιο** σε ένα διδακτικό ποίημα με τον τίτλο *Carmen Astrologicum*. Η λατινική λέξη *carmen* αποδίδεται ως ωδή, ύμνος, ποίημα, διδασκαλία. Πράγματι, το ποίημα του Δωρόθεου είναι γραμμένο σε δακτυλικούς εξάμετρους στίχους, όπως και τα έπη του Ομήρου. Έτσι, ενώ το *Carmen Astrologicum* δίνει αρχικά την εντύπωση ενός απλού λογοτεχνικού κειμένου, στην πραγματικότητα δεν είναι άλλο από μια αστρολογική διδασκαλία σε έμμετρο λόγο, που αφορά στα σημαντικότερα θέματα, τα οποία απασχολούσαν τους πολίτες της εποχής του Δωρόθεου. Μόνο ένα μέρος από τους δακτυλικούς εξάμετρους στίχους έχει παραδοθεί σε μας από τα γραπτά άλλων συγγραφέων, οι οποίοι διέσωσαν και μετέφεραν το *Carmen Astrologicum* είτε στην αυθεντική του μορφή είτε στη διαλεκτική μορφή της ελληνικής που επικρατούσε στην εκάστοτε εποχή.

Το έργο του Δωρόθεου έχει ιδιαίτερο ιστορικό ενδιαφέρον, αφού μέσα από τη γλαφυρότητα των στίχων του ο αναγνώστης μπορεί να ταξιδέψει στην αρχαία εποχή και να παρακολουθήσει τα ήθη και τις συνήθειες που επικρατούσαν τότε. Κυρίως όμως το *Carmen Astrologicum* αποτελεί τη θεμελιώδη πηγή γνώσης για τους σύγχρονους μελετητές, οι οποίοι επιθυμούν να γνωρίσουν την προέλευση των «κανόνων» που χρησιμοποιούνται σήμερα στην παραδοσιακή αστρολογία παγκοσμίως.

Ο Δωρόθεος από τη Σιδώνα πιστεύεται ότι έζησε το πρώτο μισό του 1ου αιώνα, πιθανότατα πριν από το 65 μ.Χ. Ήταν σύγχρονος του Μανίλιου (περ. 14 μ.Χ.), ο οποίος συνέγραψε το περίφημο λυρικό ποίημα *Astronomica*, αλλά προγενέστερος του Κλαύδιου Πτολεμαίου (περ. 120 μ.Χ.), δημιουργού της *Μαθηματικής Συντάξεως* και της *Τετραβίβλου*. Αν και δεν γνωρίζουμε πολλά για τη ζωή του, ο Δωρόθεος έχει αναγνωριστεί από τους συγχρόνους του, αλλά και τους μεταγενέστερους, ως ένας σοφός και πολύ μορφωμένος άνθρωπος. Είναι αξιοσημείωτο ότι στα γραπτά πολλών λογίων και ιστορικών –Ελλήνων, Ρωμαίων, Περσών, Αράβων κ.ά. – υπάρχουν αναφορές στην προσωπικότητα και το έργο του Δωρόθεου.

Όπως μας διαβεβαιώνει ο ίδιος ο Δωρόθεος μέσα από τους στίχους του, ως πηγή άντλησης των γνώσεών του χρησιμοποιεί τα κείμενα του Ερμή του Τρισμαγίστου. Τα κείμενα αυτά, γνωστά ως *Ερμητικά*, περικλείουν όλη τη σοφία του αρχαίου κόσμου και αποτελούν την αρχέγονη πηγή γνώσης, τόσο για τις επιστήμες των μαθηματικών και της αστρονομίας όσο και για την προέλευση και τη δημιουργία της αλφαβήτου και της γραφής.

Με το έργο του ο Δωρόθεος αναδεικνύεται στον κυριότερο «φορέα» της αρχαίας ελληνικής αστρολογικής παράδοσης, η οποία, στους αιώνες που ακολούθησαν, είτε αλλοιώθηκε είτε αγνοήθηκε.

Ένας από τους συνεχιστές του έργου του Δωρόθεου υπήρξε ο **Μανέθων** (γενν. 80 μ.Χ.), ο οποίος επιχείρησε να αναπτύξει τις δωροθεϊκές διδασκαλίες σε ένα ποίημα που συνέθεσε για την αστρολογία. Λίγο αργότερα, το έργο του Δωρόθεου μιμήθηκε και ο **Ανουβίων**, ελεγειακός ποιητής, που συνέθεσε ένα ποίημα για τις όψεις των πλανητών και την παρουσία τους σε οίκους και ζώδια, καθώς και τις επιδράσεις που επιφέρουν στην προσωπική ζωή και τις σχέσεις των ανθρώπων. Όσον αφορά στον **Κλαύδιο Πτολεμαίο** (περ. 120 μ.Χ.), αν και στο έργο του δεν υπάρχουν αναφορές στο *Carmen Astrologicum*, είναι βέβαιο ότι περιλαμβανόταν στα αναγνώσματα τα οποία διαμόρφωσαν την αστρολογική του παιδεία και άποψη – παρόλο που στην *Τετράβιβλο* διαφοροποιείται από τον Δωρόθεο σε κάποια σημεία όπως, π.χ., ως προς τους κυβερνήτες των τριπλοτήτων.

Το 2ο αιώνα, ο **Vettius Valens** ο Αντιοχεύς συνέταξε την *Άνθολογία*, που θεωρείται το πιο αντιπροσωπευτικό έργο του κύριου ρεύματος της ελληνικής παράδοσης. Η *Άνθολογία* είναι μάλλον το πολυτιμότερο από τα διασωθέντα κείμενα, επειδή ο Valens καταπιάνεται με τους περισσότερους αστρολογικούς τομείς, παραθέτοντας μάλιστα σωρεία παραδειγμάτων. Αργότερα, ο **Αντίοχος ο Αθηναίος** (τέλη 2ου αιώνα μ.Χ.) έγραψε το *Θησαυρό*· σε αυτόν οφείλεται, κατά ένα μεγάλο μέρος, η μεταφορά των αρχαιότερων κειμένων της ελληνικής αστρολογικής παράδοσης σε μεταγενέστερους μελετητές. Συνεχιστής του δωροθεϊκού έργου υπήρξε και ο **Πορφύριος** (περ. 233-303 μ.Χ.), γνωστός νεοπλατωνικός φιλόσοφος, ο οποίος συνέγραψε επίσης πολλά σχόλια και μελέτες για το έργο του Αριστοτέλη και του Κλαύδιου Πτολεμαίου. Είναι δε και ο δημιουργός του ομώνυμου συστήματος οικοθεσίας. Στον Πορφύριο αποδίδεται, άλλωστε, η μεταφορά πολλών αυθεντικών ελληνικών κειμένων που αναλύουν παλαιότερες αστρονομικές μεθόδους. Στη συνέχεια, ο **Παύλος ο Αλεξανδρεύς** (378 μ.Χ.) έγραψε τα *Εισαγωγικά Θέματα*, έργο που σώζεται ολόκληρο και είναι ίσως το πιο αντιπροσωπευτικό για τα βασικά θέματα και έννοιες της αστρολογίας των ελληνιστικών χρόνων. Όπως ο Valens και ο Παύλος ο Αλεξανδρινός, ο **Julius Firmicus Matternus** (τέλη 4ου αιώνα) αντλεί εμφανώς τη διδασκαλία του από ελληνιστικές πηγές, παρόλο που το βιβλίο του *Matheseos Libri VIII* (γύρω στο 330 μ.Χ.) είναι γραμμένο στα λατινικά. Περιγράφει τον Δωρόθεο «ως ένα πολύ σοφό άτομο, που έγραψε για την πρόβλεψη από τα αστέρια με πολύ ακριβείς και εμπεριστατωμένους στίχους». Στο τέταρτο και πέμπτο βιβλίο του *Matheseos Libri*, ο Firmicus μετέφρασε το μεγαλύτερο μέρος του ποιήματος του Ανουβίωνα.

Την ίδια εποχή ο **Μάξιμος** (4ος ή 5ος αι.), ακολουθώντας στα βασικά σημεία τον Δωρόθεο, έγραψε το ποίημα *Περὶ καταρχῶν*, ένα σημαντικό τμήμα του οποίου σώζεται στα ελληνικά. Επίσης, ο **Ηφαιστίων** από τις Θήβες της Αιγύπτου (τέλη 4ου - αρχές 5ου αι.), έγραψε ένα τρίτομο έργο, τα *Αποτελεσματικά*, που σώζεται σε πολύ καλή κατάσταση. Το έργο αυτό αποτελεί ένα συνδυασμό των διδασκαλιών του Δωρόθεου και του Πτολεμαίου, οι οποίοι υπήρξαν οι βασικοί εκπρόσωποι των δύο κυριότερων σχολών που επηρέασαν την ελληνική αστρολογική σκέψη. Στον Ηφαιστίωνα οφείλεται, κατεξοχήν, η διάσωση του μεγαλύτερου όγκου των αυθεντικών κειμένων από το *Carmen Astrologicum*. Μέσα από το έργο του μάς παρέχεται η δυνατότητα να εντοπίσουμε τις διαφορές μεταξύ του αυθεντικού Δωρόθεου και μεταγενέστερων εκδοχών του, οι οποίες στην πορεία του χρόνου υπέστησαν προσθήκες και αλλοιώσεις. Αν και δεν γνωρίζουμε πολλά για τη ζωή του Ηφαιστίωνα, πολλοί Βυζαντινοί μελετητές έγραψαν εργασίες και σχόλια στα *Αποτελεσματικά* του. Στο δεύτερο τόμο του έργου του διασώζεται ο γενέθλιος χάρτης του, σύμφωνα με τον οποίο ο Ηφαιστίων γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια στις 11.50 π.μ., στις 26 Νοεμβρίου του 380 μ.Χ.

Ένας σημαντικός και γνήσιος συνεχιστής της ελληνιστικής και δωροθεϊκής αστρολογικής παράδοσης υπήρξε και ο **Πάλχος** (5ος αι. μ.Χ.), αν και έχει διασωθεί μόνο ένα μικρό μέρος του έργου του. Ασχολήθηκε με τα ίδια θέματα με τα οποία καταπιάνεται ο Δωρόθεος στο *Carmen Astrologicum* και –το σημαντικότερο– παρέθεσε πολλά παραδείγματα ωροσκοπίων που αφορούσαν σε όλα τα θέματα, κατά κύριο λόγο σε θαλάσσια ταξίδια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιου ωροσκοπίου αποτελεί ένας ωριαίος χάρτης του 479 μ.Χ., που θέμα του είχε την ασφάλεια ενός πλοίου, το οποίο είχε αποπλεύσει από την Αλεξάνδρεια με προορισμό τη Σμύρνη. Ο Πάλχος εξέτασε το θέμα σύμφωνα με τους δωροθεϊκούς «κανόνες» και κατέληξε σε λεπτομερή συμπεράσματα για το είδος των εμπορευμάτων που αποτελούσαν το φορτίο του πλοίου. Επίσης, συμπέρανε ότι το πλοίο είχε πέσει σε καταιγίδα και ότι εμπόρευμα και πλήρωμα μεταφέρθηκαν σε άλλο πλοίο· τέλος, όρισε το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβούσε μέχρι την επιστροφή του πλοίου. Περί το 500 μ.Χ. ο **Ιουλιανός ο Λαοδικεύς** συνέγραψε και αυτός μια εργασία *Περὶ καταρχῶν*, από την οποία σώζεται μόνο ένα μικρό μέρος, που αναφέρεται κυρίως στις πολεμικές επιχειρήσεις.

Κατά τη διάρκεια του 6ου αιώνα ο **Ολυμπιόδωρος** (περ. 564 μ.Χ.) δημιούργησε στην Αθήνα μια αστρολογική σχολή και άφησε σημαντικό διδακτικό έργο, μέσω του οποίου σχολιάζεται αλλά και διαφωτίζεται η αστρολογική σκέψη και πρακτική που περιέχεται στην ερμητική και την ελληνιστική παράδοση. Παράλληλα, και ο εσφαλμένα αποκληθείς **Ρητόριος ο Αιγύ-**

πτιος (7ος αι. μ.Χ.), ο οποίος καταγόταν από τη Ρόδο, ακολούθησε τα ίχνη του Δωρόθεου. Χάρη σ' αυτόν διασώθηκαν πολλά αρχαία κείμενα – κυρίως τα γραπτά του Αντίοχου του Αθηναίου. Ως εκ τούτου, το έργο του σε πάρα πολλούς χειρόγραφους κώδικες φέρει τον τίτλο *Ἐκ τῶν Ἀντιόχου Θησαυρῶν. Επίλυσις καὶ διήγησις πάσης ἀστρονομικῆς τέχνης*, ενώ σε ένα μόνο πιο πρόσφατο χειρόγραφο και στα απόγρατά του έχει τον τίτλο *Ῥητορίου ἔκθεσις καὶ ἐπίλυσις περὶ τε τῶν προειρημένων δώδεκα ζωδίων καὶ περὶ ἐτέρων*.

Τον 8ο αιώνα, ο Άραβας **Abu-Mashar**, ένας από τους ιδρυτές της ισλαμικής αστρολογίας, μνημόνευσε τον Δωρόθεο ως αστρολογική αυθεντία. Μέσω του έργου του έχει παραδοθεί σε μας πολύτιμο υλικό της ελληνιστικής αστρολογίας, το οποίο δεν έχει ανευρεθεί σε άλλες πηγές. Την ίδια εποχή (8ος αι. μ.Χ.), ο **Ομάρ Ιμπν αλ-Φαρουχάν αλ-Τάμπαρι** μετέφρασε στα αραβικά το *Carmen Astrologicum*, το οποίο είχε μεταφραστεί ήδη από τον 3ο αιώνα στα παχλαβικά (αρχαία περσική διάλεκτος). Το αραβικό αυτό χειρόγραφο του 8ου αιώνα μεταφράστηκε στην αγγλική γλώσσα από τον David Pingree, το 1976. Η μετάφραση του Pingree μάς καθιστά ακόμα βεβαιότερους ότι η αραβική εκδοχή του *Carmen Astrologicum* αποτελεί ένα μείγμα του αυθεντικού δωροθεϊκού κειμένου και άλλων μεταγενέστερων. Μόνο η εκτενής μελέτη και διασταύρωση με τα «κατά Δωρόθεον» σωζόμενα ελληνικά κείμενα θα μπορούσε να εντοπίσει και να απομονώσει, σε μεγάλο βαθμό τουλάχιστον, τις πιθανές περσικές, ινδικές και αραβικές προσθήκες.

Κατά το 10ο, 11ο και 12ο αιώνα οι Βυζαντινοί αστρολόγοι μελετούσαν πολύ το έργο του Δωρόθεου. Από την εργασία τους διασώθηκαν και έχουν περιέλθει σε μας δύο χειρόγραφοι κώδικες, εκ των οποίων ο ένας πραγματεύεται το γενέθλιο ωροσκόπιο του **Κωνσταντίνου ΣΤ' του Πορφυρογέννητου**, και ο άλλος τα γενέθλια και τις επετείους του ιδίου, σύμφωνα πάντα με τη δωροθεϊκή διδασκαλία. Ο **Δημόφιλος** (10ος αι. μ.Χ.) συνέγραψε και αυτός αξιόλογες μελέτες, ενώ μέρος του διασωθέντος έργου του περιέχει σχόλια και υλικό για τις αρχαιότερες αστρολογικές μεθόδους. Δύο σοφοί άνδρες του 12ου αιώνα, ο **Ιωάννης Τζέτζης** και ο **Μιχαήλ Ιταλικός**, αναφέρονται συχνά στα γραπτά τους στο έργο του Δωρόθεου. Τους ακολούθησε ο **Ελευθέριος Έλιος**, ο οποίος, χρησιμοποιώντας το όνομα «Πάλχος», περιέλαβε στο έργο του (περ. 1388 μ.Χ.) ένα αυθεντικό απόσπασμα από το πέμπτο βιβλίο του *Carmen Astrologicum* και αρκετά ακόμη αποσπάσματα από την αραβική εκδοχή.

Η κυριότερη επίδραση της εργασίας του Δωρόθεου του Σιδωνίου στην ελληνική αστρολογία ήταν η μετατόπιση της έμφασης από την ανάλυση χαρακτήρα των αστρολογικών χαρτών στη μελέτη των *καταρχών* ή, αλ-

λιώς, των ωριαίων ερωτήσεων. Για την ακρίβεια, το έργο του είναι η πρώτη γνωστή πηγή άντλησης τέτοιων θεμάτων, στα οποία βασίστηκε κατά κύριο λόγο η ανάπτυξη της ωριαίας και της αστρολογίας επιλογής, όπως είναι γνωστές μέχρι σήμερα. Ο Δωρόθεος συνέταξε, επίσης, πολύ καλά οργανωμένους αστρολογικούς «κανόνες», που αφορούσαν στα σημαντικότερα θέματα τα οποία απασχολούσαν τους πολίτες της εποχής του. Μέσω του ιδίου και των διαδόχων του, οι κανόνες αυτοί έγιναν διαθέσιμοι στους Ευρωπαίους αστρολόγους του Μεσαίωνα – γεγονός που διορθώνει την κοινή αντίληψη ότι από το 12ο μέχρι το 15ο αιώνα η αστρολογία ήταν κατά κύριο λόγο αποκλειστικά πτολεμαϊκή. Ο Πτολεμαίος, μέσω της *Τετραβίβλου*, ασχολείται κυρίως με τις φυσικές επιρροές και τα αίτια και όχι με τα καθημερινά πρακτικά θέματα, όπως ο Δωρόθεος.

Μέσα στη δίνη των ιστορικών και πολεμικών αναταραχών στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, τα πρωτότυπα κείμενα του Δωρόθεου ακολούθησαν την τύχη όλων των κειμένων της ελληνικής γραμματείας: κλάπηκαν, καταστράφηκαν, αλλοιώθηκαν, αντιγράφηκαν. Το γεγονός ότι, τελικά, ορισμένα κείμενα διασώθηκαν οφείλεται στην επίπονη εργασία αξιόλογων λογίων, οι οποίοι, ευτυχώς, συναντώνται σε όλες τις εποχές. Με την πάροδο των αιώνων, τα χειρόγραφα των ελληνικών κειμένων όλων των προαναφερθέντων, και άλλων, εξίσου αξιόλογων, αστρονόμων-αστρολόγων συγκεντρώθηκαν και ταξινομήθηκαν σε κώδικες. Από τους κώδικες αυτούς προήλθε ένα 12τομο έργο, το *CCAG* (*Catalogus Codicum Astrologorum Graecorum*), που είναι χωρισμένο σε 20 ενότητες και βρίσκεται στη βιβλιοθήκη της Βασιλικής Ακαδημίας του Βελγίου.

Όσον αφορά στο *Carmen Astrologicum*, πολλοί σύγχρονοι Ευρωπαίοι μελετητές, όπως ο Franz Cumont, ο Franz Boll, ο Wilhelm Kroll και ο Victor Stegemann, ανέλαβαν την αποδελτίωση όλων των «κατά Δωρόθεον» κειμένων, και στη δική τους εργασία οφείλεται η αναβίωση των πέντε βιβλίων του *Carmen Astrologicum* στην ελληνική γλώσσα. Στην παρούσα έκδοση, τα ονόματα των ανωτέρω, καθώς και όλων των άλλων μελετητών, βρίσκονται καταγεγραμμένα στην κεφαλή του αρχαίου κειμένου. Οι δε χειρόγραφοι κώδικες από τους οποίους προήλθε η «ανασύσταση» των ελληνικών κειμένων του *Carmen Astrologicum* είναι οι ακόλουθοι:

- B** = Παρισινός ελληνικός, φύλλα 216, αρχές 14ου αιώνα
- C** = Μαρκιανός ελληνικός, φύλλα 213, 14ος αιώνας
- E** = Αγγελικός ελληνικός, φύλλα 346, γραμμένος το 1388 από τον Ελευθέριο Έλιο («Πάλχος»).

- H** = Μαρκιανός ελληνικός, φύλλα 434, 15ος αιώνας
I = Λαυρεντιανός, φύλλα 247, του 14ου αιώνα, γραμμένος από μαθητές του Ιωάννη Αβράμιου
L = Λαυρεντιανός, φύλλα 170, 11ος αιώνας
R = Παρισινός
S = Οξφορδιανός Σαβιλιανός, φύλλα 105, 15ος αιώνας
U = Βιντομπονένσιος Ελλήνων φιλοσόφων, φύλλα 371, 16ος αιώνας
V = Βατικανός ελληνικός, φύλλα 244, 14ος αιώνας
v = Βατικανός ελληνικός, φύλλα 175, 15ος αιώνας
W = Βιντομπονένσιος Ελλήνων φιλοσόφων, φύλλα 226, γραμμένος μεταξύ 1169 και 1241
Z = Μαρκιανός ελληνικός, φύλλα 370, 10ος αιώνας

Το *Carmen Astrologicum* είναι γνωστό και ως *Πεντάτευχος*, επειδή χωρίζεται σε πέντε μέρη, καθένα από τα οποία αναφέρεται σε διαφορετικούς τομείς και θέματα της ζωής. Το πρώτο βιβλίο είναι αφιερωμένο στις βασικές αρχές της αστρολογίας και στις γενέθλιες προδιαγραφές που αφορούν στους γονείς και τα αδέρφια. Στο δεύτερο βιβλίο, ο Δωρόθεος πραγματεύεται θέματα για τα παιδιά, το γάμο, τις όψεις των πλανητών, καθώς και τις θέσεις τους σε ζώδια και οίκους. Στο τρίτο και τέταρτο βιβλίο αναλύονται όλα όσα αφορούν στη διάρκεια της ζωής και την κυριαρχία των Χρονοκρατόρων. Στο πέμπτο βιβλίο, που θεωρείται και το πιο σημαντικό, περιέχονται πρακτικές οδηγίες και βασικοί «κανόνες» της ωριαίας και της αστρολογίας επιλογής για τα περισσότερα θέματα της καθημερινότητας. Ως κυριότερα χαρακτηριστικά της δωροθεϊκής διδασκαλίας αναφέρουμε, ενδεικτικά, τη διάκριση των ωροσκοπίων σε ημερήσια και νυκτερινά, τους κυβερνήτες των τριπλοτήτων, τον κυρίαρχο ρόλο της Σελήνης, καθώς και τη χρήση των κλήρων.

Στην τρέχουσα έκδοση περιλαμβάνονται τα σωζόμενα ελληνικά αποσπάσματα από το πέμπτο βιβλίο του *Carmen Astrologicum* στην αυθεντική τους μορφή και σε μετάφραση. Το πέμπτο βιβλίο του Δωρόθεου θεωρείται το θεμέλιο της ωριαίας και της αστρολογίας επιλογής, όπως εφαρμόζονται μέχρι τις μέρες μας, επειδή σε αυτό περιλαμβάνονται όλες οι οδηγίες για την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων που απασχολούσαν τους πολίτες της εποχής του – προβλήματα τα οποία, όπως εύκολα μπορεί να διαπιστώσει ο αναγνώστης, δεν διαφέρουν και πολύ από τα σημερινά.

Τη μετάφραση του πέμπτου βιβλίου ακολουθούν τα αρχαία ελληνικά κείμενα των τεσσάρων πρώτων βιβλίων της *Πεντατεύχου*, τα οποία παρα-

τίθενται αμετάφραστα, ως προσφορά στους μελλοντικούς μελετητές που θα θελήσουν να εντρυφήσουν στην ελληνική αστρονομική-αστρολογική σκέψη και να αποκτήσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα του έργου του Δωρόθεου.

Με τη μεταφορά στο σημερινό αναγνώστη της δωροθεϊκής αστρολογικής αντίληψης, γεννήθηκε και η ανάγκη να δημιουργηθεί ένα παράρτημα ελληνικής αστρολογίας, στο οποίο αναλύονται κάποιες από τις αρχές και τις τεχνικές που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες μέχρι και τον 7ο μ.Χ. αιώνα, καθώς και ένα αστρολογικό γλωσσάρι ελληνικών αστρολογικών όρων και εννοιών. Έτσι, καθίσταται πιο φιλική και προσεγγίσιμη η αντίληψη για εκείνες τις τεχνικές που είναι άγνωστες στην πλειονότητα του ελληνικού αναγνωστικού κοινού και οι οποίες, παρότι λησμονήθηκαν για πολλούς αιώνες, ανακαλύπτονται εκ νέου και τίθενται σε εφαρμογή από τους σύγχρονους μελετητές.

Κατά τη μετάφραση των κειμένων του πέμπτου βιβλίου του *Carmen Astrologicum* κρίθηκε απαραίτητη και η συμβολή ενός φιλόλογου, προκειμένου να προκύψει ένα άρτιο καί ολοκληρωμένο αποτέλεσμα. Ο φιλόλογος Απόστολος Μ. Τζαφερόπουλος, που επιλέχθηκε γι' αυτό το σκοπό, αποδείχτηκε πολύτιμος αρωγός στο επίπονο αυτό έργο, αφού δίχως τις γνώσεις και τις γλωσσικές παρεμβάσεις του, η μεταφορά των αρχαίων κειμένων στη νέα ελληνική θα ήταν αδύνατη. Η συμβολή του κ. Τζαφερόπουλου στην παρούσα έκδοση συμπληρώνεται από ένα μικρό φιλολογικό γλωσσάρι, το οποίο παρατίθεται αμέσως μετά το αρχαίο κείμενο των τεσσάρων βιβλίων της *Πεντατεύχου*.

Η μετάφραση του πέμπτου βιβλίου του Δωρόθεου παρατίθεται στο παρόν βιβλίο ως «οδηγός» για ανάλογες μελλοντικές προσπάθειες, αλλά κρίθηκε απαραίτητη και για έναν ακόμα λόγο: Συχνά παρατηρείται το φαινόμενο της αυτολεξεί μετάφρασης ή της απλής φιλολογικής απόδοσης παρόμοιων κειμένων, χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη «εξειδίκευση» του συγγραφέα. Όμως η έλλειψη γνώσης των τεχνικών και της ορολογίας από την εποχή των ερμητικών κειμένων μέχρι και το 17ο αιώνα έχει τελικά αποτέλεσμα να μη γίνονται κατανοητές οι αστρονομικές-αστρολογικές έννοιες. Επιπλέον, η παράθεση και μετάφραση των ελληνικών χειρογράφων έγινε προκειμένου να μεταφερθεί όσο το δυνατόν πιο ατόφια η ελληνική σκέψη δίχως τις μεταγενέστερες ινδικές, περσικές και αραβικές προσμείξεις.

Δέσποινα Γιαννακοπούλου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

Από το έργο του Δωρόθεου μόνο κάποια αποσπάσματα έχουν διασωθεί μέσα στην μελέτη του Ηφαιστίωνα («*Αποτελεσματικά*»), μαζί με αναφορές Βυζαντινών συγγραφέων (Τζέτζης κ.ά.) και σχόλια (Δημόφιλος κ.ά.).

Για το φιλόλογο-μεταφραστή, και μάλιστα όταν αυτός δεν είναι εξοικειωμένος με την σημειολογική ορολογία των αστρολόγων, τα κείμενα αυτά αντιστέκονται σθεναρά και προβάλλουν σοβαρές μεταφραστικές δυσκολίες, όπως είναι: α) ο συχνά υπαινικτικός, συμβολικός ή και μυστικιστικός ακόμη λόγος, β) η δύσκαμπτη λόγια γλώσσα, η οποία αποδύεται σε έναν αγώνα υπερκεράσεως και αυτής ακόμη της αττικής διαλέκτου σὲ δυσκολίες, καθώς προσπαθεί να την μιμηθεί, και γ) η παράδοξη συχνά συντακτική πλοκή, η οποία ενδεχομένως να οφείλεται και στην κακή συντήρηση των κωδίκων ή την εσφαλμένη αντιγραφή και αναπαραγωγή των κειμένων μέσα στους αιώνες που μεσολάβησαν.

Τη μεγαλύτερη μεταφραστική δυσκολία όμως την εμφανίζει η με δακτυλικούς εξαμέτρους περιγραφή των αστρολογικών παρατηρήσεων του Δωρόθεου, διότι στα ανωτέρω δυσεπίλυτα προβλήματα προστίθενται και οι απαιτήσεις του εμμέτρου λόγου, που δημιουργούν ασφυκτικά πλαίσια στην διατύπωση.

Για όλους αυτούς τους αντικειμενικούς λόγους απαιτήθηκε στενή, χρονοβόρα και επίπονη συνεργασία με την συγγραφέα αυτού του πονήματος. Ευελπιστούμε όμως ότι με αυτό το δεδομένο επιτύχαμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Τέλος, για τη διευκόλυνση των αναγνωστών-ερευνητών παραθέσαμε ένα Γλωσσάρι των σημαντικότερων και προβληματικότερων λέξεων του κειμένου. Η επεξεργασία αυτού έγινε με καθαρώς φιλολογικά κριτήρια. Γι' αυτό και παρατίθενται περισσότερες της μιας σημασίες των λέξεων, καθώς και, όπου κρίνεται απαραίτητο, στοιχεία γραμματικής αναγνωρίσεως αυτών, αλλά και ετυμολογικές διευκρινίσεις.

Απόστολος Μ. Τζαφερόπουλος

Carmen Astrologicum

Βιβλίο 5ο

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΖΩΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΤΗΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ

ΠΕΡΙ ΑΓΟΡΑΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΔΩΝ

ΠΕΡΙ ΓΑΜΟΥ

V 1,5 – 5-8. Hephaistionis III 1, 1-7 (1-2 = fr. 64b Stegemann; 3-7 = fr. 65a Stegemann)

<α> *Περὶ ἐπιτηδείων ζωδίων καὶ Σελήνης ἐπιτηρήσεων εἰς καταρχήν*

Τὰ μὲν οὖν ὀρθῶς ἀνατέλλοντα ζώδια (ἔστι δὲ τὰ ἀπὸ Καρκίνου ἕως Τοξότου) ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς ἀκάκωτα τυχόντα ἀνεμποδίστως τὰ πρᾶτ-
τόμενα τελέσει, τὰ δὲ λοξὰ (ἔστι δὲ τὰ ἀπὸ Αἰγοκέρωτος ἕως Διδύμων) ἄνευ
μαρτυρίας ἀγαθοποιῶν ἀστέρων δυσκατέργαστα καὶ πολυχρόνια μηνύει, καὶ
τὰ τροπικὰ δὲ ἐν τῇ ἀνατολῇ ὄντα μετατρέπει ταχέως τὸ πρᾶττόμενον. ἐν δὲ
ἡμεριναῖς πράξεσιν ἐπιτηρητέον τὸν τε Κριὸν καὶ Λέοντα καὶ Τοξότην καὶ
Καρκίνον εἰ εἴη τις ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς καὶ ἡ Σελήνη τινὰ τούτων παροδεύει, ἐν
δὲ νυκτεριναῖς ὁμοίως τὰ διάμετρα τῶν ἡμερινῶν ζωδίων ἐπισκοπητέον.

Βλάπτει δὲ καὶ ἡ Σελήνη ἐκλείπουσα, καὶ μάλιστα ἐν τῷ γενεθλίῳ
ζωδίῳ ἢ τοῖς τούτου τριγώνοις, ἔτι δὲ καὶ ἐν συνόδῳ.

*ἀτὰρ καὶ τοίῃ ἐοῦσα
ἐς κακοεργεῖν ἐκλείψιός ἐστιν ἀμείνων,
καὶ δὲ συνεργῆσαι δόλια φρεσὶ μητιόωντι
καὶ λάθρη πρήσσουντι καὶ ὅσσα χρῆξε σιωπῆς.*

-
- ¹ Η Σελήνη, ως ο πιο ταχύς πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος, έχει τη δυνατότητα μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να κάνει τον κύκλο όλου του ζωδιακού, με αποτέλεσμα να «επιτηρεί» όλες τις όψεις που διαμορφώνονται με τους υπόλοιπους πλανήτες.
- ² Η λέξη *καταρχή* είναι παράγωγο του ρήματος *κατάρχω* = *κάνω αρχή κάποιου πράγματος* και δηλώνει την αρχή, την έναρξη κάποιας πράξης. Ο όρος συναντάται σε όλα τα ελληνικά αστρολογικά κείμενα και χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη χρονική στιγμή της έναρξης ενός γεγονότος και με βάση τη στιγμή αυτή δίνεται η δυνατότητα της «γένεσης» ενός αστρολογικού χάρτη. Μια *καταρχή* αναφέρεται ουσιαστικά στο «πάγωμα» του χρόνου σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, κατά την οποία απεικονίζεται η διάταξη των πλανητών στο ουράνιο στερέωμα. Η έννοια της *καταρχῆς*, λοιπόν, είναι διπλή: α) δηλώνει το *ξεκίνημα* μιας ενέργειας ή ενός γεγονότος και β) αναφέρεται στο *ωροσκόπιο* που δημιουργήθηκε τη στιγμή που ξεκινούσε το γεγονός. Στην παρούσα μετάφραση, η *καταρχή* υιοθετήθηκε ως αστρολογικός όρος της νέας ελληνικής, ο οποίος αποδίδει και τις δύο ανωτέρω σημασίες. Στα αρχαία ελληνικά κείμενα η λέξη αφορά στα ωροσκόπια ωριαίας αστρολογίας, αστρολογίας γεγονότος ή αστρολογίας επιλογής και όχι στο γενέθλιο ωροσκόπιο ενός ατόμου, το οποίο ονομαζόταν *θέμα* ή αλλιώς *γένεσις*.
- ³ Τα *ὀρθὰ* και τα *πλάγια* ζώδια είναι επίσης γνωστά και ως ζώδια μακράς και σύντομης ανόδου. Βλέπε σχετικά στο βιβλίο *Ωριαία Αστρολογία - Τα χαμένα κλειδιά*, σελ. 176-177.
- ⁴ Προτιμήθηκε το ρήμα *βλάπτομαι* (από τον Κρόνο, τον Άρη κ.λπ.), που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες αστρολόγοι, επειδή αποδίδει ακριβώς την κατάσταση *κακώσεως* του πλανήτη, αντί των εκφράσεων «προσβάλλονται», «κτυπιούνται», «βάλλονται» κ.λπ. που χρησιμοποιούνται σήμερα για να δηλώσουν τις δυσμενείς αστρολογικές επιρροές.
- ⁵ Δηλαδή, τα ζώδια του Αιγόκερω και του Καρκίνου. Ας σημειωθεί ότι την εποχή του Δωρό-

V 1,5 – 5-8. Ηφαιστίωνος III 1, 1-7 (1-2 = απόσπ. 64b Stegemann· 3-7 = απόσπ. 65a Stegemann)

<α> Περί των καταλλήλων ζωδίων και των επιτηρήσεων¹ της Σελήνης για την έναρξη ενεργειών²

Όταν ανατέλλουν τα ὀρθά ζώδια³ (και είναι αυτά από τον Καρκίνο έως τον Τοξότη) και τύχει να μη βλάπτονται⁴, θα φέρουν εις πέρας το έργο χωρίς εμπόδια, ενώ (όταν ανατέλλουν) τα πλάγια (και είναι αυτά από τον Αιγόκερω έως τους Διδύμους) και δεν έχουν όψεις με τους ευμενείς πλανήτες, προμηνύουν ότι τα έργα θα είναι δυσκολοκατόρθωτα και μακροχρόνια, και όταν ανατέλλουν τα τροπικά ζώδια⁵, δίνουν γρήγορα άλλη τροπή σε εκείνο που πράττει κανείς⁶. Στα ημερήσια ωροσκόπια πρέπει να στρέψει την προσοχή του κανείς στον Κριό, το Λέοντα, τον Τοξότη και τον Καρκίνο, εάν δηλαδή ανατέλλει κάποιο απ' αυτά και εάν η Σελήνη διελαύνει από εκεί, ενώ στα νυκτερινά ωροσκόπια πρέπει με τον ίδιο τρόπο να εξετάζει (κάποιος) τα απέναντι από τα ημερήσια ζώδια⁷.

Βλάπτει η Σελήνη, όταν βρίσκεται σε έκλειψη⁸, και μάλιστα στο γενέθλιο ζώδιό της ή στα τρίγωνα αυτού, καθώς επίσης (βλάπτει) και κατά τη σύνοδό της (με τον Ήλιο)⁹.

*... αλλά και τέτοια¹⁰ όταν είναι (η Σελήνη),
είναι πιο αποτελεσματική από την έκλειψη για
διενέργεια κακών πράξεων, για συνεργασία με εκείνον που
μελετά στο νου του δόλιες ενέργειες και ενεργεί
κρυφά, καθώς και για όσα απαιτούν μυστικότητα.*

θεου υπήρχε ταύτιση αστρονομικών και αστρολογικών ζωδίων, σε αντίθεση με την παρατηρούμενη στην εποχή μας –λόγω της μετάπτωσης των ισημεριών– διαφορά κατά ένα ολόκληρο ζώδιο μεταξύ τροπικού και αστρικού ζωδιακού.

⁶ Αυτό που σήμερα στην ωριαία, στην αστρολογία γεγονότος και επιλογής αποκαλείται «το ζητούμενο»· βλ. *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 76.

⁷ Έχει διαπιστωθεί ότι τα αστρολογικά κείμενα μέσα τους αιώνες έχουν υποστεί αλλαγές, συρραφές και εσφαλμένες αντιγραφές. Η φράση *τὰ διάμετρα τῶν ἡμερινῶν ζωδίων* δεν έχει αστρολογικό νόημα και για το λόγο αυτό η συγκεκριμένη παράγραφος έχει μεταφραστεί αυτολεξεί. Μήπως στην περίπτωση των νυκτερινών ωροσκοπίων εννοούνται τα απέναντι από τα ημερήσια ζώδια στην προαναφερθείσα τριπλότητα της φωτιάς, που είναι η τριπλότητα του αέρα;

⁸ Η Σελήνη σε έκλειψη βρίσκεται πάντοτε σε όψη αντίθεσης (180°) με τον Ήλιο, δηλαδή σε φάση πανσελήνου (☾ ☉ ☽).

⁹ Ας μην ξεχνάμε ότι η Σελήνη σε σύνοδο με τον Ήλιο πάντοτε θεωρείται ότι «καίγεται».

¹⁰ Δηλαδή, σε σύνοδο με τον Ήλιο.

ἐπιτηρητέον δὲ καὶ τὸ δωδεκατημόριον αὐτῆς μὴ ἐμπέση ὅπου Κρό-
νος ἢ Ἄρης. μηδὲ μὴν αὐτὴ ἔστω ἐν πανσελήνῳ·

δεῖ γὰρ ἔρην τε διχοστασίην τε τιτύσκειν.

μήτε ἐν τοῖς ἐκλειπτικοῖς μήτε κατὰ μῆκος ἢ πλάτος τοῖς ἀριθμοῖς
ἀφαιροῦσα μήτε εἴη ἐν τῷ νοτίῳ πέρατι μήτε ἐν ταῖς τελευταίαις μοίραις τῶν
ζωδίων ἐπειδὴ κακοποιοὶ εἰσιν.

¹ Περί δωδεκατημορίων βλέπε στο Παράρτημα, σελ. 233 - 235.

² δεῖ: Το ἀπρόσωπο ῥήμα δεῖ ἔχει δύο συντάξεις α) με αιτιατική προσώπου και ἀπαρέμφατο σημαίνει: πρέπει, οφείλει, εἶναι ἀνάγκη, ἐπιβάλλεται π.χ. «τὶ δεῖ με ἐλθεῖν;» = γιατί πρέπει ἐγὼ νὰ ἐλθω; (Πινδ. Ολυμπ. 6.48), β) με αιτιατική πράγματος και ἀπαρέμφατο, ὅπως ἐδῶ, σημαίνει: εἶναι προορισμένο, προώριστα, π.χ. «δεῖ τι γενέσθαι» (Θουκ. 5.26) (Α.Μ.Τ.).

³ Ἡ ἐννοια τῆς αὐξήσης και τῆς μείωσης τοῦ οὐράνιου μήκους ἐνός πλανήτη ἀναλύεται στο Παράρτημα σελ 259. Στὴν παρούσα μετάφραση ἡ αὐξομείωση τοῦ οὐράνιου μήκους ἀποδίδεται κυρίως με τοὺς ὅρους **επιταχυνόμενος** ἢ **επιβραδυνόμενος** (πλανήτη).

⁴ ΓΙΑ τὴν αὐξηση ἢ τὴ μείωση τῆς τιμῆς τοῦ οὐράνιου πλάτους ἐνός πλανήτη βλ. Παράρτημα σελ. 260.

Πρέπει να παρακολουθεί κανείς μήπως συμπέσει το δωδεκατημόριο¹ αυτής (της Σελήνης) εκεί όπου βρίσκεται ο Κρόνος ή ο Άρης. Μήτε όμως αυτή να είναι σε πανσέληνο,

*διότι είναι προδιαγεγραμμένο² έριδα και
διχόνοια να προκαλεί*

Μήτε να βρίσκεται στους εκλειπτικούς (δεσμούς Σελήνης) μήτε να είναι επιβραδυνόμενη³ ή να μειώνει την τιμή του ουράνιου πλάτους της⁴ μήτε να βρίσκεται στο μέγιστο νότιο πλάτος της μήτε στις τελευταίες μοίρες των ζωδίων, επειδή αυτές είναι δυσμενείς θέσεις⁵.

⁵ Βλ. σελ. 134 τον πίνακα των ορίων κατά Δωρόθεο, όπου οι τελευταίες μοίρες όλων των ζωδίων βρίσκονται στα όρια του Άρη και του Κρόνου.

V 5, 16-17. "Palchi" 88, 5-7 in E f. 126v et U f. 300; iam a F. Cumont in CCAG 1; 108 et a G. Kroll in CCAG 6; 67 (fr. 66a Stegemann) editum

πῶς δὲ παρῆλθεν αὐτοὺς καὶ τὸ κεφάλαιον Δωροθέου, ἔνθα λέγει·

δέρκεο δ' Ἡέλιόν τε μέγαν κραιπνήν τε Σελήνην
ἡδ' οἴκων βασιλῆας ἐν οἷς δύο φῶτα βέβηκεν,
ῥοιόνον δ' ἐπὶ τοῖσι καὶ αἰθέρος ἀκροτάτοιο
ζῶον ὅτι ψαύει μέσον οὐρανὸν ἀμφιπολεῦον,
καὶ Μῆνη τίνα τούτων ἔχει τόπον ἡδὲ τίς αὐτῆς
ἔστιν ἄναξ. ἦν δ' οὗτος ἀποκλιμάτεσσιν ἐνείη,
αὐτὴ τ' ἐ<ν> κέντροισιν, ἐνὶ πρώτοισι μὲν ἔργον
εὖαντες λαμπρόν τε φανήσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
ψεύσεται οἱ ὄριον, τὸ δέ οἱ τέλος ἐξαπολεῖται.

V 6, 1-7, 2. Hephaistionis III 7, 9-12 (fr. 81a Stegemann)

Δωροθέος δὲ παραινεῖ ἐν τοῖς ἔπεσι περὶ οἰκοδομίας οὕτως·

Ἦνίκα δ' αὖτε θέμεθλα δομήιά τ' ἔργα τελειοῖς
προσθετικὴ φάεσιν καὶ τοῖς κατὰ μῆκος ἀριθμοῖς
ἔστω τοι Κερόεσσα, τό τε πλάτος ἐμβαίνουσα
ᾧ τε βορειότατον ζώνης πλινθήϊόν ἐστιν,
ἢ Διὸς ἢ Παφίης ἐ<ν> σχήμασι μαρτυρεόντων
ἢ καὶ συνεσσομένων

-
- ¹ Το παρόν απόσπασμα αναφέρεται επίσης στα αποτελέσματα, τα οποία προκύπτουν από τις βασικές αστρολογικές συνθήκες που ισχύουν, όταν εξετάζουμε μία οποιαδήποτε καταρχή.
- ² Των μελετητῶν και ερευνητῶν που ἔχουν ασχοληθεῖ σχετικά με το αντικείμενο.
- ³ Πού εἶναι δηλ. τοποθετημένοι οι κυβερνήτες των ζωδίων του Ἡλίου και της Σελήνης.
- ⁴ Το ζώδιο που βρίσκεται στο υψηλότερο σημεῖο σε ἓνα ωροσκόπιο εἶναι το ζώδιο του 10ου οἴκου.
- ⁵ Το Μεσουράνημα.
- ⁶ Η λέξη *τόπος* ἐδῶ αναφέρεται και στο ζώδιο και στον οἶκο ὅπου βρίσκεται η Σελήνη, αφού την εποχή του Δωροθέου ἰσχυε το σύστημα *ταύτισης οἴκου-ζωδίου*, σύμφωνα με το οποίο κάθε οἶκος ἦταν ἓνα ολόκληρο ζώδιο. Στην παρούσα μετάφραση η λέξη *τόπος* ἐπιλέχθηκε να

V 5, 16-17. “Πάλχου” 88, 5-7 στον κώδικα E φύλλο 126ν και κώδικα U φύλλο 300· ήδη από τον F. Cumont στο CCAG 1· 108 και από τον G. Kroll στο CCAG 6· 67 (απόσπ. 66a Stegemann) εκδοθέν.¹

Πώς όμως διέφυγε την προσοχή αυτών² και το κεφάλαιο του Δωρόθεου, όπου αυτός λέγει:

*Βλέπε τον μεγάλο Ήλιο και την ταχεία Σελήνη
και τους κυβερνήτες των ζωδίων στα οποία
τα δύο φώτα έχουν σταθεί³, και μαζί μ’ αυτά
(βλέπε) τον Ωροσκόπο και του ακροτάτου αιθέρος
το ζώδιο⁴, διότι περιφερόμενο εγγίζει το μέσον
του ουρανού⁵, (βλέπε) και τη Σελήνη
σε ποιο οίκο⁶ βρίσκεται και ποιος είναι
ο κυβερνήτης της. Και αν αυτός βρίσκεται σε κατιόντα οίκο
και εκείνη (η Σελήνη) σε γωνιακό, στις αρχές του
το έργο ευοίωνο και λαμπρό θα εμφανισθεί,
αλλά κατά την πορεία του (η εντύπωση αυτή)
θα διαψευσθεί και το τέλος του (θα είναι) ολέθριο.*

V 6, 1-7, 2 Ηφαιστίωνος III 7, 9-12 (απόσπ. 81a Stegemann)⁷

Ο Δωρόθεος στα έπη του προβαίνει στις εξής παραινέσεις περί οικοδομικής:

*Όταν πάλι θεμέλια και δομικά έργα προσπαθείς
να εκτελέσεις, σε αύξουσα φάση⁸ και επιταχυνόμενη
να βρίσκεται η Σελήνη, καθώς αυτή προχωρά,
προς το μέγιστο βόρειο πλάτος της, ή ο Δίας ή
η Αφροδίτη να έχουν σύνοδο ή άλλη όψη μαζί της.*

αποδίδεται άλλοτε ως τόπος-οίκος και άλλοτε ως τόπος ζώδιο, ανάλογα με το αν στο κείμενο δίνεται περισσότερο βάρος στην έννοια του ζωδίου ή του οίκου. Βλ. Παράρτημα, σελ. 237.

⁷ Το απόσπασμα αυτό από το τρίτο βιβλίο του Ηφαιστίωνα αναφέρεται στις κατά Δωρόθεο ιδανικές αστρολογικές συνθήκες, όταν γίνεται έναρξη οικοδομικών εργασιών.

⁸ Για τον αναγνώστη που δεν είναι εξοικειωμένος με την αστρολογική ορολογία κρίνεται απαραίτητη η εξής διευκρίνιση: Δεν πρέπει να γίνεται σύγχυση μεταξύ αύξουσας και φθίνουσας φάσης (της Σελήνης) και αύξουσας και φθίνουσας όψης ενός πλανήτη. Στην πρώτη περίπτωση έχουμε αναφορά στην αύξηση ή τη μείωση του φωτός της Σελήνης, ανάλογα με το πόσων ημερών είναι, ενώ οι αύξουσες και οι φθίνουσες όψεις των πλανητών δηλώνουν ότι αυτές γίνονται αντίθετα ή σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων (βλ. *Ωριαία Αστρολογία* σελ. 134-137).

Φαίνων γε μένεσσιν ἐρύκει δερκόμενος,
μαλερὴν δὲ περὶ φλόγα Θοῦρος ὀρίνει.

Καθαίρετέον δὲ τοὺς τοίχους ἀπὸ τοῦ βορεινοῦ ὕψους <Σελήνης> κατερχομένης, ἀνενεκτέον δὲ λίθον ἀπὸ θεμελίων αὐτῆς οὔσης ἐν τοῖς χθαμαλώτατοις μέρεσιν, τουτέστιν ἐν τῷ νοτίῳ πέρατι.

<ἐν πᾶσι δὲ τούτοις οἱ μὲν κακοποιοὶ ἀπέστωσαν, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ μαρτυρεῖν ἔωσαν.>

V 9, 1-43, 8. Hephaistionis III 16, 1-17 (11-17 fr. 80a Stegemann)

<ις> *Περὶ ἀγορασίας διαφόρων εἰδῶν*

Ἐπισκόπει τὴν καταρχὴν οὕτως. καὶ ἀφοριστέον τὸν μὲν ὠροσκόπον τῷ πιπράσκοντι, τὸ δὲ δύνων τῷ ἀγοράζοντι, τὸ <δὲ> μεσουράνημα τῷ τιμήματι, τὸ δὲ ὑπόγειον τῷ ἀγοραζομένῳ, ἐκ δὲ τῶν ἐπιμαρτυρούντων τοῖς τόποις καταστοχαστέον περὶ τοῦ ἀποτελέσματος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως πῆξαι περὶ ἀγορασίας τὴν μὲν Σελήνην τὸ πιπρασκόμενον σῶμα ἢ χωρίον ἢ τι ἕτερον πιπρασκόμενον, τὸν δὲ ἀστέρα ἀφ' οὗ τὴν ἀπόρροϊαν πεποίηται τὸν πιπράσκοντα, ὃ δὲ συνάπτει τὸν ἀγοράζοντα· καὶ πρόσεχε ἕκαστον τούτων καὶ τὰς μαρτυρίας.

¹ Ο Κρόνος θεωρεῖται δυσμενῆς ἐξαιτίας της υπερβολικῆς ψυχρῆς του φύσης καὶ ὁ Ἄρης ἐξαιτίας της υπέρμετρης θερμότητάς του.

² Δηλ. ὅταν κινεῖται ἀπὸ το μέγιστο βόρειο ουράνιο πλάτος (♄ □ ♎) καὶ ἡ τιμὴ της μειώνεται μέχρι νὰ φθάσει σὲ πλάτος 0° (♄ σ ♊).

³ Ὅταν ἡ Σελήνη κινεῖται ἀπὸ το μέγιστο νότιο ουράνιο πλάτος (♄ □ ♋) καὶ ἡ τιμὴ της μειώνεται μέχρι νὰ φθάσει σὲ πλάτος 0° (♄ σ ♏).

*Ο Κρόνος σε όψη με τη Σελήνη γίνεται εμπόδιο
με τις δυνάμεις του και ο Άρης
με την καταστρεπτική του φλόγα διεγείρει¹.*

Πρέπει (να ξεκινάς) το γκρέμισμα τοίχων, όταν η Σελήνη μειώνει την τιμή του βόρειου πλάτους της², και ν' αρχίσεις ν' ανυψώνεις τοίχο από τα θεμέλια, όταν αυτή είναι στο χαμηλότερο σημείο³, δηλαδή στο μέγιστο νότιο πλάτος της⁴.

<Σε κάθε περίπτωση όμως οι δυσμενείς πλανήτες να είναι σε απόσταση, ενώ οι ευμενείς να δηλώνουν την παρουσία τους⁵>.

V 9, 1-43, 8. Ηφαιστίωνος III 16, 1-17 (11-17 απόσπ. 80a Stegemann)

<ις> Περί αγοράς διαφόρων ειδών⁶

Να εξετάξεις το ωροσκόπιο της έναρξης (μιας αγοράς) ως εξής: στον Ωροσκόπο πρέπει να τοποθετήσεις τον πωλητή και στον 7ο οίκο τον αγοραστή, την τιμή του προϊόντος στο Μεσουράνημα, και στον 4ο οίκο το εμπόρευμα. Από τους πλανήτες που έχουν όψεις με τους οίκους αυτούς πρέπει να συνάγεται το συμπέρασμα περί του αποτελέσματος. Είναι δυνατόν να εξετάξεις και με άλλον τρόπο την αγοραπωλησία: η Σελήνη να αντιπροσωπεύει το πράγμα ή την τοποθεσία ή οτιδήποτε άλλο πωλείται, ο πλανήτης από τον οποίο αποχωρίστηκε (η Σελήνη) τον πωλητή και εκείνος προς τον οποίο συγκλίνει, τον αγοραστή. Και να προσέχεις τον κάθε ένα από αυτούς (τους πλανήτες) και τις όψεις τους.

⁴ Η αστρολογική αυτή εκτίμηση, που προτείνει το γκρέμισμα των τοίχων να γίνεται με τη μείωση του βόρειου πλάτους της Σελήνης και η ανέγερση των τοίχων με τη μείωση του νότιου πλάτους της, είναι ένα σκεπτικό που έχει επιβεβαιωθεί με το πέρασμα του χρόνου.

⁵ Οι αγαθοποιοί πλανήτες να συμμετέχουν με όψεις.

⁶ Το κείμενο αυτό αναφέρεται γενικά στις αγοραπωλησίες και ειδικότερα στις αγορές και τις πωλήσεις των υπηρετών, αλλά και των οικοπέδων.

Ἐπισκοπητέον ἔκ τε τῆς Σελήνης εἰ σεσίνωται ὁ πιπρασκόμενος ἢ οὐ. καθολικῶς δὲ τῆς Σελήνης καθ' αὐτὴν οὔσης ἐν μὲν Κριῷ ῥεμβὸς καὶ ἀλήμων ὁ πιπρασκόμενος οἰκέτης, ἐν δὲ Ταύρῳ ἰσχυρὸς καὶ ὑπομονητικός, καλοὶ δὲ οἱ οἰκέται ἀγοραζόμενοι εὐρίσκονται ἐν τῷ τρίτῳ δεκανῶ τῶν Διδύμων, ἐν δὲ Καρκίνῳ νωχελεῖς καὶ δολεροί, ἐν δὲ Λέοντι γενναῖοι καὶ ἄρπαγες καὶ ἀδηφάγοι, κακοστόμαχοι δέ ἐν Παρθένῳ συνετὸν μηνύει, ἐν δὲ Ζυγῷ φιλεργὸν καὶ δίκαιον, ἐν δὲ Σκορπίῳ ἰσχυρόν, δολερόν τε τὰ ἦθη καὶ βαρύνθυμον, ὁμοίως καὶ ἐν Τοξότη, ἐν δὲ Αἰγοκέρῳ παλίμβουλον καὶ ψεύστην, ἐν δὲ Ὑδροχῶ φιλεργόν, ἐν δὲ Ἰχθύσι κακὸν καὶ λοῖδορον.

Ὅποταν δὲ ὁ κλῆρος τῆς τύχης ἐμπέσῃ εἰς τὸν περὶ φιλίας τόπον, ὁ δὲ τούτου κύριος ἐν τῷ περὶ οἰκετῶν εὐρεθῇ σὺν τῷ δεσπόμενῳ τοῦ ὠροσκόπου, περὶ συνωνῆς οἰκέτου σημαίνουσιν. ἦν δὲ καὶ τῷ κυρίῳ τοῦ γάμου τὴν συναφὴν ποιοῖτο ἡ Σελήνη ἐφεστῶσης ἐπὶ τοῦ γαμικοῦ τῆς Ἀφροδίτης καὶ συνελεύσεσθαι καὶ κοινωνῆσαι φιλίας τῷ ἀγορασθέντι ἢ τῇ ἡγορασμένη μηνύει, τυχόντος δὲ τοῦ Ἑρμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ εὐπαιδεύτον παρέχει. αἰεὶ δὲ ἀφορᾶν χρὴ τὸν τοῦ Ἑρμοῦ ἀκάκωτον ὑπὸ τῶν κακοποιῶν καὶ μὴ ὕπαυγον ἐν ταῖς τῶν οἰκετῶν ἀγορασταῖς.

Ἐπὶ δὲ συνωνῆς χωρίου ἔστω τὸ μὲν ὑπόγειον ἢ γῆ, ὅπερ ἔαν κάθυγρον περὶ ποταμὸν ἢ θάλασσαν ἢ λίμνην εἶναι τὸ χωρίον λογιστέον, ἔαν δὲ ἀμφίβιον ἐπίμικτον ἢ διπλοῦν ἔκ τε ὄρειων καὶ πεδινῶν συνεστάναι, τὸ δὲ δύνον τὰ βοσκήματα καὶ τὴν ἐνθήκην τοῦ κτήματος, τὸ δὲ μεσουράνημα τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰς ἐπαύλεις.

¹ Η λέξη *καθολικῶς* στο πρωτότυπο δηλώνει ότι όσα γράφονται ισχύουν για ολόκληρο το ζώδιο του Κριού (30°) και όχι για έναν από τους τρεις δεκανούς του.

² Το συμπέρασμα περί κακοστόμαχου είναι πιθανόν να προκύπτει από το γεγονός ότι ο φυσικός 12ος οίκος των Λεόντων βρίσκεται στον Καρκίνο, που ως γνωστόν εξουσιάζει το στομάχι.

³ Οίκος της φιλίας: Αναφέρεται στον 11ο οίκο.

⁴ Οίκος των υπηρετών: Ο 6ος οίκος.

⁵ Ο 7ος οίκος εδώ αποδίδεται με τη λέξη *γάμος*.

⁶ Σήμερα υπάρχουν δύο αστρολογικοί όροι που αντιστοιχούν στην έννοια *ὑπαυγος*: α) ο «καμένος πλανήτης», ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση 17' - 8° 30' πριν ή μετά τον Ήλιο και β) «πλανήτης κάτω από τις ακτίνες του Ηλίου» που βρίσκεται σε απόσταση 17'-17° εκατέρωθεν του Ηλίου. Στη μετάφραση προτιμήθηκε η διατήρηση της πρωτότυπης ελληνικής λέξης *ὑπαυγος*, που καλύπτει και τις δύο ανωτέρω περιπτώσεις.

⁷ Αναφέρεται στα ζώδια του νερού: Καρκίνος, Σκορπιός, Ιχθύς.

Από τη θέση επίσης της Σελήνης πρέπει να συνάγεται εάν έχει υποστεί ή όχι ζημία ο πωλητής. Εάν η Σελήνη βρίσκεται στο ζώδιο του Κριού¹, ο υπηρέτης που αγοράζεται (είναι) περιπλανώμενος και άστεγος, εάν όμως βρίσκεται στον Ταύρο, τότε (ο υπηρέτης είναι) ανθεκτικός και έχει το προτέρημα να υπομένει. Επιτυχημένοι είναι οι υπηρέτες που αγοράζονται (όταν η Σελήνη βρίσκεται) στον τρίτο δεκανό των Διδύμων, ενώ στον Καρκίνο (είναι) νωχελικοί και δολεροί, στον Λέοντα δυνατοί, άρπαγες και αδηφάγοι, με ασθενικό όμως στομάχι². όταν (η Σελήνη) βρίσκεται στην Παρθένο δηλώνει τον συνετό, στο Ζυγό τον φιλόπονο και δίκαιο, στο Σκορπιό τον ισχυρό, τον δόλιο και βαρύθυμο, το ίδιο και στον Τοξότη, στον Αιγόκερω τον ευμετάβλητο και ψεύτη, στον Υδροχόο τον εργατικό και στους Ιχθύς τον κακόβουλο και κακολόγο.

Όταν όμως ο Κλήρος της Τύχης βρεθεί στον οίκο της φιλίας³ και ο κυβερνήτης αυτού βρεθεί στον οίκο των υπηρετών⁴ μαζί με τον κυβερνήτη του Ωροσκόπου, σημαίνει ότι ο υπηρέτης θα αγοραστεί. Εάν δε η Σελήνη βρεθεί σε σύνοδο με τον κυβερνήτη του 7ου οίκου⁵, ενώ η Αφροδίτη βρίσκεται στον 7ο, δηλώνει στον αγορασμένο ή στην αγορασμένη ότι θα συνευρεθεί και θα επικοινωνήσει φιλικά (με τον αγοραστή), και εάν τύχει ο Ερμής να είναι τοποθετημένος στο ζώδιο όπου βρίσκεται ο Κλήρος της Τύχης, η συναλλαγή αποβαίνει επιτυχής. Πρέπει δε πάντοτε, κατά τις αγοραπωλησίες των υπηρετών, να προσέχουμε τον (κυβερνήτη) του Ερμή, έτσι ώστε αυτός να μένει απρόσβλητος από τους κακοποιούς πλανήτες και να μην είναι ὕπαυλος⁶.

Κατά την αγοραπωλησία οικοπέδου, η γη να είναι ο 4ος οίκος, και πρέπει να εξετάζεται εάν (το ζώδιο του 4ου) είναι υγρό⁷, οπότε το οικόπεδο θα είναι κοντά σε ποταμό ή θάλασσα ή λίμνη. Αν όμως (το ζώδιο του 4ου) είναι αμφίβιο, επίμικτο ή διπλό, θα αποτελείται και από ορεινά και από πεδινά μέρη. Και ο 7ος οίκος να είναι τα βοσκοτόπια⁸ και η αποδοτικότητα του κτήματος, το Μεσουράνημα (10ος) τα δένδρα, τα φυτά⁹ και οι επαύλεις¹⁰, ο

⁸ Παρατηρούμε εδώ ότι πάνω στη γραμμή του ορίζοντα, που μέσα σε ένα χάρτη ορίζεται από τον άξονα 1ου-7ου και χωρίζει τον κύκλο σε δύο μέρη, ο Δωρόθεος τοποθετεί στον 1ο οίκο την οικία και στον 7ο οίκο την καλλιεργήσιμη γη, τα βοσκοτόπια και γενικότερα ό,τι εφάπτεται της επιφανείας της γης.

⁹ Οτιδήποτε είναι ψηλότερα από την επιφάνεια της γης (πάνω από τον ορίζοντα), όπως τα πολύ μεγάλα και υψηλά δέντρα, ανήκει στο 10ο οίκο που είναι το υψηλότερο σημείο του χάρτη.

¹⁰ Η αρχική ερμηνεία της λέξης ἔπαυλις είναι αγροτόσπιτο, υποστατικό ή οποιοδήποτε άλλο κτίσμα εκτός της κύριας κατοικίας βρισκόταν ἐπὶ τῆς αὐλῆς, ενώ σήμερα η ίδια λέξη χρησιμοποιείται για τα πολυτελή κτίσματα, γνωστά ως βίλες

ὁ δὲ ὠροσκόπος τὴν οἰκίαν καὶ τὰ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τοὺς ἐργαζομένους, καὶ τὸ ἀκάκωτον τούτων εὗρεθὲν ἢ κεκακωμένον μηνύει ἐκεῖνο τὸ μέρος. Τὰ δὲ διαστήματα μηνύει ἢ ἀναφορὰ τοῦ ὠροσκόπου· τοσαῦτα γὰρ σημεῖα ἢ στάδια μηνύει ὅσας μοίρας ἔχει.

Πληθούσης δὲ τῆς Σελήνης καὶ τῷ μήκει καὶ τῷ πλάτει προστιθείσης ἐν τῷ Ἀναβιβάζοντι ὁ ἀγοράζων πλείονα τιμὴν παρέξει, λειψιφώτου δὲ οὔσης καὶ τοῖς ἀριθμοῖς ἀφαιρούσης ἐν τῷ Καταβιβάζοντι ὁ ἀγοράζων ἐλάττονα τιμὴν δώσει. Λέγει γὰρ οὕτως Δωρόθεος·

συνδέσμῳ δ' ἀνάγοντι Σεληναίης παρεούσης
εἰ μὲν πλησιφάεσσα δρόμον τ' αὔξῃσιν ἀριθμοῖς
ὅττι κεν ὠνήσῃ δώσεις πλεον ἢ δόμεναι χρῆ,
αὐτίκα δ' ἐν κατάγοντι πορεύμασιν οἷσιν ἔλεξα
ἐρχομένης ἐπὶ μείον ἐλαφρῇ ἔσσεται ὠνή.
καὶ δὲ Σεληναίης φάσιν αἱ λεύσσης κεν ἰούσης
ἐκ συνόδου πρῶτον μετα<νισσομένης> τετράπλευρον
αἶθοπος Ἡελίοιο δικαιοτέροισιν ἄμεινον
χρήματα γὰρ δώσεις ὅσου ἄξιον ἦν ἀγοράζειν
καὶ πρῆγμα λῶον καταθήσεται οὔτε μὲν ἦσσαν
οὔτε λίην τι περισσόν, ἕως δέ κεν εἰς διάμετρον
ἔλθῃ πιπράσκοντι καὶ ἐγκαλέοντι συνοίσει.
τὸ τρίτον αὖ τετράγωνον ἐπὴν ἐλικῶπις ὁδεύῃ
ὠνεῖσθαι τότε καλὸν ὃ βούλεται ἢ διακλέψαι.
τετρατίῃ πλευρῇ δὲ θεῆς σύνοδόν <δε> κιούσης
βαῖδον ἂν ἐκ πολλοῦ δοίῃς τό τοι ἔσσετ' ἄμεινον.

¹ Πρόκειται για το ίδιο σκεπτικό, με το οποίο οποιοδήποτε όχημα (αυτοκίνητο, τραίνο, αεροπλάνο κ.ά.) και οι επιβαίνοντες σ' αυτό εκπροσωπούνται από τον 1ο οἶκο· έτσι και ένα σπίτι και οι διαμένοντες σ' αυτό θα εκπροσωπούνται από τον ίδιο οἶκο.

² Σχετικά με την αναφορά του ὠροσκόπου βλ. παράρτημα σελ. 254.

³ Η λέξη *σημεῖα* εδώ αναφέρεται στις στήλες όπου αναγράφονταν τα μίλια που οριοθετούσαν μία έκταση.

⁴ Στάδια: Μονάδα μέτρησης στην αρχαιότητα. Κάθε στάδιο ισούται με 184 μέτρα.

⁵ Με τη Σελήνη επιταχυνόμενη, ανοδική και σε *αύξουσα* φάση, ο πωλητής θα *αυξήσει* την τιμή.

⁶ Δηλαδή από το πρώτο τέταρτο έως την πανσέληνο που η Σελήνη βρίσκεται σε αντίθεση (180°) με τον Ήλιο.

⁷ Εφόσον φεύγει από πανσέληνο, η Σελήνη έχει ακόμα αρκετό φως.

δε Ωροσκόπος να δηλώνει την οικία, τα υπάρχοντα μέσα σ' αυτήν και τους εργαζόμενους¹, και οι ευμενείς ή δυσμενείς επιρροές σ' αυτούς (τους οίκους) δηλώνουν την κατάσταση εκείνου του οικοπέδου· τις δε διαστάσεις τις υποδεικνύει η *ἀναφορά* του Ωροσκόπου². διότι δηλώνει (ότι υπάρχουν) τόσα μίλια³ ή στάδια⁴ όσες μοίρες είναι (η *ἀναφορά* του Ωροσκόπου).

Εάν η Σελήνη βρίσκεται σε αύξουσα φάση και είναι επιταχυνόμενη και αυξάνει το βόρειο πλάτος της, ο αγοραστής θα πληρώσει ακριβότερα⁵, εάν όμως βρίσκεται σε φθίνουσα φάση και μειώνει την τιμή του νότιου πλάτους της, τότε ο αγοραστής θα πληρώσει λιγότερα. Σχετικά ο Δωρόθεος λέγει τα εξής:

Όταν η Σελήνη βρίσκεται σε σύνοδο με το Βόρειο Δεσμό, εάν μεν αυτή είναι γεμάτη και επιταχυνόμενη, οτιδήποτε και αν αγοράσεις θα το πληρώσεις πιο ακριβά απ' όσο πρέπει· εάν πάλι πηγαίνει προς το Νότιο Δεσμό με μειωμένη την πορεία που προανέφερα, η αγορά θα είναι πιο φθηνή. Εάν δεις να εμφανίζεται η Σελήνη, καθώς αυτή έρχεται από συζυγία με το λαμπρό Ήλιο και μεταβαίνει προς το πρώτο τέταρτό της, για τους δικαίους θα είναι συμφερότερο· διότι θα δώσεις τόσα χρήματα όσα αξίζει το προϊόν και θα αποθηκεύσεις το καλύτερο εμπόρευμα, που δεν (θα είναι) ούτε κατά τι λιγότερο ούτε κατά τι περισσότερο. Μέχρι να έλθει στη διάμετρο του κύκλου⁶, θα συμβάλλει στο συμφέρον και του αγοραστή και του πωλητού. Κατά το τρίτο πάλι τετράγωνο, όταν ακόμα το φως της είναι ζωηρό⁷, τότε είναι καλό να αγοράζει κανείς ό,τι θέλει παρά να αποφεύγει⁸. Στην τέταρτη πλευρά της θεάς⁹, καθώς πορεύεται σε σύνοδο¹⁰, θα δώσεις λιγότερα αντί για πολλά και αυτό θα σου είναι συμφέρον.

⁸ *διακλέπτω*: Αποχωρώ κρυφά, μένω στο σκοτάδι, αποφεύγω να βγουν οι ενέργειές μου στο φως. Στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον η Σελήνη έχει ακόμα φως, ο Δωρόθεος συμβουλεύει να μην αποφεύγουμε να βγούμε στην αγορά και να μην παραμένουμε αδρανείς ως προς τις αγορές μας (οὐ διακλέψαι).

⁹ Της Σελήνης.

¹⁰ Όταν η Σελήνη διανύει το τελευταίο τέταρτό της πορευόμενη σε σύνοδο με τον Ήλιο.

V 9, 1-6. Hoc capitulo usus est Iulianus Laodicensis, cuius epitome in **W** f. 159 inventa; iam a Kroll in CCAG 6; 80 edita

Περὶ ἀγορασμοῦ· Ἰουλιανοῦ

Περὶ δὲ ἀγορασμοῦ σκέπτου οὕτως. ἔστω σοι τὸ ὥνιον ἡ Σελήνη, ὁ δὲ πωλῶν ἀφ' ὧν ἡ Σελήνη ἀπορρέει, ὁ δὲ ἀγοράζων ᾧ ἡ Σελήνη συνάπτει. ἐὰν ἀπὸ κακοποιοῦ φέρεται ἡ Σελήνη, ὁ πωλῶν βλαβήσεται ἢ οὐ καλὸς ἔστιν, ἐὰν ἀπὸ ἀγαθοποιοῦ ἐπὶ ἀγαθοποιὸν φέρεται, καὶ τῷ πωλοῦντι καὶ τῷ ἀγοράζοντι λυσιτελήσει.

Καὶ ἀπὸ τῶν κεφαλαίων δὲ περὶ ἀγορασμοῦ σκέπτου οὕτως. ἔσται ὁ ὥροσκόπος ὁ ἀγοράζων, τὸ δῦνον ὁ πωλῶν, τὸ μεσουράνημα ἡ τιμή, τὸ ὑπόγειον τὸ πιπρασκόμενον. ἐὰν ἀγαθὸς μαρτυρῇ, ἀγαθὰ λέγε τὰ ἐφ' ἑκάστου κεφαλαίου σημαινόμενα.

¹ Εξετάζουμε δηλ. τον τελευταίο πλανήτη από τον οποίο αποχωρίστηκε η Σελήνη και ο οποίος δηλώνει «από ποια χέρια έφυγε το προϊόν».

² Το ρήμα *φέρεται* ερμηνεύθηκε «αποχωρίζεται» (αντί έρχεται), για να αποδοθεί καλύτερα η έννοια της αποκλίνουσας όψης που κάνει η Σελήνη.

³ Η αστρολογική ερμηνεία εδώ είναι η εξής: η Σελήνη, ως ο πιο γρήγορος πλανήτης που κάνει τη μεταφορά φωτός, μεταφέρει το φως ενός ευμενούς πλανήτη· βλ. *Παραδοσιακή Αστρολογία στη σύγχρονη εποχή*, σελ. 23-24.

V 9, 1-6 Αυτού του κεφαλαίου κάνει χρήση ο Ιουλιανός ο Λαοδικεύς, του οποίου (κεφαλαίου) επιτομή συναντάται στον κώδικα W φύλλο 159· ήδη (αυτή η επιτομή) έχει εκδοθεί από τον G. Kroll στο CCAG 6,80.

Περί αγοράς· Ιουλιανού

Σχετικά με την αγορά προϊόντων να σκέπτεσαι ως εξής: να θεωρείς ότι η Σελήνη εκπροσωπεί το προϊόν, τον πωλητή (εκπροσωπούν) οι πλανήτες από τους οποίους αποχωρεί η Σελήνη¹, και τον αγοραστή ο πλανήτης προς τον οποίο συγκλίνει η Σελήνη. Εάν η Σελήνη αποχωρίζεται² από όψη με ένα δυσμενή, ο πωλητής θα υποστεί ζημία ή δεν θα είναι καλός (ο πωλητής). Εάν όμως αποχωρίζεται από ευμενή και συγκλίνει προς ευμενή, θα προκύψει ωφέλεια και στον πωλητή και στον αγοραστή³.

Και από τα κεφάλαια τα σχετικά με τις αγορές να σκέπτεσαι ως εξής: ο Ωροσκόπος να εκπροσωπεί τον αγοραστή, ο 7ος οίκος τον πωλητή⁴, το Μεσουράνημα την τιμή και ο 4ος οίκος το προϊόν. Εάν κάποιος ευμενής πλανήτης είναι σε όψη (με αυτούς τους οίκους)⁵, αξιόπιστα να χαρακτηρίζεις τα όσα δηλώνονται στο κάθε ένα από τα κεφάλαια.

⁴ Ο συγκεκριμένος τρόπος σκέψης, να τοποθετείται δηλ. ο αγοραστής στον 1ο οίκο και ο πωλητής στον 7ο, ισχύει στις περιπτώσεις που ο ερωτών ή ο ενδιαφερόμενος είναι ο ίδιος ο αγοραστής.

⁵ Η φράση *ἐὰν ἀγαθὸς μαρτυρῇ, ἀγαθὰ λέγε τὰ σημαινόμενα*, δηλώνει ότι υπάρχει ένας ευμενής πλανήτης, που σχηματίζει σύνοδο ή άλλη όψη με έναν από τους τέσσερις οίκους, οι οποίοι σημειοδοτούν τον πωλητή, τον αγοραστή, το προϊόν ή την τιμή του.

V 16, 1-40. Hephaistionis III 9, 1-4 et 16-29 (1-4 et 24-29 = fr. 86a Stegemann)

<θ> Περί γάμου

Περί γάμου ἐπισκοπητέον οὕτως

ἄνδρα μὲν Ἥελιον καὶ ἀνερχόμενον σκοπὸν ὥρης,
 αὐτὴν δ' ἐκ ζωδίου θ' ἡμερόφρονα δυομένοιο
 κόρην ἄν φράσσαιο καὶ ἡνκόμου Κυθερείης.
 ἐκ δὲ μεσουρανίου τὸ καὶ ἔπλετο τηλόθι γαίης
 οἶον ἅμ' ἀλλήλοις ἄμφω βίον ἐκτελέουσι,
 ἀμφὶ δὲ τοι προικὸς μέσατον χθονὸς ἐξαγορεύσει.
 δερκομένῳ τίνες ἐσθλὰ, τίνες κακὰ τεκμαίρουσιν,
 Ἥελιος φανλοῖσι βεβλαμμένος, Ἀφρογενής τε
 Ζηγὸς ἐπεσσυμένον ἢ καὶ παρεόντος ἅμ' αὐτῇ,
 ἀνέρι πῆμα φέρουσιν, ἀτὰρ μέγα χάριμα γυναικί
 ἔμπαλιν αὖ Παφίην ὁπότεν βροτολοιγὸς ἴδῃσι
 ἢ Φαίνων κρυόεις ὀλοὸν τόδε σῆμα δάμαρτι
 ἔσσεται αἰσχύνῃ τε καὶ οὐκ ἐπὶ δηθὰ μένουσιν,
 ἦν δ' ἔτι καὶ Μήνη στυγερόν περὶ σῆμα γένηται
 ἀμφοτέροις εἶη κεν ἀπαίσιος ἥδε καταρχή.
 ἐσθλοὶ δ' αὖ Μαίης ὠκὺν γόνον εἰσορόωντες
 παίδων τέκμαρ ἔχουσιν ἐτήτυμον. ἐν τροπικῷ δὲ
 ζῶω μηδὲ νυ Κύπρις ἔοι τότε μηδὲ Σελήνη
 Κύπρις μαχλοτάτην τεύχει ῥυπαρὴν τε δάμαρτα
 θήσει φωριδίοισιν ἀρεσκομένην λεχέεσσιν,
 ἢ δέ κεν οὐ χρονίην εὐνὴν ὀπάσειε Σελήνη.

V 16, 1-40 Ηφαιστίωνος III 9, 1-4 και 16-29 (1-4 και 24-29 = απόσπ. 86a Stegemann)

<θ> Περί γάμου

Σχετικά με το γάμο να κάνεις την εξής εξέταση:

Ο άνδρας θα μπορούσε να εκπροσωπείται από τον Ήλιο και τον Ωροσκόπο και η σύζυγος, η κόρη η ποθοπλάνταχτη, από το ζώδιο που δύνει¹ και από την ομορφόμαλλη Αφροδίτη. Το Μεσουράνημα, που είναι το πιο μακρινό σημείο της γης, αντιπροσωπεύει τον κοινό τους βίο, όσο για την προίκα, το μέσον της γης² θα αποφανθεί ξεκάθαρα. Ο οξυδερκής παρατηρητής (μπορεί να διακρίνει) ποιοι (πλανήτες) φέρουν τα καλά και ποιοι τα άσχημα αποτελέσματα. Όταν ο Ήλιος βλάπτεται από τους δυσμενείς, και η Αφροδίτη εφορμά ταχέως προς τον Δία ή έχει σύνοδο μαζί του, στον άνδρα φέρνουν συμφορές, αλλά χαρά μεγάλη στη γυναίκα. Αντίθετα, όταν ο καταστροφικός Άρης αντικρύσει την Αφροδίτη ή ο κρυερός Κρόνος, ολέθριος αυτός εδώ ο οίωνος για τη σύζυγο θα αποβεί και δυσφημιστικός γι' αυτήν, και ακόμη ο γάμος δεν θα διαρκέσει πολύ.

Αν επιπλέον και η Σελήνη προστεθεί στο δυσάρεστο αυτόν οίωνό, και για τους δύο θα είναι δυσοίωνα αυτό τους το ξεκίνημα³. Αν πάλι οι καλότυχοι⁴ αντικρύζουν το ταχύ τέκνο της Μαίας⁵, δίνουν αδιάψευστη απόδειξη τεκνοποιίας. Και στα τροπικά ζώδια ούτε η Αφροδίτη ούτε η Σελήνη θα σε ευνοήσει. Η Αφροδίτη πλάθει την ακόλαστη και ανήθικη σύζυγο και την κάνει να αρέσκεται στα ένοχα κρεβάτια, και η Σελήνη δεν θα της δώσει μακροχρόνια συζυγική παστάδα.

¹ Το ζώδιο του 7ου οίκου.

² μέσατον χθονός: Ο 4ος οίκος, ο οποίος συμβολίζει την ακίνητη περιουσία.

³ Αφού στην καταρχή του γάμου υπάρχουν δυσάρεστοι οίωνοί, τότε και ο έγγαμος βίος θα είναι δυσάρεστος.

⁴ Ο Δίας και η Αφροδίτη.

⁵ Τον Ερμή.

Παρατηρητέον δὲ μάλιστα τὴν Ἀφροδίτην ἐν ταύταις ταῖς σκέψεσι μὴ εἶη μετὰ τῶν κακοποιῶν ἢ ἐν ταῖς τούτων μαρτυρίαις, ἀλλὰ μᾶλλον εἶη ἐν ὁρίοις εὐεργέος ἢ ἐν ζωδίοις. τυχοῦσα τοίνυν ἡ Ἀφροδίτη ἐν ὁρίοις ἢ ζωδίοις ἀγαθοποιοῦ καὶ εἰ ἐπιδεκατεύσει τῇ Σελήνῃ, ὑπὸ δὲ τοῦ Διὸς ἐπιδεκατεύεται (τουτέστι δεκάτη μὲν ἀπὸ Σελήνης, τετάρτη δὲ ἀπὸ Διός), κάλλιστον τὸν γάμον, θυμὴν τε καὶ τεκνοποιὸν ἀποτελέσει, καὶ μάλιστα ὅταν εἷς τῶν ἀγαθοποιῶν ἐπὶ τῶν πολυσπέρμων ζωδίων τύχη· οὕτω γὰρ τάχιστα συλλήψεις ποιήσει. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τὰ τρίγωνα σχήματα ἀποτελέσει πολυσπέρμων ὄντων τῶν ζωδίων, καὶ οἱ κακοποιοὶ ἐν τῷ τριγώνῳ σχήματι ἐπὶ τῶν πολυσπέρμων ζωδίων μαρτυρούμενοι ὑπ' ἀγαθοποιῶν τεκνοποιίαν δηλοῦσιν.

Ἐπισκοπεῖν δὲ χρὴ τὰ δύο θέματα τῶν γαμουμένων εἰ καὶ ἐπίπαν οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐν τοῖς ἀγαθοποιοῖς τόποις (τουτέστι διπλοῖ) κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ γάμου γίνονται ἢ συσχηματίζονται. εἰ δὲ καὶ κατὰ γένεσιν καὶ κατὰ πάροδον τὸ μεσουράνημα κοσμούμενον ἢ καὶ ἀγαθοποιῶν τόπος τοῦ θέματος τῆς γυναικὸς ἐμπέση εἰς τοῦ ἀνδρὸς μεσουράνημα, εἰδέναι χρὴ ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει τὴν παιδοποιίαν ἔσεσθαι, εὐάρεστον τε τὴν συμβίωσιν μηκυνθῆναι, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ ἐπικάριοι τόποι τῶν γενέσεων (τουτέστι Σελήνη καὶ Ἥλιος καὶ ὁ κληρὸς καὶ ὁ ὥροσκοπὸς) σύμφωνοι ὑπάρχωσιν. ἐπὰν δὲ καὶ πολὺσπερμον ἢ τὸ κατὰ κορυφὴν ζῳδιὸν κατὰ τὴν πρώτην συνέλευσιν τὰ τῆς συλλήψεως ἀσφαλῶς ἔσται. ἐπὰν δὲ τύχη ἐπὶ τοῦ κατὰ κορυφὴν τόπου ἀγαθοποιὸς ὑπὸ

¹ Για τα ὅρια των πλανητῶν ο αναγνώστης ας ανατρέξει στη σελ 134, στον πίνακα των ορίων κατὰ Δωρόθεο. Ὅσο για τα ζῳδια των ἀγαθοποιῶν, εἶναι αὐτὰ που κυβερνῶνται ἀπὸ τον Δία (Τοξότης, Ἰχθύες) καὶ ἀπὸ την Ἀφροδίτη (Ταύρος, Ζυγός).

² καὶ εἰ ἐπιδεκατεύσει τῇ Σελήνῃ, ὑπὸ δὲ τοῦ Διὸς ἐπιδεκατεύεται: Ἡ ἀπόδοση τῆς πρότασης ἀπαιτοῦσε ἐλεύθερη μετάφραση, ἀλλὰ ἡ ἀναλυτικὴ ἐπεξήγηση των ρημάτων ἐπιδεκατεύω καὶ ἐπιδεκατεύομαι ὑπάρχει στο παράρτημα σελ. 252. Πάντως, ἀπὸ το σχηματισμὸ που περιγράφεται στὴν ἀνωτέρω παράγραφο προκύπτει ἡ ἐξῆς εἰκόνα: Ἡ Σελήνη (π.χ. στὸν 1ο οἶκο) βρίσκεται σε ἀντίθεση με τον Δία στὸν 7ο καὶ ἡ Ἀφροδίτη στὸ 10ο οἶκο ἔχει τετράγωνο καὶ με τοὺς δύο.

³ Στὰ γόνιμα ζῳδια περιλαμβάνεται ἡ τριπλότης του νεροῦ Καρκίνος-Σκορπιός-Ἰχθύες. Ὁ **Καρκίνος** θεωρεῖται γόνιμο ζῳδιο, διότι ἐκεῖ ἔχει κυριαρχία ἡ Σελήνη καὶ ἔξαρση ὁ Δίας. Ὁ **Σκορπιός**, ἀν καὶ εἶναι τὸ ζῳδιο ὅπου κυριαρχεῖ ὁ Ἄρης, θεωρεῖται γόνιμο, ἀλλὰ τὸ λιγότερο γόνιμο ἀπὸ τα ζῳδια του νεροῦ.

Οἱ **Ἰχθύες** θεωροῦνται γόνιμο ζῳδιο, διότι σ' αὐτὸ κυριαρχεῖ ὁ Δίας καὶ εἶναι ζῳδιο που δίνει πολλὰ παιδιά.

Ὁ **Ταύρος** ἐπίσης ἐκλαμβάνεται ὡς γόνιμο ζῳδιο, διότι ἐκεῖ ἔχει κυριαρχία ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἔξαρση ἡ Σελήνη, δηλ. οἱ δύο θηλυκοὶ πλανήτες.

Στην έρευνα αυτή (περί γάμου) πρέπει να προσέχει κανείς να μην είναι η Αφροδίτη σε σύνοδο με τους κακοποιούς ή να έχει άλλη όψη μαζί τους, αλλά μάλλον να βρίσκεται στα όρια ή στα ζώδια¹ αγαθοποιού (πλανήτη)· και εάν τύχει η Αφροδίτη να βρίσκεται στα όρια ή τα ζώδια ενός αγαθοποιού και αυτή (η Αφροδίτη) βρίσκεται στο 10ο ζώδιο μετά τη Σελήνη και στο 4ο ζώδιο μετά τον Δία², θα καταστήσει το γάμο πάρα πολύ καλό, ευχάριστο και γόνιμο, και μάλιστα όταν ένας από τους αγαθοποιούς τύχει να βρίσκεται σε κάποιο από τα γόνιμα ζώδια³, διότι έτσι σύντομα θα επιτευχθούν οι συλλήψεις τέκνων. Το ίδιο αποτέλεσμα δηλώνουν και τα τρίγωνα (των ευμενών), όταν τα ζώδια είναι γόνιμα, (αλλά) και οι δυσμενείς πλανήτες φανερώνουν τεκνοποιία, όταν είναι σε γόνιμα ζώδια και σε όψη τριγώνου με τους ευμενείς.

Πρέπει δε να εξετάζει κανείς και τα γενέθλια ωροσκόπια των δύο μελλονύμφων, εάν δηλαδή και στα δύο ωροσκόπια οι αγαθοποιοί πλανήτες βρίσκονται σε ευμενείς οίκους κατά τον καιρό του γάμου ή σχηματίζουν όψεις μεταξύ τους. Εάν δε, τόσο από τα γενέθλια ωροσκόπια όσο και από τις διελύσεις⁴, πληρούνται στο Μεσουράνημα ευνοϊκές συνθήκες και ο οίκος όπου βρίσκονται οι αγαθοποιοί του γενεθλίου ωροσκοπίου της γυναίκας εμπίπτει στο Μεσουράνημα του ωροσκοπίου του άνδρα, τότε πρέπει να γνωρίζεις ότι μέσα στο ίδιο έτος θα αποκτήσουν παιδιά και η συμβίωσή τους θα είναι μακροχρόνια και ευάρεστη, και μάλιστα όταν οι πιο σημαντικοί τόποι των γενεθλίων ωροσκοπίων (δηλ. τα ζώδια όπου βρίσκεται η Σελήνη, ο Ήλιος, ο Κλήρος της Τύχης και ο Ωροσκόπος) βρίσκονται σε αρμονική σχέση μεταξύ τους. Εάν, επιπλέον, είναι και γόνιμο το ζώδιο του Μεσουρανήματος κατά την πρώτη συνεύρεση του ζεύγους, τότε η σύλληψη θα είναι εξασφαλισμένη⁵. Αντίθετα, εάν τύχει κατά τον καιρό του γάμου να βρίσκεται στο Μεσουράνη-

Όσον αφορά στους πλανήτες ισχύουν τα εξής:

- Ο Άρης, ο Κρόνος και ο Νότιος Δεσμός θεωρούνται άγονοι, λόγω της κακής τους επιρροής.
- Ο Ήλιος, αν και ευμενής και αντίθετα απ' ό,τι πιστεύεται, μπορεί να εκληφθεί ότι κλίνει προς το άγονο, λόγω της ιδιοσυγκρασίας του, που είναι ξηρή και υπερβολικά ζεστή.
- Η Αφροδίτη, ο Δίας και ο Βόρειος Δεσμός θεωρούνται γόνιμοι, λόγω της ευνοϊκής τους επιρροής.
- Ο Ερμής μόνος του είναι ουδέτερος, αλλά χρωματίζεται ανάλογα με τον πλανήτη με τον οποίο σχετίζεται.

⁴ Την εποχή που παντρεύονται.

⁵ Από σχετική μελέτη προέκυψε ότι την εποχή εκείνη για τη γέννηση του παιδιού χρησιμοποιούσαν τον 5ο οίκο, ενώ για τη σύλληψη το 10ο οίκο.

τὰς ἀνγὰς ὧν κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ γάμου σκοτεινὴν τὴν σύλληψιν καὶ τὴν τεκνοποιίαν σημαίνει, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν γυναικῶν αἷς καὶ τὸ θέμα οὕτω συμβέβηκεν ἔχειν τῆς γὰρ Ἀφροδίτης ὑπὸ τὰς ἀνγὰς οὔσης μετὰ Ἄρεως λαθραίως παρθενεύονται, καὶ Διὸς μαρτυροῦντος οἱ βιασάμενοι ἄξονται πρὸς γάμον. συμβαίνει δὲ πάλιν ὁμοίως κατὰ τὸν καιρὸν τῆς καταρχῆς καὶ τῆς Ἀφροδίτης ὑπὸ δύσιν τοῦ Ἡλίου.

*Εἴ γε μὲν ἦ πόσιός τις ἔχει δάμαρ ἢ δάμαρτος
ἀνὴρ ἐν ζῳῳ Μήνην κακοδαιμονέοντι,
τούτων ἀμφοτέρων κράτος οἴσεται, ὅς κεν ἔχησι
δωδέκατον μετὰ χρόνον ἀφ' ὠρονόμοιο Σελήνην
εἰν ἑτέρου γενέσει, καὶ δεσπότη εἵκελος ἔσται.
ἔξοχα δ' αὖ πάμμηνος ἀνιερὴ γαμέοντι,*

τουτέστι πανσέληνος. καὶ αἱ Σελῆναι δὲ τῶν δύο γενέσεων διαμετροῦσαι ἀλλήλας ἀπαίσιοί εἰσιν διχονοίας γὰρ παραίτιοι. κρατήσῃ δὲ ὅμως ἐν ταῖς φιλονεικίαις ὁ ἔχων ὑπὲρ γῆν τὴν Σελήνην. ἐν δὲ ἀρρενικῷ βεβῶσα Ἀφροδίτη, ὁ δὲ Ζεὺς ἐν θηλυκῷ – τοῖς ἀνδράσι τὸ τοιοῦτον σχῆμα καλὸν ὑπάρχει, ἔμπαλιν δὲ ταῖς θηλείαις ὅταν ἢ μὲν Ἀφροδίτη ἐν θηλυκῷ, ὁ δὲ Ζεὺς ἐν ἀρρενικῷ.

Ταῦτα μὲν ἐν τοῖς ἔπεσι Δωρόθεος ἐκτίθεται...

μα ένας αγαθοποιός, όντας ὕπαυγος, αυτό δηλώνει σκοτεινή¹ τη σύλληψη και την τεκνοποιία, και μάλιστα για γυναίκες που το γενέθλιο ωροσκόπιό τους βρίσκεται κάτω από τις ίδιες συνθήκες: όταν η Αφροδίτη είναι ὕπαυγος και μαζί με τον Άρη, τότε οι γυναίκες αυτές χάνουν την παρθενία τους με κρυφό (παράνομο) έρωτα και οι υπεύθυνοι της πράξεως τις νυμφεύονται, όταν ο Δίας συμμετέχει με όψη. Τα ίδια ισχύουν και στην καταρχή του γάμου όταν η Αφροδίτη βρίσκεται κάτω από το μέρος του ορίζοντος που δύνει ο Ήλιος².

*Εάν κάποια σύζυγος έχει τη Σελήνη του συζύγου της
ή κάποιος σύζυγος έχει (τη Σελήνη) της συζύγου του
στο ζώδιο του κακού δαίμονα³, από τους δύο αυτούς
θα επικρατήσει εκείνος, ο οποίος θα έχει τη Σελήνη
στο δωδέκατο χώρο από τον Ωροσκόπο του γενεθλίου
(ωροσκοπίου) του άλλου, αλλά τα ίδια θα ισχύουν
και για τον κυβερνήτη (της Σελήνης).
Εξαιρετικά δυσάρεστη πάλι θα είναι για τον
νυμφευόμενο η πάμμηνος,*

δηλαδή η πανσέληνος. Και εάν η γενέθλια Σελήνη του ενός βρίσκεται σε όψη αντίθεσης με τη γενέθλια Σελήνη του άλλου, αυτές είναι δυσοίωνες θέσεις· διότι είναι πρόξενοι διχόνοιας. Κατά τις φιλονεικίες όμως θα υπερισχύσει εκείνος που έχει τη Σελήνη επάνω από τον ορίζοντα. Εάν δε η Αφροδίτη βρίσκεται σε αρσενικό ζώδιο και ο Δίας σε θηλυκό –για τους άνδρες ο σχηματισμός αυτός είναι ευνοϊκός, αντίθετα για τις γυναίκες είναι ευνοϊκό, όταν η Αφροδίτη βρίσκεται σε θηλυκό ζώδιο και ο Δίας σε αρσενικό.

Αυτά εκθέτει στα έπη του ο Δωρόθεος...

Carmen Astrologicum

Βιβλίο 5ο

ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΣΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΑΦΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΜΒΡΥΩΝ

ΠΕΡΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΠΕΡΙ ΕΝΑΓΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΑΣ

V 17, 1-8. Hephaistionis III 11, 1-3 (fr. 87a et 88 Stegemann)

<ια> *Περὶ χωρισμῶν*

Τοὺς δὲ χωρισμοὺς αὐτῶν καὶ ἐπανελεύσεις ἐπιβλέπειν δεῖ οὕτως <κατὰ> τὴν καταρχὴν ἐν ἣ γεγένηται ὁ χωρισμὸς ἢ καὶ ἐν ἣ τις ὥρα πυκνάνεται σου ὥρα τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν Ἥλιον· ἐὰν τοίνυν εὗρης τὸν μὲν Ἥλιον ἐν τῷ μεσουρανήματι ἢ ἐν τῷ ια', τὴν δὲ Ἀφροδίτην ἐσπερίαν ἀναποδίζουσιν, λέγε αὐτῷ αὐθις τὴν γυναῖκα ἐπανελεύσεσθαι θυμήρως.

*εἰ δέ γε μὴν ἄλοχος δόμον ἀνέρος ἐκλείπησι
πρὶν Μήνην διάμετρον ἐς Ἡελίοιο περῆσαι
οὐ μάλα ῥηιδίως εἰς ἀνέρος ἵξεται οἶκον,
ἂψ δ' ἀπὸ παμμήνου ὁπότ' ἔρχεται Ἡελιόνδε
τηνίκα οἱ νόστον τεκμαιρόμεν εἶναι ὀπίσσω,*

ἐπ' αὐτῆς δὲ τῆς συνόδου δυσχερῶς.

V 18, 1-2. Hephaistionis III 12, 1-2

<ιβ> *Περὶ διαφορᾶς κυνουμένων*

Ἐπὰν δὲ κατὰ γαστρὸς αἱ γυναῖκες ἔχοιεν καὶ βουλευθεῖεν τὸ κυνουμένον ἐκπιτρώσκειν μὴ δυνάμεναι τελεσφορεῖν ἀρμόζει τῆς Σελήνης οὕσης ἐν τοῖς ὀρθοῖς ζωδίοις καὶ τῷ ὠροσκόπῳ τοῖς φωσὶ ληγούσης καὶ νοτίας τῷ πλάτει, ἐφοράτῳ δὲ Ἀφροδίτῃ καὶ Ἄρῃς ἢ συνόντες ἢ τετράγωνοι ἢ τρίγωνοι ἐπιβλέποντες τὴν Σελήνην ἥτις ἐν θηλυκῷ ζωδίῳ τυγχανέτω.

¹ ἐπανελεύεται: Ὅπως εἶναι γνωστό, ὁ φαινομενικὰ ἀνάδρομος πλανήτης σημειοδοτεῖ τὴν ἐπιστροφήν του ζητουμένου· ἐν προκειμένῳ τῆς συζύγου.

² Πρὶν γίνῃ πανσέληνος, δηλ. ὅταν ἡ Σελήνη βρῖσκεται σὲ αὐξουσα φάση. Αὐτό, σύμφωνα με τοὺς κανόνες καὶ τὸ σκεπτικὸ ἐρμηνείας τῆς ὠριαίας, σημαίνει ὅτι ἡ ὑπόθεση ποὺ ἀφορᾷ στο χάριθι θέλει «πολύ δρόμο» ἀκόμα γιὰ νὰ τελεσφορήσῃ. Ἔτσι καὶ ἡ γυναῖκα ποὺ ἐφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μετὰ τὴν Σελήνην σὲ αὐξουσα φάση, ἔχει ἀκόμα πολλὰ πράγματα νὰ κάνει καὶ «πολύ δρόμο» νὰ διανύσῃ.

³ Ἐπειδὴ μετὰ τὴν πανσέληνον ἡ Σελήνη βρῖσκεται σὲ φάση μείωσης, ὁ χρόνος τῆς ἐπανάδου μειώνεται καὶ ἡ σύζυγος ἐπιστρέφει γρήγορα.

V 17, 1-8 Ηφαιστίωνος III 11, 1-3 (απόσπ. 87a και 88 Stegemann).

<ια> Περί χωρισμών

Όσον αφορά στους χωρισμούς και τις επανασυνδέσεις των ζευγαριών πρέπει να εξετάζει κανείς τα εξής: Τη χρονική στιγμή κατά την οποία έχει συμβεί ο χωρισμός ή κατά την ώρα που κάποιος ζητάει από εσένα να λάβει πληροφορίες, εξέτασε την Αφροδίτη και τον Ήλιο. Εάν λοιπόν βρεις τον Ήλιο στο Μεσουράνημα ή στον 11ο οίκο και την Αφροδίτη εσπέρια και ανάδρομη, πες σ' αυτόν (τον σύζυγο) ότι η γυναίκα του θα επιστρέψει¹ εκ νέου, με ευχαρίστηση.

Εάν όμως η σύζυγος εγκαταλείψει την κατοικία του ανδρός, πριν η Σελήνη να σχηματίσει αντίθεση με τον Ήλιο², δεν πρόκειται αυτή πολύ εύκολα να επιστρέψει σ' αυτήν, αλλ' όταν έρχεται από την πανσέληνο προς σύνοδο με τον Ήλιο³, τότε πρέπει να συμπεράνουμε ότι επιθυμεί να επιστρέψει,

στην ίδια τη σύνοδο όμως αυτό είναι πολύ δύσκολο⁴.

V 18, 1-2 Ηφαιστίωνος III 12, 1-2

<ιβ> Περί αφαιρέσεως των εμβρύων

Όταν οι γυναίκες είναι έγκυες και θέλουν να αποβάλουν το έμβρυο με έκτρωση, επειδή δεν μπορούν να φέρουν τον καρπό της κοιλίας τους σε πλήρη ωριμότητα, καλό είναι να το κάνουν αυτό όταν η Σελήνη βρίσκεται σε ένα από τα ὀρθά ζώδια και στον Ωροσκόπο, σε φθίνουσα φάση και σε νότιο πλάτος, και η Αφροδίτη και ο Άρης⁵ να έχουν όψη συνόδου ή τετραγώνου ή τριγώνου προς τη Σελήνη, η οποία είναι καλό να βρίσκεται σε θηλυκό ζώδιο⁶.

⁴ Διότι γνωρίζουμε ότι η Σελήνη σε αυτήν τη φάση καίγεται.

⁵ Παρατηρούμε ότι για τη διαδικασία αφαίρεσης ενός εμβρύου, το οποίο δεν πρόκειται να γεννηθεί (να βγει στο φως) και θα παραμείνει στο σκότος (αφάνεια), έχει επιλεχθεί να συμμετέχουν με όψεις οι τρεις νυκτερινοί πλανήτες Άρης, Αφροδίτη και Σελήνη, η οποία επιπροσθέτως συνιστάται να είναι σε χάσιμο, δηλαδή σε φθίνουσα φάση.

⁶ Συμπεραίνουμε εδώ ότι γίνεται αναφορά στα ζώδια του Καρκίνου, της Παρθένου και του Σκορπιού, αφού από τα ὀρθά ζώδια αυτά είναι τα θηλυκά.

<ὅσα δὲ δεῖ ἐν τούτοις παρατηρεῖν τὴν Σελήνην τοσαῦτα καὶ τὸν ὥροσκοπον δεῖ ἔχειν κατὰ τὰ ὀρθὰ ζώδια καὶ κατὰ τὰς μαρτυρίας Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης.>

V 20, 1-8. Capitulum in U f. 278v; iam a G. Kroll in CCAG 6; 108 (fr. 79b Stegemann) editum

Δωροθέου Σιδωνίου περὶ δανείου

Ἐὰν δανείσασθαι θέλῃς, ἔστω ὁ μὲν ὥροσκοπος ὁ δανειστής, τὸ δὲ δῦνον ὁ δανειζόμενος, τὸ διδόμενον τὸ μεσουράνημα ἢ ὁ Ἑρμῆς καὶ ἡ Σελήνη, τὸ δὲ ὑπόγειον μηνύσει τὴν ἔκβασιν τοῦ χρέους. ἐὰν ἡ Σελήνη ἀκάκωτος, ἀπολήψεται ὃ ἐδάνεισεν. Ἑρμῆς δὲ ἀπὸ Κρόνου βλαπτόμενος βλάβην καὶ δόλον ἔσεσθαι τῷ δανείσαντι μηνύει ἀπὸ τοῦ δανεισαμένου. Ἑρμῆς ὑπὸ Ἄρεως βλαπτόμενος ἔρεις καὶ μάχας καὶ κατηγορίας μεταξὺ ἀμφοτέρων ἔσεσθαι δηλοῖ.

Ἐὰν δανείσασθαι θέλῃς, ἔστω ἡ Σελήνη Ὑδροχόω ἢ Σκορπίω ἢ Λέοντι ἢ Ιχθύσιν ἢ Τοξότη λειψιφωτοῦσα καὶ τοῖς ἀριθμοῖς ἀφαιροῦσα, καὶ Ζεὺς καὶ Ἑρμῆς καὶ Ἀφροδίτη μαρτυροῦντες αὐτῇ καὶ τῷ ὥροσκοπῷ ἢ αὐτῇ μόνῃ. ἐὰν δὲ ἀμφοτέροις, ἐπὶ εἰκὸς δὲ καὶ τὸ δάνεισμα ἔσται.

V 20, 1-8. Hephaistionis III 28, 1-6 (5-6 = fr. 79a Stegemann)

<κη> Περὶ δανείων

Ἀκολουθῶς τοῖς προτέροις ἔστω ὁ μὲν δανείζων ὁ ὥροσκοπος, ὁ δὲ δανειζόμενος τὸ δῦνον, τὸ δὲ μεσουράνημα τὸ διδόμενον ἀργύριον, τὸ δὲ ὑπὸ γῆν μηνύσει τὴν ἔκβασιν τοῦ χρέους. καὶ ἡ τῆς Σελήνης ἀπόρροια ληφθήσεται εἰς πρόσωπον τοῦ δανειζόντος, ἢ δὲ συναφὴ τοῦ δανειζομένου, ἐκ δὲ τῶν ὠφελούντων ἢ βλαπτόντων ἀστέρων αἱ προαγορεύσεις ἀκολουθῶς ἔπονται.

¹ Ο πλανήτης Ἑρμῆς ἐδῶ ἐκλαμβάνεται ὡς σημειοδότης τοῦ δανείου μαζί με το Μεσουράνημα καὶ τὴ Σελήνη, ἐπειδὴ εἶναι ὁ φυσικός σημειοδότης ὅλων των συναλλαγῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου. Ἐνα ἀπὸ τα γνωστά προσωνύμιά του ἄλλωστε ἦταν «κερδῶος Ἑρμῆς».

<Και όσα πρέπει να παρατηρούμε στη Σελήνη, άλλα τόσα πρέπει και για τον Ωροσκόπο και ως προς τα όρθά ζώδια και ως προς τις όψεις του Άρεως και της Αφροδίτης>.

V 20, 1-8. Κεφάλαιο στον κώδικα U φύλλο 278v· ήδη από τον G. Kroll στο CCAG 6· 108, (α-πόσπ. 79b Stegemann) εκδοθέν.

Δωροθέου Σιδωνίου περί δανείου

Όταν πρόκειται να συναφθεί δάνειο, ο δανειστής ας εκπροσωπείται από τον Ωροσκόπο, αυτός που δανείζεται από τον 7ο οίκο, το δάνειο από το Μεσουράνημα ή τον Ερμή¹ και τη Σελήνη, ενώ ο 4ος οίκος θα φανερώσει την έκβαση του χρέους. Εάν η Σελήνη δεν δέχεται δυσμενείς επιρροές, θα εξοφληθεί το δάνειο. Όταν όμως ο Ερμής δέχεται δυσμενείς επιρροές από τον Κρόνο, αυτό φανερώνει ότι ο δανειστής θα υποστεί βλάβη και δόλια συμπεριφορά από μέρους αυτού που δανείστηκε. Όταν ο Ερμής δέχεται δυσμενείς επιρροές από τον Άρη, αυτό δηλώνει ότι θα επακολουθήσουν έριδες, διαμάχες και αλληλοκατηγορίες.

Εάν θέλεις να πάρεις δάνειο, να είναι η Σελήνη στον Υδροχόο ή τον Σκορπιό ή το Λέοντα ή τους Ιχθύς ή τον Τοξότη, όταν το φως της ελαττώνεται² και είναι επιβραδυνόμενη, ενώ ο Δίας και ο Ερμής και η Αφροδίτη να σχηματίζουν όψη με αυτήν (τη Σελήνη) και τον Ωροσκόπο ή μόνο μ' αυτήν. Εάν και με τους δύο, τότε και το δάνειο θα είναι εκείνο που πρέπει.

V 20, 1-8. Ηφαιστίωνος III 28, 1-6 (5-6 = απόσπ. 79a Stegemann).

<κη> Περί δανείων

Σύμφωνα με τα προηγούμενα, ο δανειστής να είναι ο Ωροσκόπος, ο δανειζόμενος να είναι ο 7ος οίκος, το Μεσουράνημα να είναι το διδόμενο χρήμα και ο 4ος οίκος θα φανερώσει την έκβαση του χρέους. Ο πλανήτης από τον οποίο η Σελήνη αποχωρίζεται θα εκληφθεί ως το πρόσωπο του δανειστού, ενώ ο πλανήτης προς τον οποίο συγκλίνει θα εκπροσωπεί το δανειζόμενο, και

² Εδώ το σκεπτικό είναι ίδιο με αυτό που ακολουθείται στην ερμηνεία των κανόνων της ωριαίας: αφού η Σελήνη είναι σε φθίνουσα φάση (*λειψιφωτοῦσα*), δείχνει ότι η εκπλήρωση του ζητουμένου θα επιτευχθεί σύντομα, δηλ. ο χρόνος εξόφλησης του χρέους θα είναι μικρός (φθίνων).

τινὲς δὲ ἐπισκέπτουσι τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην, τὴν μὲν Σελήνην εἰς τὸν δανείζοντα, τὸν δὲ Ἥλιον εἰς τὸν χρεώστην, ἐὰν δὲ ἢ λειψίφως ἡ Σελήνη ἐναντίως.

Κακὴ δὲ ἡ Σελήνη ἐν τοῖς συνδέσμοις ἢ ἐν τῷ νοτίῳ ταύτης πλάτει. Φυλάττου δὲ δανείζων τὴν τοῦ Ἑρμοῦ μετὰ Κρόνου στάσιν, καὶ ἔτι τῆς Σελήνης ἐν ἀρχῇ τοῦ Λέοντος καὶ τῶν Διδύμων καὶ τοῦ Τοξότου, καὶ ὅτε τούτων αἱ ἀρχαὶ τῶν ζωδίων

γαίης ὑπεραντέλλουσιν.
εἰ δὲ λαβεῖν ἐθέλεις αὐτὸς χρέος ὧδέ τοι ἔστω
λώιον Ὑδροχόῳ καὶ Σκορπίῳ ἢ δὲ Λέοντι
διὰ Σεληναίῃ καὶ Ἰχθύσιν ἀμφὶς ἐοῦσα
ἢ ἐνὶ Τοξευτῇ καὶ οἱ φάος ἐνδεὲς ἔστω,
ὥς δ' αὖτως καὶ ἀριθμός,

ἢ δὲ Ἀφροδίτῃ καὶ <ὁ> Ζεὺς καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐπιμαρτυρήσωσι τῇ Σελήνῃ, πολὺ βέλτιον ἐὰν καὶ τῷ ὥρονόμῳ.

¹ Αυτή η όψη συνόδου αποβαίνει μοιραία για το δανειστή, διότι ο Ερμής (δάνειο) σε στάση (ακινησία) και σε σύνοδο με τον Κρόνο (εμπόδια) δεν προμηνύει ομαλή εξέλιξη της συναλλαγής.

² γαίης ὑπεραντέλλουσιν: να έχουν ανατείλει οι πρώτες μοίρες (°) του Λέοντα ή των Διδύμων ή του Τοξότη.

ακολουθούν εν συνεχεία τα προβλεπόμενα από τους πλανήτες που ωφελούν ή βλάπτουν. Μερικοί αποδίδουν τον Ήλιο και τη Σελήνη, τη μεν Σελήνη στο δανειστή, τον δε Ήλιο στο δανειζόμενο, και το αντίθετο, εάν η Σελήνη βρίσκεται σε φθίνουσα φάση.

Κακή θεωρείται η Σελήνη, όταν βρίσκεται σε σύνοδο με τους δεσμούς ή στο νότιο πλάτος της. Να αποφεύγεις να δανείζεις με τον Ερμή σε στάση και σε σύνοδο με τον Κρόνο¹, καθώς επίσης με τη Σελήνη στην αρχή του Λέοντος και των Διδύμων και του Τοξότη, και όταν οι αρχές των ζωδίων αυτών

... ανατέλλουν υπεράνω της γης².

*Εάν όμως εσύ θέλεις να λάβεις δάνειο, έτσι θα είναι
για σένα ωφελιμότερο· όταν στον Υδροχόο και το
Σκορπιό και το Λέοντα βρίσκεται η Σελήνη και
γύρω από τους Ιχθύς ή στον Τοξότη και το φως της
να είναι λειψό, και να επιβραδύνει,*

ενώ η Αφροδίτη και ο Δίας και ο Ερμής να έχουν όψη με τη Σελήνη, και πολύ καλύτερα εάν έχουν όψη και με τον Ωροσκόπο.

V 33, 1-41. Hephaistionis III 38, 9-34 (10-11 et 33-34 = fr. 112a Stegemann)

Ἐκτεθείσθω δὲ καὶ τὰ παρὰ Δωροθέῳ περὶ τούτων εὐεπείας χάριν
καὶ μνήμης.

ναὶ μὴν εἰς κρίσιος περινεικέας ὀρνυμένοισι
ᾧδε σύ κεν χατέουσιν ἀληθείην ἀγορεύσεις.
λάμβανε δ' ἐκ ζώοιο κατήγορον ὠρονομοῦντος,
κῆν μὲν ἔοι στερεὸν γνώμην ἣν ἔσχε φυλάξει,
ἐκ δέ νυ τῶν ᾧ δίσωμα φατίζεται ἐκ μετανοίης
τρέψεται ἐξ ἐτέροιο καὶ εἰς ὁδὸν ἵξεται ἄλλην,
ζώοις δ' ἐν τροπικοῖς ἀτελὴς τοῦδ' ἔσσεται ὁρμή.

<ἐὰν δὲ τὸν ὠροσκόπον ὁ Ἄρης βλάβη καταισχυνθήσεται ὁ ἐνάγων,
ἐὰν δὲ Ἑρμῆς μετὰ τινος ἀγαθοποιοῦ ὠροσκοπῇ χρήματα λαβὼν ὁ ἐνάγων σι-
γήσεται, ἐὰν δὲ τὸν ὠροσκόπον ὁ Κρόνος βλάβη ζημιωθήσεται ὁ κατήγο-
ρος. τὸ δὲ μεσουράνημα ἔστω ὁ κριτής, καὶ ἐὰν τὸ μεσουράνημα βλάβη-
ται ὑπὸ κακοποιοῦ τότε οἱ κριταὶ μὴ συμφωνήσαντες ἀλλήλοις διαστήσο-
νται καὶ ἔσται ἀναβολὴ τῆς δίκης, εἰ δὲ καὶ συμφωνήσουσιν οἱ κριταὶ ὁμῶς
ἀβέβαιος αὐτῶν ἡ κρίσις καὶ ἡ συμφωνία καὶ ἐκστραφήσεται. ὁ δὲ Κρόνος
μεσουρανῶν αἰτίος ἐστὶν ἀδικοκρισίας, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ μεσουρανοῦντες
ποιοῦσι δικαιοκρισίαν. τὸ δὲ δῦνον ἔστω ὁ ἐναγόμενος, καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων

¹ Τα αποσπάσματα της ενότητας αυτής προέρχονται από το 3ο βιβλίο του Ηφαιστίωνα και αναφέρονται σε θέματα δικαστικών υποθέσεων και στην εξέλιξή τους, σύμφωνα πάντοτε με τον Δωρόθεο. Για λεπτομερέστερη πληροφόρηση σε θέματα που αφορούν δικαστικές διαμάχες υπάρχει εκτενέστατο υλικό στην *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 297-301.

² *περὶ τούτων*. Δηλαδή περί των θεμάτων που αφορούν δίκες και δικαστήρια.

³ Από τον 1ο οἶκο και τον κυβερνήτη του εκπροσωπείται το άτομο το οποίο, κατά περίπτωση, ονομάζεται ἐνάγων ή κατήγορος ή μηνυτής και είναι αυτός που ξεκινάει τη δικαστική διαδικασία.

⁴ Αφού ο Ωροσκόπος εκπροσωπεί τον ἐνάγοντα, ο οποίος έχει εγείρει τη δικαστική διαμάχη, η παρουσία του Ἄρη εκεί λειτουργεί ως «μπούμεραγκ» γι' αυτόν: χάνει τη δίκη και κατατροπώνεται (*καταισχύνη*).

V. 33, 1-41. Ηφαιστίωνος III 38, 9-34 (10-11 καὶ 33-34 = απόσπ. 112a Stegemann)¹

Ας εκτεθούν και τα όσα έχουν γραφεί γι' αυτά τα θέματα² από τον Δωρόθεο, τόσο για την ομορφιά του λόγου όσο και για να μη λησμονηθούν (από τους μεταγενέστερους).

σ' εκείνους μάλιστα που εγείρουν δίκες διαφιλονεικήσεως, εάν σου ζητούν την αλήθεια, έτσι να τους μιλήσεις.

Να εκλαμβάνεις ως κατηγορο το ζώδιο του Ωροσκόπου³, και αν μεν είναι σε σταθερό ζώδιο, θα εμμείνει στη γνώμη που είχε, αν όμως είναι από εκείνα που λέγονται δίσωμα, τότε, μεταβάλλοντας τη γνώμη του, θα μεταστραφεί και θα οδηγηθεί προς άλλη κατεύθυνση, ενώ αν είναι στα τροπικά ζώδια, η προσπάθειά του θα είναι άνευ αποτελέσματος.

<Εάν ο Άρης βλάπτει τον Ωροσκόπο, θα καταντροπιαστεί⁴ ο ενάγων, εάν όμως ο Ερμής βρίσκεται στον Ωροσκόπο μαζί με κάποιον από τους αγαθοποιούς, ο ενάγων θα σιωπήσει, αφού λάβει χρήματα· εάν πάλι ο Κρόνος βλάπτει τον Ωροσκόπο θα ζημιωθεί ο κατηγορος. Ο κριτής⁵ ας σημειοδοτείται από το Μεσουράνημα, και εάν το Μεσουράνημα βλάπτεται από κακοποιό πλανήτη, τότε οι κριτές, ευρισκόμενοι σε ασυμφωνία, θα διχογνωμήσουν και η δίκη θα αναβληθεί, ακόμα όμως και εάν οι κριτές συμφωνήσουν, η συμφωνία και η απόφαση αυτών θα είναι ασταθής και θα μεταστραφεί εντελώς. Όταν ο Κρόνος μεσουραανεί, γίνεται αίτιος άδικης κρίσης, ενώ, όταν μεσουραανούν οι αγαθοποιοί, επιβάλλουν δικαιοκρασία⁶. Ο εναγόμενος ας εκπροσωπείται από τον 7ο οίκο, και σύμφωνα με όσα λέχθηκαν για τους σχηματισμούς των

⁵ Ο δικαστής.

⁶ Αφού το Μεσουράνημα (10ος) εκπροσωπεί το δικαστή, η παρουσία του δυσμενούς Κρόνου στη θέση αυτή θα επηρεάσει τη δίκαιη κρίση του. Αντίθετα, η παρουσία των ευμενών πλανητών στο 10ο οίκο επιφέρει δίκαια αποτελέσματα.

ἐπὶ τοῦ ὠροσκόπου σχηματισμῶν τῶν ἀστέρων σκέπτου ἀναλόγως τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δύνοντος καὶ κατηγορουμένου. ἐὰν δὲ ὁ Ἑρμῆς μετὰ τινος τῶν κακοποιῶν βλάβῃ τὸ δῦνον ἔσται ὁ ἐναγόμενος ἐπὶ διαβολῇ ἢ καὶ τις μάρτυς ἐλθὼν καταμαρτυρήσει αὐτοῦ. τὸ δὲ τέλος τῆς δίκης ἔσται ἐκ τοῦ ὑπογείου.

Σκοπεῖν δὲ δεῖ τοὺς οἰκοδεσπότας τοῦ τε ὠροσκόπου καὶ τοῦ δύνοντος ὁποῖος αὐτῶν ὑπαυγος τοῦ ἐτέρου ἀνατολικοῦ ὄντος· κακὰ γὰρ σημαίνει τῷ οἰκείῳ αὐτοῦ προσώπῳ. ἐὰν δὲ ἄμφω ὥσιν ὑπαυγοὶ ἔσται ἀνακωχὴ τῆς δίκης πρὸς χρόνον καὶ πάλιν ὕστερον δικασθήσεται, ἐὰν δὲ ἄμφω ἀνατολικοὶ ὥσι διαλλαγῇσονται οἱ μαχόμενοι. οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ τῶν ἀστέρων οἵστοιςιν ἂν συνοικειωθῶσι δικαίαν νίκην παρέχουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ τῶν ἀστέρων κᾶν ἔξυαυγοὶ ὥσιν, ἐν ἀλλοτρίοις δὲ καὶ ἀνοικείοις τόποις ὄντες, αἵτιοι γίνονται ἥττης. οἱ δὲ κακοποιοὶ ἰδιοτοποῦντες καὶ ἐπίκεντροι καὶ ἀνατολικοὶ ὄντες ἄδικον νίκην παρέχουσι τῷ οἰκείῳ αὐτῶν προσώπῳ.

Σκοπεῖν δὲ χρὴ τὸν τε δεύτερον τρόπον καὶ τὸν ὄγδοον καὶ τὰς τῶν ἀστέρων πρὸς αὐτοὺς μαρτυρίας ἵνα γνῶμεν τοὺς βοηθοῦντας ἑκατέρῳ προσώπῳ· ὁ μὲν γὰρ δεύτερος τοῦ διώκοντος ἐμφαίνει τοὺς συμμάχους, ὁ δὲ ὄγδοος τοῦ φεύγοντος. οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ οἷς ἂν ἐπαναφέρονται ἐκεῖνοι κρειττόνως ἀπαλλάξουσιν, οἱ δὲ κακοποιοὶ χειρόνως. σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὸν τοῦ μεσουρανήματος δεσπότην· οὗτος γὰρ ὅτινι συνοικειωθῇ προσώπῳ ἥτοι τῷ διώκοντι ἢ τῷ φεύγοντι ἢ μαρτυρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἢ τοὺς τρόπους καταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ ἢ ὑπὸ ἐνὸς ἀστέρος οἰκοδεσποτηθῇ ἢ εἰς τοὺς τρόπους ἢ αὐτοῦ τοῦτον μᾶλλον τοῦ ἐτέρου ἐν εὐελπιστίᾳ εἶναι ποιεῖ.

-
- ¹ Από τον 7ο οἶκο και τον κυβερνήτη του εκπροσωπείται το άτομο εναντίον του οποίου έχει γίνει το δικαστήριο και το οποίο κατά περίπτωση ονομάζεται εναγόμενος ή κατηγορούμενος ή μηνυόμενος.
 - ² οἷς ἂν ἐπαναφέρονται: Όλοι οι διάδοχοι οἶκοι, οι οποίοι ακολουθούν τους γωνιακούς, καλούνταν ἐπαναφοραί. Δεν είναι τυχαία λοιπόν η επιλογή του ρήματος ἐπαναφέρομαι εδώ, το οποίο σημαίνει επανέρχομαι, έρχομαι πίσω από κάποιον, ακολουθώ. Ἐπαναφοραί είναι οι διάδοχοι οἶκοι (2ος, 5ος, 8ος, 11ος), οι οποίοι πρόκειται να ανατείνουν αμέσως μετά τους γωνιακούς (1ος, 4ος, 7ος, 10ος), για να γίνουν με τη σειρά τους και αυτοί γωνιακοί. Υπενθυμίζεται εδώ ότι η ανατολή των οἰκων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού. Βλ. Παράρτημα, σελ. 244-246.
 - ³ Ο διάδοχος 2ος οἶκος είναι αυτός που «στηρίζει στους ώμους του» τον 1ο οἶκο. Ένας αγαθοποιός πλανήτης λοιπόν, ευρισκόμενος μέσα στο 2ο, **υποστηρίζει** όσα θέματα αφορούν στον 1ο οἶκο. Η ερμηνεία άλλωστε των διάδοχων οἰκων (ἐπαναφοραί), οι οποίοι ακολουθούν (διαδέχονται) τους γωνιακούς, είναι ότι οι οἶκοι αυτοί σημειοδοτούν τους τρόπους, τα μέσα ή τους ανθρώπους, μέσω των οποίων παρέχεται υποστήριξη σε ό,τι αντιπροσωπεύουν οι γωνιακοί οἶκοι.

πλανητών προς τον Ωροσκόπο (ενάγοντα) εξέταξε ανάλογα τα ίδια για τον 7ο οίκο και για τον κατηγορούμενο¹. Εάν ο Ερμής μαζί με κάποιον από τους κακοποιούς βλάψει τον 7ο οίκο, ο κατηγορούμενος θα συκοφαντηθεί ή θα καταθέσει εναντίον του κάποιος μάρτυρας που θα παρουσιαστεί. Το δε τέλος της δίκης θα μας το δείξει ο 4ος οίκος.

Πρέπει να εξετάζει κανείς τους κυβερνήτες και του Ωροσκόπου και του 7ου οίκου, ποιος απ' αυτούς τους δύο είναι ὕπαυγος, ενώ ο άλλος (ο σημειοδότης του αντιδίκου του) είναι ανατολικός· διότι (ο ὕπαυγος πλανήτης) φανερώνει κακές εξελίξεις για το πρόσωπο που σημειοδοτεί. Εάν όμως είναι και οι δύο (σημειοδότες πλανήτες) ὕπαυγοι, θα γίνει διακοπή της δίκης για κάποιο χρονικό διάστημα και η δίκη θα επαναληφθεί, εάν όμως είναι και οι δύο ανατολικοί τότε θα συμβιβαστούν οι αντίδικοι. Οι αγαθοποιοί πλανήτες, με όποιον από τους (δύο σημειοδότες πλανήτες) κι αν συσχετίζονται φιλικά, παρέχουν δίκαιη νίκη, ενώ οι κακοποιοί πλανήτες, ακόμη και αν δεν είναι ὕπαυγοι, όταν βρίσκονται σε ξένα και μη φιλικά ζώδια, γίνονται αίτιοι ήττας. Οι δε κακοποιοί, όταν ευρίσκονται στο δικό τους ζώδιο και σε γωνιακούς οίκους και ανατολικοί, παρέχουν μεν νίκη στο πρόσωπο που αντιπροσωπεύουν, αλλά άδικη.

Πρέπει να εξετάζουμε το 2ο και τον 8ο οίκο και τις όψεις των πλανητών προς αυτούς τους οίκους, για να αναγνωρίσουμε τα άτομα που βοηθούν το καθένα από αυτά τα δύο πρόσωπα· διότι ο 2ος οίκος φανερώνει τους υποστηρικτές του κατηγορού, ενώ ο 8ος του κατηγορουμένου. Οι αγαθοποιοί πλανήτες σε όποιον διάδοχο οίκο κι αν βρίσκονται² (είτε στο 2ο είτε στον 8ο) ευκολότερα θα τους απαλλάξουν³, ενώ οι κακοποιοί δυσκολότερα. Πρέπει δε να εξετάζουμε και τον κυβερνήτη του Μεσουρανήματος. Διότι αυτός (ο κυβερνήτης του 10ου), με όποιο πρόσωπο κι αν συνδέεται φιλικά, δηλαδή με τον κατήγορο ή με τον κατηγορούμενο, είτε σχηματίζει όψη με αυτόν (με το σημειοδότη του 1ου ή του 7ου) είτε έχει αμοιβαία υποδοχή από ζώδιο μαζί του⁴ είτε εξουσιάζεται από έναν εκ των δύο σημειοδοτών είτε είναι τοποθετημένος στο ζώδιο αυτού (του 1ου ή του 7ου), τότε αυτόν (τον 1ο ή τον 7ο) τον κάνει (ο 10ος) να έχει καλές ελπίδες περισσότερο από τον άλλον.

⁴ τοὺς τόπους καταλλάξῃ μετ' αὐτοῦ. Ο σημειοδότης του 10ου (δικαστής) να βρίσκεται στο ζώδιο του 1ου οίκου (κατήγορος) και αντιστοίχως ο σημειοδότης του 1ου να βρίσκεται στο ζώδιο του 10ου ή ο σημειοδότης του 10ου να βρίσκεται στο ζώδιο του 7ου οίκου (κατηγορούμενος) και αντιστοίχως ο σημειοδότης του 7ου να βρίσκεται στο ζώδιο του 10ου. Εδώ γίνεται αναφορά στην αμοιβαία υποδοχή από ζώδιο, που είναι η σημαντικότερη από τα είδη των υποδοχών, βλ. *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 156.

Οὐ χρὴ δὲ ἐκ μόνων τῶν τεσσάρων κέντρων περὶ τῶν τοιούτων καταστοχάζεσθαι, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὴν Σελήνην ὁρᾶν πῶς διάκειται καὶ ἔτι τὰς ἀπορροίας καὶ τὰς συναφὰς αὐτῆς. ἔαν δὲ σινωθείσης τῆς Σελήνης οἱ κακοποιοὶ αὐτὴν ἐφορῶσι κακὸν σημεῖον τῷ διώκοντι· οὐ γὰρ μόνον ἡττηθήσεται, ἀλλὰ καὶ ὑβρισθήσεται καὶ βλαβήσεται. ἡ Σελήνη ὅταν ἢ συνοδικὴ ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ Ἥλιου τότε ὁ ἰσχυρότερος νικήσει τὸν ταπεινότερον.

Ἐὰν δὲ χρηματικὴ ἢ ἡ δίκη οὕτω δεῖ σκοπεῖν. Σελήνη ἀυξίφωτοῦσα ἔστω ὁ δανειστής, ὁ δὲ Ἥλιος ὁ ὀφειλέτης, ἔαν δὲ ἡ Σελήνη λήγῃ ἀνάπαλιν ὁ μὲν Ἥλιος ἔστω ὁ δανειστής, ἡ δὲ Σελήνη ὁ χρεώστης. ὅστις οὖν ἐκ τῶν δύο κεῖται ἐν κρείττονι τόπῳ καὶ οἰκειοτοπεῖ μᾶλλον τοῦ ἑτέρου καὶ ἀγαθύνεται μᾶλλον ἐκεῖνος τὸ οἰκεῖον πρόσωπον ἀπεργάζεται ἰσχυρότερον τοῦ ἑτέρου.

Δεῖ δὲ καὶ τὸν τῆς τύχης κληρὸν σκοπεῖν καὶ τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ κληρῶν· εἰ μὲν γὰρ τῷ ὠροσκόπῳ προσνεύσει ὁ διώκων ἰσχυρότερος ἔσται, εἰ δὲ τῇ δύσει ὁ φεύγων. ἔαν δὲ ὁ κληρὸς τετραγωνίζῃ τὸν τε ὠροσκόπον καὶ τὸ δύνον, εἰ μὲν ὑπὸ γῆν εἴη διαλλαγήσονται αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς οἱ μαχόμενοι, εἰ δὲ μεσουρανοίῃ οἱ κριταὶ αὐτοὺς διαλλάξουσιν.>

... Εὕτε δ' ἂν ἄμφω
 ὥρης καὶ δύσιος γίνοντο κεν εἶν ἐνὶ ζῳῷ
 ἐρχόμενοι βασιλῆες ἐν οἰκείοισι προσώποις
 φράζεο νείκεα ταῦτα. καὶ Ἑρμείας μὲν ὄντος
 ζωιδίου πρὸς τέκνον ἢ ἐν τέκνοιό γε τάξει
 κείμενον, εἰ Παφίης δὲ τύχη κατέναντα γυναικῶν
 ἢ καὶ ἀδελφειῆς προσκηδέος ἢ θυγατρὸς
 ἢ νυ θηλυτέρης ξυνὸν λέχος ἦτε λέλογχεν,
 εἰ δ' ἄρ' Ἐνναλίου οἴκους...

<ἡ μάχη ἢ ἀδελφῶν πρὸς ἀλλήλους ἢ ἀνεψιῶν ἢ τῶν τοιούτων>,

¹ Ἡ Σελήνη, σύμφωνα με τους κανόνες της παραδοσιακῆς καὶ της ωριαίας αστρολογίας ἐκλαμβάνεται ὡς συγκυβερνήτης τοῦ 1ου οἴκου καὶ στὴν προκειμένη περίπτωση τοῦ κατηγόρου.

² Ὁ Ἥλιος ἢ ἡ Σελήνη.

³ Ὁ Κληρὸς τῆς Τύχης νὰ ἔχει ὄψη συνόδου με τὸν ὠροσκόπο.

⁴ ΓΙΑ νὰ τετραγωνίζῃ ὁ Κληρὸς καὶ τὸν 1ο (κατήγορος) καὶ τὸν 7ο (κατηγορούμενος) θὰ βρῆσκειται ἢ στὸν 4ο ἢ στὸ 10ο οἶκο.

⁵ Ὅπως γνωρίζουμε, ὁ 4ος οἶκος δείχνει τὸ τέλος κάθε υπόθεσης.

⁶ Ὅπου τοποθετοῦνται οἱ δικαστές, οἱ ἀρχές, οἱ κριτές.

⁷ Οἱ κυβερνήτες τοῦ 1ου καὶ τοῦ 7ου οἴκου νὰ βρίσκονται τοποθετημένοι σὲ ζῳδίο τῆς Αφροδίτης.

Δεν πρέπει μόνον από τους τέσσερις γωνιακούς οίκους να συμπεραίνουμε περί αυτών των θεμάτων, αλλά να παρατηρούμε και τη Σελήνη σε ποια κατάσταση είναι αυτή και ακόμη από ποιον πλανήτη απομακρύνεται και με ποιον θα σχηματίσει την επόμενη όψη της. Και εάν μεν βρούμε τη Σελήνη να πλήττεται και σε όψη με τους κακοποιούς, αυτό είναι κακό σημάδι για τον κατήγορο· διότι όχι μόνο θα ηττηθεί, αλλά και θα υβρισθεί και θα βλαφθεί¹. Όταν η Σελήνη είναι σε σύνοδο με τον Ήλιο και ὕπαυγος, τότε ο ισχυρότερος θα νικήσει τον πιο αδύναμο.

Εάν η δίκη γίνεται για χρήματα, η εξέταση πρέπει να γίνεται ως εξής: όταν η Σελήνη αυξάνει το φως της, να σημειοδοτεί το δανειστή και ο Ήλιος τον οφειλέτη· εάν όμως η Σελήνη βρίσκεται σε φθίνουσα φάση, αντιστρόφως ο Ήλιος να είναι ο δανειστής και η Σελήνη ο οφειλέτης. Όποιο λοιπόν από τα δύο φώτα² βρίσκεται στο δικό του ζώδιο και σε καλύτερο οίκο απ' το άλλο και ευνοείται περισσότερο, αυτό θα καταστήσει όποιον αντιπροσωπεύει (δανειστή ή οφειλέτη) ισχυρότερο από τον άλλο.

Πρέπει επίσης να εξετάζουμε και τον Κλήρο της Τύχης και τον κυβερνήτη του· διότι, εάν κλίνει προς τον Ωροσκόπο³, ο κατήγορος θα είναι ισχυρότερος, εάν όμως (κλίνει προς) τον 7ο οίκο, ο κατηγορούμενος (θα είναι ισχυρότερος). Όταν ο Κλήρος της Τύχης τετραγωνίζει τον Ωροσκόπο και τον 7ο οίκο⁴, εάν μεν βρίσκεται στον 4ο οίκο⁵, οι αντίδικοι θα έλθουν σε συνδιαλλαγή από μόνοι τους, εάν όμως βρίσκεται στο Μεσουράνημα⁶, τότε θα τους φέρουν σε συνδιαλλαγή οι κριτές.

*Και εάν και οι δύο
κυβερνήτες πλανήτες του Ωροσκόπου και του 7ου
οίκου βρεθούν στο ίδιο ζώδιο, τότε σε συγγενικά
πρόσωπα να λες ότι (οφείλονται) οι δικαστικοί
αυτοί αγώνες. Και αν αυτό είναι ζώδιο του Ερμή,
(η διαμάχη θα είναι) για κάποιο τέκνο ή για
κάποιον που είναι σε θέση τέκνου, εάν τύχει
(να είναι) ζώδιο της Αφροδίτης⁷ εναντίον
γυναικών ή συγγενούς της αδελφής ή της θυγατέρας
ή άλλου θηλυκού που έτυχε να
μοιραστεί συζυγικό κρεβάτι (θα είναι η διαμάχη),
εάν δε (τύχει να είναι) στα ζώδια του Άρη...*

<η διαμάχη (θα είναι) ή μεταξύ αδελφών ή ανεψιών ή των παρομοίων>,

... ὅτε δ' αὖτε πέλει τόπος Αἰγιοχόιο
ἦτοι πρεσβυτέροισιν ὁμαίμοσι δηριόωσιν
ἦ θείοις, ἐν δ' αὖτε Κρόνου γενέτας κεν ἐφεύρης
ἦ πάππους ἦ τοῖσιν ἐοικό<τας ἔκ> τε χρόνοιο
ἔκ τε γένους, τὰ δ' ὅμοια καὶ Ἡελίου ἐν χώρῳ,
ἐν τε Σεληναίης ἢ μητέρας ἢ μητριάς.

¹ Όταν οι δύο σημειοδότες (1ου-7ου) βρίσκονται σε ζώδιο του Δία.

όταν όμως πάλι είναι σε ζώδιο του Δία¹ ή σε
 μεγαλύτερους κατά την ηλικία συγγενείς ή σε θείους
 που ανταγωνίζονται (θα οφείλεται η διαμάχη), σε
 ζώδιο πάλι του Κρόνου γονείς να αναζητήσεις
 (ως υπαιτίους) ή πάππους ή κάποιους που μοιάζουν με αυ-
 τούς ως προς τα χρόνια ή από το γένος, και τα ίδια
 (πρόσωπα) (να σκεφτείς) για το ζώδιο του Ηλίου, και στο
 ζώδιο της Σελήνης (να αναζητήσεις ως υπαιτίους) ή μητέρες
 ή μητρίες.

V 39, 1-40, 1. Hephaistionis III 32, 1-8

<λβ> *Περὶ χειρουργίας*

Τὰς δὲ χειρουργίας τῶν μελῶν ποιεῖσθαι χρὴ τῆς Σελήνης ληγούσης καὶ πρὸς τοὺς ἀγαθοποιοὺς φερομένης ἢ συνούσης αὐτοῖς. παρατηρητέον δὲ αὐτὴν οὕσαν ἐν Ταύρῳ καὶ Παρθένῳ καὶ Αἰγοκέρῳτι καὶ Ἰχθύσιν· ταῦτα γὰρ τὰ ζῳδία σπασμῶν αἴτια γίνονται.

ἔτι δὲ παρατηρητέον αὐτὴν οὕσαν ἐν τοῖς τροπικοῖς καὶ ἐν συνόδῳ τοῦ Ἡλίου καὶ ἐν τοῖς ἐκλειπτικοῖς συνδέσμοις.

καὶ ἔτι ἐκεῖνο τὸ μέρος οὐ δεῖ χειρουργεῖν ὅπερ οἰκείουται κατὰ φύσιν τῷ ζῳδίῳ ἐκείνῳ ἔνθα ἐστὶν ἡ Σελήνη· ἕκαστον δὲ τῶν τοῦ ἀνθρώπου μελῶν τίνι τῶν ἰβ' ζῳδίων ὠκείωται ἀνωτέρω δεδηλώκαμεν.

τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς χρὴ χειρουργεῖν καὶ θεραπεύειν τῆς Σελήνης πληθούσης τῷ τε φωτὶ καὶ τοῖς ἀριθμοῖς καὶ συναπτούσης τοῖς ἀγαθοποιοῖς χωρὶς τῆς τῶν κακοποιῶν μαρτυρίας.

² Δηλαδή κατὰ τὴ θερινή (♌) καὶ τὴ χειμερινή (♊) τροπὴ τοῦ Ἡλίου.

³ Ὅπως εἶναι γνωστό, κάθε ζῳδίο ἀντιστοιχεῖ σὲ διαφορετικὸ μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, π.χ. τὸ κεφάλι κυβερνᾶται ἀπὸ τὸν Κριό, ὁ λαιμὸς ἀπὸ τὸν Ταύρο, οἱ ὠμοὶ ἀπὸ τοὺς Διδύμους κ.ο.κ.

⁴ Ὁ Ἡφαιστίων ἐννοεῖ ὅτι τὸ θέμα τῆς ἀντιστοίχισης τῶν ζῳδίων μετὰ τὰ μέρη τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὸ ἔχει ἀναπτύξει σὲ προηγούμενο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου του.

V 39, 1-40, 1. Ηφαιστίωνος III 32, 1-8

<λβ> Περί χειρουργίας

Οι χειρουργικές επεμβάσεις στα μέλη του σώματος πρέπει να γίνονται, όταν η Σελήνη είναι σε φθίνουσα φάση και σχηματίζει συγκλίνουσες όψεις ή σύνοδο με τους αγαθοποιούς. Πρέπει δε να την παρατηρούμε, όταν είναι στον Ταύρο, την Παρθένο, τον Αιγόκερω και τους Ιχθύς· διότι τα ζώδια αυτά γίνονται αίτια σπασμών.

Ακόμη πρέπει να παρατηρούμε αν (η Σελήνη) είναι στους τροπικούς² και σε σύνοδο με τον Ήλιο και αν βρίσκεται στους δεσμούς της.

Και επιπλέον δεν πρέπει να χειρουργήσουμε το μέλος εκείνο, το οποίο αντιστοιχεί³ στη φύση του ζωδίου εκείνου όπου βρίσκεται η Σελήνη. Σε ποιο από τα ζώδια αντιστοιχεί το καθένα από τα μέλη του ανθρώπου το δηλώσαμε πιο επάνω⁴.

Τους οφθαλμούς πρέπει να τους χειρουργεί κανείς, όταν η Σελήνη είναι σε αύξουσα φάση⁵, επιταχυνόμενη και σε σύνοδο με τους αγαθοποιούς, χωρίς να συμμετέχουν οι κακοποιοί.

⁵ Αυτό που εντυπωσιάζει εδώ είναι ο τρόπος σκέψης και εφαρμογής των αστρολογικών ενδείξεων: παρατηρούμε ότι οι χειρουργικές επεμβάσεις συνιστάται να γίνονται με τη Σελήνη σε φθίνουσα φάση, διότι, όταν θέλουμε να χειρουργήσουμε ένα μέλος ή να αφαιρέσουμε (ξεφορτωθούμε) κάτι από το σώμα μας, καλό είναι το φως της Σελήνης να είναι φθίνον (να λήγει), έτσι ώστε η διάρκεια της ασθένειας να είναι σύντομη. Όταν πρόκειται όμως για χειρουργικές επεμβάσεις στα μάτια, τα οποία σημειοδοτούνται από τα φώτα (Ήλιος και Σελήνη), είναι καλύτερα να γίνονται με τη Σελήνη να αυξάνει το φως της, οπότε είναι φυσικό να έχουμε καλύτερευση της όρασης του ασθενούς («βρίσκει το φως του»).

Ὁ δὲ Δωρόθεος ἐν τοῖς περὶ χειρουργίας τὰ αὐτὰ λέγει, πρὸς τοῦ-
τοις δὲ καὶ τάδε φησὶν. οὐ μόνον δεῖ τὴν Σελήνην ἀλλὰ καὶ τὸν ὥροσκόπον
ἀκάκωτον εἶναι φυλάσσειν, ἔτι δὲ καὶ ἐὰν κακοποιὸς ἐπίκεντρος ὢν ἀνα-
ποδίξῃ ἀποδοκιμάζειν καὶ τοῦτο. Σελήνης δὲ, φησὶν, οὔσης ἐν τροπικῷ ζω-
δίῳ ἢ δισώμῳ εἰ μὲν συνάπτει αὐτῇ ἀγαθοποιὸς δεῖ χειρουργεῖν, ἄνευ δὲ
ἀγαθοποιοῦ οὐ δεῖ ὑποτροπιασμὸς γὰρ γίνεται καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου χει-
ρουργία ἐν τοῖς τοιούτοις ζωδίοις ἄνευ τῶν ἀγαθοποιῶν.

Και ο Δωρόθεος τα ίδια λέγει στο κεφάλαιο περί χειρουργίας, προσθέτει δε και τα εξής: Όχι μόνον τη Σελήνη αλλά και τον Ωροσκόπο πρέπει να προσέχουμε να είναι χωρίς δυσμενείς επιρροές· επίσης, όταν ένας κακοποιός είναι σε γωνιακό οίκο και στάσιμος, να τον απορρίπτεις και αυτόν. Όταν η Σελήνη, λέει, βρίσκεται σε τροπικό ή δίσωμον ζώδιο, εάν μεν βρίσκεται σε όψη με αγαθοποιό, τότε πρέπει να χειρουργούμε, χωρίς αγαθοποιό όμως δεν πρέπει· διότι, όταν η Σελήνη είναι στα ανωτέρω ζώδια χωρίς την παρουσία αγαθοποιών, παρατηρείται υποτροπή και ακολουθεί δεύτερη χειρουργική επέμβαση.

ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΤΩΝ 7 ΠΛΑΝΗΤΩΝ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΩΡΟΘΕΟ ΤΗΣ ΣΙΔΩΝΑΣ

(B')

Epitheta planetarum in **Z** f. 30; iam a F. Cumont in CCAG 2; 81-82 (fr. 2b Stegemann) edita.
Quae stellulis notantur in Dorothei versibus inveniuntur.

Δωροθέου Σιδωνίου τῶν ἐπτὰ ἀστέρων ἐπίθετα

Κρόνος· *Φαίνων, ἀγκυλομήτης, βλαβερός, *βραδὺς, χλευαστής, δυσ-
σαυγής, *κρυόεις, βραβευτής, ψυχρός.

Ζεύς· *Φαέθων, *αἰγίοχος, βασιλῆιος, εὐφεγγής, πολυφεγγής, *Κρονί-
δης, ὑψιμέδων.

Ἄρης· *Πυρρῆς, ὑπὴνεμος, ἐγγέσπαλος, *θοῦρος, κορυθαίολος,
*βροτολοιγὸς, φλογολαμπής, ὄμβριμος.

Ἥλιος· Τιτάν, φάων, Ὑπερίων, χρυσαυγής, λαμπής.

Ἀφροδίτη· Φωσφόρος, Ἑσπερος, χρυσή, λαμπάκτις, ἀφρογένεια, δι-
πρόσωπος, εὐστέφανος, *Παφίη, *Κυθερεία.

Ἑρμῆς· *Στίλβων, Ἀργεῖφόντης, διάκτωρ, Κυλλήνιος, ὀξύς, πινυτός,
*ὠκύς, παιδρός.

Σελήνη· σελασφόρος, *Μήνη, διχόζωνος, Τιτανίς, πλησιφαής, διχό-
μηνος, Ἑκάτη, *κερόεσσα, χρυσάμπυξ, Θεianτίς, Ἄρτεμις, τριοδίτις.

(B')

Επίθετα πλανητών στον κώδικα **Z** φύλλο 30· ήδη από τον F. Cumont στο CCAG 2· 81-82 (απόσπ. 2b Stegemann) εκδοθέντα. Όσα σημειώνονται με αστερίσκο βρίσκονται στους στίχους του Δωρόθεου.

Τα επίθετα των επτά πλανητών κατά Δωρόθεο

Κρόνος: Φαίνων (ο λάμπων, ο φωτίζων), πανούργος, βλαβερός, βραδύς, ο εμπαιζών κοροϊδευτικά, ο φωτίζων κακώς, παγερός, βραβευτής, ψυχρός.

Δίας: Φαέθων (ο λάμπων), ασπιδοφόρος, βασιλικός, καλοφεγγής, πολυφεγγής, Κρονίδης (=υιός του Κρόνου), ο βασιλεύων στα ύψη.

Άρης: Φλογερός, ταχύς σαν άνεμος, ο πάλλων το δόρυ (πολεμικός), ορμητικός, ο σείων την περικεφαλαία πολεμιστής, ολέθριος για τους ανθρώπους, ο λάμπων σαν φλόγα, σφοδρός.

Ήλιος: Τιτάν, λαμπρός, Υπερίων (ο κινούμενος από επάνω μας), ο λάμπων σαν τον χρυσό, λάμπων.

Αφροδίτη: Η φέρουσα το φως, Εσπερινή, χρυσή, λαμπρή, αφρογένητη, διπρόσωπη, καλλιστέφανη, Παφία, Κυθήρια.

Ερμής: Ακτινοβολών, Αργεϊφόντης (= ο φονιάς του Άργου), αγγελιαφόρος, Κυλλήνιος (= ο γεννηθείς στην Κυλλήνη), σφοδρός, συνετός, ταχύς, λαμπρός.

Σελήνη: Φεγγοβόλος, Μήνη, η φέρουσα δύο ζώνες, Τιτανίς, ολόφωτη, πανσέληνος, Εκάτη, κερασφόρος (=η φέρουσα κέρατα), η έχουσα στο μέτωπο κόσμημα από χρυσό, Θειαντίς (= η κόρη της Θείας¹), Άρτεμις, η λατρευόμενη στα τρίστρατα.

Epitheta in L f 144v; iam a F. Cumont in CCAG 1; 172-173 (fr. 2a Stegemann) edita

Ἐπίθετα ὀνόματα τῶν ζ' ἀστέρων

Ἥλιος Τιτάν, φάων, ἀκάμας, Ὑπεριονίδης, βασιλεύς, χρυσαυγής.

Κρόνος *Φαίνων, *ἀγκυλομήτης, βλαβεραυγής, *βραδύς, γλευαστής, ψυχρός, δυσανγής, *κρυόεις, βραβευτής.

Σελήνη πλησιφαής, σελασφόρος, ἐλικάυγής, *κερόεσσα, τροχόεσσα, *Μήνη, νυκτιμέδουσα, χρυσάμπυξ, *πότνια, νυκταυγής, διχόζωνος, διχομήνη, Θειαντίς, ἀργυρόφεγγος.

Ζεύς ὑψιμέδων, πολύφεγγος, *Φαέθων, *αἰγίοχος, *Κρονίδης, εὐφεγγής.

Ἄρης ἐγχέσπαλος, κορυθαίολος, οὐλαμόεργος, *ὄλοφώιος, βροτολοιγός, πυρριάρμαρος, λοιγολαμπής, ὄβριμος, χαλκεομίτρης, *θοῦρος, *Πυρόεις, *Ἐνυάλιος, κρισαιχμής, ὑπήνεμος, ῥινοτόρος.

Ἀφροδίτη *Κυθήρεια, *Κύπρις, κογχογενής, ξευξίγαμος, *Παφίη, νήσου βασίλεια, Διωναίη, λαμπροφαής, οὐρανίη, θαλασσαίη, ἐρασμίη.

Ἑρμῆς *Στίλβων, διάκτορος, *Ἑρμείας, σῶκος, ἐριούνης, χελυοξόος.

Επίθετα στον κώδικα L φύλλο 144ν· ήδη από τον F. Cumont στο CCAG 1, 172-173 (απόσπ. 2a Stegemann) εκδοθέντα.

Επίθετα των επτά πλανητών

Ήλιος: Τιτάν, λαμπρός, ακάματος, Υπεριονίδης (= υιός του Υπερίωνος), βασιλιάς, λάμπων σαν το χρυσό.

Κρόνος: Φαίνων (= ο λάμπων, ο φωτίζων), σκληρός, επιβλαβής, βραδύς, ο εμπαιζών περιπαικτικά, ψυχρός, σκοτεινός, παγερός, κριτής.

Σελήνη: Ολόφωτη, φεγγοβόλος, η εκπέμπουσα κυκλικά ελικοειδείς ακτίνες, κερασφόρος (= η φέρουσα κέρατα), στρογγυλή σαν τροχός, Μήνη, βασίλισσα της νύκτας, η έχουσα στο μέτωπο κόσμημα από χρυσό, σεβαστή, η λάμπουσα τη νύχτα, η φέρουσα δύο ζώνες, πανσέληνος, Θειαντίς (= η κόρη της Θεάς), αργυρόφωτη.

Δίας: Ο βασιλεύων στα ύψη, πολυφεγγής, Φαέθων (= ο λάμπων), ασπιδοφόρος, Κρονίδης (= υιός του Κρόνου), καλοφεγγής.

Άρης: Ο πάλλων το δόρυ (πολεμικός), ο σείων την περικεφαλαία πολεμιστής, ο αποκρούων τον ουλαμό («ουλαμός» = στίφος πολεμιστών στη μάχη), ολέθριος, ανθρωποφθόρος, ο σπινθηροβολών σαν το πυρ, καταστροφικός, σφοδρός, ο έχων ζώνη («μίτραν») από χαλκό, ορμητικός, φλογερός, πολεμικός, αιχμηρός, ταχύς σαν άνεμος, ο διατρυπών δερμάτινες ασπίδες.

Αφροδίτη: Κυθέρεια, Κύπρις, η γεννηθείσα από κοχύλι, η κυρίαρχη του γάμου, Παφία, βασίλισσα της νήσου, Διωναία (= κόρη της Διώνης), λαμπρόφωτη, ουρανία, θαλασσινή, ποθητή.

Ερμής: Λάμπων, αγγελιαφόρος, Ερμείας, ισχυρός, σωτήριος, ο κατασκευαστής λύρας από «χέλυν» (= χελώνα).

Στις επόμενες σελίδες παρατίθενται αμετάφραστα τα αρχαία ελληνικά κείμενα των τεσσάρων πρώτων βιβλίων του *Carmen Astrologicum*, ώστε ο αναγνώστης να έχει στα χέρια του ολοκληρωμένο το έργο, όπως έχει διασωθεί και παραδοθεί σε μας. Τα κείμενα αυτά, τα οποία δεν έχουν ξαναδημοσιευτεί στην Ελλάδα, παραδίδονται ως προσφορά στο μελετητή που επιθυμεί να διεισδύσει στον ελληνικό τρόπο σκέψης και τις αυθεντικές πηγές της γνώσης. Το αστρολογικό και το φιλολογικό γλωσσάρι αυτού του βιβλίου, καθώς και τα δύο γλωσσάρια της αρχαίας ελληνικής και της σύγχρονης ορολογίας, που περιλαμβάνονται στο βιβλίο μου *Ωριαία Αστρολογία-Τα χαμένα κλειδιά*, μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο εργαλείο για το μελλοντικό ερευνητή των τεσσάρων βιβλίων της *Πεντατεύχου*.

Έτσι, όλοι εκείνοι οι οποίοι θα θελήσουν να εξετάσουν διεξοδικά τα αρχαία κείμενα και να εμβαθύνουν στην έρευνά τους, θα έχουν την ευκαιρία να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους αφενός σχετικά με τις μεθόδους και τις τεχνικές ερμηνείας που αφορούν στις επιρροές των πλανητών, αφετέρου ως προς τις πρακτικές εφαρμογές αυτών στην καθημερινή ζωή του αρχαίου, αλλά και του σύγχρονου ανθρώπου.

Πεντάτευχος - Βιβλίον Πρῶτον

I 1, 2-3 Hephaestionis I 6, 1-4 (fr. 5 Stegemann)

(ζ') *Περὶ τῶν τριγώνων ὡς Δωρόθεος*

Κριὸς χαιτήεις τε Λέων τόξοιό τε Ῥυτῆρ
 ἥματι Ἡελίοιο, Διὸς δὲ τε νυκτὶ ἕασιν
 ἀλλάγδην, αἰνὸς δὲ Κρόνος τριτάτην λάχεν αἶσαν.
 Ταύρου, Παρθενικῆς τε καὶ Αἰγόκερω κρατέουσιν
 ἥματι Ἀφρογενῆς, νυκτὶ δὲ τε δῖα Σελήνη,
 καὶ τρίτατος μετὰ τοῖσι θεὸς πολέμοισιν ἀνάσσει,
 ἐν δὲ νυ Παρθενικῇ Μαίης προσλάμβανε κοῦρον.
 ἐν Διδύμοις, Ζυγῶ τε καὶ Ὑδροχόῳ κρυόεντι
 ἡμάτιος Φαίνων, ἀτὰρ ἔννυχος Ἀργεῖφόντης,
 τούτων δ' ὑστατὴν Κρονίδης μοιράσατο τάξιν.
 Καρκίνον αὖτε λάχεν καὶ Σκορπίον ἠδὲ τε λοίσθους
 Ἰχθύας <ἡματίη> Κύπρις, Πυρόεις δὲ τε νυκτός,
 καὶ μετὰ τοὺς ἐλικῶπις ἔχει βασίλισσα Σελήνη.

I 1, 9 Hephaestionis I 7, 1 (fr. 6 Stegemann)

< ζ > *Ἐν οἷς χαίρουσι τόποις οἱ ἀστέρες*

Ἐκ δ' ἄρα τοι τούτων μᾶλλον Κρόνος Ὑδροχόῳ,
 Ζεὺς δ' ἐνὶ Τοξευτῇ καὶ Σκορπίῳ ἥδεται Ἄρης,
 Κύπρις δ' ἐν Ταύρῳ γάνυται νόον, ἐν δὲ νυ Κούρη
 Ἑρμείας· εἷς δ' ἔστι δόμος φωστήρος ἐκάστου.

I 2, 1-2 Hephaestionis I 8, 1-2 (fr. 7 Stegemann)

< η > *Περὶ ὑψωμάτων*

Ἡέλοιος Κριοῖο κατ' ἐννέα καὶ δέκα μοίρας
 ὑποῦται, Μήνη δὲ περὶ τριτάτην Ταύροιο,
 εἰκοστῇ δὲ μιῇ Ζυγοῦ Κρόνος, Αἰγίοχος δὲ
 Καρκίνου ἐν δεκαπέντε, καθ' ἑβδομάδος δὲ τετάρτης
 Ἄρης Αἰγόκερω, περὶ δ' ἐννέα τρισσάκι Κύπρις
 Ἰχθύσι, Παρθενικῇ <δὲ> τρίτης κατὰ πεντάδος Ἑρμῆς.
 αἱ δὲ ταπεινώσεις ὑψώματα ἐν διαμέτρῳ.

I 3, 1-7 “Rhetorii” 55, 1-8 in **R** ff 9lv – 92 atque in **V** f. 71v; iam ab I. Heeg e **V** in CCAG 5, 3; 79-80 et a F. Cumont ex **R** et **V** in CCAG 8, 4; 125 (fr. 19 Stegemann) editum

νε΄ Περί εὐτοκίας καὶ δυστοκίας καθὼς Δωρόθεος

Ἐπὶ μὲν ἀρσενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις τυχόντα καὶ ὁ ὠροσκόπος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν θεωρούμενος εὐτοκίαν ποιοῦσιν, ἐπὶ δὲ θηλυκῆς γενέσεως δυστοκίαν ποιοῦσιν, καὶ μάλιστα ἐὰν ᾧσιν τὰ φῶτα τρίγωνα ἀλλήλοις καὶ ἐν ἀρσενικοῖς ζῳδίοις. ἐπὶ δὲ ἀρσενικῆς γενέσεως τὰ φῶτα ἑαυτοῖς τρίγωνα καὶ ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις μετὰ τοῦ ὠροσκόπου δυστοκίαν ποιοῦσιν· αὕτη γὰρ ἡ φάσις τῶν φώτων καλεῖται ἀμφίκυρτος. Ζεὺς ὠροσκοπῶν εὐτοκίαν δίδωσι, καὶ εἰ μὲν ἀρσενικὸν εἴη τὸ ὠροσκοποῦν ζῳδion τὸν πατέρα εὐγενέστερον εἶναι τῆς μητρός, εἰ δὲ θηλυκὸν τὴν μητέρα τοῦ πατρός. Κρόνος ὠροσκοπῶν δυστοκίαν παρέχει, μάλιστα ἐν τοῖς θηλυκοῖς ζῳδίοις. ὁ δὲ Ἄρης ὠροσκοπῶν, μάλιστα ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις, ἐξαπίνης καὶ σύντομον ποιεῖ τὸν τοκετόν, μάλιστα ἐν ὁδῷ ἢ ἐν λουτρῷ. φησὶ δὲ καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ τὰ πλάγια ζῳδια πολλὰ συμβάλλεσθαι εἰς τὸν περὶ τοκετοῦ λόγον. ὀρθὰ μὲν γὰρ ζῳδιά εἰσιν ἀπὸ Καρκίνου ἕως Τοξότου, πλάγια δὲ τὰ λοιπὰ ἀπὸ Αἰγοκέρωτος ἕως Διδύμων. ἡ οὖν Σελήνη ἐν τοῖς πλαγίοις ζῳδίοις τυχούσα καὶ ὑπὸ τῶν κακοποιῶν ἐμπερισχομένη δυστοκίαν ἀποτελεῖ, μάλιστα καὶ τῶν κακοποιῶν ἐν τοῖς πλαγίοις ζῳδίοις τυχόντων καὶ τὴν Σελήνην ἔκκεντρον ἐπιθεωρούντων.

I 3, 1-6 Hephæstionis App. I, 1-6 = Heph. Ep.⁴ 88, 1-6

Περί εὐτοκίας καὶ δυστοκίας

Ὁ ἥλιος, ὁ ὠροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη ἐν ἀρσενικοῖς ὄντες ζῳδίοις ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τόκου εὐτοκίαν παρέχουσιν ἀρσενικῶν ὄντων τῶν κυοφορουμένων· ῥαδία γὰρ ἡ ἀπότεξις τούτων. καὶ θηλυκῶν δὲ ὄντων τῶν κυοφορουμένων εἶπερ ἐν θηλυκοῖς ζῳδίοις τύχοιεν ὅ τε ἥλιος καὶ ὁ ὠροσκόπος, ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ Σελήνη, εὐδρομος καὶ ἀβλαβῆς προβαίνει ὁ τόκος ὁμοίως. ἔμπαλιν δ' αὖ σκολιδὸς καὶ ἀνάρμοστος προβαίνει ὁ τόκος τοῦ Κρόνου ἐγκέντρον τυχόντος, καὶ μάλιστα εἰ καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ πάρεστι θηλυκὸν περιέχει ζῳδion· κίνδυνον γὰρ ἐπάγει ταῖς τικτούσαις. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἄρης ἐπίκεντρος ὢν, καὶ μάλιστα εἰ τὸ ζῳδion ὃ ἐπέχει θηλυκὸν ὑπάρχει, ῥαδίαν τὴν ἀπότεξιν παρέχει ὥς καὶ ἐν ὁδοῖς ἢ λουτροῖς ἐξαίφνης τὴν ἐγκυμονοῦσαν τίκτειν. δεῖ δὲ παρατηρεῖν καὶ τὰ ζῳδια εἴτε ὀρθὰ εἰσιν εἴτε πλάγια· καὶ ὀρθὰ μὲν εἰσι τὰ ἀπὸ Καρκίνου ἄχρι Τοξότου, πλάγια δὲ τὰ ἀπὸ Αἰγοκέρωτος ἄχρι Διδύμων. καὶ ἐν μὲν ὀρθοῖς ζῳδίοις τυχούσης τῆς Σελήνης ῥαδίας ὁ τόκος γίνεται τοῦ

ἐμβρύου ὀρθίαν τὴν ἔξοδον ποιοῦντος, ἐν δὲ πλαγίοις δύσκολος πλαγίας τῆς ἑξόδου γινομένης.

I 5, 1-5 Hephaestionis I, 12, 1-2

<ιβ> *Περὶ διαφορᾶς τόπων*

Καλοὶ δὲ εἰσι τόποι ἐν οἷς δεῖ ἐστάναι αὐτούς· πρῶτος μὲν ὁ ὠροσκόπος, δεύτερος μεσουράνημα, γ' ὁ ἀγαθὸς δαίμων, δ' ἡ ἀγαθὴ τύχη, μετὰ τούτους τὸ δῦνον, εἶτα τὸ ὑπόγειον, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἕννατος τόπος ὁ καλούμενος θεός· καὶ οἱ μὲν καλοὶ τόποι οὗτοι. κακοὶ δὲ ὁ β', ὁ γ' ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου καὶ ὁ ὄγδοος· οἱ τε λοιποὶ δύο ὅ τε ἔκτος καὶ <δ> δωδέκατος κάκιστοι.

I 6, 2-II 14, 4. Rhetorii capitulum in V f. 156; iam ab I. Heeg in CCAG 5, 3; 124-125 editum

Τοῦ Ῥητορίου

Πρὸς τὸν Ἄρεα τρίγωνος ὦν ὁ Κρόνος εὐπορίας καὶ εὐπραγίας καὶ ἀρχῆς ποιητικὸς ἐστίν. τὰ γὰρ τρίγωνα καὶ οἱ συμπαρουσίαι τῶν σχημάτων τῶν μὲν ἀγαθοποιῶν τὴν δύναμιν ἐπιτείνουσιν, τῶν δὲ φθοροποιῶν τὴν κακίαν ἀμβλύνουσιν. ὅθεν, κἂν ὁ Ζεὺς μὴ ὀρᾷ, εὐπραγοῦσιν, πλὴν πρεσβυτέρων ἀδελφῶν ὀρῶσι τελευτήν.

I 6, 2-5. Iuliani Laodicensis *Ἐπίσκεψις ἀστρονομική* a F. Cumont in CCAG 4; 105 edita

Πραῦνονται δὲ τῆς κακώσεως οἱ κακοποιοὶ τριγωνίζοντες τὴν Σελήνην ἢ τὸν ὠροσκόπον· καὶ γὰρ καλῶς εἴρηται·

σχήμασι τριπλεύροις κακοεργέες ἀμβλύνονται
καὶ
ἀστήρ οὐκέτι φαῦλος ἐπὴν ἀγαθὸν τόπον εὔρη.

“Rhetorii” 2, 4-5 in L f. 85v atque in R f. 77v; iam a F. Boll in CCAG 1; 146 editum

Φησὶ γὰρ· Δωρόθεος περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου εἶπεν· τριπλευροὶ γὰρ κακοεργοὶ ἀμβλύνονται. ἀστήρ δὲ οὐκέτι φαῦλος ἐπεὶ ἀγαθὸν τόπον εὔροι οὐδὲ τόπος κακὸς χρηστὸν ὅτε ἀσπάζεται.

Iuliani Halicarnassensis ab H. Usener in RhM 55, 1900, 332 editum

Πάλιν δ' αὖ μεταβαλλόμενος φής·

ἀστὴρ οὐκέτι φαῦλος ἐπὴν ἀγαθὸν τόπον εὔρη
οὐδ' ὁ τόπος γε κακὸς χρηστὸν ὅταν ἀσπάζεταιται.

Tres versus in his fragmentis inventi = fr. 4 Stegemann.

I 8, 7. "Rhetorii" 18, 1-4 in **L** f. 89 atque **R** ff. 82v-83; iam a F. Boll ex **L** in CCAG 1; 154 (3= fr. 13 Stegemann) editum

ιη΄ Περὶ τῶν δωδεκατημορίων τῶν ἀστέρων

Τὰ δωδεκατημόρια τῶν μοιρῶν τῶν ἀστέρων τριχῶς οἱ παλαιοὶ ἐξέθεντο. καὶ ὁ μὲν Παῦλος ἐν τῇ εἰσαγωγῇ αὐτοῦ εἶπεν ποιῆσθαι ἴσας τὰς τοῦ ἀστέρος μοίρας παρὰ τὸν ιγ΄ καὶ ἀπολύειν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ζῳδίου ἀνὰ μοιρῶν λ΄· καὶ ὅπου δ' ἂν καταντήσῃ ὁ ἀριθμὸς, ἐν ἐκείνῳ τῷ ζῳδίῳ ἐστὶ τὸ δωδεκατημόριον τοῦ ἀστέρος. ὁ δὲ Δωρόθεος λέγει ἐν τῷ α΄ βιβλίῳ παρὰ τὸν δώδεκα ποιῆσθαι τὰς μοίρας. ὁ δὲ Πτολεμαῖος λέγει ἐν τῷ κς΄ κεφαλαίῳ τοῦ πρώτου βιβλίου παρὰ τὸν δύο ♄, ἀπολύειν τὰς μοίρας κατὰ ζῳδιον.

Commentarius in Ptolemaeum anonymus (pp. 47-48 Wolf) ad Ptol. I 22 (p. 52 Boll-Boer)

Ἐπολυπλασίαζον (scil. οἱ Αἰγύπτιοι) ἐπὶ τὸν δώδεκα ἀριθμὸν καὶ ἐκάστῳ ζῳδίῳ παρεῖχον μοίρας λ΄· καὶ ὅπου δ' ἂν κατέληξεν, ἐκεῖνο ἔλεγον εἶναι τὸ δωδεκατημόριον. οὕτω καὶ ὁ Δωρόθεος ποιεῖ.

I 9, 2. Nativitas Constantini Porphyrogeniti III 2 (fr. 22 Stegemann)

Κατὰ δὲ Δωρόθεον οὕτως· ἡ Σελήνη μετὰ τοῦ κλήρου τοῦ δαί<μονος> τυχοῦσα εὐτροφον σημαίνει τὸ τεχθὲν καὶ ἀπόνως ἐκφυῆναι <τοὺς> ὀδόντας.

I 10, 4-14, 4. Hephaestionis II 4, 20-26 (fr. 28a Stegemann)

Ὁ δὲ Δωρόθεος ἐν τοῖς ἔπεσι συμβουλεύει τοὺς τριγωνοκράτορας τῶν φώτων σκοπεῖν καὶ αὐτὰ τὰ φῶτα ἐν ποίοις τόποις τυγχάνουσι καὶ ὁρίοις καὶ τίνες τῶν ἀστέρων σύνεισιν ἢ ὀρῶσιν, καὶ πρὸς τούτοις ἀποφαίνεσθαι χρὴ περὶ ἑκατέρου τῶν γονέων, Ἡλίου μὲν δηλονότι σημαίνοντος τὰ περὶ τὸν πατέρα, Σελήνης δὲ τὰ περὶ τὴν μητέρα. ἐὰν μὲν οὖν συνῇ ἀγαθοποιοῖς τόποις τε

καὶ ἄστρασιν ὁ ἥλιος, ὑπονοητέον εὐτυχῇ καὶ πλούσια τὰ περὶ τὸν πατέρα καὶ αὐτῷ τῷ τέκνῳ τὰ πατρῷα φυλαχθήσεσθαι, ὁμοίως καὶ ἡ Σελήνη τυχοῦσα τὰ αὐτὰ ποιεῖ. τὸ δὲ ἐναντίον συμβήσεται ἐναντίως εὐρεθέντων (τουτέστι κακωθέντων) τῶν φώτων· εἴωθεν γὰρ πρὸς ταῖς δυσπραγίαις καὶ σίνη ἐν τοῖς σώμασι τῶν γονέων ποιῆσαι. ἐν δὲ ταῖς ἐσχάταις μοίραις τυχόντα τῶν ζωδίων τὰ φῶτα, μάλιστα τῶν κακοποιῶν ὁρώντων, ἄδοξα τὰ περὶ τοὺς γονεῖς σημαίνει, καὶ ἐν τοῖς ἐκλειπτικοῖς δὲ τυγχάνουσα ἡ Σελήνη, καὶ ἐν ἀγαθοποιού ὁρίοις ἥ, τὸ μὲν γένος ἐλεύθερον, πενιχρὸν δὲ καὶ ὑποτεταγμένον καὶ δούλια ἔργα ποιεῖν σημαίνει.

ἐν δ' ἄρ' ὑποχθονίῳ κέντρῳ κερόεσσα Σελήνη·

ἐνταῦθα ὡς ἐπὶ τοῦ ἡλίου σκέπτου τὴν μητέρα.

Ἔστι δὲ, φησὶν, καὶ τρόπος ἄλλος· τὰς ὥρας τῆς γενέσεως λαβὼν ἔκβαλε ἀπὸ τοῦ ζωδίου ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ ἥλιος ἐκάστῳ ζωδίῳ ἐφεξῆς μίαν ὥραν διδούς, καὶ εἰς ὃ ἂν λήξῃ ζῳδίων ὁ ἀριθμὸς ἐκείνου τὰ κέντρα σκόπει καὶ τὰς ἄλλας σχέσεις καὶ λέγε τὰ κατὰ τὴν μητέρα. καὶ πάλιν ταῦτα λέγει·

Ἡέλιος δύνων τοκέων χωρισμόν ἔτευξεν.

I 12, 1-8, 4. Hephaestionis II 24, 10-13 (11-13 = fr. 44a Stegemann)

Πάλιν δὲ τὰ ἔπη ταύτην ἐρμηνεύοντα προσγράφομεν τοῦ εὐχεροῦς καὶ μνήμης χάριν. τὴν τριταίαν ἡμέραν τῆς γενέσεως σκέπτου, φησὶν, ἐν ἣ τὸ βρέφος ἄρχεται τρέφεσθαι εἰ ὁ Ἄρης τότε συνέστη τῇ Σελήνῃ ἢ τετραγωνίζει ἢ διαμετρεῖ ἢ ἐν αὐτῇ ἡ Σελήνη τότε γίνοιτο <...>.

Φαίνων καὶ Πυρόεις, νυκτὸς <Κρόνος>, ἡματι δ' Ἄρης <...>.

σκόπει δὲ πάλιν καὶ τοὺς τριγωνοκράτορας τοῦ τῆς αἰρέσεως φωτός· εἰ μὲν εἶεν ἐν οἰκείοις τόποις οὐ ποιοῦσι ξενιτείας, εἰ δὲ ἐν ἀλλοτρίοις ποιοῦσιν.

I 12, 15-14, 6. "Rhetorii" 97, 1-98, 6 in **R** ff. 132v-133; iam a F. Cumont in CCAG 8, 4; 218-220 edita

αζ' Περὶ γονέων

<Τ>ὸ μὲν περὶ πατρὸς ἀπὸ ἡλίου καὶ Κρόνου καὶ τοῦ κλήρου τοῦ πατρὸς σκέπτου καὶ τοῦ διαμέτρου τοῦ κλήρου τοῦ πατρός, τὸ δὲ περὶ

μητρὸς ἀπὸ Σελήνης καὶ Ἀφροδίτης καὶ τοῦ κλήρου τῆς μητρὸς, ἐξαιρέτως δὲ ἡμέρας ἀπὸ Ἥλιου καὶ Ἀφροδίτης, νυκτὸς δὲ ἀπὸ Κρόνου καὶ Σελήνης καὶ τῶν κλήρων. ζῆται δὲ καὶ τοὺς οἰκοδεσπότας αὐτῶν καὶ τριγωνοκράτορας, καὶ ἀπὸ τούτων τῶν κεφαλαίων γνωσθήσονται οἱ γονεῖς. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν φώτων καὶ τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν οἰκοδεσποτῶν αὐτὰ τὰ κατὰ τοὺς γονεῖς σκέπτου, οἷον περὶ παθῶν καὶ κινδύνων καὶ δυσγενείας καὶ τέχνης καὶ κτήσεως καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ ὁ μὲν Ἥλιος σημαίνει τὸ γένος τοῦ πατρὸς, ὁ τριγωνικὸς αὐτοῦ δεσπότης τὸν βίον τοῦ πατρὸς. ἐὰν οὖν ὁ Ἥλιος καλὴν ἔχῃ θέσιν, ὁ δὲ τριγωνικὸς αὐτοῦ δεσπότης κακὴν, τοὺς μὲν γονεῖς λέγε εὐγενεῖς, ἀλλ' ἐλάττοντας τὰς τε τύχας καὶ ἀδιάρτους τῇ ψυχῇ. εἰ δὲ καὶ ὁρίοις κακοποιοῦ ὁ Ἥλιος τύχῃ, λέγε τὸν πατέρα ἢ δοῦλον ἢ ἀγενῆ. εἰ δὲ κακοποιὸς ἐπιθεωρήσῃ, ἢ πάθος ἢ σίνος <περὶ> τὸν πατέρα ποιήσῃ. ἐὰν δὲ ὁ Ἥλιος ἐν κακῷ τόπῳ τύχῃ, ὁ δὲ τριγωνικὸς αὐτοῦ δεσπότης ἐν καλῷ τόπῳ καὶ φάσῃ, λέγε τὸν πατέρα ἐξ ἀγενῶν εἰς αὕξησιν βίου ἔρχεσθαι. καὶ ὁ μὲν πρῶτος τριγωνικὸς δεσπότης τοῦ Ἥλιου σημαίνει τὸν πρῶτον βίον τοῦ πατρὸς, ὁ δὲ δεῦτερος τὸν δεῦτερον.

Τὰ δὲ αὐτὰ σχήματα τῆς Σελήνης πρὸς τὴν μητέρα νόει. ἐὰν ἡ Σελήνη τύχῃ ὁρίοις ἀγαθοποιοῦ ἐν τοῖς ἀποκλίμασιν ἢ ἐν τοῖς ἐκλ<ε>ιπτικοῖς συνδέσμοις, μάλιστα ἐν τῷ Καταβιβάζοντι καὶ ὑπὸ κακοποιῶν θεωρουμένη, εὐγενίδα μὲν, πενίας δὲ χάριν δουλικὰς ὑποκρίσεις ποιοῦσαν καὶ τὸν βίον αἰσχροὺν ἔχουσαν. ἡ Σελήνη ἐν τῷ ὑπογείῳ σιν<ο>τὶ τὴν μητέρα ἢ ἀγενῆ ποιεῖ. ἐὰν δὲ τύχῃ ἡ Σελήνη ὁρίοις κακοποιοῦ <καὶ> ὁ κύριος αὐτῆς ἀποκλίνῃ, δούλην λέγε τὴν μητέρα. ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη συνάπῃ τινὶ τῶν κακοποιῶν, βι<αι>οθάνατον ποιεῖ τὴν μητέρα.

Ὁ δὲ Ἥλιος καὶ ὁ τριγωνικὸς αὐτοῦ δεσπότης κακῶς κείμενοι καὶ ἐν ἀλλοτρίοις ζωδίοις βι<αι>οθάνατον ποιοῦσι τὸν πατέρα. εἰ δὲ καὶ ὑπὸ κακοποιῶν θεωρηθῶσιν, καὶ τὰ πατρικὰ ἀπολοῦσιν. ἐὰν δὲ ὁ Ἥλιος καὶ ὁ τριγωνικὸς αὐτοῦ δεσπότης ἐν κακῷ τόπῳ τύχῃ καὶ ὑπὸ κακοποιῶν θεωρηθῶσιν ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως, μισητοὺς καὶ ἀποβλητοὺς ποιεῖ τοὺς γεν<ν>ηθέντας τοῖς πατρᾷσιν.

Σκέπτου δὲ καὶ τὸν κύριον τοῦ κλήρου τοῦ πατρὸς ἐν ποίῳ τόπῳ τύχῃ καὶ π<ο>ίαν φάσιν ἔχῃ καὶ ὑπὸ τίνων θεωρεῖται, καὶ οὕτω λέγε τὸν βίον τοῦ πατρὸς. ἐὰν δὲ τύχῃ ὁ κύριος τοῦ κλήρου ἐν τῷ δευτέρῳ ἢ ἔκτῳ ἢ ὀγδόῳ ἢ δωδεκάτῳ, εὐτελῇ λέγε τὸν πατέρα. ζῆται δὲ καὶ τὸ διάμετρον ζῳδίων τοῦ κλήρου τοῦ πατρὸς, καὶ ἐὰν τὸν κύριον τοῦ κλήρου τοῦ πατρὸς εὖρης ἐν τῷ κλήρῳ τοῦ πατρὸς ἢ μετὰ τοῦ κλήρου, λέγε τὸν τοιοῦτον εἰσποιητὸν γενέσθαι.

Ζῆται δὲ καὶ τὰ δωδεκατημόρια Ἥλιου καὶ Σελήνης ποῦ πίπτουσι

καὶ ὑπὸ τίνων θεωροῦνται. καὶ οὗτοι γὰρ ἱκανῶς σημαίνουσι τὰ περὶ γονέων.

αη΄ Περὶ ἀλλοφυλῶν γονέων

<Ο> Ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη ἐν τροπικοῖς τυχόντες ζωδίοις ἀλλοφυλοὺς ἢ ἀλλοεθνεῖς τοὺς γονεῖς ποιοῦσιν. ἐὰν δὲ ὁ ὠροσκόπος τύχη ἐν τροπικῷ ζωδίῳ, ἐξαιρέτως ἀλλοφυλοὺς λέγε τοὺς γονεῖς, πλέον δὲ εἰ καὶ κακοποιὸν ἐπιθεωρήσωσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ φῶτα ἀλλήλων ἀπόστροφα ἀλλοφυλοὺς ἢ ἀλλοεθνεῖς τοὺς γονεῖς ποιοῦσιν. ὁ Ἥλιος δύνων, <διάμετρος> τῷ ὠροσκόπῳ, χωρισμὸν γονέων ποιεῖ. τὸ αὐτὸ δὲ <Σελήνη> πανσεληνιακὴν φάσιν ἔχουσα.

Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ δωδεκάτου τόπου τύχη μετὰ Ἡλίου τὸν πατέρα δοῦλον λέγε ἢ σεσινωμένον, εἰ δὲ μετὰ Σελήνης τὴν μητέρα δούλην λέγε ἢ σεσινωμένην.

I 15, 1-6. Hephaestionis II 5, 1-4 (fr. 29a Stegemann)

ε΄ Περὶ προτελευτῆς γονέων

Σκέπτου ἐν τῇ γενέσει ποῖον τῶν φώτων κεκάκωται καὶ ἀπ’ ἐκείνου στοχάζου περὶ τοῦ προλαμβάνοντος θανάτῳ τῶν γονέων, καὶ τοὺς κληρὸν αὐτῶν ὄρα τίς μᾶλλον κεκάκωται καὶ ὁμοίως στοχάζου. ἐπίβλεπε δὲ καὶ τοῦτο, ποῖον τῶν φώτων ἐν τῇ γενέσει στρεφομένης τῆς τοῦ παντός φορᾶς πρῶτον ἔρχεται εἰς τὸ ὑπόγειον, καὶ οὕτω λογίζου τὸν προλαμβάνοντα· σημαίνει γὰρ τὴν προτελευτὴν <ὁ μὲν Ἥλιος τοῦ πατρὸς, ἡ δὲ Σελήνη τῆς μητρὸς. ...>

καὶ γενέτην ὀλέκουσι παροίτερον ἢ τεκοῦσαν.

ταῦτα μὲν Δωρόθεος· καὶ τοῦτο δέ φησιν, ὅτι Ἄρης τυγχάνων μετὰ Κρόνου, καὶ μάλιστα ἐπίκεντροι, <προτελευτᾶν ποιοῦσι τὸν πατέρα τῆς μητρὸς.>

I 15, 1. “Rhetorii” 48 finis in **L** f. 93v atque in **R** f. 87v; iam a F. Boll in CCAG 1; 162 (fr. 29b Stegemann) editus

Καθὼς ὁ Δωρόθεος· ἐὰν ἐπὶ τὸν κληρὸν τοῦ πατρὸς πρῶτος ὁ Κρόνος τὴν ἀκτῖνα βάλλῃ ἢ κατὰ σχῆμα ἢ κατὰ παρέμβασιν πρῶτον θεωρήσῃ τὸν κληρὸν τοῦ πατρὸς, προαναιρεῖ τὸν πατέρα, εἰ δὲ ὁμοίως τὸν κληρὸν τῆς

μητρὸς θεωρήσει, τὴν μητέρα προαναιρεῖ. ἐὰν τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς κακοποιὸς θεωρήσῃ, ἐκεῖνον προαναιρεῖσθαι λέγε.

I 17, 1-11. “Rhetorii” 103, 1-11 in **R** ff. 136-136v

ργ’ Ἀριθμὸς τῶν προκεκυημένων

<Ε>ὰν δὲ ὁ τριγωνικὸς δεσπότης τοῦ ὥροσκόπου τύχῃ <ὥροσκοπῶν>, πρ<ωτ>οτόκους λέγε τοὺς γεν<ν>ηθέντας, μεσουρανῶν δὲ τ<έταρτον> ἢ πρῶτον, ἐπὶ δὲ ἐπικυήσῃ τυ<γ>χάνει, εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ δύνοντος, ἢ πρῶτον ἢ ἑβδομον λέγε τὸν γεν<ν>ηθέντα. σκόπει δὲ μὴ πως καὶ κακοποιὸς ὁμόκεντρος γένηται τῷ τριγωνικῷ δεσπότῃ ἢ ἐπιθεωρήσῃ κατὰ τετράγωνον ἢ διάμετρον· θάνατον γὰρ ἀδελφῶν ποιεῖ. ἐὰν δὲ ἐν ἀποκλίματι, ἢ δίδωσι θάνατον ἀδελφῶν ἢ παρέχει ἐπὶ ξένης ἑαυτοὺς διαγομένους. ἐὰν ὁ τριγωνικὸς δεσπότης τοῦ ὥροσκόπου τύχῃ ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ, ἀρίθμει ἀπ’ αὐτοῦ ἐπὶ ἐπὶ τὸν ὥροσκόπον· ὅσα γάρ εἰσι ζῳδία, τοσούτους ἀδελφοὺς λέγε. εἰ δὲ δίσσωμον ἀπαντήσῃ ζῳδιον, διπλοῦν ἀρίθμει τὸ ζῳδιον. ἐὰν δὲ ἐν τῷ ὑπογείῳ ἡμισφαιρίῳ τύχῃ ὁ τριγωνικὸς δεσπότης τοῦ ὥροσκόπου, ἀρίθμει ἀπὸ τοῦ ὥροσκόπου ἄχρι τοῦ τριγωνικοῦ αὐτοῦ δεσπότου. καὶ οἱ μὲν ἀγαθοποιοὶ εἰ ἐπιθεωρήσωσιν, ἀδελφοὺς ζωσίμους λέγε, εἰ δὲ κακοποιοί, φθορὰν αὐτῶν ποιοῦσιν. ἐὰν ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος ἕως τοῦ ὥροσκόπου <οὐ> παρῇ ἀστήρ, οὐχ ἔξει πρότερον ἀδελφόν, εἰ δὲ <κατὰ> τοῦτο τὸ σχῆμα τύχῃ τις ἔχων προγενέστερον ἀδελφόν, πάντῃ θάνατον αὐτοῦ ὄψεται. εἰ δὲ παρῇ κακοποιὸς ἀπὸ μεσουρανήματος ἕως τοῦ ὥροσκόπου, σημαίνει θάνατον τῶν προκεκυημένων. ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ὥροσκόπου ἕως τοῦ ὑπογείου εὗρεθῇ ὁ τριγωνικὸς δεσπότης καὶ ἐπιπαρῇ ἢ ἐπιθεωρήσῃ ἀγαθοποιός, ἔξει μεταγενεστέρους ἀδελφοὺς. εἰ δὲ κακοποιὸς ἦ, οὐχ ἔξει ἢ τεθνήξεται.

I 18, 1-20, 4. Hephaestionis II 6, 7-8 (fr. 30a Stegemann)

Ὁ μὲν Πτολεμαῖος ταῦτα, ὁ δὲ Δωρόθεος οὕτως·

ὅσσοι Τοξοτέω βλοσυροῦ τ’ ἐφύπερθε Λέοντος

<...> εἰ δὲ ὠφελοῦνται ἐξ ἀλλήλων σκεπτέον ἔκ τε τοῦ κλήρου τῆς τύχης καὶ τῶν κλήρων τῶν ἀδελφῶν καὶ ἐκ τῶν ὁρώντων αὐτοὺς ἀστέρων ἢ ἐπόντων.

I 18, 3-21, 20. “Rhetorii” 105-108 in **R** ff. 136v-137v

ρε΄ *Περὶ φιλίας ἀδελφῶν*

<Ε>άν ὁ κύριος τοῦ κλήρου τῆς φιλίας ἐπιθεωρήσῃ τὸν κλῆρον τῶν ἀδελφῶν, φίλους λέγε τοὺς ἀδελφούς· ἐάν ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἀφροδίτη καὶ Ἑρμῆς ἐπίσημοι τύχῳσι τοῖς τόποις καὶ καλαῖς φάσεσι, ἐν μὲν θηλυκοῖς ζῳδίοις θηλείας ἀδελφὰς διδόασιν, ἐν δὲ ἀρσενικοῖς ἄρρενας καὶ πολυχρονίους. εἰ δὲ κακοῖς τόποις τύχῳσιν, διδόασιν μὲν, ὀλιγοχρονίους δὲ ἢ ἐχθροὺς ἢ σεσινωμένους, μάλιστα εἰ δὲ καὶ κακαῖς φάσεσι τύχῳσιν. εἰ δὲ Κρόνος καὶ Ἄρης καὶ Σελήνη ἐν ἀλλοτρίοις τόποις τύχῳσιν, τοὺς ἀδελφοὺς ἀναιροῦσιν. εἰ δ' εἷς τι<ς> τούτων τῶν ἀστέρων ἴδιον ἔχει τόπον, οὐκ ἀσινεῖς ποιεῖ ἀλλὰ τῇ ψυχῇ δαμαζομένους, ἢ ἀνωφελεῖς ἔσονται πρὸς ἀλλήλο<υ>ς· αἱ γὰρ τῶν φαύλων παροχαὶ φαῦλοι καθεστήκασιν.

ρς΄ *Περὶ γ' ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου*

<Ε>άν τὸ γ' ζῳδion ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου δίσωμον τύχη ἢ ὁ κύριος αὐτοῦ ἐν δισώμῳ ἢ διφυεῖ ζῳδίῳ, ποιεῖ ἀδελφοὺς ἐπιμίκτους, τουτέστιν ἐξ ἄλλων καὶ ἄλλων γονέων. ζῆτει δὲ καὶ τὸ τρίτον ζῳδion ἀπὸ ὠροσκόπου μὴ ἄσπορόν ἐστιν· ἄσπορα δὲ ζῳδιά ἐστι ταῦτα· Δίδυμοι, Λέων, Παρθένος, Αἰγόκερως, Τοξότης.

ρς΄ *Περὶ μεζόνων καὶ μικροτέρων ἀδελφῶν*

Μαθήσει δὲ καὶ τὰς ἡλικίας τῶν ἀδελφῶν τούτῳ τῷ τρόπῳ. τοὺς μεζίονας Κρόνος σημαίνει, Ἥλιος δὲ καὶ Ἄρης καὶ Ζεὺς τοὺς μέσους, ὁ δὲ Ἑρμῆς τοὺς μικροτέρους, ἢ δὲ Σελήνη τὰς μεζίονας ἀδελφὰς σημαίνει, ἢ δὲ Ἀφροδίτη τὰς μικροτέρας. ἐάν ὁ πρῶτος καὶ ὁ β' τριγωνικοὶ δεσπότες τοῦ Ἄρεως κακῶς ἴστανται, σπαναδέλφους ποιοῦσιν, μάλιστα εἰ κακαῖς φάσεσι τύχῳσιν. ἐάν ὁ μὲν πρῶτος τριγωνοκράτωρ ἐπὶ καλῷ τόπῳ ἴσταται, ὁ δὲ β' φαύλῳ, ἀποβάλλειν τοὺς ἀδελφοὺς σημαίνει.

ρη΄ *Περὶ ποσότητος ἀδελφῶν*

Ὑποδείγματος χάριν ἔστωσαν Κρόνος, Ἥλιος καὶ Σελήνη Ταύρῳ ἐν τῷ μεσουρανοῦντι ζῳδίῳ, ὠροσκόπος <Λέοντι>, Ζεὺς Ὑδροχόῳ, Ἄρης Διδύμοις. οἱ οὖν τριγωνικοὶ δεσπότες τοῦ Ἄρεως οἱ σημαίνοντες τοὺς ἀδελφοὺς Κρόνος καὶ Ἑρμῆς. λαμβάνω τὸν ἀριθμὸν ἐπὶ τὸν ὠροσκόπον, ἐπειδὴ τῷ ὑπὲρ γῆ<ν> ἡμισφαιρίῳ ἔτυχον ὃ τε Ἑρμῆς καὶ ὁ Κρόνος· εἰ γὰρ ἦσαν ἐν τῷ ὑπογείῳ, ἡρίθμουν ἀπὸ ὠροσκόπου ἐπὶ τοὺς τριγωνικοὺς δεσπότες τοῦ Ἄρεως. εὗρίσκω οὖν ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος ἐπὶ τὸν ὠροσκόπον ζῳδία δ', ἀπλᾶ μὲν γ' καὶ δίσωμον ἓν· τοσοῦτους ἀδελφοὺς λέγε ἔχειν τὸν ἀριθμὸν

ε'. συγκρίνειν δὲ δέον φάσκει τοὺς τῶν κλήρων δεσπότας καὶ τοὺς τόπους ἀλλήλων καὶ τὰ ὅρια. εἰ γὰρ ἀνατολικοὶ καὶ ἐν οἰκείοις τόποις τύχωνται καὶ τῆς αἰρέσεως ὄντες, ζωσίμους καὶ εὐτυχεῖς δίδωσιν. ποταποὺς δὲ ἔξει ἀδελφοὺς σκόπει οὕτως ἀπὸ τῆς προκειμένης γενέσεως· ἐπειδὴ ὁ κλῆρος τῶν ἀδελφῶν καὶ οἱ τριγωνικοὶ δεσπότηται τοῦ Ἄρεως ἔτυχον Ταύρω, θηλυκῷ ζωδίῳ, θήλεια μὲν ἀδελφή ἐστίν· ἐπειδὴ Κρόνος ἐκεῖ ἔτυχε, τελευτήσει δέ· μετὰ Κρόνου Ἥλιος καὶ Ἑρμῆς πάλιν ἄλλ^λον ἀδελφὸν πρὸ αὐτοῦ θανατοῦσιν.

Ἐὰν μὲν ὁ ὠροσκόπος καὶ ἡ Σελήνη τύχωσιν Ἰχθύσιν ἢ Σκορπίῳ ἢ Καρκίνῳ, πολυχρόνιον τὴν μητέρα ποιοῦσιν, πλὴν μόνη Σελήνη ἐν Σκορπίῳ διὰ τὸ ταπείνωμα αὐτῆς μάλιστα περὶ μοίρας τρεῖς εἶναι καὶ ποιήσει τέκνα ἀποβάλλειν ἐξ αὐτῶν. εἰ δὲ ὁ κλῆρος τῶν ἀδελφῶν τούτοις τοῖς ζωδίοις τύχη, δίδωσι πολλοὺς ἀδελφούς, εἰ δὲ ἐν ἀσπερμῳ ζωδίῳ τύχη ὁ κλῆρος (τουτέστιν ἐν Λέοντι ἢ Διδύμοις ἢ Τοξότη ἢ Αἰγοκέρωτι), σπάνιν ἀδελφῶν ποιήσει, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς μέσως. καὶ εἰ μὲν ἀγαθοποιοὶ θεωρήσονται τὸν κλῆρον, ζωὴν παρέχουσιν, εἰ δὲ κακοποιοί, θάνατον.

I 25, 1-27, 43. Hephaestionis II 18, 8-20 (9-10 = fr. 35a Stegemann)

Καὶ ταῦτα μὲν οἷς συντίθεται Πτολεμαῖος καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις τε καὶ Δωροθέῳ ἐκτιθέμεθα ἵν' ἐκ πολλῶν δοκίμων τῆς ἀληθείας τὴν συμφωνίαν λάβοιμεν. σκέπτεται οὖν ὁ Δωρόθεος ἀπὸ τῶν τριγωνοκρατόρων οὕτως·

τριπλεύρου κρατέοντας ἐν ᾧ θεὸς Ἥλιός ἐστιν.

φησὶ δὲ δεῖν καὶ τῆς ὥρας τὸν κύριον καὶ τοῦ μεσουρανοῦντος καὶ τοῦ βίου πῶς κεῖνται ἐν τῇ γενέσει <σκοπεῖν> (ἐὰν γὰρ εὐρεθῶσι καλῶς κείμενοι καλὰ σημαίνουν, ἂν δὲ ἐναντίως, ἐναντία, ἂν δὲ μέσως, μέσα), καὶ τὸν κλῆρον δὲ τῆς τύχης τὸν κατ' αὐτόν (τουτέστιν ἐπὶ μὲν ἡμερινῶν γενέσεων τὸν ἀπὸ Ἥλιου ἐπὶ Σελήνην καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὠροσκόπου, ἐπὶ δὲ νυκτερινῶν γενέσεων ἀπὸ Σελήνης ἐπὶ Ἥλιον καὶ τὰ ἴσα ὁμοίως ἀπὸ ὠροσκόπου) καὶ τοὺς ὁρῶντας αὐτὸν ἀστέρας ποῖοί τέ εἰσι καὶ πῶς κεῖνται. ἐὰν οὖν ὁ τοῦ κλήρου κύριος εὐρεθῇ ἐν κακῷ τόπῳ καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ ἀπόστροφοι ᾧσι τῆς Σελήνης, οἱ δὲ κακοποιοὶ κεκεντρωμένοι ἢ ἐπανερχόμενοι, γνῶθι δυστυχῇ εἶναι τὸν οὕτω τυχόντα. ἐὰν δὲ ἐν οἰκείοις ᾧσι τόποις καὶ τὴν Σελήνην ἀγαθοὶ ἐποπτεύωσιν, εὐτυχῇ γνῶθι, δηλονότι αὐτῶν ὁρῶντων καὶ τὸν κλῆρον. ἐὰν δὲ πάλιν ἐν ταῖς γενέσεσιν εὕρωμεν τοὺς κακοποιοὺς ἐπικέντρους, τοὺς δὲ ἀγαθοποιοὺς ἐπανερχομένους, καὶ πάλιν ἐὰν ἡ Σελήνη ἀπορρεύσῃ μὲν τῶν κακοποιῶν, συνάψῃ <δὲ> τοῖς ἀγαθοποιοῖς, οἱ τοιοῦτοι τὰ ὕστερα τοῦ βίου εὐτυχῶς ἔξουσιν. δεύτερον τρόπον

βιότοιο λαχόντες

<...>.

Ἄλλοι μέντοι τῶν ἀρχαίων εἰρήκασιν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῷ ἰα' μὴ κακοποιεῖν τοὺς κακοποιοὺς παρατυχόντας (ὧν εἷς καὶ Πορφύριος). ὅμως χρὴ παραδέχεσθαι αὐτοὺς ποσῶς βλάπτοντας προϋούσης τῆς ἡλικίας. πάλιν, φησὶν, ἀρίθμει ἀπὸ τοῦ κυρίου τοῦ δευτέρου τόπου ἕως αὐτοῦ τοῦ δευτέρου καὶ τὸν ἴσον ἀριθμὸν ἔκβαλλε ἀπὸ τῆς ὥρας, καὶ εἰς ὃ ζῳδίου ἐκπέση ἐκεῖνο πάλιν σκόπει ποῖον τῶν ἀστέρων ἔχει καὶ πῶς κεῖται ὁμοίως τοῖς ἄνω πρὸς τὸν τόπον καὶ ἀποφαίνου. καὶ ἐὰν μὲν ἀγαθοποιοὶ ἴδωσι τὸν τόπον ἀγαθὰ σημαίνουσιν, εἰ δὲ κακοποιοὶ κακὰ, ἐὰν δὲ τις τῶν ἀγαθοποιῶν ἴδῃ τὸν τόπον δυτικὸς ὧν καὶ μέλλῃ μετὰ ζ' ἡμέρας ἀνατολικὸς εἶναι, καὶ οὕτως ὄλβον καὶ πλοῦτον παρέξει.

Καὶ περὶ πάντων δὲ τῶν κλήρων ἐντέλλεται οὕτως· ἐὰν καλὸν ζῳδίου ἐπέχη ὁ κληρὸς καὶ ὁ τούτου κύριος ἦτοί ὧν ἐν αὐτῷ ἢ ἐν τοιούτῳ καλῷ καὶ ἔξαιγος, ἀγαθὰ πάμπολλα φέρει τῇ γενέσει, ἐὰν δὲ ἢ ὑπαιγος ἢ μέλλῃ κρύπτεσθαι ἐγγύς, φησὶν, ὅποσα σημαίνουσιν

εἰς ὀλίγον λάμψαντα μαραίνεται αἶψα πεσόντα.

λέγει δὲ καὶ τοῦτο· σκέπτου τίς πρῶτος τῶν ἀστέρων ἐν τῇ γενέσει ἔρχεται εἰς τὸν τῆς Σελήνης τόπον ἢ καὶ τὸν τοῦ ὠροσκόπου· ὁ γὰρ προλαμβάνων ἐλθεῖν εἰς τοὺς τόπους τούτους οὗτος μηνύσει τὰ μέτρα τῆς τύχης. σκέπτεται δὲ τὰς γενέσεις οὕτως ὡς ἐκτίθεται·

καὶ γενέσεως τὰ ἐκάστα διίξομεν ὄφρα δαείης.

I 26, 2-27, 36. Nativitas Constantini Porphyrogeniti VIII 3-6 (fr. 34c Stegemann)

Ὁ δὲ Δωρόθεος καὶ ταῦτα προστίθῃσιν. ἐπειδὴ ὁ τοῦ Ἡλίου πρῶτος τριγωνικὸς δεσπότης (τουτέστιν ἡ Ἀφροδίτη) ἐπικέντρος ἐν τῷ ὠροσκόπῳ ἔτυχεν ἰδιοθρονοῦσα ἐντὸς τῶν τοῦ ὠροσκόπου ἰε' μοιρῶν, μέγεθος ἔξει τύχης ὁ γεννηθεὶς, καὶ μάλιστα ἐν πρώτῃ ἡλικίᾳ. κληρὸς βίου Ὑδροχόου ἢ κ' <.> · ἐπειδὴ ὁ τούτου τοῦ κλήρου οἰκοδεσπότης, Κρόνος, ἐν καλῷ τόπῳ ἔστηκεν ἰδιοθρονῶν καὶ ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης τριγωνίζεται, τοῦ Ἄρεως ἀποστρόφου ὄντος, βίον καλὸν ἔξει καὶ πλοῦτον πολύν. οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπικέντροι ἐστῶτες, ὡς νῦν Ἀφροδίτη καὶ Ζεὺς, ἐπὶ χαρὶν ποιοῦσι καὶ ἐν δήμοις πίστιν διδόασιν καὶ ἐχθρῶν καθαίρεσιν.

I 26, 24-25. Nativitas Constantini Porphyrogeniti IX 2-3 (fr. 26 Stegemann)

Κατὰ δὲ Δωρόθεον ἔαν ὁ τῆς τύχης δεσπότης, ἡγουν ἡ Ἀφροδίτη, καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ ἐπὶ καλοῖς τόποις τύχωσιν εἶναι, καθάπερ ἐπὶ τῆς προκειμένης γενέσεως, βασιλέα καὶ δυνάστην ἔσεσθαι τὸν γεννηθέντα σημαίνει. ὁμως διὰ τὴν τῶν κακοποιῶν μαρτυρίαν ἔξει μετρίας ἐναντιότητος· μετρίας δὲ εἵπομεν, ὅτι π<ερ> οἱ κακοποιοὶ ὡς νῦν ἰδιοθρονοῦντες μέτριοι πρὸς κάκωσιν εἰσιν.

I 27, 5-24. "Rhetorii" 57, 2. 14-19 in R ff. 97v-98; iam a F. Cumont in CCAG 8, 4; 140-141 (17-19 = fr. 34b Stegemann) editum

<Ε>ἂν κακοποιὸς ἐπίδῃ τὸν δεύτερον τόπον κατὰ τετράγωνον ἢ διάμετρον ἢ συμπαρῇ τ<ούτῳ>, ἔκπτωσιν βίου σημαίνει τῷ γεν<ν>ηθέντι. καὶ ἔαν ὁ δεύτερος τόπος ἢ οἶκος Ἀφροδίτης, ὁ τοιοῦτος ζημιωθήσεται χάριν γυναικῶν ἢ διὰ γυναικῶν, εἰ δὲ οἶκος Ἑρμοῦ, χάριν γραμμάτων ἢ ψήφων ἢ κληρονομιῶν ἢ χειρισμῶν, εἰ δὲ οἶκος Διός, παρὰ μεγιστάνων ἢ δημοσίων πραγμάτων τὴν βλάβην ἔξει, εἰ δὲ οἶκος Ἄρεως, λέγε τὴν βλάβην ἀπὸ στρατιωτικῶν πραγμάτων ἢ προσώπων τοιούτων ἢ πολέμου ἢ ἐμπρησμοῦ ἢ μάχης ἢ ἀρπαγῆς ἢ ληστρικῶν ἢ ἐφοδικῶν <προσώπων> εἰ δὲ οἶκος Κρόνου, λέγε τὴν βλάβην ἀπὸ γερόντων ἢ δούλων ἢ ἀπελευθέρων χάριν γῆς ἢ κληρονομίας ἢ τάφου ἢ νεκρικῶν πραγμάτων ἢ ἐξ εὐτελῶν προσώπων, εἰ δὲ Ἥλιου οἶκος ἦ, τὴν βλάβην ποιήσει ἀπὸ πατρὸς ἢ πατρῶων ἢ προγόνων ἢ χάριν δανείσματος ἢ χρημάτων τινῶν ἢ πράξεων, ἔαν δὲ Σελήνης οἶκος ἦ, χάριν μητρὸς ἢ γένους μητρικοῦ ἢ μητρειῶν ἢ τῶν τοιούτων προσώπων.

Ἐμ<ο>ὶ δὲ δοκεῖ καὶ ἐπὶ ἐκάστου οἴκου καὶ τόπου βλαπτομένου ὑπὸ κακοποιοῦ ἀποφύνασθαι τὴν βλάβην κατὰ τὴν φύσιν τοῦ οἰκοδεσπότου τοῦ ζῳδίου καθ' ὃ ὁ κακοποιὸς ἐστὶ καὶ τὰ σημαινόμενα ἀπὸ τοῦ τόπου. εἰ δὲ θέλεις λαβεῖν καὶ κλῆρον βίου, λάμβανε πάντοτε νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀπὸ οἰκοδεσπότου τοῦ δευτέρου τόπου ἐπὶ αὐτὸν τὸν τόπον τὸν δεύτερον, καὶ τὰ ἴσα ἀπόλυε ἀπὸ ὠροσκόπου· καὶ ὅπου ἂν ἐκπέσῃ ὁ κλῆρος, σκόπει τὸν κύριον τοῦ κλήρου καὶ αὐτὸ τὸ ζῳδίου ἐν <ῶ> ὁ κλῆρος ἐνέπεσεν. καὶ εἰ καλῶ τόπῳ ἔτυχεν ὁ κλῆρος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ δίχα τῆς τῶν κακοποιῶν ἀκτινοβολίας, καλὸν τὸν βίον λέγε. εἰ δὲ εὗρεθῇ ὁ κύριος τοῦ κλήρου ἑῶς δυτικός, μετὰ <δὲ> ἑπτὰ ἡμέρας γενήσεται ἑῶς ἀνατολικός, κρυπτὸν καὶ λαθραῖον πλοῦτον ποιήσει.

I 27, 43. "Rhetorii" epitome ab A. Olivieri in CCAG 2; 192 (fr. 37b Stegemann) edita et in E f. 149 inventa, quam versionem hic edo

Καθὼς δὲ Δωρόθεος διδάσκει, λέγων ὅτι μετὰ τὴν γεννητικὴν ἡμέραν ζήτει τὶς τῶν ἀστέρων πρῶτως κατ' ἐπέμβασιν ἔρχεται ἐπὶ τὴν γεννητικὴν Σελήνην ἢ τὸν ὥροσκόπον, καὶ πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὴν φάσιν τῶν ἀστέρων ἀπόκρινε τὰ τῆς τύχης.

Βιβλίον Δεύτερον

Π 1, 1-5, 9. Nativitas Constantini Porphyrogeniti XIII 1-4

<Κ>ατὰ δὲ Δωρόθεον· ἐπειδὴ οἱ τῆς Ἀφροδίτης τριγωνικοὶ δεσπόται ὁ α' καὶ β' ἐν καλοῖς τόποις ἴστανται καὶ ἑξαυγοὶ εἰσιν, εὐγαμίαν δηλοῦσιν. ὁ κύριος τοῦ δυτικοῦ κέντρου τετράγωνος αὐτῷ ὦν καὶ ἑξαυγος καὶ ὑπὸ ἀγαθοποιῶν μαρτυρούμενος σὺφρονα παρέχει γάμον, ἐξ οὗ καὶ προκοπαὶ γενήσονται. ἔσται δὲ ὁ γάμος περὶ τὸ ιζ' ἔτος ἀπὸ τῆς γεννήσεως. κληρὸς γάμου Ταύρου ιη' μ'· ἐπειδὴ οὗτος ὁ κληρὸς ὑπὸ Κρόνου κακοῦται κατὰ τετράγωνον σχῆμα, λυπηρὸν τὸν γάμον ἔξει διὰ θανάτου γυναικός.

Π 1, 4-6, 9. Hephaestionis Π 21, 26-37 (26-30 = fr. 39a Stegemann; 31-37 = fr. 40a Stegemann)

Πάλιν δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς ἔπεσι Δωροθέου ἐκ τῶν Νεχεψὼ καὶ τῶν ἄλλων σύνθετα ἐπισυνάψωμεν.

αὐτίκα δ' ἀμφὶ γάμοιο διίξομεν ἡμερόεντος.

ὅταν οἱ μὲν τριγωνοκράτορες ἐν κακοῖς ὥσι τόποις, ἢ δὲ Ἀφροδίτη ἐν καλοῖς, καὶ οὕτω καλῶς γαμοῦσιν, μετὰ τινος μέντοι ζημίας, ἐὰν δὲ ἢ Ἀφροδίτη ἐν κακοῖς, οἱ δὲ τριγωνοκράτορες ἐν καλοῖς, Ζεὺς δὲ καὶ Ἄρης αὐτὴν ἐπιδώσιν, ποιεῖ, φησὶν,

ῥεμβάδα καὶ φοιτῶσαν ὅπη κύρσειεν ἐταίρους.

ἡνίκα δὲ ὁ μὲν πρῶτος τριγωνοκράτωρ καλῶς κεῖται, ὁ δὲ δεύτερος κακῶς, τὰ πρῶτα τῆς συναφῆς τοῦ γάμου καλὰ σημαίνει, τὰ δὲ ἔσχατα φαῦλα, ἐναντίως δὲ ἐχόντων ἐναντία.

Καὶ τὰ περὶ τοῦ γάμου νόει·

πάντοτε δ' Ἀφρογενὴς κέντρον δυτικὸν κατέχουσα

<...>. ἐὰν δὲ ἢ Ἀφροδίτη ὁμοῦ καὶ Ζεὺς, Κρόνος δὲ ἀλλαχόθεν ἴδῃ αὐτοὺς ἢ καὶ Ἄρης, ταῖς δεσποίταις ἑαυτῶν συγκοιμῶνται, καὶ ἐπὶ τῶν

θηλειῶν τὸ αὐτό σοι νοείσθω. Ἀφροδίτη ὥρονομοῦσα παρὰ τὴν αἵρεσιν ἥτοι μεσουρανοῦσα ὑπὸ τὰς αὐγὰς τοῦ Ἄρεως κεκεντρωμένου πρὸς αὐτὴν ποιεῖ γάμον ἐκ ταπεινοῦ, καὶ Ἑρμοῦ ἐποπτεύσαντος δημοσίαν καὶ μιγάδα ἄξει εἰς γάμον.

Ἐὰν δὲ τὸ ζ' ζώδιον ἀπὸ τῆς ὥρας κακωθῇ ὑπὸ κακοποιοῦ ἢ καὶ ὑπαύγου τάδε ποιεῖ. Κρόνος μὲν <τὸν γάμον> διαφέρει ἔνεκα ἀρχαίων ἢ ἀποθανόντων <ἢ> πατέρων, ὁ δὲ Ζεὺς ἔνεκα δημοσίων, ὁ δὲ Ἑρμῆς ἔνεκα λογιστικῶν καὶ τοιούτων ἢ καὶ γυναῖκας ποιεῖ ῥυπαίνεσθαι παρὰ δούλων, ὁ δὲ Ἄρης μοιχικὰς, ἐὰν δὲ αὐτῷ οὕτως ἔχοντι καὶ ὁ Ἑρμῆς συμπαρῇ αὐτοχείρους ποιοῦσι τῶν ἰδίων γυναικῶν, ἢ δὲ Ἀφροδίτη ζῆλον καὶ δυσγαμίαν παρέχει.

<...>. καὶ ἐὰν εὐερεθῇ οὕτως ὁ Κρόνος γεραιὸς τίς ἐστὶν ὁ συγκοιμώμενος ἢ καὶ φθείρας, εἰ δὲ Ἄρης ταπεινὸς τις ἥτοι σώματος ἔμπορος, εἰ δὲ Ζεὺς πλούσιος τις, εἰ δὲ Ἀφροδίτη ἐν εὐφροσύνῃ καὶ μέθῃ, εἰ δὲ Ἑρμῆς ἐξ ἀπάτης καὶ ὑποσχέσεως καὶ τῶν τοιούτων. κατὰ δὲ πάροδον, φησὶν, ἐπὶ τῶν ἐν ἡλικίαις Ζεὺς ἐπισυμβαίνων τοῖς τῆς Ἀφροδίτης τόποις ἢ καὶ Κρόνος ποιεῖ γάμους, καὶ Ἀφροδίτη δὲ ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις. ταῦτα δὲ χρὴ στοχάζεσθαι ἐπὶ τῶν ἐγγύς ὑπόπτων γαμούντων, σκεπτέον δὲ ὁμοίως καὶ τοὺς γαμικοὺς κλήρους τότε.

Anonymi in ps. -Heliodori (Olympiodori?) Εἰς τὸν Παῦλον, p. 61 Boer

κλήρος μοιχείας κατὰ τὸ διάμετρον τοῦ γάμου ἀπὸ Ἥλιου ἐπὶ Σελήνην καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ Ἀφροδίτης (ὥροσκόπου ed.) ἡμέρας καὶ νυκτός· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τοῦτο κεῖται ἐν τῷ δ' κεφαλαίῳ τοῦ δευτέρου βιβλίου Δωροθέου.

II 7, 2-6. "Rhetorii" 66, 1-7 in R f. 121v; iam a F. Cumont in CCAG 8, 4; 194-195 editum

ξς' *Περὶ ἀσελγῶν καὶ μεθυστῶν καὶ ἐμπαθῶν*

Ἡ Ἀφροδίτη οἴκοις Ἑρμοῦ, <τοῦ Ἑρμοῦ> κακῶς κειμένου, παιδεραστὰς ποιεῖ. ὁ κλήρος τοῦ γάμου οἴκοις Ἑρμοῦ, <τοῦ Ἑρμοῦ> ἐν ἀρσενικῷ ἐπικέντρου <ὄντος>, τὸ αὐτὸ ποιεῖ. Ἄρης καὶ Ἑρμῆς ἐναλλάξαντες τοὺς οἴκους ἀλλήλων ἢ τετραγωνίσαντες ἀλλήλους ἢ διαμετρήσαντες παιδεραστὰς ποιοῦσιν. ἢ Ἀφροδίτη Αἰγοκέρωτι ἢ Ἰχθύσιν ἢ Σκορπίῳ ἢ Ταύρῳ ὑπὸ Κρόνου ἢ Ἄρεως θεωρουμένη ἀσελγεῖς ποιεῖ, μάλιστα ὕπαυγος. Ἀφροδίτη οἴκοις Κρόνου ἢ Ἄρεως ὑπ' αὐτῶν θεωρουμένη ἀσελγεῖς ποιεῖ. ἢ

Ἀφροδίτη καὶ Ἑρμῆς καὶ Ἄρης θεωρήσαντες ἀλλήλους ἀσελγεῖς ποιοῦσιν. ἡ Ἀφροδίτη καὶ ἡ Σελήνη ἐν τῷ δύνοντι τὰς μὲν γυναῖκας ἀσελγεῖς ποιοῦσιν, τοὺς δὲ ἄνδρας μαλακοὺς, πλεόν δὲ εἰ καὶ ὑπὸ Ἄρεως ἢ Κρόνου θεωρηθῶσιν.

II 8, 1-13, 3. Hephaestionis II 22, 8-13 (fr. 42a Stegemann)

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πτολεμαῖος ἐκ τῶν Πετοσίριδος ἐκτίθεται, πάλιν δὲ ὁ Δωρόθεος περὶ τέκνων σκεπτόμενος λέγει. δεῖ τοὺς τριγωνοκράτορας τοῦ Διὸς σκοπεῖν πῶς κεῖνται ἐν τῇ γενέσει εἴτ' ἐν καλοῖς τόποις ἢ ἐναντίοις, ἢ ὅς μὲν ἐστίν, ὅς δὲ οὐ, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἀποτελεῖν. <...> τήν τε πρώτην καὶ δευτέραν πρᾶξιν ὁμοίως αὐτοῖς διασημαίνειν. σκέπτου εἰ ἐν καλοῖς τόποις ὁ κληρὸς εἴη καὶ μὴ ἐν ἀσπόροις ἐπειδήπερ ἔαν εὕρεθῇ ἐν τῷ ζ' ἢ ἐν τῷ ιβ' ἢ ἄγονος, φησὶν, ἔσται ἢ κλαύσει τὰ τικτόμενα. ἔαν δὲ ὁ κληρὸς καὶ τὸ δύνον αὐτοῖς ὁμοίως καὶ τὰ τετράπλευρα χηρεύῃ ἄστρον καὶ μάλιστα ἀγαθὸν

φράζεο τούσδε γονῆς ἐπιδευέας αἰὲν ἔοντας.

εἰ δὲ τὰ ζώδια τὰ παρέχοντα τὰ τέκνα καὶ οἱ ἐπόντες ἀστέρες θηλυκῆς ὥσι φύσεως θηλυκὰ ἔσται τὰ τικτόμενα, εἰ δὲ ἀρρενικὰ ἢ μεμιγμένα ὁμοίως ἀρρενικὰ ἢ καὶ μεμιγμένα.

II 8, 1-9, 4. Nativitas Constantini Porphyrogeniti XII 2-3

Κατὰ Δωρόθεον διὰ τὸ τοὺς τριγωνικοὺς δεσπότας τοῦ Διὸς ἐξαύγουσ ὄντας ἐν καλοῖς τόποις κεῖσθαι εὐτεκνίαν ἔσεσθαι σημαίνει. ἔξει δὲ τέκνα τρία διὰ τὸ μεταξύ τοῦ τριγωνικοῦ δεσπότου τοῦ Διός, ἡγουν Ἄρεως, καὶ ὠροσκόπου εὐρίσκεσθαι ζώδια β', ἐν μὲν ἀπλοῦν, τὸν Λέοντα, δίσωμον δὲ τὴν Παρθένον.

II 14-33. His capitulis usus est Anubio, qui carmen astrologicum metro elegiaco composuit; saeculo secundo vel tertio p.C. n. floruisse videtur. versus Anubionis variis traduntur nobis viis: in libro sexto Matheseos a Firmico Materno conscriptae versionem reperimus Latinam (VI 3-27; fr. 58b Stegemann), in C ff. 184-191 libellum ex Anubione, Valente, Ptolemaeo consutum (a W. Kroll in CCAG 2; 159 – 180 [fr. 58a Stegemann] editum), in C ff. 173v-179 atque H ff. 140v-149 paraphrasim, iam partim ab A. Olivieri in CCAG 2; 204-212, nunc totam hic editam.

Περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους σχηματισμῶν τῶν ἀστέρων ἐκ τῶν Ἀνουβίωνος

Ὁ Κρόνος Δία τριγωνίζων πολυκτημοσύνην ποιεῖ καὶ πολυχρύσους καὶ πολυαργύρους καὶ ἱερῶν προεστῶτας καὶ φόρων πράκτορας. ἐπιτρόπους, ἀλλοτρίων κληρονομοῦντας, πιστοὺς, ὑπὸ μεγάλων ἀνδρῶν τιμωμένους.

καλὸν δὲ τοῦτο τὸ σχῆμα καὶ πρὸς πατέρας. εἰ δὲ τριγωνίζοντας ἀλλήλους ἴδοι ὁ Ἑρμῆς, μυστικούς σημαίνει καὶ γνωστικούς ἢ βασιλεῦσιν ὑπηρετουμένους ἢ πόλεσιν ἢ λειτουργοὺς καὶ θύτας, ἀνατρέφουσι δὲ καὶ ἀλλότρια τέκνα οἱ τοιοῦτοι ὅταν ἐπὶ καλῶν τόπων ἰστάμενοι τύχωσιν· τῶν μέντοι ἰδίων τέκνων οὐκ ἀπολαύουσιν· ἢ γὰρ αἰεὶ τελευτῶσιν οἱ γεννώμενοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι ἢ ἐν ἀλλοτρίοις τραφέντες ὕστερον ἐπανίασι πρὸς τοὺς γονεῖς. εἰ δὲ τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ Διὸς κατὰ τρίγωνον ὄντων καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ μαρτυρουμένων ὁ Ἄρης ἴδοι αὐτοὺς, ἐλαττωθήσεται τὰ εἰρημένα πάντα· ἔξουσι γὰρ φθόνους καὶ μέμψεις ἐν ταῖς πράξεσι καὶ διαβολὰς καὶ ἐναντιώματα πολλά. ὁ Κρόνος τριγωνίζων Ἄρην, εἰ καὶ Ζεὺς μὴ ὁρᾷ μήτε ὁ Ἑρμῆς, εὖποροι γίνονται καὶ ἐνεργεῖς καὶ δυνατοὶ ἐν ταῖς πράξεσι καὶ ἐν ταῖς πόλεσι δὲ ὁμοίως, πλὴν οἱ πρὸ αὐτῶν ἀδελφοὶ προτελευτῶσιν. ὁ Κρόνος Ἥλιον τριγωνίζων ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως προκοπὰς ποιεῖ καὶ δόξας καὶ γνωστούς, ἐπισήμους ἄνδρας, οὐ τοὺς γεννηθέντας μόνους ἀλλὰ καὶ τοὺς πατέρας, διότι ὁ Ἥλιος καὶ ὁ Κρόνος τὸ πατρικὸν ἐπέχουσι πρόσωπον. ἐπὶ δὲ ἡμερινῆς εἰ ἐπὶ ἀρρενικοῖς εἶεν ζωδίοις καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ γῆν ἡμισφαιρίῳ πολὺν κρεῖττον τὸ διάθεμα, ἐπὶ δὲ νυκτερινῆς γενέσεως τοὺς μὲν γεννηθέντας ἀφ' ἑαυτῶν πορίζοντας ποιεῖ, τὰ δὲ τῶν γονέων οὐ συντηροῦσιν. ὁ Κρόνος Ἀφροδίτην τριγωνίζων εὐσταθῆ τὸν βίον καὶ σεμνότητα, οἱ τοιοῦτοι δὲ ἀπὸ τῶν καταδεεστέρων φθονοῦνται· βραδύγαμοι μέντοι γίνονται. ὁ Κρόνος Ἑρμῆν τριγωνίζων συνετοὺς καὶ ἐμπείρους καὶ τὴν γνώμην βεβαίους, αἱ δὲ τούτων πράξεις ἀπὸ λόγων καὶ ψήφων ἢ ἐμπορίας ὅθεν αὐτοῖς ὁ βίος αὐτάρκης. ὁ Κρόνος Σελήνην τριγωνίζων συστάσεις ποιεῖ μεγάλας, πρὸς βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας γνωρίζων καὶ ἐνδόξους ποιῶν, καὶ μᾶλλον αὐξίφωτούσης τῆς Σελήνης· λειπούσης γὰρ αὐτῆς πολλὴν μείωσιν ἔξει τὰ εἰρημένα.

Ὁ Ζεὺς Ἄρην τριγωνίζων ἀρχικοὺς, δράστας, παρ' ἡγεμόσι τιμωμένους ποιεῖ. ὁ Ζεὺς Ἥλιον τριγωνίζων πλουσίους, ἐνδόξους, ἀρχικοὺς ποιεῖ, καὶ τέκνων ἐστὶ δοτὴρ καὶ εὐγαμίας αἷτιος, καὶ βίον ἐπίσημον παρέχει. ὁ Ζεὺς Ἀφροδίτην τριγωνίζων χαρίεντα καὶ ποθεινὸν ποιεῖ, παρὰ φίλων προκόπτοντα ἢ γυναικῶν. ὁ Ζεὺς Ἑρμῆν τριγωνίζων φρονίμους, ἐπινοητικούς, ἐμπράκτους, παρὰ πολλῶν εὐδοκимоῦντας, τούτων δὲ ἡ πρᾶξις ἀπὸ γραμμάτων ἢ δημοσίων χρειῶν ἢ βασιλικῶν ὑπηρεσιῶν, τινὰς δὲ καὶ ἀστρονόμους ἐπισήμους σημαίνει. ὁ Ζεὺς Σελήνην ἰδὼν ἐνδόξους καὶ ἐμφανεῖς, ἡγεμόνας ἢ δικαστὰς –τοὺς μὲν δήμου, τοὺς δὲ στρατιωτῶν– ποιεῖ, καὶ μᾶλλον αὐξίφωτούσης τῆς Σελήνης, εἰ δὲ ἐστὶν ἡ Σελήνη ἀφαιρετική οὐκ αὐτοὺς αὐθέντας ποιεῖ ἀλλὰ τοιοῦτοις προσώποις ὑπηρετουμένους.

Ὁ Ἄρης Ἥλιον τριγωνίζων ἀρχικοὺς ποιεῖ, εἰ δὲ καὶ ἔστιν ἡ γένε-

σις ἡμερινή καὶ τὸν μὲν δεξιὸν τόπον ὁ Ἥλιος κατέχει, τὸν δὲ λαιὸν ὁ Ἄρης, ἔτι βέλτιον τὸ σχῆμα· ἡγεμόνες γὰρ οὗτοι καὶ δυνάσται γίνονται. ὁ Ἄρης Δία τριγωνίζων, τοῦ Διὸς ἐπικέντρον ὄντος καὶ τῆς Σελήνης καλῶς ἐστώσης, στρατιώτας ἐπισήμους ποιεῖ, ζωῆς καὶ θανάτου κυρίους, καὶ μᾶλλον ὅταν ἐπὶ ἀρρενικῶν ὥσι ζωδίων· τὰ γὰρ ἀρρενικὰ ἐπὶ ἐξουσίας καὶ ἡγεμονίας παρалаμβάνονται, τὰ δὲ θηλυκὰ ἐπὶ ὑποταγῆς. ὁ Ἄρης Ἀφροδίτην τριγωνίζων ἐμπόρους, εὐγάμους, φιλοκόσμους καὶ μεγαλόφρονas ποιεῖ, οἱ τοιοῦτοι δὲ πολλῶν γυναικῶν λέχη θηρῶσιν ἥτοι μοιχοὶ γίνονται. ὁ Ἄρης τριγωνίζων Ἑρμῆν ἐμπράκτους καὶ συνετοὺς εἰς τε λόγους καὶ ἔργα, ἐπιτευκτικούς τε καὶ ὀξεῖς, ἐκ ψήφων ἢ γραμμάτων τὸν βίον συλλέγοντας. ὁ Ἄρης Σελήνην τριγωνίζων ἐπὶ μὲν νυκτερινῆς γενέσεως, λειψιφωτούσης <τῆς> Σελήνης, ἔμπρακτοι καὶ ἐπιτευκτικοὶ γίνονται καὶ πάντων ὧν βουλευσονται περιγίνονται, εἰ δὲ καὶ Ζεὺς αὐτοὺς ἴδῃ, ἔσονται ἀρχικοί, ἔνδοξοι, μεγάλα δυνάμενοι. ἐπὶ δὲ ἡμερινῆς γενέσεως ὁ Ἄρης τριγωνίζων Σελήνην οὖσαν ἐν τῷ ὑπεργεῖῳ βλάπτει καὶ τὸ σῶμα καὶ βίον, εἰ μάλιστα αὐξίφωτεῖ ἡ Σελήνη.

Ὁ Ἥλιος τριγωνίζων Σελήνην, καλὸν τὸ σχῆμα, καὶ μάλιστα ὑπὸ Διός, Ἀφροδίτης ὁρῶμενοι.

Ἡ Ἀφροδίτη Σελήνην τριγωνίζουσα πραεῖς ποιεῖ καὶ ἱλαροὺς, εὐμόρφους, τοὺς μέντοι γάμους ἀβεβαίους δηλοῖ.

Ὁ Ἑρμῆς Σελήνην τριγωνίζων δηλοῖ εὐμαθεῖς γενέσθαι καὶ συνετούς.

Περὶ τετραγώνων

Ὁ Κρόνος Δία τετραγωνίζων, τοῦ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, ἐλαττοῦται ἢ ὑπαρξίς, αὐτοὶ δὲ ἐναντία ἑαυτοῖς βουλεύονται καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν ἐμποδίζονται ἢ ἀνάστατοι γίνονται, τὸν τε πατέρα βλάπτει τοῦτο τὸ σχῆμα καὶ τὰ πατρικὰ πάντα ἀφανίζονται. εἰ δὲ Ζεὺς ἐστὶ καθυπερτερῶν τὸν Κρόνον, ἥττων ἢ κάκωσις· τῷ τε γὰρ πατρὶ εὐκλειαν δώσει καὶ τῷ παιδί βίου πορισμὸν κατὰ τὸ μέτρον τοῦ σχήματος καὶ τῆς θέσεως. ὁ Κρόνος Ἄρην τετραγωνίζων, τοῦ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, ἀτακτοῦσιν, τῷ τε σώματι ἔσονται φρικώδεις καὶ νοσεροί, ἐνίοτε καὶ ῥίγει καὶ πυρετῷ δαμάζονται, τὰ πατρικὰ δὲ κτήματα ὄλλυνται, οἱ δὲ τοιοῦτοι καὶ θανάτους ὁρῶσι τῶν ἀδελφῶν. εἰ δὲ ὁ Ἄρης καθυπερτερεῖ τὸν Κρόνον, πάντως οἱ πατέρες πρὸ τῆς μητρὸς τελευτῶσιν, αὐτῷ δ' ἔσονται τῷ βίῳ μερικῶς ἐνεργεῖς καὶ ἔμπρακτοι, πλὴν, ὥς εἴρηται, τῶν πατρικῶν κτημάτων τὸ σχῆμα ὀλέθριον· οἱ τοιοῦτοι καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων φθονοῦνται. ὁ Κρόνος Ἥλιον τετραγωνίζων, τοῦ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, ἔκπτωσις ἔσται τοῖς πατράσιν ἢ σπασμός, πρὸ δὲ τῶν μη-

τέρων οἱ πατέρες τελευτῶσιν, σφάλλονται δὲ καὶ οἱ παῖδες ἐν πολλαῖς περιπίπτοντες ταῖς βλάβαις καὶ σωματικαῖς ὀχλήσεσιν, τὸ δὲ πλεῖον ῥιγοπυρέτοις, εἰσὶ δὲ καὶ περὶ τὰς πράξεις ψυκτικοί. τοῦ δὲ Ἥλιου καθυπερτεροῦντος τὸν Κρόνον, σκορπίζονται τὰ πατρῶα, τοὺς δὲ ἐχθροὺς τοῖς οἰκείοις ποιεῖ καὶ τὰς πράξεις ἐλαττοῖ καὶ ἐπαλλήλοις νόσοις περικυλῖει ἀσήμους τε τῷ βίῳ καὶ ἐν ταῖς οἰκείαις πόλεσιν ἀγνοουμένους. ὁ Κρόνος τετραγωνίζων Ἀφροδίτην, τοῦ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, ἐκπτώσεις γίνονται καὶ ἐκ θηλυκῶν προσώπων κακὰ πολλὰ καὶ πένθη· οὗτοι τὰ πολλὰ ἀτυχοῦσιν ἐν οἷς ἐπιβάλλονται καὶ ἐν γυναιξιν οὐκ ἔχουσι χάριτας. εἰ δὲ ἡ Ἀφροδίτη καθυπερτερεῖ τὸν Κρόνον, ἐνδόξους δίδωσι γάμους καὶ γυναικας ἀρχικάς, εὐνοϊκάς καὶ φιλοστόργους, αἱ καὶ πάνυ ὑπὸ ἀνδρῶν φιληθήσονται. ὁ Κρόνος τετραγωνίζων Ἑρμῆν, τοῦ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, ψύξεις περὶ τὰς πράξεις καὶ ἐναντιότητες πολλαὶ ἔσσονται καὶ ἐναντιογνωμίαι, ἔσσονται δὲ οἱ τοιοῦτοι ἐν τοῖς ἔργοις ὑπ' ἄλλων κυριευόμενοι, οἱ δὲ βάσκανοι γίνονται, ἄλλοι τραυλοὶ ἢ κωφοί. εἰ δὲ ὁ Ἑρμῆς καθυπερτερεῖ τὸν Κρόνον, ἥττονα τὰ προειρημένα ποιεῖ. ὁ Κρόνος Σελήνην τετραγωνίζων, τοῦ Κρόνου καθυπερτεροῦντος, κακοθάνατος ἡ μήτηρ, καὶ ὁ παῖς ἐν νόσοις πολλαῖς καὶ κινδύνοις ἔσσειται καὶ συνεχέσι ῥευματισμοῖς, ἐπὶ δὲ ζωδίων θηλυκῶν ἔτι χειρόν· εἰ γὰρ ἢ τούτῳ πεπρωμένος ὁ γάμος, δύσγονόν τε γυναικὰ λήψεται, καὶ οὔτε φίλοι οὔτε τέκνα τούτῳ ἔσσονται, τούτων δὲ καὶ ὁ βίος ἐλαττοῦται. εἰ δὲ ἡ Σελήνη τὸν Κρόνον καθυπερτερεῖ, πρὸς τε τῷ ἀπράκτους ποιεῖν καὶ ἐχθροὺς ταῖς μητράσι δείκνυσι καὶ τὰ μητρικὰ φθείρει καὶ ῥεύματα κινεῖ.

Ὁ Ζεὺς τετραγωνίζων Ἄρην, τοῦ Διὸς καθυπερτεροῦντος, δόξα καὶ τιμὴ ἔπεται τούτοις καὶ σύστασις· οἱ μὲν ἐν στρατιαῖς διαπρέπουσιν, οἱ δὲ ἐν βασιλικαῖς αὐλαῖς ἀναστρέφονται ἢ ἐν δημοσίαις πράξεσι, πλὴν τὰ μητρικὰ ἢ πατρικὰ οὐ φυλάττονται, καὶ ἐπὶ τέκνοις λῦπαι ἔσσονται ἢ σπανότεκνοι γίνονται. εἰ μέντοι ὁ Ἄρης τὸν Δία καθυπερτερεῖ, ὀξεῖς μὲν καὶ ὀρμητάς, πλὴν σφαλλομένους ἐν τῷ βίῳ ποιεῖ καὶ μάτην κάμνοντας, ἐν τε δημοσίαις ἢ βασιλικαῖς πράξεσι διαβαλλομένους καὶ κατηγορουμένους. ὁ Ζεὺς Ἥλιον τετραγωνίζων καὶ τῷ πατρί καὶ τῷ τεχθέντι καλός· προκοπὰς γὰρ ἐπάγει καὶ ἐν μεγάλοις ἀνδράσι συστάσεις, καὶ ἄλλων ἡγεμονεύοντας ποιεῖ. τοῦ δὲ Ἥλιου τὸν Δία καθυπερτεροῦντος, λαμπρὸς μὲν ὁ πατήρ, τὰ δὲ ὑπάρχοντα τούτων μειοῦται ἐν περιστάσεσι κοιναῖς, πολλάκις δὲ καὶ ἐξ ἀναστάσεως ἐχθρῶν τοῦτο γίνεται. ὁ Ζεὺς τετραγωνίζων Ἀφροδίτην, τοῦ Διὸς καθυπερτεροῦντος, πολλοὺς οἱ τοιοῦτοι φίλους ἔξουσιν, καὶ μάλιστα ἀπὸ θηλυκῶν προσώπων κερδανοῦσι καὶ ἀστεῖον βίον ἔξουσιν καὶ θεοσεβεῖς ἔσσονται. εἰ δὲ ἡ Ἀφροδίτη τὸν Δία καθυπερτερεῖ, ἐρωτικοὶ ἔσσονται καὶ φιλόκοσμοι καὶ πρὸς τούτων τερπόμενοι· πολλὰ μέντοι οἱ τοιοῦτοι ἐναντία πείσονται καὶ ἀποτυχίας ἐν τοῖς ἔργοις. ὁ Ζεὺς Ἑρμῆν τετραγωνίζων, τοῦ Διὸς καθυπερτεροῦντος, γραμματικοὶ ἢ γε-

ωμέτραι γίνονται, ἐνίοις δὲ ὁ βίος ἔσται ἀπὸ κοινῆς προστασίας καὶ αἱ πράξεις ἀστεΐαι. εἰ δὲ Ἑρμῆς τὸν Δία καθυπερτερεῖ, τῷ μὲν βίῳ οὐκ ἄποροι ἔσονται, πλὴν ἄκρατοι ἐν ταῖς πράξεσι καὶ ἐναντία ἑαυτοῖς ποιοῦντες, καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ ὥς κακὰ ἀποφεύγουσιν, τὰ δὲ κακὰ αἰροῦνται ὥς ἀγαθὰ, πολλάκις δὲ οἱ τοιοῦτοι καὶ αὐτόματόν τι ἀγαθὸν ἐπελθὼν ἀποφεύγουσιν, καὶ οὕς εὐεργετήσουσιν, ὑπὸ τῶν τοιούτων ἀχαριστοῦνται, καὶ ἀμοιβὰς οὐ λαμβάνουσιν, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πορίζονται τὰ καλὰ. ὁ Ζεὺς Σελήνην τετραγωνίζων, τοῦ Διὸς καθυπερτεροῦντος ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως ἢ νυκτερινῆς, τῇ τε μητρὶ αἴσιον καὶ αὐτὸν κρείττονα τῶν γονέων ποιεῖ, καὶ ἐν τιμαῖς καὶ προεδρίαις δοξάζει καὶ εὐφημίαις. τῆς δὲ Σελήνης καθυπερτερούσης τὸν Δία, δοξαστικὸν μὲν τὸ σχῆμα καὶ ἐν ἡγεμόσι συστάσεις ποιοῦν, πλὴν κατὰ τινες χρόνους βλάπτει ἢ ἢν ἔχει προᾶξιν ἐνίοτε ἐλαττοῖ.

Ὁ Ἄρης Ἥλιον τετραγωνίζων, τοῦ Ἄρεως καθυπερτεροῦντος, πολύνοσοι, ἀπρόκοποι, εἰ δὲ καὶ προκόψουσιν ἄλλ' ἐναντιώσεσι πολλὰς περιπεσοῦνται. τοῦ Ἥλιου μέντοι καθυπερτεροῦντος, τῷ τε παιδὶ καὶ τῷ πατρὶ χαλεπὸν σφάλλονται ἐν ταῖς πράξεσι καὶ τὰ κτήματα τούτων διασκεδάννυνται, φρενοβλαβεῖς τε ποιεῖ καὶ μαινομένους, ἔστιν ὅτε καὶ τυφλοὺς, χεῖρον δὲ ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως. ὁ Ἄρης Ἀφροδίτην τετραγωνίζων, τοῦ Ἄρεως καθυπερτεροῦντος, πονηρὰ κρίσεις καὶ ζημίαι καὶ μάχαι καὶ βλάβαι διὰ γυναικάς, εἰ δὲ καὶ ἐν τροπικῷ ζωδίῳ μαλακοὶ ἔσονται, εἰ δὲ καὶ ζωτικὸς χρόνος ἔχει ὁ τοιοῦτος τὴν ἑαυτοῦ γυναικα παρακοιμήσει ἢ μοιχευομένην εἰδὼς ἀνέξεται, καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀσελγοῦντος τοῦ ἀνδρὸς ἀνέξεται. εἰ δὲ Ἀφροδίτη τὸν Ἄρην καθυπερτερεῖ τὰ ἴσα μὲν ποιεῖ, ὅμως λαθραίως καὶ αἰδημόνως. ὁ Ἄρης Ἑρμῆν τετραγωνίζων, τοῦ Ἄρεως καθυπερτεροῦντος, πολλῶν δεινῶν αἴτιος, βλάβας ἐπάγων καὶ συνοχὰς καὶ τὰς πράξεις ἐμποδίζων ἢ διαβολὰς διὰ πράξεις ποιῶν, χεῖρον δὲ ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως, εἰ μάλιστα ἢ ἀμφοτέροί εἰσιν ὑπὲρ γῆν ἢ ὅμως ὁ Ἄρης, ἐπὶ δὲ νυκτερινῆς γενέσεως ἦττονα τὰ δεινὰ. εἰ δὲ τὸν Ἄρην ὁ Ἑρμῆς ἐπιδεκατεύει, δεινοὺς ἐξετέλεσεν, πανούργους, ἀλλοτρίων ἄρπαγας· οἱ τοιοῦτοι γὰρ ἀπὸ ἄλλου εἰς ἄλλον μετέρχονται ὅπως κακὸν τι αὐτοῖς προστριψάμενοι προδώσουσιν αὐτοὺς καὶ τῶν χρημάτων γυμνώσουσιν. ὁ Ἄρης Σελήνην τετραγωνίζων, τοῦ Ἄρεως καθυπερτεροῦντος, τὴν μητέρα χήραν ποιεῖ καὶ τὸν πατρικὸν ἐλαττοῖ βίον καὶ αὐτὴν τὴν μητέρα ἀναιρεῖ δι' αἵματος ἢ βιαίου θανάτου, ὁ δὲ τεχθεὶς ἐπὶ ἱεροὺς καταφεύγει τόπους καὶ ὑπὸ φαντασμάτων καὶ εἰδώλων ἐνοχλεῖται, καὶ μᾶλλον τὸ κακὸν ἔσται, ὅταν ὁ Ἄρης ἐν ὁρίοις ἢ Κρόνου, ἢ δὲ Σελήνη ἐν ὁρίοις Ἑρμοῦ ἢ Ἄρεως· πολλάκις γὰρ ἢ τῶν ὁρίων δύναμις ἢ ἐπιτείνει ἢ ἐλαττοῖ τὰ κακά. εἰ δὲ ἢ Σελήνη τὸν Ἄρην ἐπιδεκατεύει, ἄδοξον καὶ πενιχρὰν τὴν μητέρα, τῷ δὲ παιδὶ καθαίρεσιν τύχης καὶ πλάνας δηλοῖ.

Ὁ ἥλιος Σελήνην τετραγωνίζων, ἀλλήλους ἐπιδεκατεύοντες, ἐπὶ μὲν κέντρων ἐστῶτες καὶ μαρτυρούμενοι ὑπὸ ἀγαθοποιῶν, ἐμπράκτους, ἐνδόξους ἐν συστάσεσι ποιοῦσιν, ὑπὸ δὲ κακοποιῶν ὀρώμενοι καὶ ζωῇ καὶ βίῳ λυπηροί. εἰ δὲ καὶ, τοῦ ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης ὄντων ἀμφοτέρων ἐπὶ τῶν κέντρων καὶ ὑπὸ τοῦ Κρόνου καὶ Ἄρεως ὀρωμένων, ἡ Σελήνη τῷ Διὶ συνάπτει, λαμπροὶ μὲν ἔσονται, πλὴν βασκαινόμενοι ὑπὸ πολλῶν, ἀπόντος δὲ τοῦ Διὸς πλείστην καὶ μεγάλην κάκωσιν ἔξει τὸ τοιοῦτον διάθεμα.

Ὁ Ἑρμῆς Ἀφροδίτην <τετραγωνίζων>, ἀλλήλους καθυπερτετοῦντες, ἀστείας τέχνας παρέχουσιν ἢ ἐπεράστους ποιοῦσιν ἢ διδασκάλους ἐπιφανεῖς· αἱ μέντοι λαλιαὶ τούτων ἐπίσογοι, καὶ περὶ τὰ ἀφροδίσια οἱ τοιοῦτοι λάγνοι.

Ἡ Σελήνη Ἀφροδίτην τετραγωνίζουσα, τῆς Σελήνης καθυπερτερουσίης, εὐπόρους μὲν, πολυψόγους δέ, οἱ καὶ διὰ θηλυκὰ ἢ καὶ ἀπὸ θηλυκῶν προσώπων βλάπτονται. εἰ δὲ ἡ Ἀφροδίτη καθυπερτερεῖ τὴν Σελήνην, ἐπάλληλα παρέχει τὰ ἀγαθὰ, ἐμπράκτους καὶ πολυβίους ποιοῦσα, οἷς καὶ γυναικας διδοῖ φιλοστόργους καὶ σώφρονας· αὐτόν τε εὐχαριν καὶ κόσμιον καὶ γλυκυτάλον ποιεῖ, πλὴν ἀστάτους ἐν τοῖς γάμοις ποιεῖ καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς τούτων μητέρας· οὐκ ἔσονται γὰρ, φησὶν, μονογαμοῦντες· ἡ Σελήνη Ἑρμῆν τετραγωνίζουσα, τῆς Σελήνης καθυπερτερουσίης, κοῦφοι ἔσονται, ἄστατοι, εὐμετάβλητοι, ἄπιστοι, ὑπὸ μηδενὸς ἀκουόμενοι. τοῦ δὲ Ἑρμοῦ τὴν Σελήνην καθυπερτεροῦντος, συνετοὶ μὲν καὶ λόγιοι, πλὴν δι' ὄχλον καὶ πλῆθος λυποῦνται, εἰ δὲ ὁ Ἑρμῆς καθυπερτερῶν τὴν Σελήνην αὐτὸς ὑπὸ κακοποιῶν καθυπερτερεῖται, πλαστογράφοι ἔσονται, οἱ καὶ ληφθέντες ἐπὶ τισι γραπτοῖς ἐν φυλακαῖς εἰργνυνται καὶ δεσμοῖς.

Περὶ διαμέτρων

Ὁ Κρόνος Δία διαμετρῶν λυπηρὸς εἰς προᾶξιν τε καὶ τέκνα. εἰ δὲ ὁ μὲν Κρόνος ὥροσκοπεῖ, ὁ δὲ Ζεὺς δύνει, ὀψίτυχοι ἔσονται. ὁ Κρόνος Ἄρην διαμετρῶν, περιστάσεσι βιοτικοῖς περιπίπτουσι καὶ ἐναντιώμασι χαλεποῖς καὶ φθόνοις καὶ ἐνδείαις καὶ σωματικαῖς ὀχλήσεσι καὶ κινδύνοις ζωῆς τε καὶ τέκνων, οἰκείων τε ἔχθρας καὶ στάσεις ποιεῖ καὶ πατέρας προαναιρεῖ τῆς μητρὸς καὶ ἀλλεπάλληλα παρέχει τὰ κακά. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ ὑγρῶν εἰσι ζωδίων, ἐξ ὑγρῶν τὰς ὀχλήσεις, ναυαγοῦντας ποιοῦσιν ἢ ἐκ ποταμῶν καὶ ῥευμάτων ἐπιφορὰς ἐπάγουσιν, πολλάκις δὲ καὶ ἀπὸ ἐνύδρων ἀδικοῦνται θηρίων ἢ φαρμάκοις τισὶ τελευτῶσιν. εἰ δὲ τὸ σχῆμα ἐν τοῖς τετράποσι ζωδίοις ἐστίν, ἐκ συμπτώσεως θνήσκουσιν ἢ ἐγγὺς τοῦ θανεῖν ἔρχονται, ὅταν ὁ Ζεὺς ἴδῃ· εἰ γὰρ μὴ ἴδῃ, ἄφυκτα τὰ κακά. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν κέντρων διαμετροῦντες θάνατον ἐπιφέρουσιν ἢ χωρισμοὺς οἰκείων καὶ τῆς πατρίδος, τοὺς δὲ εἰς

ὑποταγὴν ἄγουσι καὶ δουλείαν, κἂν ἐλεύθεροι ᾦσιν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπαναφορῶν τὰς ἐλπίδας ἐκκόπτουσιν, ἔτι δὲ καθαιρέσεις ἐπάγουσιν ἐν μέσοις τοῖς χρόνοις. ἂν δ' ἐν τοῖς ἀποκλίμασιν, ἦττον μὲν βλάπτουσιν, λύπας δὲ ὅμως καὶ μόχθους καὶ ἐκπτώσεις ἐπάγουσιν. ὁ Κρόνος Ἥλιον διαμετρῶν, τοῦ Διὸς μὴ μαρτυροῦντος, καματηρὸς ἔσται ὁ πατήρ καὶ φειδωλὸς καὶ σεσινωμένος, τά τε κτήματα καὶ τὰ πατρικὰ φθείρεται ὅσα τῷ παιδὶ καταλείπεται, ἀλλ' οὔτε εὐθάνατος ἔσται ὁ πατήρ, ὁ δὲ τεχθεὶς ἐν πολλοῖς ἔσται μόχθοις, καὶ μᾶλλον ὅταν ἐπὶ θηλυκῶν ζωδίων τὸ σχῆμα γένηται. ὁ Κρόνος Ἀφροδίτην διαμετρῶν πόρνους, ἀσχήμενας, ἀγάμους ποιεῖ, εἰ δὲ καὶ γήμωσιν, ἐφυβρίστους ἢ ξένας λήψονται ἢ δούλας ἢ σεσινωμένας, καὶ αὐτοὶ δὲ ἐκτὸς τῶν ἀφροδισιακῶν χαρίτων εἰσὶν. ὁ Κρόνος τὸν Ἑρμῆν διαμετρῶν δυσγλώττους ἢ τραυλοὺς σημαίνει, καὶ μάλιστα τοῦ Ἑρμοῦ ἐν ἀφώνῳ ζωδίῳ ὄντος ἢ ὑπαύγου. εἰ δὲ σὺν τῷ Ἑρμῇ καὶ τὴν Σελήνην διαμετρεῖ ὁ Κρόνος, χεῖρον βλαβήσεται ἢ λαλιά, εἰ μὴ ὁ Ἄρης ἰδὼν πόθεν λύσει τὴν κάκωσιν· πλὴν τῆς μὲν ἀφωνίας ὁ Ἄρης ἀπαλάττει, πολυμόχθους δὲ ποιεῖ, ὅμως συνετοὺς λίαν καὶ ἐμπείρους, ὄνησις δέ τις αὐτοῖς ἀπὸ τῆς συνέσεως καὶ ἐμπειρίας οὐκ ἔσται οὔτε κτήσις οὔτ' ὠφέλεια, ἀεὶ δ' ἐμμέριμοι καὶ κατάστυγνοι διάγουσιν, τύφου γέμοντες, καὶ τῶν προγενεστέρων ἀδελφῶν ὄψονται θανάτους ἢ προγενέστεροι τῶν ἄλλων ἔσσονται· τούτων καὶ ὁ πατήρ προτελευτᾷ τῆς τεκούσης. ὁ Κρόνος Σελήνην διαμετρῶν τὴν μητρικὴν κτῆσιν ἀπόλλυσι καὶ αὐτῇ τῇ μητρὶ θλίψεις καὶ κρυπτῶν τόπων πόρνους ἐπάγει ἢ λυπηρὰ σημαίνει καὶ δύστροπα. εἰ δὲ μὴ ὁ Ζεὺς ἢ Ἀφροδίτη ὄρᾳ, ἔσται χαλεπῶς ἔχουσα τῷ σώματι καὶ ζημίας ὑπομένουσα. ἐν δὲ τοῖς τετράποσιν ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἢ βλάβη, εἰ δὲ ἐν θηριώδεσιν, ἐκ θηρίων, εἰ δὲ ἐν ἀνθρωποειδέσιν, ἐξ ἀνθρώπων, εἰ δὲ ἐν καθύγρῳ, ἐξ ὑδάτων ἢ κακοχυμίας τοῦ σώματος. καὶ τῷ γεννηθέντι δὲ ὁμοίως, εἰ μὴ ἴδοι Ζεὺς, Ἀφροδίτη, σίνος ἔσται· τινῶν μὲν τὴν ὄψιν ἐτύφλωσεν, ἄλλους τῆς πατρίδος ἐξήλασεν, ἑτέρους ἐν διαφόροις τόποις τοῦ σώματος ἐβλάψεν.

Ὁ Ζεὺς Ἄρην διαμετρῶν ἀνώμαλον ποιεῖ τὸν βίον πάνυ τοῖς τοιούτοις, καὶ οἱ φίλοι ἐχθροὶ γίνονται, οἱ δὲ καὶ ἐκ προπετείας καὶ ταραχῆς λογισμῶν ζάλαις λυποῦνται. ὁ Ζεὺς Ἥλιον διαμετρῶν τῶν πατρικῶν ὀλετῆρ κτημάτων, ὁ δὲ γεννηθεὶς ἐν ὑποταγῇ ἔσται τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῦ ἢ δούλων ἢ τοιούτων ὁμοίων. ὁ Ζεὺς Ἀφροδίτην διαμετρῶν ἀπροκόπους ποιεῖ, ἀληθὴς δὲ φίλος τούτοις οὐδεὶς, ἀλλ' ἕτερα μὲν νοῶν, ἕτερα δὲ λέγων, ἕξει δὲ καὶ φίλων ἐπαναστάσεις, καὶ οἱ εὐεργετηθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐχθροὶ ἔσσονται αὐτοῦ, καὶ οἷς δωρεὰς παρέξει, ἀμοιβὰς κακὰς παρ' αὐτῶν ἀντιδέξεται, ἐν ἄλλοις δὲ τισιν εὐτυχήσει, καὶ βίος ἄρκιος ἔσται αὐτῷ, καὶ πρὸς μὲν τὴν γνησίαν γαμετὴν ἀστατήσκει, πρὸς δὲ τὰ μοιχικὰ ἐπιτευνκτικὸς ἔσται. ὁ Ζεὺς Ἑρμῆν διαμετρῶν φαῦλος, καὶ μάλιστα τοῖς δικολόγοις καὶ ῥήτορσιν· ποιεῖ γὰρ καὶ ὄχλων ἐπαναστάσεις καὶ ὀργὰς καὶ διαβολὰς πρὸς μεῖζονας ἐκ τινῶν βασκά-

νων· ὄψονται καὶ ἀδελφῶν θανάτους καὶ δίκας ἔξουσι πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς κατὰ γένος προσήκοντας. [ιστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον κατὰ πῆξιν ταῦτα τὰ σχήματα ἀποτελεστικὰ γίνονται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἐπεμβάσεις, οἷον κατὰ πῆξιν ἦν Ἥλιος Σκορπίῳ, Ἄρης Παρθένω, κατὰ δὲ ἐπέμβασιν γενόμενος Ἄρης Ταύρῳ διέτεμε τὸν κατὰ πῆξιν Ἥλιον καὶ ἐδήλωσε κίνδυνον ἀφ' ὕψους ἢ πυρός.] Ὁ Ζεὺς Σελήνην διαμετρῶν, εἰ μὲν αὐξίφωτει, προεδρίαν καὶ βίον διδοῖ καὶ ἐπίσημον καὶ ἀρχικὸν σημαίνει,

ἤθεσιν ὀρμητὴν τε καὶ οὐκ εἴκοντά περ ἄλλω·

ταῦτα δὲ ποιεῖ κατ' ἐξοχὴν ἡνίκα ἡ Σελήνη ἐλαττόνων ἐστὶ μοιρῶν, ὁ δὲ Ζεὺς πλειόνων. εἰ δὲ λειψιφωτεῖ, δεινόν· τὰ μὲν εἰρημμένα πάντα μειοῖ καὶ ἄλλα δὲ ἐναντιώματα καὶ σφάλματα σημαίνει.

Ὁ Ἄρης Ἥλιον διαμετρῶν ἐν ἡμερινῇ γενέσει βιαιοθανάτους ποιεῖ ἢ καὶ τὰς τοῦ πατρὸς ὄψεις σινοῖ, τῇ δὲ γενέσει κινδύνους ἀφ' ὕψους καὶ ἐναντιώσεις ποιεῖ πολλὰς, ἐν δὲ νυκτερινῇ ἀδρανεῖς ποιεῖ καὶ τῷ βίῳ ἐκπτώτους. ὁ Ἄρης διαμετρῶν Ἀφροδίτην ῥέμβους καὶ ἀστάτους ποιεῖ, βάσκανος δὲ ἢ Ἀφροδίτῃ εἰς γάμον καὶ τέκνα. εἰ δὲ καὶ ἐν τροπικῷ, τοιαῦτα ποιεῖ ἃ καὶ τετράγωνοι ὄντες. ὁ Ἄρης Ἑρμῆν διαμετρῶν, γίνονται [γὰρ] πλαστογράφοι καὶ τῶν φαρμακείων συνίστορες, αἰεὶ τε δανεῖοις καὶ ἐγγύαις ὑποπίπτουσι καὶ πίστιν δικαίαν ἀποστέρουσι, ὧν ἔνεκα καὶ παρ' ἡγεμόνων κρίνονται καὶ φόβους ὑφίστανται· ἄλλοι τῆς πατρίδος ἐξελαύνονται, καὶ μᾶλλον ἡνίκα ὁ Ἑρμῆς ἐστὶ ἐν ὁρίοις Κρόνου ἢ ζωδίῳ ἢ ἐν ἰδίῳ ὁρίῳ ἢ ζωδίῳ. ὁ Ἄρης Σελήνην διαμετρῶν ὀλιγοχρονίους ποιεῖ ἢ κινδύνους περιπίπτοντας· τινὲς μὲν ἄγαμοι, τινὲς δὲ τὰς γυναῖκας θάπτουσιν· τούτοις καὶ ἡ τελευτὴ δεινὴ· ἢ γὰρ μανίας ἢ τομὰς μελῶν ὁ Ἄρης ποιεῖ.

Ἡ Ἀφροδίτῃ Σελήνην διαμετροῦσα, τὰ πρὸς γάμον οὐκ ἀγαθὰ· ἢ γὰρ οὐ διδοῖ τέκνα ἢ παρέχουσα ταῦτα θανατεῖ ἢ ἄλλως πῶς ἀποστερεῖ, ἔνεκα δὲ τῶν γυναικῶν αὐτῶν ὕβρεις καὶ θλίψεις καὶ βλάβας πάσχουσιν· καθόλου γὰρ Σελήνη καὶ Ἀφροδίτῃ τετράγωνοι ἢ διάμετροι ἐπὶ παντὸς πρᾶγματος ζηλοτυπίαν παρέχουσιν.

Ὁ Ἑρμῆς Σελήνην διαμετρῶν ἀπὸ πλήθους καὶ δήμου στάσεις ἐγείρει καὶ κραυγὰς, καὶ ἐν λόγοις ἀθαρσεῖς ποιεῖ.

Ὅσα δὲ δηλοῦσι τρίγωνοι πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀστέρες, τοσαῦτα καὶ ἐξάγωνοι ὄντες, πλὴν ἀσθενέστεροι καὶ ἥττονα ποιοῦσιν.

Ἡ Σελήνη Ἥλιον διαμετροῦσα ὄλβου καὶ δόξης παραίτιος γίνεται. καθόλου δὲ πᾶς ἀστὴρ τὸν ἴδιον οἶκον διαμετρῶν ἃ παρέχει αὐτὸς πάντα ἀφ' ἑαυτοῦ μειοῖ.

Περὶ συνοδευόντων ἀστέρων

Ὁ Κρόνος σὺν Διὶ ἀγαθοῦς, οἰκονόμους καὶ ἐπιτρόπους ἀλλοτρίων πραγμάτων καὶ χρημάτων, καὶ μᾶλλον Ἄρεως μὴ ὀρῶντος. ὁ Κρόνος σὺν Ἄρει τοῖς ἥθεσι πραεῖς ποιεῖ καὶ ἀργοὺς ἐν ταῖς πράξεσι καὶ ἐν πολλοῖς ἀποτυγχάνοντας, νοσεροὺς τε καὶ ὑπὸ μελαίνης χολῆς βλαπτομένους, πατέρα τε προαναιροῦσι καὶ τὰ πατρικὰ διαφθείρουσι καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀδελφοὺς ἢ ἀναιροῦσιν ἢ ζῶντας ἐπινόσους ποιοῦσιν (χείρους δὲ εἰσιν ἐπίκεντροι), φροντίδας τε καὶ δυσκολίας πραγμάτων ἐπιφέρει, εἰ μὴ Ζεὺς ποθεν ἐπιμαρτυρήσῃ, ὑπομονητικοὶ δὲ οἱ τοιοῦτοι καὶ βαρύνθυμοι. ὁ Κρόνος σὺν Ἥλιῳ τὸν μὲν πατέρα κακοθάνατον, τὰ δὲ πατρικὰ φθείρει, καὶ πλεῖον τὸ κακὸν ἐν νυκτερινῇ γενέσει εἴτε ἑῶς εἴτε ἑσπέριος· τότε γὰρ οὐ τῷ πατρὶ μόνῳ ἀλλὰ καὶ τῇ γενέσει ἔσται τὰ δεινά, ἐτέρως δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ μάλιστα τοῦ Ἥλιου πλειόνων μοιρῶν ὄντος· τότε γὰρ ἀναμφίβολος ἡ βιαιοθανασία τοῦ πατρός, καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς γεννηθέντας ἐκπτώτους καὶ ἐπινόσους καὶ ἐξ ὑγρῶν ὀχλουμένους καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς βλαπτομένους, ἐπὶ δὲ ταῖς γεωργίαις μόνον εὐτυχοῦσιν οἱ τοιοῦτοι· ἐν γὰρ τοῖς ἄλλοις πᾶσι δυστυχεῖς. εἰ δὲ ἐν οἴκῳ Ἥλιου ἢ Κρόνου εἰσὶν, εὐγενὴς μὲν ὁ πατήρ, οὐ μὴν πλούσιος, οἱ δὲ παῖδες ἐχθροὶ τῶν πατέρων ἢ βλάπτουσιν αὐτούς. ὁ Κρόνος σὺν Ἀφροδίτῃ ἀνάξιον τὴν γυναῖκα ἢ στεῖραν ἢ σεσινωμένην ἢ ἐπίσογον, ποιοῦσι δὲ ἀτέκνους ἢ ὀψιτέκνους ἢ τὰ τέκνα θάπτοντας, εἰ δὲ καὶ γάμον ποτὲ δώσουσι ψύξουσιν τοῦτον· τὰ ὅμοια καὶ ἐπὶ θηλυκῆς γενέσεως. ὁ Κρόνος σὺν Ἑρμῇ κωφοὺς ἢ τραυλοὺς, ἀτυχοῦντας περὶ τὰς πράξεις ἢ ἀπιστομένους ἐν οἷς λέγουσιν, ὑπομονητικοὺς δὲ καὶ αὐστηροὺς καὶ φρονίμους καὶ πολυειδήμονας. ὁ Κρόνος σὺν Σελήνῃ ἀδρανεῖς καὶ τὰ μητρικὰ φθείροντας, αὐτοὺς τε ἐπινόσους καὶ τὰς αὐτῶν μητέρας. εἰ δὲ γέ ἐστιν ἡ γένεσις ἡμερινὴ ἢ αὐξίφωτὴ ἢ Σελήνῃ ὑπὸ ἀγαθῶν ὀρῶμένη, τὰ ῥηθέντα κακὰ οὐκ ἔσται. νυκτερινῆς δὲ τῆς γενέσεως οὕσης, εἴτε αὐξίφωτὴ ἢ Σελήνῃ εἴτε λειψίφωτὴ, καὶ οἱ ἀγαθοποιοὶ ὀρῶσιν, κακὸν καὶ ἄπρακτον τὸ διάθεμα.

Ὁ Ζεὺς σὺν Ἄρει προοπτικούς, εὐκτῆμονας, τιμωμένους ἐν πόλεσιν, ἡγεμόνας, ἐπιτευκτικούς ποιεῖ, καὶ μᾶλλον ἐν οἰκείοις τόποις ὄντες ἅμα, ἥτοι ἐν Διὸς οἴκοις ἢ Ἄρεως, ἢ ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτῶν· τότε γὰρ δυνάστας ποιοῦσιν. φησὶ γὰρ Δωρόθεος· ὁ Ζεὺς ἐν οἴκοις Ἄρεως ἢ ὀρίοις ἡγεμόνας ἢ ἡγεμόνων ἐταίρους ποιεῖ, εἰ δὲ ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη ἐπίκεντροί εἰσι πρὸς τούτῳ τῷ σχήματι καὶ μαρτυρούμενοι ὑπὸ Διὸς καὶ Ἄρεως, ἔτι μᾶλλον δοξάζονται, καὶ μᾶλλον ἐν ἀρρενικοῖς ὄντων τῶν φώτων· τότε γὰρ βασιλεῖς γίνονται ἢ ἡγεμόνες πεζικοῦ καὶ ναυτικοῦ τάγματος, ζωῆς καὶ θανάτου κύριοι. πάλιν Ἄρης ἐν Διὸς οἴκοις ἢ ὀρίοις βασιλεῖς ἢ φίλους βασιλέων ποιεῖ, καὶ μᾶλλον ὅταν ὁ Ζεὺς σύμφωνον ἔχῃ διάστασιν πρὸς Ἄρην. κρεῖττον δὲ

τὸν Δία εἶναι ἐν ὀρίοις Ἄρεως ἢ οἴκοις ἥπερ τὸν Ἄρην ἐν Διὸς τόπῳ· ποιεῖ γὰρ ἐνδοξοτέρους καὶ ἡγεμονικωτέρους ἥτοι βασιλεῖς ἢ στρατοπεδάρχας ἢ στόλων καὶ πεζοῦ στρατοῦ ἡγεμόνας ἢ ἱππικοῦ τάγματος, ἀνορθοῦντας πόλεις καὶ καταστρέφοντας. ὁ Ζεὺς σὺν Ἡλίῳ ὑπαυγος μὲν ἐλαττοῖ τὰ ἀγαθὰ, ἀνατολικὸς δὲ εὐκτῆμονας καὶ πολυβίους καὶ ὄνησιν καὶ εὐτυχίαν τῶν γονέων ἐκ τῶν παίδων [καὶ εὐτυχεῖς τοὺς γονεῖς] καὶ εὐτεκνίαν διδοῖ. ὁ Ζεὺς σὺν Ἀφροδίτῃ ἐντίμους, εὐχαρεῖς, πολυφίλους, ἀγαθοὺς, εὐσεβεῖς, ἀστείους, φίλους ἡγεμόνων, ἐνδόξους, εὐγάμους, προκόπτοντας ἀπὸ θηλυκῶν προσώπων καὶ ἱερῶν προεστῶτας. ποιοῦσι δὲ καὶ εὐτέκνους, εἰ ὑπὸ μηδενὸς βλάπτονται κακοποιοῦ, πλὴν πολύκοινοι ἔσσονται, καὶ ἐπὶ θηλειῶν δὲ ὁμοίως. εἰ δὲ ἐν ἰσχυροῖς εἶεν τόποις καὶ τὴν Σελήνην ὀρῶσιν, τοῦ Ἄρεως ἰδόντος ποθὲν, ψόγος ἔσται διὰ συγγενεῖς. ὁ Ζεὺς σὺν Ἑρμῇ δυνάστας, συνετοὺς, βεβαίους, ἐπὶ σοφία περιβοήτους, ἰατροὺς, σοφιστάς, γραμματικούς ἢ γραμματεῖς βασιλέων. ὁ Ζεὺς σὺν Σελήνῃ αὐξητικούς τῷ βίῳ, καὶ μᾶλλον ἀνατολικὸς καὶ προσθετικὸς ὢν ὁ Ζεὺς· πλουσίους γὰρ καὶ κρείττοντας τῶν γονέων ποιεῖ. εἰ δὲ τῆς γενέσεως νυκτερινῆς οὔσης ἢ Σελήνῃ πλειόνων ἐστὶ μοιρῶν, ἐλαττοῦται ἡ τύχη.

Ὁ Ἄρης σὺν Ἡλίῳ κακοθάνατον τὸν πατέρα ἢ ταχυθάνατον. τὸ δὲ αὐτὸ ποιεῖ καὶ ἐπαναφέρηται τῷ Ἡλίῳ· τὰς γὰρ γενέσεις ὀχλικὰς ποιεῖ καὶ κρίσεις ἐπάγει καὶ ὀφθαλμοὺς ἀδικεῖ καὶ τὰ πατρικὰ φθείρει εἴτε ἀπὸ πυρὸς εἴτε ἀπὸ πολέμου, τινὰς δὲ καὶ μανίαις περιέβαλεν. ὁ Ἄρης σὺν Ἀφροδίτῃ τὰ αὐτὰ δηλοῖ ἃ καὶ ἐν τοῖς τετραγώνοις. ὁ Ἄρης σὺν Ἑρμῇ ψεύστας μὲν συνετοὺς δὲ καὶ πολυπείρους, αἰὲν ἐν κρίσεσιν ὄντας, πανούργους, γυμναστικούς. Διὸς μὲν οὖν ὀρῶντος αὐτοὺς ἢ Ἀφροδίτης ἐνδοξοὶ γίνονται ἐπὶ τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, τῶν δὲ κακοποιῶν πλαστογράφοι γίνονται, κλέπται, ἀπατεῶνες, πανοῦργοι, ἄδικοι καὶ ὅλως παράνομοι, παιδερασταὶ οἱ τοιοῦτοι καὶ πολύψογοι, καὶ μᾶλλον ὅταν ὁ Κρόνος μαρτυρῇ. ὑπαυγοὶ δὲ ὄντες καὶ ἐπίκεντροι καὶ τὴν Σελήνην ὀρῶντες κακοβούλους, ψεύστας, ληστάς, πλαστογράφους. καὶ εἰ μὲν ὁ Κρόνος μαρτυρεῖ κατὰ τετράγωνον ἢ διάμετρον, ἐν δεσμωτηρίῳ θνήσκουσι βιαίως, εἰ δὲ ὁ Ζεὺς, εὐθανατοῦσιν. ὁ Ἄρης σὺν Σελήνῃ θερμοὺς, ἐπιτευκτικούς, καὶ μᾶλλον ὅταν ὦσιν ἐπίκεντροι, εἰ δὲ μὴ ὀρᾷ ὁ Ζεὺς ὄντας ἐπὶ τοῖς κέντροις, ὀλιγοχρονίους, βιαιοθανάτους, ἢ τε μήτηρ πολύνοσος.

Ὁ ἥλιος μετὰ Ἀφροδίτης ἐπὶ νυκτερινῆς γενέσεως ἐσπερίας ἀνατολικῆς οὔσης, ἐπὶ δὲ ἡμερινῆς ἑώας ἀνατολικῆς, ἐνδόξους, πλουσίους, ἄλλοις κελεύοντας ποιοῦσιν. ὁ ἥλιος σὺν Ἑρμῇ ἐμπράκτους, εἶπερ <ἐπὶ> ἑώας ἢ ἐσπερίας ἀνατολῆς εἰσιν· πεπαιδευμένους γὰρ καὶ γραμματεῖς καὶ ἐκ φρονήσεως κτωμένους πλοῦτον καὶ πράξεων ἀρχὰς ἐμπιστευομένους ὥστε

καὶ ἄλλοις κελεύειν.

Ἡ Ἀφροδίτη μετὰ Ἑρμοῦ ἐμπράκτους, πολυχαρεῖς, πολυγυναίους, πεπαιδευμένους, ποιητάς τε ἢ μελοποιούς, πρὸς μέντοι γυναῖκας πολυψόγους ἢ φιλόπαιδας ἢ φιλοπαρθένους. εἰ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὥροσκόπου τύχῳσι, θεῖους ταῖς διανοαῖς, εὐπροκόπους, καὶ μᾶλλον εἰ ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Σελήνη ἴδοι. Ἡ Ἀφροδίτη μετὰ τῆς Σελήνης ἀγαθούς, εὐμόρφους, ἱλαρούς, γάμος δὲ τοῖς τοιούτοις ἀβέβαιος, καὶ ἀσελγεῖς· οὗτοι γὰρ αἴτιοι ἔσονται τῆς ἀκαταστασίας τοῦ γάμου, ἐπ' ἄλλοτρίαις μαινόμενοι γυναιξίν.

Ὁ Ἑρμῆς σὺν Σελήνῃ εὐμαθεῖς ποιεῖ ἄγαν καὶ συνετούς, ψεύστας δὲ καὶ ἀστάτους, εἰ μὴ ἀγαθοποιοὶ μαρτυρήσωσιν, αἱ τούτων δὲ μητέρες συνεταὶ μέν, ἐπίψογοι δὲ ἀσήμοις ἀνδράσιν ἐπιμιγνύμεναι· κρεῖττον δὲ εἰ ἡ Σελήνη προάγοι τὸν Ἑρμῆν, ἥττον δὲ εἰ ἔπεται.

Ἐν τούτοις δὲ πᾶσι τοῖς ἀποτελέσμασιν ἐπίτασις ἔσται τῆς ἐνεργείας ὅταν τῶν ἀστέρων ἀλλήλοις μαρτυρούντων καὶ ἡ Σελήνη τούτοις προσγένῃται. ἔοικε γὰρ, φησὶν, πλήκτρῳ, καὶ αὐτὴ τὰς ἀπορροίας πάντων τῶν ἀστέρων δεχομένη πρὸς ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ἀναπέμπει. οἱ ἀστέρες τότε ποιοῦσι τὰ ἀποτελέσματα, ὅταν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ κεφαλαίου ἔχωσιν, οἷον ὁ Κρόνος ἐν οἴκῳ ἰδίῳ φίλους, ἐπιτρόπους ποιεῖ, ἀλλ' οὐ πάντοτε, ἀλλ' ὅταν ὁρᾶται ὑπὸ Διός.

Περὶ τοπικῶν διακρίσεων

Ἐν ταῖς τοπικαῖς διακρίσεσιν ἐκείνους μάλιστα σκόπει τοὺς ἔχοντας λόγον ἐν τῷ θέματι ἢ τοὺς τοῦ τριγώνου κυρίους ἢ τοῦ κλήρου καὶ τῶν κέντρων, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπικέντρους. εἰ δὲ οἱ κύριοι τῶν οἴκων καὶ τῶν ὁρίων μὴ ὁρῶσιν αὐτούς, ὁμοίως σημαίνει· πάλιν οἱ ἀγαθοποιοὶ ὁρῶντες ἀναλύουσι τὰ δεινά.

Ὁ τοίνυν Κρόνος ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ἢ ὁρίῳς ἐμπράκτους, πολυγνώστους καὶ συστάσεις ἔχοντας, ἐκτιθεμένους τὰ ἑαυτῶν τέκνα καὶ αὐθις ἐπαναλαμβάνοντας ἢ ἀλλοτρίων τέκνων πατέρας, φίλους, ἐπιτρόπους [ἢ] ἐπισήμων τινῶν· τὰ ἴσα δὲ ποιεῖ καὶ ἐν οἴκοις Διὸς ἢ ὁρίῳς τυχόν. ὁ Κρόνος ἐν τόπῳ Ἄρεως νωθεῖς, μελλητάς, ἐν ἰδίαις καὶ ἐν δημοσίαις πράξεσιν ἀτόνους. ἐν δὲ οἴκῳ καὶ ὁρίῳς Ἀφροδίτης πρὸς γάμον οὐκ ἀγαθός· δίδωσι γὰρ παρήλικας παῖδας (ὅταν δὲ ἦ κύριος τοῦ γάμου, τότε ταῦτα σημαίνει) ἢ πόρνους· τινὰς ἀγυναίους ἢ ὀπιτέκνους ἢ ὀλιγοτέκνους· πολλοὶ καὶ διὰ γυναῖκας κακὰ πάσχουσιν, ἕτεροι ὑπὸ τῶν γυναικῶν θάπτονται. ὁ Κρόνος ἐν οἴκοις ἢ ὁρίῳς Ἑρμοῦ ἐνδομύχους, ἀπορρήτων εἰδήμονας καὶ διὰ ταῦτα κινδυνεύοντας, ταῖς τε γλώτταις ἐμποδιζομένους καὶ ταῖς ἀκοαῖς· τὰ αὐτὰ καὶ Ἑρμῆς ἐν οἴκοις ἢ

ὀρίοις Κρόνου, ποιεῖ δὲ καὶ μάντεις, θύτας, οἰωνιστάς, ἐξ ἰδίων μόχθων πορίζοντας.

Ὁ Ζεὺς ἐν οἴκοις ἢ ὀρίοις Κρόνου πλουσίους, φειδωλούς, τιμῆς καὶ δόξης μὴ ἐφιεμένους, ἥττονα τῆς αὐτῶν δυνάμεως ἐπαγγελλομένους, αἰσχρονοήμονας, ἐν τισι χρόνοις κακοπαθοῦντας. ὁ Ζεὺς οἴκῳ Ἄρεως ἢ ὀρίοις ἡγεμόνας ἢ ἐταίρους ἡγεμόνων· τινὲς στρατοπεδαρχοῦσιν ἢ στόλου ἄρχουσι καὶ πόλεις ἀνορθοῦσι καὶ καταστρέφονται, εἰ δὲ καὶ ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη ἐπικέντροι ὄντες ὑπὸ Διὸς καὶ Ἄρεως μαρτυρηθῶσιν, καὶ μάλιστα ἐν ἀρρενικοῖς ζωδίοις ὄντες, βασιλεῖς ποιοῦσιν ἢ δυνάστας, φοβερούς, ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχοντας. ὁ Ζεὺς ἐν τόπῳ Ἀφροδίτης φίλους βασιλέων ἢ ἐπιτρόπους ἢ ἐν βασιλεῦσιν ἀσχολουμένους· τινὲς μίγνυνται γυναιξὶν ἐνδόξοις ἢ διδασκάλων αὐτῶν γυναιξὶ μίγνυνται ἢ ἐπιστατῶν ἢ ἀδελφῶν, ἀφ' ὧν γυναικῶν πολλὴ χάρις ἔσται καὶ κτῆσις. τὰ αὐτὰ καὶ Ἀφροδίτη ἐν οἴκοις ἢ ὀρίοις Διὸς, τινὲς δὲ θηλειῶν θεῶν νεωκόροι, καὶ χρυσοφοροῦσι καὶ στεμματοφοροῦσιν. ὁ Ζεὺς ἐν τόπῳ Ἑρμοῦ φοροπράκτορας βασιλέων ἢ οἰκονόμους, φρονίμους, λογιστάς, συνετοὺς, ἐνδόξους, πλουσίους.

Ὁ Ἄρης ἐν οἴκῳ ἢ ὀρίοις Κρόνου, ἐν οἷς ἐπιβάλλονται οἱ τοιοῦτοι ἐπιτυγχάνουσιν, τῶν δὲ πατρικῶν ὀλετῆρ καὶ τῶν ἀδελφῶν τῶν πρεσβυτέρων, εὐθαρσεῖς δὲ ποιεῖ. ὁ Ἄρης ἐν οἴκῳ ἢ ὀρίοις Διὸς φίλους βασιλέων ἢ βασιλεῖς, καὶ μᾶλλον συμφώνως ἔχοντες καὶ ὀρῶντες ἀλλήλους· ἐνδοξοτέρᾳ μέντοι ἢ τύχῃ πολλῷ πλέον, ὅταν ὁ Ζεὺς ἢ ἐν Ἄρεως τόποις. ὁ Ἄρης ἐν οἴκῳ ἢ ὀρίοις Ἀφροδίτης μοιχοὺς ποιεῖ, τὰς τῶν συγγενῶν γυναικας φθείροντας καὶ ἐν τούτοις μᾶλλον χαίροντας, πολλοὶ δὲ καὶ τὰς ἑαυτῶν ἀναιροῦσι γυναικας, πάντως δὲ θάνατον ὀρῶσι γυναικῶν. ὁ Ἄρης ἐν οἴκῳ ἢ ὀρίοις Ἑρμοῦ συνετοὺς μὲν, κακοτρόπους δὲ καὶ πολυίστορας, ἔργῳ καὶ λόγῳ αἰσχροῶς βιοῦντας καὶ ἀπὸ κακῶν πραγμάτων ἐπικτωμένους δι' ἃ καὶ ἐγκλήμασι καὶ κατηγορίαις ἐμπίπτουσιν. τὰ ἴσα ποιεῖ καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐν Ἄρεως τόποις, καὶ προσέτι ψεύστας, ἀθέους, ληστὰς, κλέπτας, ἀνδροφόνους, ἐπιόρκους, πλαστογράφους, ἀλλοτρίων ἐπιθυμητάς, μοιχικούς, φαρμακευτάς, παραθηκῶν ἀποστερητάς, πόλεων ἀπελαυνομένους.

Ἡ Ἀφροδίτη ἐν Κρόνου οἴκοις ἢ ὀρίοις στειρώδεις, ἀτέκνους, μητρυαῖς ἢ πρεσβυτέρων ἀδελφῶν γυναιξὶ μίγνυμένους, ἐὰν δὲ ὧσιν ἀπελεύθεροι, ταῖς ἑαυτῶν δεσποίνοις μιγήσονται. ἡ Ἀφροδίτη ἐν οἴκοις ἢ ὀρίοις Διὸς ἀπὸ γυναικῶν ἢ γυναικείας πράξεως προβιβάζει, ποιεῖ δὲ καὶ ἐπιτρόπους γυναικῶν ἢ θηλυκοῦ ἱεροῦ προεστῶτας, ἐξ ὧν καὶ χάριτας ἔξουσιν καὶ βίον· οἱ τοιοῦτοι φιλοῦσι πάνυ τὰς ἑαυτῶν γυναικας. ἡ Ἀφροδίτη ἐν οἴκοις ἢ ὀρίοις Ἄρεως δόλους, κρίσεις καὶ πολλὰ κακὰ διὰ γυναικας, μίγνυει δὲ καὶ γυναιξὶ λυγραῖς ἢ ἐπιψόγοις ἢ δούλαις, πλὴν ἃς λήψονται γυναικας,

ταύταις καὶ συγγηράκουσιν. ἡ Ἀφροδίτη ἐν οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἑρμοῦ ἱερέας, θύτας θεοῦ ποιοῦσιν ἢ πλουσίων γυναικῶν ἐπιτρόπους, δι' ἃς καὶ κρίσεις ὑφίστανται· τινὲς βαφεῖς, ἱστουργοί, ζωγράφοι, ἀνθοπλόκοι, μυρμηκοί, μυροπῶλοι, τορνευταὶ γίνονται.

Ὁ Ἑρμῆς ἐν οἴκοις Κρόνου ἢ ὁρίοις τραυλοῦς, δυσκώφους, ἐνδομύχους, ἀλλοτριῶν βίου μεριμνητάς, μύστας, ἀγαλμάτων καθιδρυτὰς ἢ ἀστρολόγους, οἰωνιστάς· τὰ αὐτὰ καὶ Κρόνος ἐν ὁρίοις Ἑρμοῦ. ὁ Ἑρμῆς ἐν τόπῳ Διδὸς νομομαθεῖς, λογιστάς, διοικητὰς ἢ βασιλέων διδασκάλους, ἐν πολιτικαῖς πράξεσι ἢ βασιλικαῖς ἀναστρεφόμενους καὶ συνδικάζοντας τοῖς τοιούτοις. ὁ Ἑρμῆς ἐν οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἄρεως εἴρηται ἐν τοῖς τοῦ Ἄρεως. ὁ Ἑρμῆς ἐν οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἀφροδίτης χαρίεντας, προσφιλεῖς, ἱλαροὺς, ἐμπράκτους, ἐπιτευκτικούς, στωμύλους, πειθηνίους, Μούσης ἐμπείρους ἢ χρώματός τινος, ὀρχήσεων ὑφηγητὰς ἢ τῶν τοιούτων, εἰ δὲ καὶ ἐπίκεντρός ἐστιν ὁ Ἑρμῆς, μελοποιοὺς καὶ ἐκ τούτων βιοποριστοῦντας καὶ φίλων κτωμένους.

Ὁ Κρόνος οἴκῳ Ἥλιου ἤτοι Λέοντι δοξάζει τὸν πατέρα καὶ τούτου αὔξει τὸν βίον, ὑπὸ δὲ ὑγρῶν ὀχλεῖ καὶ οὐκ εὐθάνατον τὸν πατέρα ποιεῖ. ἐν δὲ οἴκῳ Σελήνης, ἔτι ζώσης τῆς μητρός, φθείρει τὰ μητρικὰ καὶ ἐπίνοσον τὴν μητέρα ποιεῖ ἢ κρυπτὰ πάθη διδοῖ ἢ ψύξεις ἐπάγει ἢ χόλους ὥς ἐπὶ θεὸν καταφεύγειν.

Ὁ Ζεὺς Λέοντι ἰσοβασιλεῖς ἢ φίλους βασιλέων, περιβλέπτους καὶ πλουσίους ποιεῖ. ὁ Ζεὺς ἐν Καρκίνῳ ὑψοῖ τὴν τύχην καὶ τέκνα πλείονα παρέχει, πλούσιόν τε καὶ πολυέπαινον.

Ὁ Ἄρης ἐν Λέοντι τὰ πατρικὰ φθείρει καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς σινοῖ, τὰς δὲ πράξεις ἀπὸ πυρὸς ἢ σιδήρου δίδωσιν ἢ τινα τέχνην ἄλλην σκληράν. τὰ αὐτὰ δὲ ποιεῖ ἔάν τε αὐτὸς ἐπιπαρῇ τῷ τόπῳ, ἔάν τε τοὺς χρόνους τῷ Ἥλῳ παραδιδοίη ἢ ὁ Ἥλιος αὐτῷ ἢ μεριστῆς τῶν χρόνων γένηται. ὁ Ἄρης ἐν Καρκίνῳ θερμόν, συνετόν, ἀλλ' ἀεὶ σφαλλόμενον, σίνη τε διδοῖ καὶ βιαιοθανασίαν ποιεῖ, καὶ μᾶλλον ἡμερινῆς οὔσης τῆς γενέσεως. ὅλως δὲ οἱ φθοροποιοὶ ἐν ζωδίοις τῶν φώτων ὄντες ὀλιγοχρονίους ποιοῦσιν ἢ βιαιοθανάτους.

Ἡ Ἀφροδίτη ἐν Λέοντι δυσγάμους, ἐν δὲ Καρκίνῳ λάγνους καὶ ἐπαίσχρους ποιεῖ.

Ὁ Ἑρμῆς ἐν Λέοντι πολυῖστορας, προφανεῖς. ὁ Ἑρμῆς ἐν Καρκίνῳ εὐφυεῖς, δριμεῖς, εὐθύφρονες, εὐεργοῦς.

Ὁ Ἥλιος ἐν Λέοντι εὐκλεεῖς, ὑπερβάλλοντας, εἰ δὲ ἐν αὐτῷ εἴη τῷ κέντρῳ ἡμέρας κοσμούμενος ὑπὸ λοιπῶν ἀστέρων κατὰ τὸ ἰσότημον, βασιλεῖς ποιεῖ. ἡ Σελήνη ἐν Καρκίνῳ πράξεις καὶ τιμὰς παρέχει, ἐπὶ δὲ νυκτερινῆς γε-

νέσεως κοσμουμένη ὑπὸ τῶν ἀστέρων ὥς ὁ Ἥλιος ἔτι κρεῖττον. ἀμείψαντες δὲ τὰ ἑαυτῶν ζώδια, ἦτοι Ἥλιος Κακρίνῳ, Σελήνῃ Λέοντι, ποιήσουσιν ὅσα ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις ὄντες, διακρίνεται δὲ πάντα τῇ τῶν λοιπῶν ἀστέρων κράσει.

Ὁ Ἥλιος ἐν οἴκοις ἢ ὁρίοις Κρόνου ἰσχυρούς, πρακτικούς, πάντων περικρατοῦντας. ἡ Σελήνῃ ἐν οἴκοις ἢ ὁρίοις Κρόνου νωχελεῖς, ἀπράκτους, <... σώμασί τε> καὶ ἔργοις> καὶ πολυψόγους ποιεῖ.

Ὁ Ἥλιος καὶ Σελήνῃ ἐν οἴκοις καὶ ὁρίοις Διὸς σώφρονας, εὐσταθεῖς, τῆς πατρικῆς οὐσίας ἡγουμένους καὶ οἰκίας, ταῖς δὲ μητρυαῖς μιγνυμένους ἢ ταῖς τῶν ἀδελφῶν γυναιξίν, εἰ δὲ ἡ γένεσις ἦ ἐν θηλυκῷ, τῷ πατρὶ ἢ τῷ θεῷ μιγήσεται.

Ὁ Ἥλιος οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἄρεως ἀσθενείαις καὶ νόσοις περιβάλλει, ἡδεῖς δὲ ἐν τῷ βίῳ καὶ ταῖς πράξεσιν οἱ τοιοῦτοι. ἡ Σελήνῃ οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἄρεως θρασεῖς, ἀνδρείους, τῶν ἀλλοτρίων ἄρπαγας, ἀνοσίους, κακῶν συνίστορας, μαιφόνους. προσήκει μέντοι τὰς μαρτυρίας τῶν ἀστέρων ἐπιβλέπειν· εἰ γὰρ οἱ ἀγαθοποιοὶ μὴ ἐφορῶσι τοὺς φωστῆρας, τῶν προειρημένων οὐδὲν ἔλαττον ἔσται· τῶν γὰρ ἀγαθοποιῶν ἀπεστραμμένων, εἰ οἱ κακοποιοὶ ἐφορῶσιν, χείρονα τὰ κακά. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων ἀστέρων ἔστιν ἰδεῖν· προειρήκαμεν γὰρ ὅτι οἱ ἀγαθοποιοὶ μαρτυροῦντες ἀναλύουσι τὰ δεινά, δηλονότι τὰ τῶν κακοποιῶν ἀποτελέσματα, ὥσπερ καὶ οἱ κακοποιοὶ τὰ τῶν καλοποιῶν.

Ἡ Σελήνῃ οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἀφροδίτης εὐμόρφους, ἐπεράστους, ποθεινούς, χαρίεντας τοῖς πᾶσιν, καὶ μᾶλλον εἰ ἐν Ζυγῷ τύχη, λάγνους δὲ περὶ τὰ ἀφροδίσια καὶ ἐπιψόγους, ἐμπράκτους μέντοι καὶ πολυκερδεῖς. ὁ Ἥλιος οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἀφροδίτης μάντις, χρησμοφδούς, ὄνειροκρίτας ἢ δι' ὄνειρων χρηματιζομένους, ταῖς δὲ ἔξεσιν ὑγροὺς καὶ μελαγχολικοὺς ἢ καὶ ὑπὸ χολῶν βλαπτομένους.

Ἡ Σελήνῃ οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἑρμοῦ ἀγχίνους, δορμεῖς, ἐπικερδεῖς, παιδεραστὰς δὲ καὶ φιλογυναίους καὶ σπανοτέκνους. ὁ Ἥλιος οἴκοις ἢ ὁρίοις Ἑρμοῦ πολυίστορας, ἐμπράκτους, μύστας, διδασκάλους, καθύγρους δὲ καὶ ὑπὸ χολῆς βλαπτομένους. ἐνεργέστερα δὲ τὰ προειρημένα ἔσται, ὅταν ὁ κύριος τοῦ ζωδίου καὶ τῶν ὁρίων ἐπιβλέπῃ τοὺς φωστῆρας ἢ ἐπιμαρτυρῇ ποθεν τούτοις.

Περὶ κέντρων

Ἡ Σελήνῃ ὠροσκοποῦσα ἢ μεσουρανοῦσα ἐπὶ γενέσεως ἡμερινῆς τὰς προκοπὰς ἐμποδίζει, καὶ μᾶλλον ἢ ὁρῶντος ἢ ἐπαναφερομένου κακοποιοῦ.

τότε γὰρ καὶ ἔκπτωσις ἔσται. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀγαθοποιοὶ οὕτως ἔχουσιν ὠφελήσουσιν, καὶ ἦν ἐν ὕψει ἢ οἴκῳ ἰδίῳ τύχῳσιν οὐχί. φησὶ γὰρ καὶ Δωρὸ-θεος·

ἦν Ζεὺς μὴ λεύσση μιν ἢ αὐτὴ πότνια θεία
ἢ δόμον ἢ ὕψος τύχῃ λελαχυῖα Σελήνῃ.

ἐν δὲ νυκτὶ ὥροσκοποῦσα ἢ μεσουρανοῦσα ἢ τούτοις ἐπαναφερομένη λαμπροὺς καὶ πολυγνώστους σημαίνει καὶ τὰς μητέρας μερίζοντας, κακοποιὸς δὲ ὁρῶν ἐμποδιστικὸς γίνεται, καὶ ὄνησις τούτοις οὐκ ἔστιν ὧν πορίζονται, ὥσπερ ἀγαθὸς ὁρῶν εὐκτήμονας ποιεῖ. ἐν δὲ τῷ δύνοντι, ταχυθάνατος ἢ μή-τηρ, καὶ ἔκπτωσις τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἢ ἐκ πατρίδος μετάστασις, καὶ διὰ γυναικας καὶ τέκνα λύπας. ἐν δὲ τῷ ὑπογείῳ, κακοποιῶν ὁρῶντων, ἐκ κρυπτῶν τόπων ἐνοχλεῖ· συνοχαί τε γὰρ καὶ δεσμὰ διὰ κρυπτὰ πρᾶγματα, καὶ θανάτους τέκνων καὶ γυναικῶν. Ζεὺς δὲ καὶ Ἀφροδίτῃ ἰδόντες ἐν τῷ ὑπογείῳ ἀπὸ κρυφίων ὠφελοῦσιν· ὁ γὰρ τόπος ἄδηλος.

Ὁ Ἥλιος ὥροσκοπῶν ἐν ἡμέρᾳ, Διὸς, Ἀφροδίτης ὁρῶντων, ἀγαθός, καὶ μάλιστα εἰ ἰδιοτοπεῖ καὶ ἐν ἀρρενικῷ ζῳδίῳ ἐστίν. πολὺ δὲ κρεῖττον εἰ ὑπὸ ἀγαθοποιοῦ ἐπιδεκατεύοιτο· ἡγεμονικαὶ γὰρ αἱ τιμαὶ ἢ στρατοπεδαρχικαί. τοῦ Ἄρεως μετὰ Διὸς ὁρῶντος τὰ αὐτὰ καὶ μεσουρανῶν, πλὴν τοῦτο μόνον διαφέρει, ὅτι σπαναδέλφους ποιεῖ. δύνων δὲ λυπεῖ χάριν τέκνων καὶ ἀδελφῶν καὶ κρυφίων τόπων. ἐν δὲ ἀλλοτρίῳ τόπῳ ὧν, κατὰ τετράγωνον ἢ διάμετρον ὁρῶμενος ἐκ Κρόνου ἢ Ἄρεως, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ Ἄρεως, περι-καύστους ἢ σταυρουμένους ἢ θηριοβρώτους· βεβαιότερα δὲ τὰ δεινὰ ταῦτα, εἰ σὺν τῷ Ἡλίῳ καὶ τὴν Σελήνῃ ἴδωσιν οἱ κακοποιοί, καὶ μᾶλλον Διὸς, Ἀφροδίτης μὴ ὁρῶντων τὰ φῶτα. ἐν δὲ τῷ ὑπογείῳ ὁ Ἥλιος τοιοῖσδε σχή-μασι βλαπτόμενος ἐκπτώσεις ποιεῖται καὶ τῶν πατρικῶν ἐλαττώσεις, πλὴν ἐν ἰδίῳ οἴκῳ ὧν ἢ ὕψει ταῦτα οὐκ ἔσται.

Εἰ δὲ Κρόνος ὥροσκοπεῖ ἢ μεσουρανεῖ ἰδίῳ τόπῳ ἢ συναιρέτου, κληρονομίας παρεκτικὸς καὶ ἀρχῆς καὶ κτημάτων βλαπτικός, σωματῶν νό-σους ἐπιφέρων καὶ σίνῃ, μονοτρόπους δὲ ποιεῖ καὶ σπαναδέλφους καὶ τινὰς μὲν ἀγυναίους, τινὰς δὲ τῶν γονέων χωρίζει. εἰ μέντοι τύχῃ ἐν ζῳδίῳ ἐχθροῦ ἀστέρος –ἦτοι Ἄρεως, Σελήνης, Ἀφροδίτης– καὶ μάλιστα ἐν Ταύρῳ, χεῖρον· ὀρφανίας γὰρ ποιεῖ καὶ ἀτεκνίας, καὶ μᾶλλον ἐν νυκτερινῇ· τότε γὰρ καὶ σίνῃ καὶ νόσους σημαίνει καὶ αὐτοὺς φθονερούς, δυσεράστους, ὀκνηρούς, ἀμαθεῖς καὶ πρὸς τέκνα ἀστόργους.

εἰ δὲ Κρόνος ὥροσκοποῦντος Ζεὺς δύνει, προγενέστερον ἀδελφὸν ἀναιρεῖ, αὐτὸς δὲ ὑπὸ ἐχθρῶν καταδυναστευθήσεται. εἰ δὲ Κρόνος ὥροσκο-

ποῦντος Ἄρης δύνει, δεινὰ μὲν τοῖς γονεῦσιν, αὐτὸς δὲ βιαιοθάνατος ἔσται. εἰ δὲ Κρόνου ὠροσκοποῦντος Ἀφροδίτη δύνει, θάνατος ἔσται γυναικός. εἰ δὲ Κρόνου ὠροσκοποῦντος Ἑρμῆς δύνει, τέκνων θάνατος ἔσται. μεσουρανῶν δὲ τὰ αὐτὰ σημαίνει ἕως ἐτῶν λ', καὶ μετὰ τοῦτο παύει τὰ δεινὰ, κακοὶ δὲ τὸν βίον. παρ' αἵρεσιν μεσουρανῶν καὶ ἐν μὲν στερεῶ, βεβαία ἢ κάκωσις, ἐν δὲ δισώμῳ κακώσας πάλιν ἀνέσφαλεν. ὁ δὲ σὺν Ἄρει μεσουρανῶν κακοθάνατον σημαίνει, ἐὰν μὴ τις ἀγαθὸς παρῇ τῷ δύνοντι. ἐν δὲ τῷ δύνοντι τέκνοις καὶ ἀδελφοῖς καὶ γυναιξὶ λυπηρός, κινδύνους τε ἐπάγει ἐκ ποταμῶν ἢ θαλάσσης καὶ ὑγρῶν ὀχλήσεις καὶ ψύξεις καὶ κακοπαθείας, πλὴν ἐχυρῶν ἐστὶ βλαπτικός. σὺν Ἀφροδίτῃ δὲ δύνων μαλακοὺς καὶ ἐπιψόγους ἢ ἀγάμους σημαίνει. σὺν δὲ Ἑρμῇ δύνων τέκνα ἀναιρεῖ καὶ δούλους καὶ κτήματα καὶ τύχην ἐλαττοῖ.

Ὁ Ζεὺς ὠροσκοπῶν ἐν ζωδίῳ θηλυκῷ εὐγάμους, εὐτέκνους, φιλαδέλφους, ἐναρέτους, ἐπιτρόπους ἢ ἄρχοντας ποιεῖ, καὶ μάλιστα ἡμέρας νυκτὸς γὰρ ἐλαττοῖ τὰ εἰρημένα. τὴν δὲ μητέρα κρείττονα τοῦ πατρὸς, εἴ ἐστὶν ἐν θηλυκῷ ζωδίῳ, εἰ δὲ ἐν ἀρρενικῷ, κρείττων ὁ πατήρ, ἐν δὲ δισώμῳ ὠροσκοπῶν διπάτορα δοκεῖ τὸν γεννηθέντα ποιεῖν. ὠροσκοποῦντος δὲ Διὸς καὶ Κρόνου δύνοντος βλάπτεται μὲν ὁ πατήρ, ὁ δὲ τεχθεὶς θνήσκει, ὄψεται δὲ καὶ ἐχθροὺς τιμωρουμένους, ὁ δὲ παῖς ἔνδοξος, ἱερὸς ἔσται ἢ ἐν βασιλείοις ἀναστρεφόμενος ἢ δήμου προστήσεται, εἰ μὴ Ἄρης ἐν τῷ β' τόπῳ ἢ τῷ ι' μειώσει τὰ ἀγαθὰ. εἰ δὲ τοῦ Διὸς ὠροσκοποῦντος ὁ Ἄρης δύνει, τῶν ἐχθρῶν κρείττονα ποιεῖ. Ἀφροδίτῃ δὲ ὀρῶσα τὸν Δία ἐπιτείνει τὰ ἀγαθὰ, εἰ μάλιστα καὶ τὴν Σελήνην ὀρῶσιν. ὁ Ζεὺς μεσουρανῶν ἐμφανείας καὶ δόξης αἴτιος καὶ εὐτεκνίας, καὶ μάλιστα ἡμέρας. εἰ δὲ ὀρᾶται ἡμέρας ὑπὸ Ἑρμοῦ ἢ Ἀρεως ἀπὸ σχήματος οἰκείου ἢ καλοῦ τόπου, συνετοὶ ἔσσονται καὶ ἀπὸ λόγου καὶ ἐπιστήμης τὸν βίον πορίζονται. εἰ δὲ δύνει, κρείττον τῆς νεότητος τὸ γῆρας, καὶ εὐθανασίαν σημαίνει, καὶ μᾶλλον ἐν ἰδίῳ τόπῳ καὶ ὕψει· ἐξ ἐχθρῶν μέντοι ἐπηρεάζει. εἰ δὲ σύνεστι κακοποιός, κινδύνους δώσει καὶ ἐπιβουλάς, οἱ δὲ τοιοῦτοι ἐν ἡγεμονικαῖς αὐλαῖς ζήσονται, ἀλλοτρῶν πραγμάτων δεσπόται καὶ δῶρα λαμβάνοντες καὶ ἐπαινούμενοι. ἐν δὲ τροπικῷ δύνων φυγὴν ἐκ βασιλέων σημαίνει καὶ πατρικὰ φθείρει καὶ βίον καὶ σῶμα κακοῖ, λαμβάνουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι γυναικας ἐταιρίδας ἢ ἐλάττους τῆς τούτων ἀξίας. εἰ δὲ Ζεὺς δύνων Ἀφροδίτην ὀρᾷ, μοιχοὺς σημαίνει, καὶ μᾶλλον Ἑρμοῦ καὶ Ἀρεως ὀρώντων. σὺν δὲ τῇ Σελήνῃ δύνοντος ἢ τῆς Σελήνης ὠροσκοπούσης, μάχλοι καὶ σπανάδελφοι. εἰ δὲ σὺν Ἀφροδίτῃ δύνει ὁ Ζεὺς ἢ ὀρᾶται ὑπὸ Ἀφροδίτης, μαρτυρούσης καὶ τῆς Σελήνης ἢ συνούσης, χρησμολόγοι εἰσὶ καὶ μάντιες. ἐν δὲ τῷ ὑπογείῳ ὁ Ζεὺς ἐξ ἀπορρήτων ὠφελεῖ, κληρονομίας διδοῖ καὶ θησαυρῶν εὗρεσιν, ἐχθροὶ δὲ τοῖς γονεῦσιν οἱ παῖδες ὀψίγαμοί τε καὶ ὀψίτεκνοι, τοὺς δὲ γονεῖς ἐνδόξους σημαίνει.

Ὁ Ἄρης ὠροσκοπῶν ἡμέρας ἐν ἄρρενικῷ ζῳδίῳ ἐξ ἰδίων βλάπτει καὶ κινδύνους φέρει καὶ τέκνα θανατοῖ καὶ πρὸς τέκνα κακός, ποιεῖ δὲ καὶ μελαγχόλους, θυμώδεις, ἀνελεεῖς, μοιχοὺς, πολλάκις μνηστευομένους γυναῖκας καὶ μὴ λαμβάνοντας· καὶ ὑπὸ μὲν Κρόνου ὀρώμενος χείρων, ὑπὸ δὲ Διὸς ἥπιος γίνεται καὶ βίον καὶ ἐργασίαν παρέχει. ὁ δὲ Ἄρης ὠροσκοπῶν καὶ δύνοντος Ἥλιου μετὰ Σελήνης ἢ τοῦ μὲν δύνοντος, τοῦ δὲ ὑπογείου, τοῦ Διὸς ὄντος ἀποστρόφου, οἱ μὲν γονεῖς βιαιοθάνατοι, αὐτοὶ δὲ ὀρφανοὶ καὶ σεσινωμένοι ἢ ὀλιγοχρόνιοι· τὸ γὰρ σχῆμα ἴσον ἀτρόφῳ. ὁ Ἄρης ὠροσκοπῶν νυκτὸς ἐν ζῳδίῳ θηλυκῷ πρᾶος, καὶ μᾶλλον τοῦ ζῳδίου αὐτοῦ τῆς αἰρέσεως ὄντος καὶ ὑπὸ Διὸς ὀρωμένου· ἔμπρακτοι γὰρ καὶ θρασεῖς οἱ τοιοῦτοι· ὅμως καὶ οὕτως ἐπικίνδυνος. ἐν δὲ τῇ ἐπαναφορᾷ τοῦ ὠροσκόπου, εἰ μὴ Ζεὺς ἴδοι, τῶν ὑπαρχόντων φθορεὺς ὀρώντων γὰρ τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ἀπόλλυται, τὰ δὲ περισώζεται. ἐν δὲ τῷ μεσουρανήματι ἢ τῇ ἐπαναφορᾷ τοῦ μεσουρανήματος παρ' αἵρεσιν ἐκπτώσεων ἢ μετοικισμῶν αἴτιος ἢ φυγῶν, πλὴν τροπικοῦ ὄντος τοῦ ζῳδίου ἢ δισώμου ἐπανερχεται εἰς τὴν προτέραν τύχην, καὶ αὐθις δὲ καθαιροῦνται, καὶ μάλιστα Διὸς, Ἀφροδίτης μὴ ὀρώντων. ἐν δὲ νυκτὶ ὠροσκοπῶν, Διὸς ὀρώντος, τὰ μὲν κακὰ μειοῖ, τὰ δὲ ἀγαθὰ αὕξει. ἐν δὲ τῷ δύνοντι βιαιοθανάτους σημαίνει καὶ γῆρας κακὸν καὶ φυγὴν πατρίδος καὶ συχνὰς διδοῖ περιστάσεις, ἐπιβουλὰς τε καὶ πυρὸς καύσεις καὶ θηρίων δήξεις, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἄλλοτρίου τόπου ἐστώς, Διὸς, Ἀφροδίτης μὴ ὀρώντων. τὸ δὲ εἶδος τῆς βλάβης τοῦ ζῳδίου ἢ φύσις δείξει. ἐν δὲ ἰδίοις ζῳδίοις ὁ Ἄρης καὶ μαρτυρούμενος ὑπὸ ἀγαθῶν οὐ ποιεῖ τὰ εἰρημένα· ἐγγὺς γὰρ θανάτου ἐλθόντας ῥύεται διὰ τὸν Δία καὶ Ἀφροδίτην, οἱ τοιοῦτοι δὲ τοὺς ἐχθροὺς τιμωρομένους ὀρῶσιν. ὁ Ἄρης δύνων καὶ ὀρῶν τὸν Ἥλιον ἢ τὴν Σελήνην διαστήσει τοὺς γονεῖς καὶ ἀνωμαλήσει τὸν βίον. ὁ Ἄρης δύνων καὶ ὀρῶν τὴν Σελήνην αὕξουσιν αἰχμαλωσίαν ἐπάγει καὶ δολοφονίαν, καὶ μᾶλλον ἐν ἡμέρᾳ καὶ τοῦ Διὸς ὀρώντος οὐδαμῶς. ἐν δὲ τῷ ὑπογείῳ τὴν κτῆσιν ἀπόλλυσιν· ὁ Ζεὺς δὲ συνὼν ἢ Ἀφροδίτη συλλέγει τὰ ἀπολόμενα. καθόλου δὲ ὁ Ἄρης μεσουρανῶν ἢ ἀντιμεσουρανῶν παρ' αἵρεσιν ἀφανιστικός ἐστὶ τῶν κτημάτων.

Ἡ Ἀφροδίτη ὠροσκοποῦσα ἢ ἐπαναφερομένη τῷ ὠροσκόπῳ ἀνατολικὴ πολυγυναίους, γνωστοὺς, βασιλεῖς, εὐμόρφους, λογίους, ἐνδόξους, ἀγαθοὺς, θεοσεβεῖς καὶ τῇ πόλει γνωστοὶ ἔσσονται· πλουσίων γυναικῶν ἄνδρας, ἀλλ' ὄνησιν τούτων οὐχ ἔξουσιν· τινὲς ἱερῶν προϊστάμενοι, στεφανηφοροῦντες· μουσικοὺς τε καὶ φιλολόγους καὶ προσηνεῖς ποιεῖ. ταῦτα δὲ βέβαια ἔσται ὅταν καὶ ἡ Σελήνη τὴν Ἀφροδίτην ὀρᾷ. τοῦ δὲ Ἑρμοῦ καὶ Ἀρεως ὀρώντων τὴν Ἀφροδίτην ὠροσκοποῦσαν, μοιχοὶ ἔσσονται, καὶ μάλιστα εἰ καὶ ὁ Κρόνος ὀρᾷ· πολὺψογοι γὰρ τότε ἔσσονται πρεσβυτέραις ἢ ἀδοξοτέραις μιγνύμενοι. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἐπὶ θηλυκῶν γενέσεων. ἐν δὲ δισώμῳ ὠροσκοποῦσα ἢ διωνύμους

ἡ διπάτορας ποιεῖ. σὺν Ἑρμῇ δὲ ὠροσκοποῦσα ἡ μεσουρανοῦσα ἐντίμους, ἐνδόξους, ὑπὸ λαοῦ ἐπαινουμένους διὰ σύνεσιν, καὶ μάλιστα εἰ θηλυκὸν ἐστὶ τὸ ζῳδίον ἢ τροπικόν. ἡ Ἀφροδίτη ὠροσκοποῦσα ἡ μεσουρανοῦσα καὶ τὴν Σελήνην ὀρῶσα ἐν οἰωδήποτε σχήματι οἰκεῖον γάμον ἢ μίξιν διδοῖ. ἡ Ἀφροδίτη ὠροσκοποῦσα σὺν Ἑρμῇ, τοῦ Ἄρεως δύνοντος, τὰ μὲν πατρικὰ φθείρει, ὁ δὲ παῖς συλλέξει βίον ἀπὸ φίλων ἢ ὑπερεχόντων ἢ ἐκ παιδείας καὶ συνέσεως καὶ ἱεροῦ προστασίας, χάριν δὲ δόξης πολλὰ δαπανήσει καὶ κρίσεις ἔξει διὰ γραπτὰ ἢ γυναικὰ ἢ διὰ πρᾶγμα λαληθὲν ἢ ἐπὶ τούτοις διαβληθήσεται ἢ φιλόνεικον πρᾶγμα ἔξει, ἐκφεύζεται δὲ ὅμως τὰς κατηγορίας διὰ βοήθειας τινός, καὶ μᾶλλον τοῦ Διὸς ὀρῶντος· εἰ γὰρ καὶ ἐγγὺς θανάτου φθάσει, ῥυσθήσεται διὰ τὸν Δία, ἐπεὶ, εἰ ἀπόστροφός ἐστιν ὁ Ζεὺς, φυγὴν ποιήσει καὶ βίου ἔκπτωσιν. εἰ δὲ γυναικὸς εἴη ἡ γένεσις, μεγάλοις ἀνδράσι μιγεῖσαι

καὶ τούτους θάπτουσι καὶ κληρονομοῦσι,

αἱ τοιαῦται δὲ ἑαυτὰς ἐκμισθώσουσιν. τῆς δὲ Ἀφροδίτης ὠροσκοπούσης καὶ Κρόνου δύνοντος, ὑπὸ γυναικὸς ταφήσεται, ἥτις καὶ αἰτία τοῦ ὀλέθρου αὐτοῦ ἔσται. τῆς δὲ Ἀφροδίτης ὠροσκοπούσης, εἰ ἡ Σελήνη ἐστὶν ὑπόγειος, εὐδόκιμοι καὶ ἐπέραστοι καὶ συνετοὶ καὶ ταῖς γυναιξὶ ποθεινοί, θεοσεβεῖς τε καὶ τῶν γονέων ἐνδοξότεροι, πολυαπόδημοι καὶ τιμώμενοι ἐν ταῖς ἀποδημίαις, φρεναπατώντες γυναικας ψευδέσιν ὑποσχέσεσιν, εἰ δὲ μὴ κακοποιὸς ἴδοι, καὶ εὐτέκνους ποιήσει. ἐν θηλυκῷ ζῳδίῳ ὠροσκοποῦσα, εὐγενεστέρα ἢ μήτηρ τοῦ πατρὸς καὶ πλουσιωτέρα καὶ πολυχρονιωτέρα. ἡ Ἀφροδίτη μεσουρανοῦσα ἀνατολικὴ ἢ ἐπαναφερομένη τῷ μεσουρανῆματι ἔνδοξον καὶ ἔμπρακτον σημαίνει, καὶ μᾶλλον μὴ ὀρῶντος Κρόνου, Ἄρεως. ἐν δὲ θηλυκῷ ζῳδίῳ μὴ ὀρῶμένη ὑπὸ Διός, ἀλλ' ὑπὸ Κρόνου, πάνυ ὀκηροὺς περὶ τὰς μίξεις. ἐπὶ δὲ θηλυκῶν γενέσεων ἐν ἀρρενικῷ μεσουρανῆματι, πολύκοινος ἢ γυνή, τῆς δὲ Ἀφροδίτης μεσουρανούσης ἐν ἀρρενικῷ ἢ ἐπαναφερομένης καὶ τῆς Σελήνης ὀρώσης αὐτὴν καὶ αὐτῆς ἐν ἀρρενικῷ, ἔτι δὲ Ἄρεως καὶ Ἑρμοῦ ὀρώντων τὴν Σελήνην, Ἀφροδίτην, ἐπὶ θηλυκῆς γενέσεως, τριβάδες γίνονται. Ἀφροδίτη δύνουσα καλὸν γῆρας τῇ μητρὶ, καὶ ὁ παῖς εὐθάνατος καὶ ἔνδοξος, πλὴν πρὸς γάμον δυσάρεστος, μάλιστα μὴ ὀρῶντος τοῦ Διὸς ἢ ἐν ἄλλοτρίῳ οἴκῳ οὔσης. εἰ δὲ σὺν τῇ Σελήνῃ δύνει, τοῦ Διὸς μὴ ὀρῶντος, οἱ μὲν μάχλοι καὶ κίναδοι, αἱ δὲ πόρνοι. ἐπὶ δὲ θηλυκῆς γενέσεως Ἀφροδίτη δύνουσα καὶ Δία ὀρῶσα κρείσσων ἔσται. ἡ Ἀφροδίτη ὑπόγειος ἐπὶ γάμους λυπεῖ, ἐν δὲ ἡμερινῇ γενέσει οὔσα ὑπόγειος ἐν ζῳδίῳ ἀρρενικῷ, ἔτι χειρόν· εἰ [μὴ] γὰρ οὕτως οὔσης Κρόνος ἢ Ἄρης μεσουρανεῖται, γυνακοθάπται εἰσὶν, εἰ δὲ τροπικὰ εἴη τὰ ζῳδία, οὐ μίαν ἀλλὰ πολλὰς θάψουσιν.

Ὁ Ἑρμῆς ὠροσκοπῶν ἀνατολικὸς ἀγαθούς, συνετούς καὶ λογίους,

γνωστοὺς ἐν πολλοῖς, εὐτέκνους. ἐν δὲ ζωδίῳ θηλυκῷ διὰ γυναικας προκόπτουσιν· ἐν θηλυκῷ ζωδίῳ αἰὲς ἡ προκοπὴ τοῦ βίου ἐκ γυναικὸς ἔσται. αἰὲς δ' Ἑρμῆς μεσουρανῶν ἢ ὥροσκοπῶν γραμματικούς ἢ γεωμέτρους, ψηφιστὰς ποιεῖ. σὺν Ἀφροδίτῃ ἐπιβοήτους καὶ αἰδοὺς περιβοήτους. εἰ δὲ καὶ ὁ κύριος τοῦ Ἡλίου ἢ τῆς Σελήνης ἢ τοῦ κλήρου τῆς εὐτυχίας ἐστίν, ἱερῶν ἢ βασιλέων ἢ πόλεων διοικηταὶ γίνονται. ὁ Ἑρμῆς ὥροσκοπῶν ἢ μεσουρανῶν σὺν Ἀφροδίτῃ μουσικούς, ἐν πληθύνι δοξαζομένους. εἰ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς σύνεστι τούτοις, θεολόγοι ἔσονται καὶ προφῆται, εἰ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς γενέσεως εἴη καλὰ ἦτοι μὴ βλαπτόμενοι ὧσιν ὑπὸ τῶν κακοποιῶν μήτε αὐτοὶ μήτε οἱ ἀγαθοί, διοικηταὶ ἱερῶν ἢ πόλεων ἢ βασιλέων ἔσονται, καὶ μάλιστα τῶν ζωδίων ὄντων τροπικῶν. ὑπαυγος γὰρ ὁ Ἑρμῆς ἐνδομύχους καὶ σκολιοβούλους σημαίνει. μεσουρανῶν δὲ ἢ ἐπαναφερόμενος τῷ μεσουρανήματι δοξάζει ἐν ὄχλοις, ἀβέβαιοι δὲ ταῖς πράξεσι καὶ τῇ τέχνῃ ἀπαράμονοι. ὁ Ἑρμῆς μεσουρανῶν ἢ ὥροσκοπῶν ἀνατολικὸς διδοῖ ἀδελφούς, ἐν δὲ δισώμῳ ζωδίῳ ἀλλοτρίων τέκνων ἐπιτρόπους σημαίνει. ὁ Ἑρμῆς δύνων ἀδελφῶν καὶ τέκνων ἀναιρετικός, διαβολὰς τε καὶ κατηγορίας ἐπιφέρει, καὶ μᾶλλον ἐν δισώμῳ ἢ τροπικῷ ὦν καὶ ὀρώμενος ὑπὸ τοῦ Ἄρεως· τὰ αὐτὰ ποιεῖ καὶ ἐν τῷ ὑπογείῳ. χαίρει δὲ ὁ Ἑρμῆς αἰὲς σὺν κακοποιοῖς καὶ καλοποιοῖς· οἱ μὲν γὰρ ἔμπρακτον ποιοῦσιν αὐτόν, οἱ δὲ πανοῦργον καὶ συνετόν. εἰ δὲ μόνοις τοῖς κακοποιοῖς σύνεστιν ὁ Ἑρμῆς ἢ ὑπ' αὐτῶν συσχηματίζεται, τῶν ἀγαθοποιῶν ἀποστρόφων ὄντων, ἀπίστους ποιεῖ καὶ ληστὰς καὶ ἱεροσύλους καὶ ἐπιόρκους καὶ ψεύστας καὶ φαρμακούς. εἰ δὲ μετὰ Ἀφροδίτης κακοῦται, Διὸς μὴ ὀρώντος, αὐτῷ μὲν μέτριον βίου πορισμὸν ἐξεπίτηδες ἐπιψόγως ἐπιφέρει, τοῖς δὲ μεταλαμβάνουσι τοῦ τοιοῦτου πόρου βλάβην οὐ τὴν τυχοῦσαν· ταῦτα δὲ εἰσι τὰ λεγόμενα φιλοτροπόσιμα καὶ μισοπόσιμα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.

Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα πάντα τὰ εἰρημένα, αἱ τοπικαὶ διακρίσεις τῶν ἀστέρων καὶ αἱ κεντροθεσίαι καὶ οἱ πρὸς ἀλλήλους σχηματισμοὶ χρειώδεις εἰσὶν ἐν ταῖς καταρχαῖς οἰκειῶς ἐκάστου εἶδους, ὥσπερ, ἐπιζητουμένης καταρχῆς πολεμικῆς πρὸς τινὰ τοῦ στρατοῦ ἡγεμόνα, ἀναγκαῖον τὸ θεώρημα τοῦ Ἄρεως ὄντος ἐν τόποις Διὸς ἢ τοῦ Διὸς ἐν τόποις Ἄρεως συσχηματίζόντων ἀλλήλοις κατὰ σύμφωνον σχῆμα ἐν χρηματιστικῷ τόπῳ, ὡς ὀπισθεν εἴρηται.

II 15, 28 “Rhetorii” 115, 1-3 in **R** f. 140v; iam a F. Cumont in CCAG 8, 4; 223 editum

Περὶ τοῦ εἶναι αὐτὸν προδότην

Ὅρα τὸν Ἑρμῆν καθυπερτεροῦντα τὸν Ἄρην κατὰ τετράγωνον. φησὶ γάρ τις τῶν σοφῶν· εἰ δὲ νῦν τετράπλευρος ἔων τὸν ἀνώτερον ἴσχει

Ἑρμῆς, βαιὸν δὲ τόπον μένει φ<α>υλότατος Ἄρης, δεινῶς ἐξετέλεσε πανούργους ἥτε μέλλοντας ἀρπαγὰς καὶ ἀλλοτριῶν σ<τ>ερήσεις <ποιεῖν>, εἰς ἕτερον δὲ ἐξ ἑτέρου μετανά<στα>σιν, ἀπ' ἀνέρος <εἰς> ἄνδρα. ἄλ<λ>οτ' εὕροιμεν καὶ τὸ λοιπὸν· ἐνισκήψουσι <πρ>οδόντες <σ>φι κακομηχανία, κτεάνων δὲ γυμνώσουσιν.

In versus transfert Cumont (fr. 58d Stegemann)

Εἰ δὲ τόπον τετράκληρος ἐὼν τὸν ἀνώτερον ἴσχει
Ἑρμείας, βαιὸν δὲ τόπον ναίει φιλότητος ὁ Ἄρης,
δεινῶς ἐξετέλεσσε πανούργων ἥτε μέλοντας
ἀρπακτὰς ἥτ' ἀλλοτριῶν * * στερητάς,
εἰς ἕτερον δ' ἑτέρου μετανάστασιν ἀνέρος ἄνδρα
† ἄλοτ' εὕροιμεν καὶ τὸ λοιπὸν * * ἐνισκήψουσι προδόντες
σφῇ κακομηχανίῃ, κτεάνων δ' ἀπογυμνώσουσιν.

quidem melius apparet:

εἰ δέ νυ τετράπλευρος ἐὼν τὸν ἀνώτερον ἴσχει
Ἑρμείας, βαιὸν δὲ τόπον φανλώτατος Ἄρης,
δεινῶς ἐξετέλεσσε πανούργους ἥτε μελόντας
ἀρπαγὰς καὶ ἀλλοτριῶν στερήσεις ποιεῖν,
εἰς ἕτερον δ' ἑτέρου μετανάστασιν ἀνέρος ἄνδρα.
ἄλλοτ' εὕροιμεν καὶ τὸ λοιπὸν
ἐνισκήψουσι προδόντες
σφὶν κακομηχανίῃ, κτεάνων δ' ἀπογυμνώσουσιν.

II 18, 2-3. Capitulum (non Rhetorii) in V f. 156; iam ab I. Heeg in CCAG 5, 3; 125 (fr. 58c Stegemann) editum

Ἐκ τοῦ γ' βιβλίου τοῦ Δωρόθεου κεφάλαιον ο'

ἦν δ' ἄρ' Ἐνναλίῳ συνέη Κρόνος, ἥθεα τεῦξε
πρήεα· δὴ γὰρ Θεοῦρος ἀεὶ σφοδρός τε καὶ ὠκὺς
εἰς ὁρμὰς ἄσκεπτον ἀεὶ τάχος ἡδ' ἀλόγιστον
θερμὸς ἐὼν ἥνεγκεν, ὁ δὲ βραδὺς, ἀμφοτέρων δὲ
κιρναμένων μέσσος κείνων βροτὸς ἔσσετ' ἄριστος.

εἴτα προστίθῃσιν ὅτι κωλύσεις ἔργων καὶ χολῆς μελαίνης κίνησιν ποιεῖ,

εἰ μὴ ἄρ' Αἰγίοχος δαμάσει σθένος οὐλοὸν αὐτῶν.

Βιβλίον Τρίτον

III 1, 29. Commentarius in Ptolemaei *Αποτελεσματικά* III 11, 3 (εἴτα τῶν κατὰ ἀνατολήν; p. 130, 4 Boll-Boer) anonymus (p. 110 Wolf)

εἴτα τῶν κατὰ ἀνατολήν. καὶ τοῦτο ἐναντίως τῷ Δωροθέῳ· ἐκεῖνος γὰρ προστίθισι τὸν ὠροσκόπον, οὗτος δὲ τὸ μεσουράνημα.

III 2, 2-48. Hephaestionis II 26, 25-34 (fr. 51a Stegemann)

Ὁ δὲ Δωρόθεος διαιρῶν τοὺς χρόνους κέχρηται πρῶτῳ ἀφέτῃ, εἰ μὲν εἴη ἡμερινὴ ἢ γένεσις καὶ ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ ὠροσκόπου ἢ ἐν τῷ μεσουρανῇματι ἢ ἐν τῷ ἐνδεκάτῳ, <τῷ> κυρίῳ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· οὐχ ἀπλῶς κέχρηται, ἀλλὰ χρή, φησίν, αὐτὸν ὁρᾶν τὰ ἴδια ὅρια. εἰ δὲ μὴ εἴη οὕτως, ἕτερος δὲ ἀστὴρ ὁρᾷ τὸν ἥλιον ἔχοντα τὸν ἴδιον οἶκον, οὗτος λαμβάνεται, εἰ δὲ καὶ οὗτος ἀπόστροφος εἴη τοῦ ἡλίου, ἄλλος δέ τις ἴδοι αὐτὸν ἐπέχοντα <τὸ ἴδιον ὕψωμα>, καὶ οὗτος λαμβάνεται, <εἰ δὲ καὶ οὗτος ἀπόστροφος εἴη τοῦ ἡλίου, ἄλλος λαμβάνεται> ὁ ὁρῶν τὸν ἥλιον ἐπέχοντα τὸ ἴδιον τρίγωνον. ταῦτα μὲν ἐπὶ ἡμερινῆς γενέσεως ἐὰν ἢ ὁ ἥλιος ἐν ἐπικαίροις τόποις καὶ ὁρῶμενος παρὰ τοῦ κυρίου τῶν ὁρίων αὐτοῦ ἢ τοῦ οἴκου ἢ τοῦ ὕψωματος ἢ τοῦ τριγώνου. εἰ δὲ μὴ αὐτὸς εἴη, τύχη δὲ ἡ Σελήνη, αὐτῆς τὸν κύριον προκρίνομεν τῷ αὐτῷ τρόπῳ, εἰ δὲ μὴ αὐτῆς τὸν κύριον τοῦ κλήρου τῆς τύχης, εἰ δὲ πάλιν ὁ κληρὸς μὴ εὐρεθῇ, εἰ μὲν εἴη ἡ προγενομένη συζυγία συνοδικὴ ἐν ἐπικαίρῳ τόπῳ, τὸν κύριον αὐτῆς, εἰ δὲ πανσεληνιακὴ, ὁμοίως τὸν κύριον αὐτῆς. εἰ δὲ τούτων ὁ κύριος μὴ εὐρεθῇ, τελευταῖον πάντων τὸν τοῦ ὠροσκόπου λαμβάνομεν τῷ αὐτῷ τρόπῳ ὥς φησιν.

πάντως δ' οὖν ἀφέτην χρῆν μάρτυρα τῶνδε τετύχθαι.

ἐπὶ δὲ νυκτερινῆς γενέσεως τὴν Σελήνην προκρίνομεν ἐν ἐπικαίρῳ οὔσαν τόπῳ. ἐὰν δὲ αὐτὴν μὴ εὐρίσκωμεν, τύχη δὲ ὁ ἥλιος ἐν ταῖς παρὰ τὸν ὠροσκόπον ἐγγὺς ὑπὸ γῆν μοίραις, τῷ κυρίῳ πάλιν αὐτοῦ χρησώμεθα.

Πρὸς τούτοις δὲ χρῆ σκοπεῖν τοὺς ἀφετικούς τοπούς καὶ προκρίνειν τὸν ἀπηλλαγμένον καὶ ἐλεύθερον κακοποιουῦ συστάσεως. δίδοται παρ' ἐκάστου τῶν ἀστέρων τῇ τάξει τῶν ὁρίων ἐφεξῆς ὁ χρόνος κατὰ τὰς ἀναφοράς, φησίν, τοῦ οἰκείου κλίματος. ἔστω δὲ καὶ τὸ ὑπόδειγμα αὐτοῦ περὶ τούτων· <...>.

III 2, 5-7. Anonymi capitulum a F. Cumont in CCAG 8, 1; 241 (fr. 52a Stegemann) editum

Καὶ τοῦτο λέγει Δωρόθεος, ὅτι παντὸς ἀφέτου χρῆ τὴν μαρτυρίαν βλέπειν, καὶ τὰ ἐξῆς.

Βιβλίον Τέταρτον

IV 1, 1-30. Capitulum in B ff. 77-78

Δωροθέου περὶ χρόνων διαιρέσεως

Ἡ γενεσις ὠροσκόπος Διδύμοις ζ' κη', β' τόπος Καρκίνω, γ' Λέοντι, Ἄρης α' να', Καταβιβάζων ε' α', δ' Παρθένω Λέοντι ια' δ', Ἀφροδίτη θ' λγ', Ζεὺς κβ' νδ', ε' Ζυγῷ Παρθένω, Ἑρμῆς κβ' κς', ἥλιος κ' ιζ', ζ' Σκορπίω, Κρόνος ιε' θ', ζ' Τοξότη ζ' κδ', κληρος τύχης ια' α', η' Αἰγοκέρωτι, θ' Ὑδροχόω, Ἀναβιβάζων ε' α', μεσουράνημα Ἰχθύσιν Ὑδροχόω ια' δ', [Ἀναβιβάζων ε' ο'] ια' Κριῷ, Σελήνῃ ιθ' θ', ιβ' Ταύρῳ. κατὰ δὲ Δωρόθεον ἡ τῶν χρόνων διαίρεσις ἀπὸ ὠροσκόπου ἔστω. γενεσις μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ια' ἐπὶ ιβ', ἡμέρα ζ', ἐπὶ α' ὥρας νυκτὸς, ἰνδικτιῶνι ιγ', Σελήνης ἡμέρα ιε', ἔτος ζυγ', τῆς οὐρανίας διαθέσεως οὕτω τυχούσης ὥς τὸ παρὸν θεμάτιον παρίστη.

Ζητεῖται δὲ ἡ ἀντιγέννησις τοῦ κη' χρόνου, [Κριοῦ] ἔτους, ζφκ' μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιγ', ὥρα ἡμέρας ζ' ἐπὶ ζ'. τὸ ἔτος Παρθένος· οἰκοδεσπότης Ἑρμῆς διὰ τὸ ὕψος καὶ τὸν οἶκον καὶ Ἀφροδίτη διὰ τὸ τρίγωνον καὶ τὸ ὄριον. ἔστι δὲ ἡ Ἀφροδίτη προποδίζουσα καὶ ἔξανυγος καὶ παρέστι τῷ ἐτησίῳ ζωδίῳ. τῇ ἐναλλαγῇ τοῦ κη' ἔτους ὠροσκόπος Τοξότη κα' νθ', Ζεὺς ε' ια', β' τόπος Αἰγοκέρωτι, <γ> Ὑδροχόω, δ' Ἰχθύσι Κριῷ δ' νη' καὶ Κριῷ Σελήνῃ γ' μ' ε', <ς> Ταύρῳ, ζ' Διδύμοις <κ> α' νθ', κληρος τύχης ε' κ', η' Καρκίνω, θ' Λέοντι, <ι> Παρθένω Ζυγῷ καὶ <Παρθένω Ἀφροδίτη...>, ια' Ζυγῷ, Ἑρμῆς ια' μγ', Κρόνος κ' ιζ', ἥλιος κ' ιζ', ιβ' Σκορπίῳ, Ἄρης ια' ιβ'. καλὸν τὸ ἔτος <δι> ὅτι κατὰ πῆξιν παρήσαν τῷ αὐτῷ ζωδίῳ Ζεὺς, Ἀφροδίτη, καὶ κατὰ πάροδον Ἑρμῆς ἐν αὐτῷ εὐρέθη, καὶ ὁ κατὰ πάροδον Ζεὺς τετραγωνικῶς ἑώρα, ὃς καὶ... μὴδὲ φιλία ἐκ μεγιστάνων, καθὼς φησι Δωρόθεος ἐν τῷ περὶ διαιρέσεως χρόνων, πλὴν διὰ τὸ εὐρεθῆναι ἐν τῷ δ' τόπῳ τῆς πῆξεως ἐχθρῶν ἐπανάστασιν, οἶμαι, δεῖξει· ἐναντιοῦται γὰρ καὶ τῷ κατὰ πάροδον ὠροσκόπῳ ὃ τε Ζεὺς καὶ ὁ γεννητικὸς ὠροσκόπος. διὰ δὲ τὸν κύριον τοῦ ἔτους Ἑρμῆν καλῶς εὐρεθῆναι ἐπικερδὲς τὸ ἔτος καὶ ἐπαινετικὸν καὶ ἐκ παιδείας καὶ ἀγχινοίας, ὥς φησιν ὁ Δωρόθεος. ἐπεὶ δὲ ἡ Ἀφροδίτη πάρεστιν εἰς τὸ ἐτήσιον ζῳδιον ἔχουσα καὶ λόγον οἰκοδεσπότης (ὃ κρεῖττον καὶ μαρτυρεῖται ὑπὸ Διὸς), καὶ γάμος ἐστίν, καὶ πατέρα καὶ τέκνα· καὶ ταῦτα μὲν ἐστὶν ἐν ὅλῳ τῷ ἔτει.

Ὁ δὲ α' μὴν ἐν Παρθένῳ, καὶ ἐστὶν Ἑρμοῦ, καὶ Ἀφροδίτη πάρεστιν· καὶ ἐστὶν ἀγαθὰ καὶ ἐπικερδῆ. ὁ β' Ζυγῷ, τῆς Ἀφροδίτης, ἐν ᾧ ἐστὶ Κρόνος ἰδίῳ ὑψώματι· καὶ οὗτος ἀγαθὸς καὶ γάμον παρέξει. ὁ γ' Σκορπίου, καὶ εὐρίσκεται ἐκεῖσε Ἄρης, ὁρᾷ δὲ κατὰ πῆξιν ὁ κύριος, Ἄρης, τὸν τόπον τοῦ μηνιαίου ζωδίου, <οὔ> ἐστὶν ὁ μὴν, καὶ εἰς τὸν κατὰ πῆξιν Κρόνον. διὰ μὲν οὖν

τὸ εὐρίσκεισθαι κατὰ πάροδον τὸν κύριον τοῦ μηνὸς ἐν τῷ μηνιαίῳ ζώδιῳ, καὶ κατὰ πῆξιν ὁρᾷ αὐτό (ἢ γουν τὸν ἴδιον οἶκον) ἀνατολικός, πρακτικός ὁ μὴν καὶ βιωφελής, διὰ δὲ τὸν κατὰ πῆξιν Κρόνον ἐστὶ μικρὰ νόσος ἐκ ῥευματισμοῦ ἢ ὀχλήσεως ὑγρῶν, ἢ ἀπὸ οἴνου βλάβης διὰ τὸ παρεῖναι τὸν παροδικὸν Ἄρην ἐν Σκορπίῳ. ὁ δ' μὴν Τοξότου, καὶ πάρεστιν ὁ κύριος τοῦ μηνός· συστατικός καὶ ἔμπρακτος καὶ ἐπικερδής. ὁ ε' Αἰγοκέρωτος, καὶ ὁρᾶται κατὰ τετράγωνον ὑπὸ τοῦ παροδικοῦ Κρόνου ἐν τῷ ἰδίῳ ὑψώματι <... ὁ ζ' Ὑδροχόου...> συμφώνως ὁρῶν τὸν μῆνα· καὶ ποιήσει αὕξησιν βίου ἀπὸ ἐγγαίων κτημάτων. ὁ ζ' Ἰχθύων· ὁ κύριος τετράγωνος· βιωφελής καὶ ἔμπρακτος. ὁ η' Κριοῦ, καὶ ἐστὶ Κρόνος διάμετρος· καὶ ἐστὶν ἐπίψογος. ὁ θ' Ταύρου· βιωφελής καὶ φίλος πρὸς ὑπερέχοντας. ὁ ι' Διδύμων· οὕτως κρεῖττον τῶν λοιπῶν· ἐστὶ δὲ βίου αὕξεις καὶ κέρδος ἀπὸ πραγμάτων καὶ περινοίας. ὁ ια' Καρκίνου, τῆς Σελήνης· καὶ οὐκ ἔστι καλὸς διὰ τὸ τετράγωνον τοῦ παροδικοῦ, καὶ ὁ Ἄρης δὲ κατὰ πῆξιν ἐκεῖ παρῇ<ν>. ὁ ιβ' Λέοντος, τοῦ Ἡλίου· εὐχρηστος καὶ ἀγαθός.

Ἐν ταῖς ἀντιγεννήσεσι δεῖ τοὺς κατὰ πῆξιν ἀστέρας σκοπεῖν πῶς ὁρῶσι τοὺς ε' ἀφαιτικούς τόπους τῆς ἀντιγεννήσεως. εἴτα ὅρα καὶ τοὺς κατὰ πάροδον πῶς ἔχουσι πρὸς τε τοὺς κατὰ πῆξιν ἀφαιτικούς τόπους καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἀντιγένεσιν, εἴτε σωματικῶς ἐπεμβαίνουσιν αὐτοῖς εἴτε κατὰ σχῆμα, καὶ ἐρεῖν τὰ ἐκ τῶν σχημάτων ἀποτελέσματα. ὅρα δὲ καὶ τὸ ἐτήσιον ζώδιον ὁμοίως καὶ τὸν τούτου κύριον, πῶς ἔχουσιν οἱ κατὰ πῆξιν πρὸς τούτοις καὶ πῶς οἱ κατὰ πάροδον [πρὸς τε τοὺς κατὰ πῆξιν καὶ ἀντιγένεσιν]. τότε ἀποτελεῖ ὅταν οἱ τὰ αἷτια δηλοῦντες εἰς τὰ κέντρα ἢ τὰ φῶτα τῆς ἀντιγενέσεως ἐπεμβῶσιν.

IV 1, 1-21 Hephaestionis II 27, 1-11 (fr. 56a Stegemann)

<κζ> Περὶ ἐνιαυτοῦ

Ἀπὸ τοῦ ὥροσκόπου τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν ἔκβαλλε, καὶ εἰς ὃ ἂν καταλήξῃ ζώδιον τὸν κύριον ἐκείνου σκόπει εἰ ὁρᾷ αὐτὸν καὶ εἰ ἀνατολικός ἐστὶ καὶ εἰ προσθετικός καὶ εἰ ἐν ἰδίῳ τόποις, τουτέστιν ὁρίοις ἢ οἴκῳ ἢ τριγώνῳ ἢ ὑψώματι. ὅτι δεῖ καὶ τὸν ὥροσκόπον τοῦ ἐνιαυτοῦ στήσαι ἐν τῇ ἀντιγενέσει καὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτόν τε καὶ τὸν κύριον αὐτοῦ κατὰ πῆξιν καὶ κατὰ πάροδον. ὅτι οἱ ἀστέρες ἰδιοθρονοῦντες χαίρουσι κἂν ὑπαυγοὶ εἶεν· οἱ μὲν ἀγαθοὶ ἐπαύξουσιν τὰ ἀγαθὰ, οἱ δὲ φθοροποιοὶ μεταβάλλονται εἰς ἀγαθοποιίαν. ὅτι οἱ ἀστέρες ἐναντιωμένοι τοῖς ἰδίῳ οἴκοις κακύνονται. ὅτι ἐν ταῖς τῶν χρόνων διαιρέσεσι ἡνίκα ποιοῦμεν τοὺς ἀστέρων περιπάτους δεῖ γινώσκειν ὅτι αἱ κολλήσεις τῶν πλανωμένων καὶ τοῦ ὥροσκόπου καὶ τοῦ μεσουρανήματος καὶ τοῦ κλήρου τῆς τύχης αἱ πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς μεγίστην

ἰσχὺν καὶ ἐνέργειαν ἔχουσι κατὰ τὰς κράσεις αὐτῶν, καὶ μάλιστα εἰ καὶ τὸν αὐτὸν ἄνεμον ἔχοιεν. ὅτι πρὸ πάντων δεῖ ζητεῖν τὸν ἐνιαυτοκράτορα καὶ τὴν κράσιν αὐτοῦ καὶ τὴν θέσιν καὶ φάσιν, καὶ τοὺς ὁρῶντας αὐτὸν κατὰ τε πῆξιν καὶ πάροδον, καὶ πῶς ἔκειτο ἐπὶ τῆς γενέσεως, καὶ πῶς εὗρέθη ἐπὶ τῆς παρόδου. ὅτι οἱ συνοδικοὶ ἀστέρες δυναμοῦνται διὰ τὴν μετουσίαν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, τὰς δὲ ἐνεργείας ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἀποδιδόασιν. εἰ δὲ καὶ εἴη ὑπὸ ἀγαθοποιῶν καλῶς ἐσχηματισμένος ἀποφαίνου τὸν ἐνιαυτὸν κάλλιστον εἶναι, εἰ δὲ εὗρέθη ἢ ἐν τοῖς ἐναντίοις τῶν προειρημένων ἐναντίον δηλονότι ὑπονοητέον, εἰ δὲ καὶ ἐν ἀλλοτρίῳ οἴκῳ τύχῃ χαλεπώτερος ἔσται, καὶ εἰ μὲν εἶεν οἱ κακοποιοὶ οὕτως ἔχοντες ἐν ἀλλοτρίῳ ἔτι χαλεπώτερος (ἢ γὰρ νόσους ἢ κρίσεις ἢ ξενιτείας ποιοῦσιν), εἰ δὲ ἀγαθοποιοὶ κουφότερος καὶ μετριώτερος (καὶ μετεωρισμοὺς ποιοῦσιν· ἐπὶ μὲν Διὸς δαπάνας ἐκουσία γνώμη, ἐπὶ δὲ Ἀφροδίτης γυναικίους τινὰς μώμους ἐπιφέρει, ἐπὶ δὲ Ἑρμοῦ ζημίας καὶ ἀξυνθήκας). καλῶς οὖν κείμενοι καὶ οἱ κακοποιοὶ ἐν τῇ ἀντιγενέσει καλὰ ποιοῦσιν, ὁ μὲν Ἄρης πράξεις μετὰ θερμότητος, ὁ δὲ Κρόνος ὁμοίως ἐνεργῶς περὶ γεωπονίας ἢ οἰκοδομίας. οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ βελτίονα παρέχουσιν, ὁ μὲν Ζεὺς σύστασιν καὶ εὐγαμίαν καὶ φιλίαν καὶ εὐκλειαν, ἔσθ' ὅτε καὶ τέκνωσιν, ἡ δὲ Ἀφροδίτη ὁμοίως τὰ αὐτὰ καὶ χάριν παρὰ θηλείας, ὁ δὲ Ἑρμῆς ἐκ λόγων κέρδη.

ἦν δὲ μόλη λυκάβαντος ἀφ' ὥρονόμοιο δοθέντος

<...>.

IV 1, 1-7. Anonymi capitulum a F. Cumont in CCAG 8, 1; 242 (fr. 56b Stegemann) editum

Εἴτα λοιπὸν ζητεῖ τὸν ἐνιαυτοκράτορα καὶ ὥροσκόπον τοῦ ἐνιαυτοῦ, καθὼς λέγει Δωρόθεος, πῶς κεῖται φάσει καὶ θέσει καὶ ὑπὸ τίνων θεωρεῖται καὶ πῶς ἔκειτο ἐπὶ τῆς γενέσεως.

IV 1, 5-9. Capitulum in W f. 222, iam a G. Kroll in GGAG 6; 81 (fr. 59 Stegemann) editum. cum Dorotheo non congruit.

Ἀπὸ τοῦ τρίτου βιβλίου τοῦ Δωροθέου εἰς τὸ ις' κεφάλαιον γράφεται οὕτως.

Ἴδε εἰς τὴν ἐναλλαγὴν τοῦ χρόνου τοὺς ἀστέρας τοὺς ἔχοντας φάσιν ἑῶν· κνιπεύουσιν γὰρ τὰ εἶδη ὧν περ κυριεύουσιν. οἱ δὲ ἀστέρες οἱ εὗρεθέντες ἐν τοῖς ταπεινώμασιν αὐτῶν καὶ κεκακωμένοι ποιοῦσιν εὐθηνίαν τῶν εἰδῶν ὧν περ κυριεύουσιν. εἰ δὲ εὗρεθῶσι κεκακωμένοι καὶ δυνάμει καὶ οἰκειώσει, τουτέστιν εἰς τὰ ἀποκλίματα καὶ εἰς τὰ ταπεινώματα αὐτῶν καὶ ὕπανγοι,

τότε λέγε πλήρη τῶν εἰδῶν εὐθηνίαν ὧνπερ κυριεύουσιν. καὶ ὅταν εὐρεθῶσιν καλῶς ἔχοντες καὶ δυνάμει καὶ οἰκειώσει, λέγε τὸ ἐναντίον κνιπεύειν. εἰ δὲ εὐρεθῶσι καλῶς τῇ δυνάμει, κακῶς δὲ τῇ οἰκειώσει, δηλοῖ κνιπεῖαν καὶ μετὰ ταῦτα εὐθηνίαν.

IV 1, 46 Hephaestionis II 28,5 (fr. 57 Stegemann)

ὁ δὲ Δωροθέος περὶ μηνὸς καὶ ἡμέρας ταῦτα λέγει·

ἔστω σοι καὶ μῆνα δοκευέμεν ὧδ' ἐρέοντι
<...>.

IV 1, 57. Scholium ad Valentis III 11 (p. 149 Kroll; fr. 115 Stegemann)

Ὁ τῶν Ἀλεξανδρινῶν μὴν λ' ἡμερῶν ὑπάρχει. ἐὰν οὖν ὑφέλης ἡμέρας κη' τουτέστιν ἑβδομάδας δ', ἐκάστου μηνός, λοιπαὶ ἡμέραι β'. γίνεται οὖν ἡ μὲν ὑπόλοιπος τοῦ Ἀθὺρ ποσότης ἡμέραι γ', τοῦ δὲ Χοιάκ, Τυβί, Μεχίρ ἀνὰ ἡμέρας β' μετὰ τῶν ιβ' ἑβδομάδων ὑφαίρεσιν ἡμέραι ζ'. γίνονται ἡμέραι θ', καὶ τοῦ Φαμενῶθ ἡμέραι ια'. γίνονται ἡμέραι κ'. τὰ δὲ μεταξὺ ἔτη λε' τετραετηρίδας ποιοῦσιν ἡ', ἃς ἐμβολίμους ἐκάλεσεν· γίνονται κη'. τοῦτο δὲ τὸ κεφάλαιον σαφέστατα κεῖται ἐν τῇ ε' βίβλῳ τῶν ἐπῶν Δωροθέου, κεφαλαίῳ ρλη'.

IV 1, 66-111. "Rhetorii" 61, 1-23 in **R** ff. 117v-118v; iam a F. Cumont in CCAG 8, 4; 186-187 (16-21 = fr. 33a Stegemann) editum

ξα' Καθολικὰ σχήματα περὶ σινῶν καὶ παθῶν

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ διάφορα συνεγράψαντο οἱ παλαιοὶ εἰς τὸν περὶ σινῶν λόγον καὶ τῶν παθῶν, τὰ δὲ καθολικὰ καὶ ἀναμφίβολα αὐτῶν κατὰ μέρος ὑποτάξω, τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν ἐν τοῖς ὑποδείγμασιν αὐτῶν προβαλλόμενος. ὅτι γὰρ οἱ κακοποιοὶ μόνον ἐπίκεντροι ἢ καὶ ἐπαναφερόμενοι ἢ καὶ ἐπιθεωροῦντες τὰ φῶτα σίνη ἢ πάθη παρέχουσι δῆλον· οἱ γὰρ κακοποιοὶ ἀνατολικοὶ ὄντες σίνη ποιοῦσιν, δυτικοὶ δὲ πάθη. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Σελήνη τὴν ἀπόρροϊαν ἀπὸ τῶν κακοποιῶν μόνων ποιουμένη σίνη ἢ πάθη παρέχει.

Ὁ δὲ ἕκτος τόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ ὑπὸ κακοποιοῦ μόνου θεωρούμενοι σίνη ἢ πάθη ποιοῦσιν. Ἐὰν δὲ ὁ κύριος τοῦ ζ' τόπου ὠροσκοπῇ ἐν τροπικῷ ζῳδίῳ, σίνος περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ποιεῖ. ἐὰν δὲ ὁ ζ' τόπος καὶ ὁ κύριος αὐτοῦ ἐν καθύγροις ζῳδίοις τύχωσιν ὑπὸ Κρόνου θεωρούμενοι, ἐξ ὑγρῶν ἢ ῥευμάτων ἢ δυσεντεριῶν ἢ τῶν ὁμοίων τὰς ὀχλήσεις ποιεῖ· εἰ δὲ ὑπὸ Ἄρεως,

ἀπὸ βαλαν<ε>ίων ἢ ξεμάτων ἢ τῶν ὁμοίων τὰ σίνη ποιεῖ. ἐὰν οὖν Ζεὺς κύριος τοῦ ζ' τόπου τύχη καὶ ὑπὸ κακοποιῶν μόνων θεωρηθῇ, οἶνοβλαβεῖς ποιεῖ. ἐὰν δὲ Ἀφροδίτη οὕτω τύχη, γυναικομανεῖς ἢ πνευμονικοὺς ποιεῖ. εἰ δὲ Ἑρμῆς, κωφοὺς ἢ ἀλάλους ἢ βραγχοὺς ἢ τραυλοὺς ἢ ψελλοὺς ποιεῖ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μετὰ Κρόνου ἢ καὶ ὁρίοις Κρόνου τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ὁ δὲ Ἥλιος αὐτοῦ τυχῶν καρδιακοὺς ἢ τυφλοὺς ποιεῖ, ἢ δὲ Σελήνη ἥπατικοὺς ἢ τυφλοὺς. τὰ αὐτὰ δὲ ποιοῦσι κύριοι τυχόντες τοῦ ζ' τόπου ἀπὸ ὠροσκόπου καὶ ὑπὸ κακοποιῶν μόνον θεωρούμενοι, Διὸς καὶ Ἀφροδίτης ἀποστρόφων ὄντων. ὁ Ἄρης κύριος ὢν τοῦ ζ' τόπου ἀπὸ ὠροσκόπου πηροὺς ποιεῖ δίχα Διὸς καὶ Ἀφροδίτης. ἰδίως δὲ καὶ <αῖ> ἐμπεριοχαί τῶν κακοποιῶν πρὸς τε τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην καὶ τὸν ὠροσκόπον σίνη καὶ πάθη περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ περὶ τὰς ὄψεις ποιοῦσιν.

Μὴ σὲ λαθέτω, καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ Δίδυμοι ἀντιμετροῦσι τὸν Αἰγοκέρωτα καὶ ὁ Καρκίνος τὸν Τοξότην κατὰ τὰ ἰσανάφορα, ἀλλὰ δὲ καὶ Κριὸς τὴν Παρθένον διαμετρεῖ καὶ ὁ Ζυγὸς τοὺς Ἰχθύας κατὰ τὰς ἰσοδυναμίας. πολλὰ γὰρ ἀπὸ τούτου πτώματα γίνεται, καθὼς προεῖπον, ἀπὸ τοῦ νομίζεσθαι αὐτοὺς ἀποστρόφους ἀλλήλων εἶναι. οὔτε γὰρ τὰ ὁμόζωνα ἀπαγορεύει τι τῶν συσχηματισμῶν.

Ἔθετο δὲ καὶ κλῆρον σίνους Δωρόθεος λαμβανόμενον ἡμέρας μὲν ἀπὸ Κρόνου ἐπὶ Ἄρην καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὠροσκόπου, νυκτὸς δὲ ἐναλλάξ. καὶ χρὴ σκοπῆσαι τοὺς ἐπικειμένους τῷ κλήρῳ ἢ τοὺς ἐπιθεωροῦντας τὸν κύριον αὐτοῦ ἢ τὸν τόπον. ἀλλὰ δὲ καὶ β' τριγωνικὸς δεσπότης τοῦ ὑπογείου ὑπὸ κακοποιῶν θεωρούμενος ἢ κακῶς κείμενος δίχα Διὸς καὶ Ἀφροδίτης σίνος ἢ πάθος ποιεῖ. τοὺς φωστῆρας ἐπαναφερόμενοι οἱ κακοποιοὶ μόνοι ὀφθαλμοὺς ἀδικοῦσιν ἢ ἀμβλυωπίαν ποιοῦσιν. ἢ Σελήνη σύνδεσμον λύουσα ἀπὸ Ἥλιου ἢ πανσελήνη καὶ ὑπὸ Ἄρεως ἢ Κρόνου βλαπτομένη ὀφθαλμοὺς ἀδικεῖ. ἢ Σελήνη ἐν ταῖς <σινωτικαῖς> μοίραις τῶν ζωδίων τυχοῦσα καὶ ὑπὸ κακοποιῶν θεωρουμένη σίνη ἢ πάθη ποιεῖ, μάλιστα περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. σινωτικαὶ δὲ μοῖραι τῶν ζωδίων εἰσὶν αὗται. Λέοντος μοῖραι ιη', κζ', κη'. Σκορπίου ιθ', κε'. Τοξότου α', ζ', η', ιη', ιθ'. Ταύρου ζ', ζ', η', ι'. Καρκίνου ἀπὸ μοίρας θ' ἕως ιε'. Ὑδροχόου ιη', ιθ'. Αἰγοκέρωτος ἀπὸ μοίρας κζ' ἕως κθ'. ἐν ταύταις ταῖς μοίραις ἢ Σελήνη λήγουσα καὶ βλαπτομένη ὀφθαλμοὺς σινοῖ, μεστὴ δὲ ἀμβλυωπίας παρέχει.

IV 1, 66-71. Hephaestionis II 13, 24-25 (fr. 32 Stegemann)

Τὰ δὲ παρὰ Δωροθέῳ ὁμοίως σύμφωνα τούτοις. ταῦτα σκεπτέον φησίν. τὸ ζ' ζῳδιον θηριῶδες ἢ δίνυγρον ἢ καὶ αὐτὸς ὁ τοῦ οἴκου κύριος

ἐν τοιούτῳ ζῳδίῳ σίνη ποιοῦσιν, καὶ ὁ μὲν Κρόνος τὰ διὰ ῥευμάτων, ὁ δὲ Ἄρης διὰ καύσεων ἢ θηρίων δηγμάτων ἢ καὶ δορυαλώσεων, δυτικὸς δὲ δι' αἰμοπτυϊκῶν, ὁ δὲ Ζεὺς κεκακωμένος οὕτως ἐξ οἰνοποσίας ποιεῖ τι κακόν, ἔσθ' ὅτε καὶ τὸ ἥπαρ οἰδαίνει.

IV 1, 75-116. Hephaestionis II 14, 1-5 (2-5 = fr. 33b Stegemann)

<ιδ'> *Περὶ κλήρου σίνους*

Ὁ δὲ κληρὸς τοῦ σίνους λαμβάνεται ἐπὶ μὲν ἡμερῶν ἀπὸ Κρόνου ἐπὶ Ἄρεα καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ ὠροσκόπου, ἐπὶ δὲ τῶν νυκτερινῶν ἀπὸ Ἄρεως ἐπὶ Κρόνον, καὶ εἰς ὃν ἂν ἐκπέσῃ τόπον τούτου χρῆ καὶ τὸν κύριον σκοπεῖν πῶς κεῖται καὶ πρὸς ὃ σημαίνει κατὰ μέρος τὸ ζῳδion· ἐκεῖνο λέγομεν εἶναι τὸ σίνος. τοῦ τε ὑποχθονίου κέντρου, φησὶ <Δωρόθεος>, τοὺς τριγωνοκράτορας σκοπεῖν, καὶ τὸ μὲν τῆς αἰρέσεως δέχου εἰς τὴν <τοῦ> θανάτου ποιότητα, τὸν δὲ δεύτερον εἰς τὸ σίνος. χρῆ οὖν σκοπεῖν ἐν τῇ γενέσει πῶς κεῖται οὗτος πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν κληρὸν τοῦ σίνους ὃν προείπομεν, καὶ οὕτως ἀποφαίνεσθαι· τὸ γὰρ ἐκ πολλῶν σύμφωνον εὐγνωστον φέρει τὴν ἀλήθειαν. <...>

εὔτε μεσουρανέοντος ὑπὲρ ζῳοιο φέρεται.

οὐ μόνον δὲ ἐν τῷ ὑποχθονίῳ κέντρῳ, ὥς εἶπεν, οὔσης τῆς Σελήνης γεννῶνται μικροφυεῖς, ἀλλὰ καὶ αὐθις οὔσης ἐγγὺς τῆς συνόδου μετὰ Κρόνου καὶ ἐν δυτικῷ ὀρίζοντι· ἀπὸ παρατηρήσεως γὰρ καὶ οὕτως εὐρέθη.

IV 1, 75. Hephaestionis II 10, 37-40 (fr. 21a Stegemann)

Λέγει δὲ καὶ ταῦτα Δωρόθεος ἐν τοῖς περὶ χρόνων ζωῆς. ἀρίθμει φησὶν, ἐπὶ τῶν νυκτὸς γεννωμένων ἀπὸ Ἄρεως ἐπὶ Κρόνον καὶ τὰ τοσαῦτα ἀπὸ ὠροσκόπου ἔκβαλλε, καὶ ἐὰν καταλήξῃ εἷς τι ζῳδion οὗ κυριεύει Κρόνος ἐπίκεντρος ὧν ἄτροφον γεννᾶται. ἐπὶ δὲ τῶν ἡμερινῶν ἔμπαλιν ἀπὸ Κρόνου ἐπὶ Ἄρην καὶ τὰ ἴσα ὁμοίως ἀπὸ ὠροσκόπου, καὶ ἐὰν τοῦ τόπου εἰς ὃν καταλήξῃ Ἄρης ἐπίκεντρος ὧν κύριος εὐρίσκηται ἄτροφον ὁμοίως ποιήσει. κἂν Ἄρης δὲ καὶ Κρόνος ὑπόγειοι ὣσιν ἐν θηριώδεσι ζῳδίοις καὶ τὴν Σελήνην ὁρῶσιν τὸ παραπλήσιον ποιοῦσιν.

IV 1, 144-158. Hephaestionis II 25, 15-16 (fr. 47a Stegemann)

Ἄλλοι δὲ περισκοποῦσι τὰ περὶ θανάτου <ποιότητος> ἐκ τοῦ ἡ' τό-

που, τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ ὁρῶντες καὶ τὸν τούτου δεσπότην, ἔτι δὲ καὶ τοὺς συσχηματιζομένους ἀστέρας, καὶ ἐκ τούτων ἀποφαίνονται καὶ τὰ εἶδη τοῦ θανάτου ὁμοίως ταῖς προλελεγμέναις φύσεσιν ἀστέρων τε καὶ ζωδίων.

Ἄλλοι δ' ἐκ Μήνης εἰς ὄγδοον ὠρονόμοιο
ζῶον ἀριθμήσαντες, ἀπὸ Κρόνου αὖθις ἔδωκαν·
εἰς ὃν δὴ λήξειε τόπον καὶ ἄνακτα τόποιο
σκέπτονται τούτων ἐπιμάρτυρας οἵτινές εἰσιν·
τῶν ἅπο δὴ φράσσαντο τέλος αἰσχρόν τε καὶ ἐσθλόν.

IV 1, 158 Sententia in C f. 146 (fr. 47b Stegemann)

Κλῆρος θανάτου κατὰ Δωρόθεον ἀπὸ Σελήνης ἐπὶ τὸν ἥ' καὶ τὰ ἴσα ἀπὸ Κρόνου.

IV 1, 186-235. Paraphrasis in C ff. 168-169 atque H ff. 137-138; iam a W. Kroll et a A. Olivieri in CCAG 2; 195-198 (fr. 60a Stegemann) edita

Δωροθέου περὶ ἐπεμβάσεων

Δεῖ δὲ καὶ ταῖς ἐπεμβάσεσι τῶν ἀστέρων προσέχειν. Κρόνος γὰρ ἐπὶ Δία ἐρχόμενος ὅσα παρέχει ὁ Ζεὺς βλάπτει καὶ πᾶσαν πρᾶξιν καὶ ὁρμὴν σβέννυσι· καὶ ὁ Ἄρης εἰς Δία ζημίας καὶ τὰ τελούμενα ἐπιβλαβῆ. ὁ Κρόνος ἐπὶ τὸν τόπον Ἄρεως ἀθαρσεῖς καὶ ἀπροθύμους ποιεῖ. ὁ Κρόνος εἰς Ἥλιον κινδύνους καὶ κρίσεις ἐπιφέρει διὰ ἀρχῆς, καὶ μᾶλλον στηρίζων. ὁ Κρόνος ἐπὶ Ἀφροδίτην τὰ τῆς Ἀφροδίτης ἀγαθὰ βλάπτει. ὁ Κρόνος ἐπὶ Ἑρμῆν τὰ ὑπὸ Ἑρμοῦ διδόμενα βλάπτει. ὁ Κρόνος εἰς Σελήνην ὁμοίως κακός· ψόγους γὰρ καὶ ὄνειδη ἐπιφέρει, χεῖρον δὲ εἰ καὶ στηρίζῃ ὁ Κρόνος. ὁ Κρόνος διαμετρῶν Σελήνην κακός, καὶ μᾶλλον ὑπανγος· νόσους γὰρ παρέχει καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Ἄρης οὕτως ὁρῶν τὴν Σελήνην.

Ὁ Ζεὺς ἐπὶ Κρόνον προὑπαρχούσῃ λύπῃ κουφισμὸν παρέχει· οἱ τοιοῦτοι δὲ ἀλλοτρίου ἔργου προστήσονται καὶ ἐκόντες δαπανήσουσιν. ὁ Ζεὺς ἐπὶ Ἄρην καὶ πρᾶξιν καὶ χάριν παρέχει καὶ αὖξει πάντα καὶ ἐχθροὺς ὑποχειρίους ποιεῖ. ὁ Ζεὺς εἰς τὸ τετράγωνον τοῦ Ἄρεως ἢ Κρόνου ὁμοίως ἀγαθὰ δηλοῖ, ὡσαύτως καὶ Ἀφροδίτη· πάντοτε γὰρ οἱ ἀγαθοὶ εἰς τὰ τετράγωνα τοῖς φθοροποιοῖς ἐρχόμενοι ἡδονὰς καὶ ὑγείας καὶ τιμὰς παρέχουσιν.

Ὁ Ἄρης ἐπὶ τὸν Ἥλιον ἐλθὼν ἢ τὸν Δία καὶ μᾶλλον ἐν ἡμέρᾳ γε'

φαῦλος, καὶ μᾶλλον εἰ δύνει. εἰ δὲ καὶ στηρίζει ἐπισφαλέστερος· κινδύνους γὰρ σωματικοὺς καὶ κρίσεις ἔνεκεν ἀρχαίων σημαίνει. τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ ὁ Ἄρης καὶ εἰς τὸ διάμετρον τοῦ Ἥλιου καὶ τοῦ Διὸς ἐλθὼν, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἥλιος κατὰ πάροδον ἢ ὁ Ζεὺς ἐπεμβαίνων τῷ Ἄρει ἢ διαμετρῶν τὰ ἴσα ποιεῖ. ἐν δὲ ταῖς ἐπεμβάσεσι ταύταις εἰ μὲν κατὰ πῆξιν τριγώνος ἦν ὁ κακοποιὸς τοῦ ζωδίου ἐν ᾧ γέγονεν ἢ κατ' ἐπέμβασιν βλάβη, ἐλαφρότερον τὸ κακὸν, ἐπειδὴ τὰ διάμετρα σχήματα πάντων ὑψηλότερα, τὰ δὲ τετράγωνα ἰσχυρότερα τῶν κατὰ σῶμα. τῶν δὲ τετραγώνων μᾶλλον τὰ δεξιὰ σκόπει, ἃ καὶ καθυπερτερεῖν λέγεται. ἐν τούτοις γὰρ ἐπεμβαίνοντες οἱ φθοροποιοὶ καὶ καθυπερτεροῦντες τοὺς ἀστέρας ἰσχυρότερον βλάπτουσιν, οἱ δὲ ἀγαθοποιοὶ ἐν τοῖς τετραγώνοις πλοῦτον, εὐφροσύνην καὶ τιμὰς διδοῦσιν. ἐν δὲ τοῖς τριγώνοις τόποις οἱ μὲν ἀγαθοὶ ἔτι μᾶλλον ἀγαθύνονται, οἱ δὲ κακοποιοὶ ἀμβλύτερον ἐνεργοῦσιν.

Κρόνος δὲ καὶ Ἄρης ἐν ταῖς ἐπεμβάσεσι ταῖς πρὸς Ἥλιον, Σελήνην, Δία ταῖς τε σωματικαῖς καὶ ταῖς κατὰ τετράγωνον ἢ διάμετρον, ὁμοίως καὶ ἐν ταῖς ἀποκαταστάσεσι καὶ ἀνταποκαταστάσεσιν (τουτέστιν ὅταν εἰς τὸν κατὰ πῆξιν τόπον τῆς γενέσεως αὐτῶν ἔλθωσιν ἢ ἐν διαμέτρῳ), βλαπτικώτεροι γίνονται, εἴπερ ἐξ ἀρχῆς κακῶς ἔκιντο. ἀλλ' ὁ μὲν Ἄρης τῶν με' ἐτῶν πληρωθέντων ἐλαφρότερος, ὁ δὲ Κρόνος τῶν λ' ἐτῶν πληρωθέντων ἡπιώτερος. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς δ' κέντροις ἐπεμβαίνοντες ἢ τοῖς φωστῆρσιν οἱ φθοροποιοὶ λυπηροί. ἀλλ' εἰ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦσαν ἐν ἀγαθῶν τόποις καὶ οἰκείοις, ἀμβλυτέρας ποιεῖ τὰς κατὰ πάροδον κακώσεις ὥσπερ καὶ οἱ ἀγαθοὶ ἐξ ἀρχῆς ἐν φαύλοις τόποις διακείμενοι ἀσθενεῖς κατὰ πάροδον γίνονται.

Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ μὲν κατὰ πῆξιν ἐποχαὶ τῶν ἀστέρων ἡρεμοῦσιν, αἱ δὲ κατ' ἐπέμβασιν πάντως πρὸς τὰς ἐξ ἀρχῆς ἐποχὰς σχηματίζονται οἷον τρίγωνοι, τετράγωνοι, διάμετροι. ἀναγκαῖον δὲ τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπεμβάσεων εἰς τὸ εἰπεῖν πότε τὰ σημαινόμενα γίνεται. πᾶς δὲ ἀστήρ κατὰ πάροδον ἑαυτὸν διαμετρῶν φαῦλός ἐστιν. καὶ εἰς τὸν κατὰ πῆξιν τόπον ἐρχόμενος κακός ἐστιν, καὶ μᾶλλον εἰ ἐν ἡμερινῇ γενέσει ὁ Ἄρης κατὰ πάροδον τὸν Ἥλιον ἴδοι, ἐπὶ δὲ τῶν νυκτερινῶν Κρόνος τὴν Σελήνην. χεῖρον δὲ καὶ στηριγμοὶ ἐν ταῖς τοιαύταις ἐπεμβάσεσι κατὰ πάροδον. ὁ μὲν Ἄρης τριγωνίζων οὐ κατὰ πάροδον ἀλλὰ κατὰ πῆξιν τὸν Ἥλιον ἢ τὸν Δία ὕστερον ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς ἐπεμβάσεσιν οὐ πάνυ κακός.

Ὁ Ἄρης ἐπὶ Κρόνου ἐλθὼν ἀόκνους καὶ ἐτοίμους καὶ πρακτικοὺς ποιεῖ καὶ κατ' ἐχθρῶν διεγείρει. Ἄρης ἐπὶ Δία καὶ Ἀφροδίτην καὶ Ἑρμῆν ἃ παρέχουσιν οὗτοι εἰς τὸ χεῖρον μετατρέπει. ὁ Ἄρης ἐπὶ τὸν Ἥλιον ἐλθὼν, εἰ μᾶλλον καὶ ὕπαυγος εὐρεθῇ κατὰ πάροδον, ἐκ πυρετοῦ δαμάζει ἢ ἐκ πυρὸς ζημίαν δίδωσιν· εἰ δὲ πατέρα τις ἔχει καὶ τοῦτον ἀναιρεῖ ἢ γέροντα τὸν ἐν τάξει ὄντα πατρὸς, καὶ πρὸς μεγάλους δὲ ἄνδρας κακὸς καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ χαλεπός,

καὶ μάλιστα ἐν δημοσίαις. Ἄρης εἰς Σελήνην σωματικὴν νόσον ἢ χρηματικὴν βλάβην καὶ μετὰ καμάτου τὰς εὐεργεσίας παρέχει, ἐχθροὺς δὲ ἐπόψονται μόνον, ἥγουν κράτος κατ' ἐχθρῶν ἔξουσιν. Ἄρης ἐπὶ Ἀφροδίτην ἀνωμαλίας χάριν ἀφροδισίων ποιεῖ. Ἄρης ἐπὶ Ἑρμῇ δόλους, ὑπονοίας, ἀσχημοσύνας καὶ ἔχθρας εἰς φίλους ποιεῖ, δούλων τε δρασμὸν ἢ κλοπὰς καὶ βίου ἢ πράξεων ἐλλάττωσιν· κατ' ἐξοχὴν γὰρ τὸν τε βίον μειοῖ καὶ τὰς πράξεις λύει.

Ἀφροδίτη εἰς Κρόνον καλὴ πρὸς πρᾶξιν καὶ πάντα ὥσπερ καὶ Ἄρης εἰς Κρόνον ἀγαθός. Ἀφροδίτη εἰς Δία ταράσσει καὶ λυπεῖ διὰ γυναικῶν, καὶ τὰς ἐλπίδας ψεύσεται, καὶ οὐδὲν ὧν ἂν τις ἐννοήσῃ γενήσεται. ἡ Ἀφροδίτη ἐπὶ Ἥλιον συνεχεῖς γυναικῶν κοινωνίας παρέχει καὶ ψόγον διὰ γυναικῶν, ταράσσει δὲ τὰς ψυχὰς καὶ πρὸς οἰκίας ἀκαταστασίας ποιεῖ. ἡ Ἀφροδίτη ἐπὶ τὸν Ἑρμῇ αὖξει ἃ ὁ Ἑρμῆς ποιεῖ ἥγουν παρέχει. ἡ Ἀφροδίτη εἰς Σελήνην ἱλαρὰ καὶ ἔμπρακτος διὰ μέντοι γυναικεῖον πρόσωπον λύπην ἢ ψόγον ἐπάγει.

Ὁ Ἑρμῆς ἐπὶ τὸν Δία πρὸς πᾶν πρᾶγμα ἄριστος, καὶ μάλιστα τοῖς βουλομένοις ἔρχεσθαι πρὸς δυνάστας. Ἑρμῆς εἰς Ἄρην θαρσαλέους, ἐπινοητικούς καὶ πρὸς τὰ πράγματα διεγηγερμένους, ὁ Ἑρμῆς εἰς Ἀφροδίτην ἐπεγερετικὸς εἰς τὰ ἀφροδίσια, ὠφελεῖ δὲ καὶ περὶ τὰς πράξεις καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἔργα. ὁ Ἑρμῆς ἐπὶ Σελήνην ὑγείαν καὶ ῥῶσιν παρέχει καὶ δύναμιν τοῖς μέλεσι δίδωσιν.

Οἱ φωστῆρες ἐν μὲν ἀγαθοποιῶν τόποις ὠφέλιμοί εἰσιν, ἐν δὲ κακοποιῶν βλαπτικοί. Ὁ δὲ κακοποιὸς εἰς τὰ κέντρα ἐρχόμενος πάνυ βλαπτικός. ὁ μὲν γὰρ ὠροσκόπος τὸν βίον ἔλαχε πάντα, τὸ δὲ μεσουράνημα πράξεις καὶ δόξαν καὶ τέκνα, τὸ δὲ δῦνον γάμον καὶ γῆρας, τὸ δὲ ὑπόγειον τοὺς κρυφίους τόπους τοῦ σώματος καὶ θεμέλια καὶ κτίσεις καὶ ἀγοράς.

Ἡ Σελήνη εἰς τὸν ἑαυτῆς τόπον ἐλθοῦσα μετεωρισμὸν διανοίας παρέχει. εἰ δὲ ἐν τροπικῷ ζῳδίῳ τύχοι, ἀπὸ πράξεως εἰς ἑτέραν πρᾶξιν μετατίθῃσιν. εἰ δὲ μετὰ Ἀφροδίτης καὶ Διὸς τύχοι κατὰ πῆξιν, πολλὴν εὐφροσύνην παρέχει. ἡ Σελήνη εἰς τὸν Ἥλιον ἐν Λέοντι ἐλθοῦσα καλὴ πρὸς συστάσεις. ἡ Σελήνη ἐπὶ τὸν Ἄρην ἐλθοῦσα αἰφνιδίους κινδύνους σημαίνει, εἰ μὴ ἀγαθοποιὸς αὐτὴν ἴδοι· ὁμοίως καὶ εἰς τὸν Ἥλιον ἐλθοῦσα Σελήνη, τοῦ Ἄρεως ὀρώντος. Ἥλιος εἰς τὸν Ἄρην ἢ Ἄρης εἰς τὸν Ἥλιον, καὶ Ἥλιος ἢ Ἄρης εἰς Σελήνην, συνόντος Ἥλιου, αἵμαγμόν δηλοῖ ἢ βλάβην ἐκ πυρός. Σελήνη εἰς Ἀφροδίτην, κακοποιῶν μὴ ὀρώντων, καλὸς ὁ χρόνος· εἰ δὲ σύνεστιν ὁ Ἄρης τῇ Σελήνῃ ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, μίξεις γυναικῶν σημαίνει.

Σελήνη ἐπὶ Κρόνον ψυχρά· ὄντος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τριγώνῳ, ὠφελεῖται παρ' ἀρχόντων. Σελήνη ἐπὶ Ἑρμῇ ἀγαθοποιούμενον ἀγαθὰ δηλοῖ, κακοποιούμενον δὲ χαλεπά. Σελήνη ἐπὶ τὸν ὠροσκόπον μετεωρίζει τὴν

ψυχὴν. ἐπὶ δὲ τὸ μεσουράνημα ἐν προαγωγαῖς καὶ δόξαις ποιεῖ, αἱ δὲ δόξαι ὅποῖαι ἔσονται γνώση ἐκ τοῦ ἐπιμαρτυροῦντος ἀστέρος τῇ Σελήνῃ. Σελήνῃ ἐπὶ τὸ δύνον καλὴ πρὸς ἐχθρῶν ἐπιβουλὰς. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τὸ ὑπόγειον καλὴ πρὸς δόλους καὶ ἐπιβουλὰς ἐχθρῶν καὶ λαθραῖα πράγματα καὶ ἀπόκρυφα καὶ πρὸς <τὴν> τῶν τοιούτων κοινωνίαν.

Οὐ πάντων δὲ τῶν ἀστέρων τὰς ἐπεμβάσεις δεόν σκοπεῖν, ἀλλὰ τὰς τῶν χρονοκρατόρων μόνας, ἥτοι τὰς τοῦ ὑπαντήτορος καὶ ὀριοκράτορος. φησὶ γὰρ ὁ Πτολεμαῖος· κἂν μὲν οἱ αὐτοὶ καὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν ἐπεμβάσεων κυριεύσωσιν, ἄκρατόν ἐστι τὸ ἀποτελεσμα. ἡμεῖς δὲ τῇ συνεχεῖ πείρᾳ ἐπόμενοι εὐρίσκομεν ὅτι αἱ ἐπεμβάσεις αὗται μεγάλως συνεργοῦσιν εἰς τὰ τῶν καιρῶν ἀποτελέσματα, οὐ μόνον εἰς τοὺς κατὰ πῆξιν κυρίου τόπους ἐρχομένων τῶν ἀστέρων ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τόπον τῶν χρόνων τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου εὐρισκομένων· τοῦτο γὰρ ἐγγυώμενον εὐρίσκομεν καὶ τὸν μέγαν Πτολεμαῖον ἐν τῷ β' καὶ γ' καὶ δ' βιβλίῳ τῶν Ἀποτελεσματικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Δωρόθεος.

IV 1, 213. Capitulum (non Rhetorii) in V f. 156; iam ab I. Heeg in CCAG 5, 3; 125 (fr. 60b Stegemann) editum

Ὁ αὐτὸς (scil. Δωρόθεος) βιβλίῳ δ' ἐν τῷ περὶ ἐπεμβάσεων·

*Ζῆνος δ' αὖ γενετῆρα μετὰ Κρόνον ἔμπυρος Ἄρης
ἦν ἀφίκοιτ', ὥτρυνε νόον καὶ ἀπῆλασε θυμοῦ
ὄκνον ἀεργηλοῦ καὶ ἐτοιμότατον θέτο φῶτα,
ἔντασιν ἐνθέμενον ἵνα πῆματα τοῖσι γένηται.*

V 16, 1-40. Hephaestionis III 9, 5-15

<θ> Περὶ γάμου

*τοῦνεκεν ἐν Κριῷ μὲν ἀναίνεο πάμπαν εὐούσης
νύμφευσιν· δὴ γὰρ κεν ἀπόζυγος αἰψά κεν εἴη.*

τοῦ δὲ Ταύρου πρῶτος καὶ τρίτος δεκανὸς παρθαιτεῖται, ὁ δὲ δευτέρως ἐπιτήδειος γαμεῖν. τῶν δὲ Διδύμων ἀπὸ μιᾶς μοίρας ἕως τῆς πεντεκαιδεκάτης οὐ πεποίηται, αἱ δὲ λοιπαὶ εὐθετοί. ὁ Καρκίνος ὅλος ἀπαίσιος. ὁ δὲ Λέων οὐ κακός, ποιήσει δὲ κακοδάπανον τὸν ἄνδρα. ἐν δὲ Παρθένῳ χήραν ἄγεσθαι αἰσίον· παρθένον γὰρ οὐ. ἐν δὲ Ζυγῷ ἀνεπιτήδειον γαμεῖν,

μνηστεύσεσθαι αἴσιον. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τμήματι τοῦ Σκορπίου αἴσιον, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ πάνν· οὐ γὰρ ἔσονται πολυχρόνιοι. ἐν δὲ Τοξότη πεφυλάχθαι χρὴ δι' ὀλιγοτεκνίαν, καὶ ἐν Αἰγοκέρῳτι δὲ ὁμοίως εἰ μὴ τις ἐκ δευτέρου ἢ τρίτον βουληθῇ γαμῆσαι (οὕτω γὰρ οὐκ ἀποστρεπτέον), ῥεμβαὶ δὲ καὶ ψεῦσται εὐρίσκονται. ἐν δὲ Ὑδροχόῳ ἀνεπιτήδειον. ἐν δὲ Ἰχθύσι καλὸν μὲν γαμεῖν, ποιεῖ δὲ τὴν γυναῖκα μάχιμον καὶ φλύαρον.

V 24, 6. Tzetzae in Homerum 129 H, 827 B (fr. 121 Stegemann)

Δωρόθεος δὲ τῆς Ὀμηρικῆς ὥσπερ ὁλότητος ἀποσπάδα φησὶν, στόλων δὲ ἀπωλείας λέγων σημείον (scil. τοὺς κομήτας). φησὶ δὲ οὕτως·

πολλὰ δὲ ἐν ναυμαχίῃσιν ἐνὶ σκάφῃ ἐξαπολεῖται.

V 29, 2-31, 5. Hephaestionis III 31, 12-15 = Heph. Ep⁴. App. I, 12-15

Σκέπτου οὖν ποῖον τῶν ἰβ' ζῳδίων κατὰ τὴν πῆξιν τῆς γενέσεως ἐκακοῦτο ὑπὸ τινος τῶν κακοποιῶν ἀστέρων. Καὶ ἐὰν συμβῇ γενέσθαι καὶ τὴν καταρχὴν τοῦ νοσήματος ἐν τῷ κεκακωμένῳ ἐξ ἀρχῆς ζῳδίῳ τῆς Σελήνης οὔσης, οἱ δὲ χρόνοι οἱ ἀπὸ τοῦ ὠροσκόπου ἐκβαλλόμενοι καταντήσωσιν εἰς τι ζῳδῖον τοιοῦτον ὁποῖω ἦν κατὰ τὴν πῆξιν ὁ Κρόνος ἢ ὁ Ἄρης ἢ αἱ τῶν φωστήρων ἢ τῶν κέντρων ἢ τῶν κλήρων ἀφέσεις ἐκβαλλόμεναι εἰς τὰς φθαρτικὰς τῶν κακοποιῶν ἀκτῖνας ἐμπέσωσιν, χαλεπωτάτη γίνεται ἡ νόσος. εἰ μὲν γὰρ ἀπὸ Ἄρεως ἀπορρέοι ἢ ἀπὸ Κρόνου ῥευματισμοὶ ἔσονται ἢ νεύρων ἀλγηδῶν. ἐὰν δὲ οἱ κατὰ τὴν γένεσιν κακοποιοὶ ἐν δισώμοις ὄντες ζῳδίοις, καὶ μάλιστα ἐν Διδύμοις καὶ Ἰχθύσι διὰ τὸ ταῦτα τὰ ζῳδία τετμηθῇ ἀπ' ἀλλήλων – ἐὰν οὖν οὕτως ἔχοντες οἱ κακοποιοὶ ὥς εἴρηται ἐξ ἀρχῆς μέσῃ περιέχῃ τὴν Σελήνην ἐν μὲν Διδύμοις ὄντες χειράγραν ἐπιφέρουσιν, ἐν δὲ Ἰχθύσι ποδάγραν.

V 32, 1-5. Hephaestionis III 41, 1-4 = Heph. Ep⁴. 119, 1-4

<μα> *Περὶ βίου καὶ κτήσεως*

Σκοπεῖν δεῖ τὸν β' τόπον (τουτέστι τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ ὠροσκόπου) καὶ κατὰ τὰς τῶν χρόνων διαιρέσεις ὁρᾶν εἰς ποῖον κατέληξε ζῳδῖον. καὶ ἐὰν κατὰ τε τὴν ἐξ ἀρχῆς πῆξιν καὶ κατὰ τὴν τῶν χρόνων ἐπέμβασιν οἱ κακοποιοὶ συνῶσιν ἢ διαμετρῶσιν ἢ τετραγωνίζωσιν ἐκάτερον τρόπον τὸν τε κατὰ τὴν πῆξιν καὶ τὸν κατὰ τὴν τῶν χρόνων ἐπέμβασιν τῶν ἀγαθοποιῶν μὴ βοηθοῦ-

ντων μήτε κατὰ τὴν πῆξιν μήτε κατὰ τὴν πάροδον ἐλαττωθήσεται ὁ βίος καὶ ἡ περιέκτησις τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐὰν δὲ ἔμπαλιν γένηται (τουτέστιν ἐὰν ὁ τε κατὰ πῆξιν καὶ ὁ κατὰ ἄφεσιν τῶν χρόνων ἐκπεσὼν β' τόπος ὑπὸ ἀγαθοποιῶν συμπαρουσίας ἢ τετραγωνισμοῦ ἢ διαμετρήσεως κατὰ τε τὴν πῆξιν καὶ κατὰ τὴν τῶν χρόνων ἐπέμβασιν τῶν ἀστέρων μαρτυρούμενος ὠφελῇται) ἐπαύξησις ἔσται τῷ βίῳ καὶ τῇ περιεκτήσει τοῦ ἀνθρώπου, ἐὰν δὲ μεμιγμένα ἢ μίξις ἔσται (τουτέστιν αὐξομείωσις τοῦ βίου).

Δεῖ οὖν παρατηρεῖν ἐν ταῖς καταρχαῖς ταῖς τῶν καθ' ἡμέραν πράξεων τὴν Σελήνην. εἰ γὰρ τύχοι παροδεύουσα ἐν τόποις τοιούτοις ἐν οἷς οἱ κατὰ πῆξιν κακοποιοὶ ἦσαν ἢ καὶ τετράγωνοι ἢ διάμετροι αὐτοῖς, μηδενὸς μὲν τῶν ἀγαθοποιῶν μήτε κατὰ τὴν πῆξιν μήτε κατὰ τὴν πάροδον βοηθοῦντος, τῶν δὲ κακοποιῶν κατὰ τὴν πάροδον βλαπτόντων ἦτοι κατὰ τὸ σῶμα ἢ κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ μάλιστα τετράγωνον ἢ διάμετρον, κακίστη γίνεται ἡ καταρχὴ ἐκείνη καὶ κλιμακτηριώδης, ἐὰν δὲ ἔμπαλιν ἢ (τουτέστιν ἐὰν ἡ Σελήνη τύχη ἐν τῇ καταρχῇ παροδεύουσα ἐν τοῖς τῶν ἀγαθοποιῶν κατὰ τὴν πῆξιν τόποις ἢ ἐν τοῖς τετραγώνοις ἢ ἐν τοῖς διαμέτροις αὐτῶν, μηδενὸς μὲν τῶν κακοποιῶν μήτε κατὰ τὴν πῆξιν μήτε κατὰ τὴν πάροδον βλάπτοντος, τῶν δὲ ἀγαθοποιῶν κατὰ τὴν πάροδον ὠφελούντων ἦτοι κατὰ συμπαρουσίαν ἢ κατὰ σχῆμα, καὶ μάλιστα τὸ τετράγωνον) καλλίστη γίνεται ἡ καταρχὴ ἐκείνη καὶ ἐπιτευκτική, ἐὰν δὲ μεμιγμένα ἢ ἐν τούτοις τὰ προειρημένα σχήματα ἐκ τῶν ὠφελούντων καὶ βλαπτόντων μίξις ἔσται καὶ τῶν δηλουμένων ὑπὸ τῆς καταρχῆς ἔκ τε ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ κατὰ τὴν ἔκβασιν.

Hephaestionis III 20, 3-4 (fr. 95 Stegemann)

Εἰ δὲ ἴδῃς καὶ τὰς γενέσεις τούτων οἷς συντυχεῖν θέλεις,

καὶ δ' ὅταν ἐξ ὥρης κυκλώμενον ἔν τινι ζῳῷ
 κείμενον εἰς ἐνιαυτόν, ἔχῃ δ' ἐν τῷδε Σελήνην,
 ᾧ τινι συμβαλέεις μάλα κεν πεφιλήσῃ αὐτῷ.
 ἦν ἔτος ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ πέσῃ εἰς ἓνα χῶρον
 σύμφωνον, τὸ δ' ὅμοιον ἐπὶ ζῳῶν ἀκουόντων
 ἦν ἢ δερκομένων, ἀριθμὸς δέ κεν ἐν χρόνῳ εὖτε
 ζωιδίῳ φιλήης ἐκλειπτικὸς οὐ παροδεύῃ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Διδασκαλία βασικών αρχών και τεχνικών
της ελληνικής αστρολογίας

ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΖΩΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΟΧΕΣ

Α. Τα φυσικά χαρακτηριστικά των ζωδίων

Οι φυσικοί χαρακτηρισμοί των ζωδίων, όπως έχουν παραδοθεί σε μας από την αστρολογική παράδοση, βρίσκονται σε άμεσο συσχετισμό με την εποχή που έχουμε, όταν ο Ήλιος βρίσκεται σ' αυτά τα ζώδια. Συνέπεια αυτού του συσχετισμού ζωδίων-εποχών είναι και ο διαχωρισμός των δώδεκα ζωδίων σε τρεις τετραπλότητες:

1) Η πρώτη τετραπλότητα, γνωστή ως παρορμητική, περιέχει τα **τροπικά** (Καρκίνος, Αιγόκερως) και τα **ισημερινά** ζώδια (Κριός, Ζυγός).

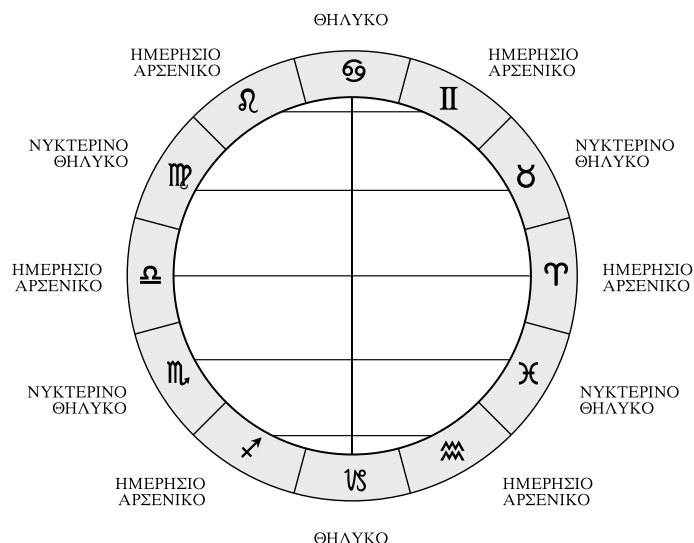
Από τα τροπικά ζώδια, ο Καρκίνος σηματοδοτεί την είσοδο του Ήλιου στο θερινό ηλιοστάσιο και ο Αιγόκερως στο χειμερινό. Ονομάστηκαν έτσι, επειδή με την είσοδο του Ήλιου σ' αυτά τα ζώδια έχουμε τη θερινή και τη χειμερινή τροπή του, με αποτέλεσμα να ξεκινά το καλοκαίρι στον Καρκίνο και ο χειμώνας στον Αιγόκερω.

Από τα *ισημερινά* ζώδια, ο Κριός σηματοδοτεί την εαρινή ισημερία και ο Ζυγός τη φθινοπωρινή και ονομάστηκαν έτσι, επειδή οι μέρες και οι νύχτες είναι ίσες μεταξύ τους, όταν ο Ήλιος εισέρχεται σε αυτά τα δύο ζώδια.

2) Η δεύτερη τετραπλότητα, γνωστή ως σταθερή, περιέχει τα **στερεά** ζώδια (Ταύρος, Λέων, Σκορπιός, Υδροχόος), τα οποία έπονται στο ζωδιακό των *τροπικών* ή των *ισημερινών* ζωδίων. Ονομάστηκαν *στερεά*, επειδή, όταν ο Ήλιος βρίσκεται σ' αυτά, η υγρασία, η ζέστη, η ξηρασία ή το κρύο –που ξεκίνησαν, όταν ο Ήλιος βρισκόταν στα αμέσως προηγούμενα ζώδια– γίνονται περισσότερο αισθητά και κατά κάποιον τρόπο **σταθεροποιούνται**.

3) Η τρίτη τετραπλότητα, γνωστή ως μεταβλητή, περιέχει τα **δίσωμα** ζώδια (Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης, Ιχθύες), τα οποία έπονται των *στερεών* ζωδίων. Ονομάστηκαν *δίσωμα*, επειδή το «σώμα» τους παρεμβάλλεται μεταξύ δύο εποχών. Οι Δίδυμοι βρίσκονται ανάμεσα στην άνοιξη και το καλοκαίρι, στο τέλος της άνοιξης και την αρχή του καλοκαιριού, η Παρθένος ανάμεσα στο τέλος του καλοκαιριού και την αρχή του φθινοπώρου, ο Τοξότης στο τέλος του φθινοπώρου και την αρχή του χειμώνα και το *δίσωμον* ζώδιο των Ιχθύων παρεμβάλλεται μεταξύ χειμώνα και άνοιξης.

Β. Βλέποντα ή ισοδυναμοῦντα ζώδια

Τα ζωδιακά ζεύγη που απέχουν εξίσου από τον άξονα των τροπικών ζωδίων (Καρκίνος - Αιγόκερως) αποκαλούνται *βλέποντα* ή *ισοδυναμοῦντα* ζώδια. Τα μέλη αυτών των ζευγών θεωρείται ότι έχουν ίση δύναμη (*ισοδυναμοῦντα*), επειδή ο Ήλιος, όταν βρίσκεται σε ένα από αυτά, κάνει τη διάρκεια της μέρας, της νύχτας και των υποδιαίρεσέων τους σε ώρες¹ αντιστοίχως ίση με τη χρονική διάρκεια του Ήλιου όταν βρίσκεται στο αντίστοιχο *ισοδυναμοῦν* ζώδιο. Έτσι, και τα δύο ζώδια ενός ζεύγους βλέπόντων ζωδίων ανατέλλουν από το ίδιο σημείο του ορίζοντα και δύουν στο ίδιο σημείο. Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω, τα ζεύγη των *βλεπόντων* ή *ισοδυναμοῦντων* ζωδίων διαμορφώνονται ως εξής:

Δίδυμοι	ημερήσιο και αρσενικό
Λέων	ημερήσιο και αρσενικό
Ταύρος	νυκτερινό και θηλυκό
Παρθένος	νυκτερινό και θηλυκό
Κριός	ημερήσιο και αρσενικό
Ζυγός	ημερήσιο και αρσενικό
Σκορπιός	νυκτερινό και θηλυκό
Ιχθύες	νυκτερινό και θηλυκό
Τοξότης	ημερήσιο και αρσενικό
Υδροχόος.....	ημερήσιο και αρσενικό

¹ Εδώ εννοούνται οι λεγόμενες *καιρικοί ὥραι* και όχι οι γνωστές μας ώρες των 60 λεπτών έκαστη. Κάθε *καιρική ὥρα* αντιστοιχεί στο ένα δωδέκατο του χρόνου που μεσολαβεί από την ανατολή μέχρι τη δύση του Ήλιου (ημέρα). Το ίδιο ισχύει και για τον καταμερισμό σε δώδεκα ίσα τμήματα (*καιρικάς ὥρας*) του χρονικού διαστήματος από τη δύση του Ήλιου μέχρι την επόμενη ανατολή (νύχτα).

Στην ελληνική αστρολογία, η ερμηνεία των *βλεπόντων* ζωδίων βασίζεται σε μεγάλο βαθμό και στην κατεύθυνση που έχουν πάνω στο ζωδιακό τα *ισοδυναμοῦντα* ζώδια, τα οποία «βλέπονται» μεταξύ τους· αν, δηλαδή, η όψη μεταξύ των μελών του ζεύγους των *βλεπόντων* γίνεται σύμφωνα ή αντίθετα προς τη φορά των ζωδίων (φθίνουσα όψη ή αύξουσα όψη). Για παράδειγμα, αν η όψη εξαγώνου γίνεται από τους Διδύμους προς το *ισοδυναμοῦν* ζώδιο του Λέοντα, τότε θεωρούμε ότι οι Δίδυμοι **βλέπουν** το ζώδιο του Λέοντα, ενώ, αν η όψη εξαγώνου γίνεται από το Λέοντα προς τους Διδύμους, λέμε ότι ο Λέων **βλέπεται** από τους Διδύμους¹. Η συνεισφορά των *βλεπόντων* ζωδίων στην αστρολογική ερμηνεία συναντάται κυρίως σε θέματα συναστρίας· είναι συχνό φαινόμενο, όταν υπάρχουν πλανήτες στα βλέποντα ζώδια, να υπάρχει και συμπάθεια μεταξύ ανδρών και γυναικών, γονέων και τέκνων, φίλων, αδελφών, γειτόνων κ.λπ.

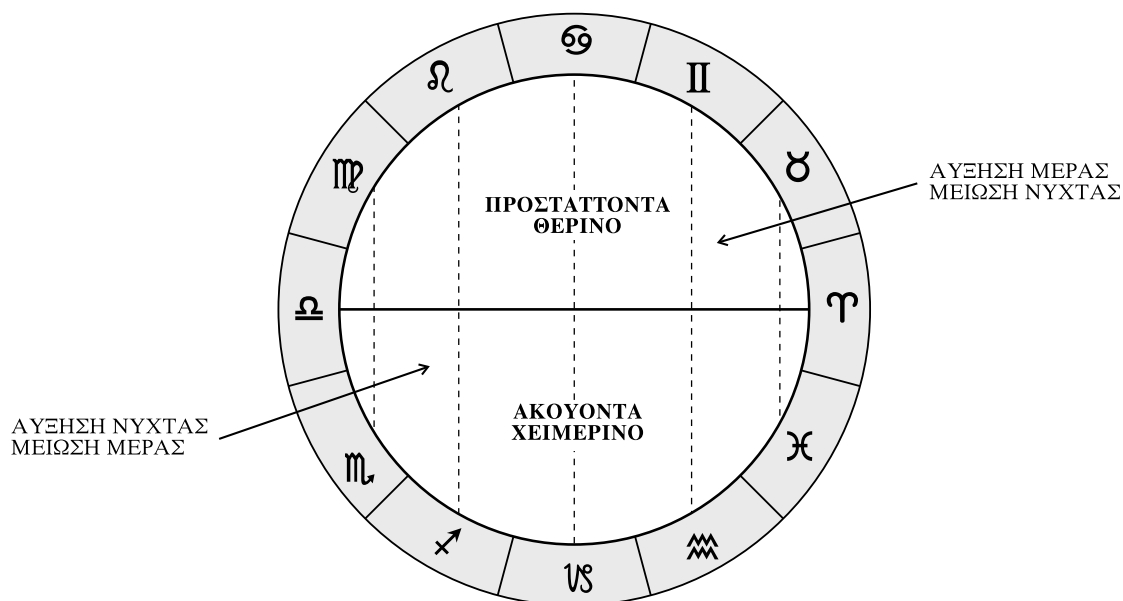
Γ. Προστάττοντα και ἀκούοντα ζώδια

Όπως είναι γνωστό, στα βόρεια ζώδια του θερινού ημισφαιρίου, από τον Κριό έως την Παρθένο (*προστάττοντα*), η μέρα είναι μεγαλύτερη, ενώ στα νότια ζώδια του χειμερινού ημισφαιρίου, από το Ζυγό έως τους Ιχθύς (*ἀκούοντα*) η διάρκεια της μέρας μειώνεται. Αυτό συμβαίνει, επειδή τα θερινά ζώδια με τη βόρεια απόκλιση είναι πλησιέστερα προς το Ζενίθ και επειδή ο Ήλιος σ' αυτά τα ζώδια βρίσκεται ψηλά και κάνει τη μέρα μεγαλύτερη².

Για να γίνει κατανοητή η έννοια των *προσταττόντων* και *ἀκουόντων* ζωδίων, αρκεί να παρατηρήσουμε στο σχήμα της επόμενης σελίδας ότι το χειμερινό ημικύκλιο με το λιγότερο ημερήσιο φως είναι αυτό που «υπακούει» στο θερινό ημικύκλιο που έχει το περισσότερο ημερήσιο φως. Αυτό μας παραπέμπει στην παραδοσιακή αστρολογική λογική, που συναντάται συχνά, σύμφωνα με την οποία η νύχτα «υπακούει» στη μέρα.

¹ Η χρήση των ρημάτων *βλέπω* και *βλέπομαι* συναντάται τόσο στον Δωρόθεο όσο και στα μεταγενέστερα ελληνικά αστρολογικά κείμενα. Οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν τις δύο αυτές λέξεις, για να προσδιορίσουν ότι η όψη η αντίθετη προς τη φορά των ζωδίων είχε μεγαλύτερη δυναμική από αυτήν που γίνεται σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων. Η ίδια αυτή αντίληψη εξακολούθη να ισχύει και χρησιμοποιείται ανεπιφύλακτα στην ερμηνεία χαρτών απ' όλους όσοι ασκούν την ωριαία αστρολογία.

² Είναι ευνόητο ότι, αν κάποιος παρατηρεί τα ζώδια ευρισκόμενος κάτω από τον Ισημερινό, η εικόνα αυτή αντιστρέφεται και τα βόρεια ζώδια θα μετατραπούν σε νότια (*ἀκούοντα*), ενώ τα νότια σε βόρεια (*προστάττοντα*).

Προσταττόντα: Κριός, Ταύρος, Δίδυμοι, Καρκίνος, Λέων, Παρθένος

Ακούοντα: Ζυγός, Σκορπιός, Τοξότης, Αιγόκερως, Υδροχόος, Ιχθύες

Σε όλα τα ζεύγη των προσταττόντων-ακουόντων η ποσότητα της μέρας που υπάρχει στο ένα ζώδιο είναι ακριβώς ίση με την ποσότητα της νύχτας που υπάρχει στο άλλο ζώδιο (και αντιστρόφως). Έτσι εξηγείται γιατί το ζώδιο του Ταύρου ταιριάζει με αυτό των Ιχθύων και του Λέοντα με αυτό του Τοξότη: έχουν να δώσουν το ένα στο άλλο **ακριβώς** όσο **φως** τούς λείπει.

Ένα ακόμα σημείο άξιο παρατήρησης είναι ότι τα ζεύγη των προσταττόντων-ακουόντων σχηματίζουν εξάγωνα ή τρίγωνα μεταξύ τους και αυτός είναι ένας επιπλέον λόγος της χρήσης τους στην ερμηνεία για τη συναστρία δύο ατόμων.

ΠΕΡΙ ΥΨΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΠΕΙΝΩΜΑΤΩΝ

Σε αυτή την ενότητα περιέχονται κάποιες ουσιαστικές πληροφορίες που μας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα το θέμα των εξάρσεων (ύψωματα) και των πτώσεων (ταπεινώματα) των πλανητών¹. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι θέσεις των εξάρσεων και των πτώσεων των 7 παραδοσιακών πλανητών και, επιπλέον, αναφέρονται οι μοίρες των ζωδίων όπου οι πλανήτες έχουν τη μέγιστη ή την ελάχιστη «απόδοσή» τους.

ΠΛΑΝΗΤΕΣ	ΥΨΩΜΑ	ΤΑΠΕΙΝΩΜΑ
☉	19° ♀	19° ♀
☽	3° ♂	3° ♀
♂	15° ♀	15° ♂
♀	27° ♂	27° ♀
♂	28° ♀	28° ♂
♂	15° ♂	15° ♀
♂	21° ♀	21° ♂

Επειδή τα σημεία των εξάρσεων και των πτώσεων των πλανητών μάς έχουν παραδοθεί από τους πανάρχαιους χρόνους, συχνά αναρωτιόμαστε γιατί ο Ήλιος να έχει έξαρση στον Κριό ή η Σελήνη να βρίσκεται σε πτώση στο Σκορπιό. Ας δούμε, λοιπόν, μία άποψη περί ύψωμάτων και ταπεινώματων, σύμφωνα με την ελληνική αστρολογική αντίληψη, η οποία εκπλήσσει με την απλότητα, τη σοφία και την εντελώς «φυσική» της προσέγγιση.

Αρχίζουμε την εξέτασή μας από τα δύο φώτα (Ήλιος, Σελήνη), και πρώτα από το ζωοδότη **Ήλιο**, που είναι το κύριο φως και η πηγή της ζωής. Γνωρίζουμε ότι το ακριβές σημείο της έξαρσής του είναι η 19η μοίρα του **Κριού**, επειδή είναι το υψηλότερο σημείο της εκλειπτικής στο βόρειο ημισφαίριο. Τότε, λόγω άνοιξης, με την αύξηση της θερμοότητας και της διάρκειας της ημέρας καλυτερεύει ο καιρός και όλα τα πράγματα πάνω στον πλανήτη αρχίζουν να γεννώνται, να φυτρώνουν και να ανθίζουν. Γίνεται εμφανές, λοιπόν, ότι ο Ήλιος στον Κριό είναι η αιτία και η αρχή όλων των πραγμάτων και με βάση αυτό το φυσικό νόμο, **η αστρολογική σκέψη τοποθέτησε την έναρξη του ζωδιακού κύκλου στον Κριό**. Για τους αντίθετους ακριβώς λόγους ο

¹ Περί εξάρσεων και πτώσεων των πλανητών, βλ. *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 137-138 και σελ. 142.

Ήλιος βρίσκει την πτώση του στο **Ζυγό**, το απέναντι από τον Κριό ζώδιο, όπου το φως της ημέρας μειώνεται, το κρύο αυξάνεται και η γονιμότητα της γης φθίνει.

Όταν η **Σελήνη** βρίσκεται σε σύνοδο με τον Ήλιο στον Κριό, έχουμε νέα σελήνη. Επειδή, όμως, η κίνησή της είναι πιο γρήγορη από αυτή του Ήλιου, η Σελήνη εισέρχεται πρώτη στο ζώδιο του Ταύρου¹. Αυτός είναι και ο λόγος που η Σελήνη έχει έξαρση στον **Ταύρο**, όπου το φως της αυξάνεται, αφού μετά τη σύνοδό της με τον Ήλιο βρίσκεται πάντοτε σε αύξουσα φάση. Η πτώση της Σελήνης, λοιπόν, είναι στο **Σκορπιό**, το απέναντι από τον Ταύρο ζώδιο, όπου το φως της μειώνεται, αφού μετά την πανσέληνο (☾ ☽ ☼) στο Ζυγό και πηγαίνοντας προς το ζώδιο του Σκορπιού η Σελήνη βρίσκεται ήδη σε φθίνουσα φάση.

Όπως γνωρίζουμε, ο **Κρόνος** είναι παραδοσιακά ο πιο απομακρυσμένος από τον Ήλιο πλανήτης και κυβερνά τον Υδροχόο, το ζώδιο το απέναντι από το Λέοντα, ο οποίος κυβερνάται από τον Ήλιο. Αυτός είναι και ο λόγος που ο Κρόνος θεωρείται ο κατεξοχήν κρύος πλανήτης, ενώ ο Ήλιος είναι ο κατεξοχήν ζεστός. Είναι φυσικό, επομένως, ο Κρόνος να έχει την έξαρσή του στο φθινοπωρινό ζώδιο του **Ζυγού**, όπου το κρύο αυξάνεται και η θερμότητα μειώνεται. Κατά συνέπεια, η πτώση του Κρόνου βρίσκεται εκεί όπου το κρύο μειώνεται και η θερμότητα αυξάνεται, δηλ. στο ανοιξιάτικο ζώδιο του **Κριού**. Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι το *ταπείνωμα* και το *ύψωμα* του ψυχρού Κρόνου βρίσκονται στα ακριβώς απέναντι ζώδια από το *ταπείνωμα* και το *ύψωμα* του ζεστού Ήλιου.

Ο **Δίας** είναι ο πλανήτης που θεωρείται πολύ αποτελεσματικός λόγω των βόρειων ανέμων, οι οποίοι προκαλούν τη γονιμότητα και βοηθούν στην ανάπτυξη των ειδών. Έτσι, έχει την έξαρσή του στο ζώδιο του **Καρκίνου**, εκεί όπου είναι η μεγαλύτερη βόρεια απόκλιση στον ουρανό. Ο Δίας απολαμβάνει να βρίσκεται στον Καρκίνο, διότι εκεί αυξάνεται η ιδιαίτερη και ξεχωριστή του επίδραση. Για τους ακριβώς αντίθετους λόγους βρίσκεται σε πτώση στον **Αιγόκερω**.

Ο **Άρης**, που είναι από τη φύση του ζεστός και ξηρός, δείχνει καλύτερα τα αποτελέσματά του στο νότιο ζώδιο του **Αιγόκερω**, γι' αυτό έχει έξαρση εκεί, ενώ η πτώση του είναι στον **Καρκίνο**, σε αντίθεση με τον Δία, ο οποίος *υψοῦται* σ' αυτό το ζώδιο. Έτσι, ο Άρης στον Αιγόκερω μπορεί να εκδηλώσει

¹ Ας σημειωθεί εδώ ότι ο Ταύρος είναι το πρώτο ζώδιο της γήινης τριπλότητας, η οποία κυβερνάται από τη Σελήνη.

άνετα τη σφοδρότητα και την ορμητικότητά του, ενώ ο Δίας σ' αυτό το ζώδιο είναι συγκρατημένος.

Η **Αφροδίτη** είναι από τη φύση της υγρή, και κυρίως στους Ιχθύς, όπου αρχίζουν να φαίνονται τα πρώτα σημάδια της άνοιξης και αυξάνεται η υγρασία. Έτσι η Αφροδίτη έχει την έξαρσή της στο γόνιμο ζώδιο των **Ιχθύων**, διότι ευρισκόμενη εκεί γίνεται αιτία της γένεσης και της αναπαραγωγής. Αντίθετα, η Αφροδίτη βρίσκεται σε πτώση στο άγονο ζώδιο της **Παρθένου** κατά την αρχή του φθινοπώρου, όταν όλα αρχίζουν να μαραίνονται και να εξασθενούν.

Ο **Ερμής** εκφράζει την ξηρή του φύση στο ζώδιο της **Παρθένου**, όπου βρίσκει και την έξαρσή του, εκεί όπου η Αφροδίτη βρίσκεται σε πτώση. Η πτώση του Ερμή, όμως, είναι στους **Ιχθύς**, το απέναντι από την Παρθένο ζώδιο. Υπενθυμίζεται ότι η Παρθένος είναι το ζώδιο, στο οποίο ο Ερμής έχει και την έξαρση και τη χαρά του¹.

Σημαντική συμβολή στην ερμηνεία ενός ωροσκοπίου μπορεί να προσφέρει και η εξής παρατήρηση: Τα ζώδια κατοικίας των ημερήσιων πλανητών βρίσκονται σε αύξουσα όψη τριγώνου (120°) με τα παρορμητικά ζώδια της έξαρσής τους, ενώ τα ζώδια κατοικίας των νυκτερινών πλανητών έχουν αύξουσα όψη εξαγώνου (60°) με τα ζώδια της έξαρσής τους, όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα.

Αύξουσα όψη τριγώνου

Ημερήσιοι πλανήτες	Κατοικία	Έξαρση
☉	♈	♊
☿	♋	♉

Αύξουσα όψη εξαγώνου

Νυκτερινοί πλανήτες	Κατοικία	Έξαρση
☾	♋	♊
♁	♈	♊

¹ Βλ. *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 115-116.

ΔΩΔΕΚΑΤΗΜΟΡΙΑ

Αν και ο όρος δωδεκατημόριον είναι από τους παλαιότερους, οι απόψεις για την ερμηνεία του ποικίλλουν, καθώς συναντάται στην ελληνική αστρολογία με τρεις εντελώς διαφορετικές σημασίες. Έτσι, με αφορμή τη συχνή χρήση του όρου στα ελληνικά αστρολογικά κείμενα, αλλά και την ερμηνευτική σύγχυση που επικρατεί στο θέμα αυτό, κρίθηκαν απαραίτητες κάποιες διευκρινίσεις:

- α) Ο όρος δωδεκατημόριον αντικαθιστούσε συχνά τη λέξη ζώδιον. Ο ζωδιακός κύκλος των 360° μοιρών χωρίζεται σε 12 ίσα τμήματα των 30 μοιρών το καθένα. Το $1/12$, λοιπόν, του ζωδιακού αντιστοιχεί σε ένα ζώδιο ή, αλλιώς, σε ένα δωδεκατημόριον. Ως εκ τούτου, η φράση τὸ δωδεκατημόριον τοῦ Κριοῦ αποδίδεται ως «ζώδιο του Κριού».
- β) Το $1/12$ ενός ζωδίου, δηλ. οι $2\frac{1}{2}$ μοίρες από τις 30, αποτελεί επίσης ένα δωδεκατημόριον. Σύμφωνα με αυτή τη διαίρεση, κάθε τμήμα των $2\frac{1}{2}$ μοιρών ενός ζωδίου αντιστοιχεί σε ένα από τα 12 ζώδια, αρχίζοντας από το προς εξέταση ζώδιο και ακολουθώντας τη φορά του ζωδιακού (βλ. πίνακα).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗΜΟΡΙΩΝ												
Μοίρες	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
$0^\circ - 2\frac{1}{2}^\circ$	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓
$2\frac{1}{2}^\circ - 5^\circ$	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈
$5^\circ - 7\frac{1}{2}^\circ$	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉
$7\frac{1}{2}^\circ - 10^\circ$	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊
$10^\circ - 12\frac{1}{2}^\circ$	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋
$12\frac{1}{2}^\circ - 15^\circ$	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌
$15^\circ - 17\frac{1}{2}^\circ$	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍
$17\frac{1}{2}^\circ - 20^\circ$	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎
$20^\circ - 22\frac{1}{2}^\circ$	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏
$22\frac{1}{2}^\circ - 25^\circ$	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐
$25^\circ - 27\frac{1}{2}^\circ$	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑
$27\frac{1}{2}^\circ - 30^\circ$	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒

Κατά συνέπεια, έχουμε τη διαίρεση του ζωδιακού των 360 μοιρών σε 144 δωδεκατημόρια (12×12). Η αστρολογική ερμηνεία καθενός από τα 144

δωδεκατημόρια συναντάται στα ερμητικά κείμενα, που είναι τα αρχαιότερα, αλλά και σε μεταγενέστερα της ελληνιστικής περιόδου.

- γ) Η τρίτη χρήση της λέξης *δωδεκατημόριον* συνδέεται με συγκεκριμένη μοίρα (°) πάνω στο ζωδιακό. Για την ακρίβεια, η έννοια του *δωδεκατημορίου* μιας οποιασδήποτε μοίρας σε ένα ωροσκόπιο μοιάζει με ένα είδος προπομπού της θεωρίας των αρμονικών, αφού ο τρόπος υπολογισμού του είναι ίδιος με αυτόν της 13ης αρμονικής.

Η εύρεση του *δωδεκατημορίου* μιας συγκεκριμένης μοίρας του ζωδιακού αποκτά ερμηνευτικό νόημα αν στη μοίρα αυτή βρίσκεται κάποιος κλήρος ή η ακμή ενός κέντρου ή αν ένας πλανήτης είναι τοποθετημένος εκεί. Για παράδειγμα, σε ένα χάρτη αναζητούμε το *δωδεκατημόριον* του Ήλιου, ο οποίος βρίσκεται στην 11η μοίρα του Σκορπιού. Πολλαπλασιάζοντας το 11x13 μας δίνει γινόμενο 143. Για να υπολογίσουμε το *δωδεκατημόριον* της 11ης μοίρας του Σκορπιού, αρχίζουμε να μετράμε από τη 0° του Σκορπιού όπου βρίσκεται ο Ήλιος, προσθέτοντας 30 μοίρες για κάθε ζώδιο, ώσπου να φτάσουμε κοντά στο 143. Παρατηρούμε ότι μετρώντας από τη 0° του Σκορπιού μέχρι τη 0° των Ιχθύων (30°x4) έχουμε 120°. Αφαιρώντας το 120 από το 143 (τη 13η αρμονική του 11) μας μένουν 23 μοίρες. Άρα, το *δωδεκατημόριον* της 11ης μοίρας του Σκορπιού βρίσκεται στην 23η μοίρα των Ιχθύων.

Ο παρακάτω πίνακας μπορεί να χρησιμεύσει ως βάση για τον υπολογισμό του *δωδεκατημορίου* οποιασδήποτε μοίρας του ζωδιακού.

ΜΟΙΡΑ ΠΛΑΝΗΤΗ	ΘΕΣΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗΜΟΡΙΟΥ	ΜΟΙΡΑ ΠΛΑΝΗΤΗ	ΘΕΣΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗΜΟΡΙΟΥ
1°	0 ζώδια και 13°	16°	6 ζώδια και 28°
2°	0 ζώδια και 26°	17°	7 ζώδια και 11°
3°	1 ζώδιο και 9°	18°	7 ζώδια και 24°
4°	1 ζώδιο και 22°	19°	8 ζώδια και 7°
5°	2 ζώδια και 5°	20°	8 ζώδια και 20°
6°	2 ζώδια και 18°	21°	9 ζώδια και 3°
7°	3 ζώδια και 1°	22°	9 ζώδια και 16°
8°	3 ζώδια και 14°	23°	9 ζώδια και 29°
9°	3 ζώδια και 27°	24°	10 ζώδια και 12°
10°	4 ζώδια και 10°	25°	10 ζώδια και 25°
11°	4 ζώδια και 23°	26°	11 ζώδια και 8°
12°	5 ζώδια και 6°	27°	11 ζώδια και 21°
13°	5 ζώδια και 19°	28°	0 ζώδια και 4°
14°	6 ζώδια και 2°	29°	0 ζώδια και 17°
15°	6 ζώδια και 15°	30°	0 ζώδια και 30°

Οι τιμές στις στήλες των δωδεκατημορίων έχουν μετρηθεί σε ζώδια (έκαστο=30°) και μοίρες (°).

Σύμφωνα με την ελληνική αστρολογία, η μέθοδος που ακολουθείται είναι η εξής: Αφού βρούμε τη μοίρα του δωδεκατημορίου του υπό εξέταση πλανήτη, εξετάζουμε αν εκεί βρίσκεται κάποιος άλλος πλανήτης και αν αυτός είναι κακοποιός ή αγαθοποιός, καθώς και αν είναι εντός ή εκτός ομάδας¹. Επίσης, εξετάζουμε αν το δωδεκατημόριον του πλανήτη πέσει εκεί όπου βρίσκονται:

- ο Ωροσκόπος ή το Μεσουράνημα
- ο Κλήρος της Τύχης, ο κλήρος του πνεύματος ή ο κλήρος της ανάγκης
- οι κυβερνήτες του Ωροσκόπου ή της Σελήνης
- το σημείο της προγενέθλιας νέας σελήνης ή πανσελήνου.
- το σημείο εκείνο όπου βρίσκεται κάποιος πλανήτης τοποθετημένος ανατολικά του Ηλίου

Η θέση των δωδεκατημορίων των πλανητών και των άλλων αστρολογικών σημείων συνέβαλε στη διαμόρφωση συμπερασμάτων σχετικά με την τύχη ή την ατυχία που διαφαίνεται σε ένα ωροσκόπιο, καθώς και με τα θέματα μακροζωίας, ευμάρειας, υγείας, σχέσεων κ.λπ.

Στα αρχαία ελληνικά κείμενα, η λέξη δωδεκατημόριον συναντάται αρκετά συχνά, και ως εκ τούτου ο σύγχρονος μελετητής οφείλει να είναι πολύ προσεκτικός ώστε να κατανοήσει επακριβώς ποια από τις τρεις εκδοχές της λέξης είχε κατά νου ο συγγραφέας, ανάλογα με το θέμα που αναπτύσσεται στο υπό μελέτη εδάφιο. Μόνο διαβάζοντας ολόκληρο το κείμενο και κατέχοντας πολύ καλά τον τρόπο σκέψης, ερμηνείας και άσκησης της αστρολογίας εκείνης της εποχής θα μπορέσει ο μελετητής να επιλέξει την κατάλληλη ερμηνεία της λέξης δωδεκατημόριον.

¹ Βλ. «Πλανήτες εντός και εκτός ομάδας», *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 183.

ΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΟΙΚΟΥΣ

Α. Τόπος-ζώδιο και τόπος-οίκος

Η λέξη οικοθεσία χρησιμοποιείται στη σύγχρονη αστρολογία για να δηλώσει τη διαίρεση ενός ωροσκοπίου σε 12 «χώρους», τους γνωστούς μας οίκους, καθένας από τους οποίους συνδέεται με διαφορετικούς τομείς της ζωής.

Την εποχή του Δωρόθεου, αλλά και μεταγενέστερα, οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν τη λέξη *τόπος* για να δηλώσουν καθένα από αυτά τα 12 τμήματα του ωροσκοπίου. Όμως, οι *τόποι* ενός αστρολογικού χάρτη δεν προέρχονταν από την υποδιαίρεση της εκλειπτικής, όπως γίνεται στη σύγχρονη δυτική αστρολογία, επειδή οι τόποι-οίκοι δεν αποτελούσαν κάτι διαφορετικό από τα ζώδια, αλλά **ήταν** τα ίδια τα ζώδια.

Στο ελληνικό αυτό «σύστημα οικοθεσίας» κάθε ζώδιο εκλαμβάνονταν ως ένας οίκος, με αποτέλεσμα κάθε οίκος να περιλαμβάνει ένα ολόκληρο ζώδιο (30°) και όχι ένα μέρος του ζωδίου, όπως συμβαίνει στα μοντέρνα συστήματα οικοθεσίας. Η μέθοδος που εφαρμοζόταν και προκύπτει από τον ανωτέρω τρόπο σκέψης είναι η εξής: Το ανατέλλον ζώδιο προσδιόριζε τον πρώτο *τόπον* του ωροσκοπίου, ο οποίος ξεκινούσε από τη μηδενική (0°) μοίρα του ανατέλλοντος ζωδίου και περιλάμβανε ολόκληρο το ζώδιο (30°). Το αμέσως επόμενο ζώδιο προσδιόριζε το δεύτερο *τόπον* του ωροσκοπίου, το επόμενο τον τρίτο *τόπον κ.ο.κ.* Έτσι, αν ο Ωροσκόπος βρισκόταν στο Σκορπιό, ολόκληρο το ζώδιο του Τοξότη θα αποτελούσε το 2ο οίκο, ολόκληρο το ζώδιο του Αιγόκερω τον 3ο οίκο κ.ο.κ. Δεν είχε καμία σημασία για τους υπόλοιπους οίκους σε ποια μοίρα του Σκορπιού θα έπεφτε ο Ωροσκόπος. Αυτό το «σύστημα οικοθεσίας» έγινε γνωστό ως σύστημα **ταύτισης οίκου-ζωδίου** και είναι εντελώς διαφορετικό από το σύστημα των ίσων οίκων, όπου επαναλαμβάνεται η μοίρα του Ωροσκόπου στην ακμή καθενός από τους υπόλοιπους έντεκα οίκους.

Στη συνέχεια παρατίθεται το γενέθλιο ωροσκόπιο ενός ατόμου, με Ωροσκόπο στις 13°Π 44', το οποίο είναι καταστρωμένο με δύο τρόπους: με τη μέθοδο ταύτισης οίκου-ζωδίου και με το σύστημα των ίσων οίκων.

Έτσι έχουμε:

ΠΑΛΑΝΗΤΕΣ	ΟΙΚΗΤΗΡΙΑ
Ήλιος	Λέων (Οίκος του Ήλιου)
Σελήνη	Καρκίνος (Οίκος της Σελήνης)
Ερμής	Δίδυμοι, Παρθένος (Οίκοι του Ερμή)
Αφροδίτη	Ταύρος, Ζυγός (Οίκοι της Αφροδίτης)
Άρης	Κριός, Σκορπιός (Οίκοι του Άρη)
Δίας	Τοξότης, Ιχθύες (Οίκοι του Δία)
Κρόνος	Αιγόκερως, Υδροχόος (Οίκοι του Κρόνου)

Συμπερασματικά, η λέξη *οἶκος* στα ελληνικά αστρολογικά κείμενα σημαίνει κυρίως ζώδιο και, προκειμένου να προσδιοριστεί η έννοια του οίκου όπως είναι σήμερα γνωστή, χρησιμοποιούνταν η λέξη *τόπος*. Όπου, λοιπόν, συναντάται ο όρος *τόπος*, είναι απαραίτητη η εξοικείωση του αναγνώστη με τη διττή έννοια του οίκου-ζωδίου που χαρακτηρίζει τη λέξη.

Ένας άλλος, πολύ γνωστός τρόπος κατανομής των 12 *τόπων* ενός ωροσκοπίου ήταν ο εξής: Λάμβαναν ως αφετηρία το ζώδιο του Κλήρου της Τύχης – αυτό, επειδή κρινόταν εξίσου σημαντικός με τον Ήλιο, τη Σελήνη και τον Ωροσκόπο¹. Λαμβάνοντας το ζώδιο του Κλήρου της Τύχης ως Ωροσκόπο, κατένειμαν διαδοχικά τα υπόλοιπα ζώδια στο 2ο οίκο, τον 3ο κ.λπ. Αυτή η «μέθοδος οικοθεσίας» που χρονολογείται πολύ πριν από την εποχή του Δωρόθεου ονομάζεται *Κύκλος τῶν Ἀθλῶν* και αναπτύσσεται κατά κύριο λόγο στο διδακτικό αστρολογικό ποίημα του Μανίλιου, *Astronomica*².

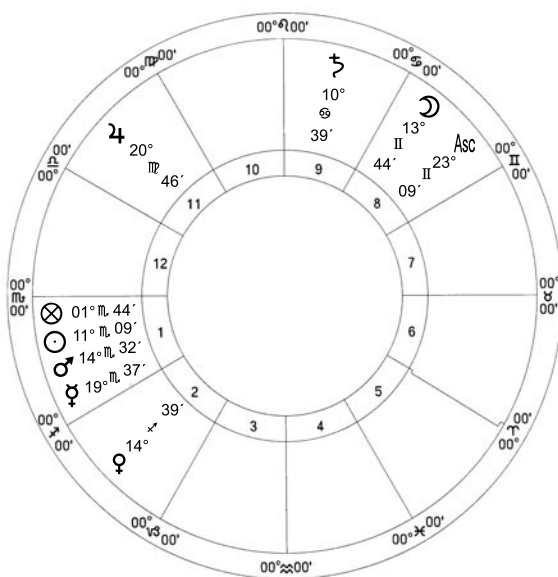
Για να καταστρωθεί ο χάρτης του *Κύκλου τῶν Ἀθλῶν* τοποθετούσαν στον Ωροσκόπο τη μηδενική μοίρα του ζωδίου του Κλήρου της Τύχης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο ταύτισης οίκου-ζωδίου, η οποία αναλύθηκε παραπάνω. Αρκετούς αιώνες αργότερα, αναπτύχθηκε ένας άλλος τρόπος υπολογισμού του *Κύκλου τῶν Ἀθλῶν*, σύμφωνα με τον οποίο λάμβαναν ως

¹ Βλ. σελ. 42 όπου αυτοί οι τέσσερεις τόποι - ζώδια αναφέρονται ως *ἐπίκαιροι τόποι*.

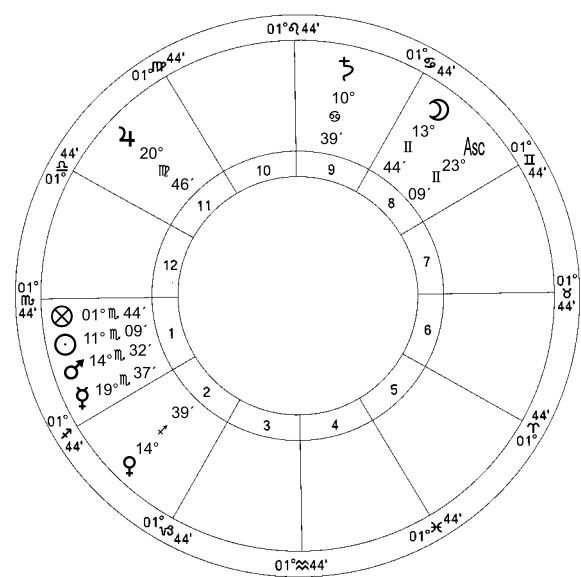
² *Astronomica*, βιβλίο 3ο, σελ. lxii-lxv & 166-179, στίχοι 43-202. Εάν κάποιος ενδιαφέρεται να δει στην πράξη χάρτες που έχουν ερμηνευτεί με την αλάνθαστη μέθοδο του *Κύκλου τῶν Ἀθλῶν*, ας ανατρέξει στο βιβλίο *Ωριαία Αστρολογία*, στην ενότητα περί Αθλητικής Αστρολογίας (σελ. 394-401), όπου εξετάζεται η ερώτηση: «Θα πραγματοποιηθούν οι στόχοι και οι επιθυμίες μας, να πάρουμε το Κύπελλο Πρωταθλητριών Ευρώπης φέτος, στο Παρίσι;». Συνιστάται στον αναγνώστη η προσεκτική μελέτη αυτού του μοναδικού στο είδος του ωριαίου χάρτη, ο οποίος έχει αναλυθεί με τον *Κύκλο τῶν Ἀθλῶν* και η απάντηση δίνεται με σαφή τρόπο, ακόμα κι αν αγνοηθούν οι υπόλοιποι κανόνες της ωριαίας αστρολογίας.

Ωροσκόπο την ακριβή μοίρα του ζωδίου, όπου βρισκόταν ο Κλήρος της Τύχης, χρησιμοποιώντας όμως το σύστημα των ίσων οίκων. Αυτή είναι η μέθοδος που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα από όσους ασχολούνται με την ελληνική αστρολογία.

Οι δύο αστρολογικοί χάρτες που ακολουθούν αφορούν στο ίδιο άτομο με το προηγούμενο παράδειγμα και έχουν καταστρωθεί λαμβάνοντας το ζώδιο του Κλήρου της Τύχης ως Ωροσκόπο, τόσο με το σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου όσο και με αυτό των ίσων οίκων.

Ο Κύκλος των Άθλων με τη μέθοδο
ταύτισης οίκου-ζωδίου

Ο Κύκλος των Άθλων με το σύστημα
των ίσων οίκων

Ας σημειωθεί εδώ ότι και στους δύο χάρτες για τον υπολογισμό του Κλήρου της Τύχης χρησιμοποιήθηκε ο νυκτερινός τύπος (Ωροσκόπος + ☉ - ☾), επειδή πρόκειται για νυκτερινό ωροσκόπιο. Όπως γνωρίζουμε, οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν τον ημερήσιο τύπο (Ωροσκόπος + ☾ - ☉) τόσο στα ημερήσια όσο και στα νυκτερινά ωροσκόπια, ενώ από μεταγενέστερους μελετητές υιοθετήθηκε η άποψη ότι ο Κλήρος της Τύχης πρέπει να υπολογίζεται διαφορετικά για την ημέρα και για τη νύχτα. Στις μέρες μας, έχει προκύψει ασυμφωνία στην αστρολογική κοινότητα περί της ορθής επιλογής μαθηματικού τύπου για το σημαντικό αυτό κλήρο, δίχως να έχει επικρατήσει μέχρι στιγμής μία από τις δύο απόψεις.

Αν και στο σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου δεν αναγράφονται οι μοίρες (°) του Ωροσκόπου και των υπόλοιπων ακμών, οι Έλληνες συγγραφείς που έκαναν χρήση αυτής της μεθόδου αναφέρονται συχνά στα κείμενά τους και στην ακριβή μοίρα (°) του Ωροσκόπου, η οποία υποδείκνυε ποιο ζώδιο θα

ορίζει τον πρώτο τόπον. Ο υπολογισμός του Ωροσκόπου με ακρίβεια μοίρας και λεπτού (π.χ. 13° II 44') γινόταν με μια μέθοδο που έμοιαζε με το μεταγενέστερο σύστημα οικοθεσίας του Πορφύριου. Σύμφωνα με αυτήν την πρακτική, οι ακριβείς μοίρες των ακμών των οίκων προέρχονταν από την τριχοτόμηση των τόξων που μεσολαβούν μεταξύ *Ωροσκόπου*, *Μεσουρανήματος*, *Δύσεως* και *Υπογείου*. Έτσι, η ακριβής μοίρα του Μεσουρανήματος θα μπορούσε να πέφτει είτε στο 9ο είτε στο 10ο είτε στο 11ο ζώδιο από τον Ωροσκόπο. Με την ίδια λογική η ακριβής μοίρα της ακμής του 8ου οίκου θα μπορούσε να «πέφτει» στο 7ο ή στο 8ο ή στο 9ο ζώδιο από τον Ωροσκόπο. Από τη μελέτη των ελληνικών κειμένων προκύπτει ότι υπήρχε τόσο διάκριση όσο και ερμηνευτική σύνδεση ανάμεσα στην αντίληψη των οίκων ως τμημάτων του ουρανού¹ και στην κατανομή τους σε 12 ζωδιακούς τόπους. Χρησιμοποιούσαν, δηλαδή, δύο ξεχωριστά πλαίσια αναφοράς, τα οποία ήταν ανεξάρτητα μεταξύ τους –αν και στην πράξη συχνά σχετίζονταν– έτσι ώστε οι ακριβείς μοίρες του Ωροσκόπου και των ακμών των υπόλοιπων οίκων να χρησιμοποιούνται κατά την ερμηνεία σε συνδυασμό με το σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου. Αν, για παράδειγμα, ο Ωροσκόπος ανέτελλε στον Τοξότη και η ακριβής μοίρα του Μεσουρανήματος έπεφτε στο Λέοντα, που είναι το ένατο ζώδιο από τον Ωροσκόπο, τότε η σημαντικότητα του ζωδίου του Λέοντα ήταν διπλή: αφενός δήλωνε το χώρο της κοινωνικής δραστηριότητας του ατόμου (εξαιτίας της ακμής του Μεσουρανήματος), αλλά δεν έπαυε να είναι ταυτόχρονα ο 9ος τόπος από τον Ωροσκόπο, που δηλώνει τις ξένες χώρες, τα μακρινά ταξίδια ή, αλλιώς, η «Θεά», όπως ονομαζόταν από τους αρχαίους Έλληνες.

Μια βασική αδυναμία του συστήματος ταύτισης οίκου-ζωδίου προκύπτει στις περιπτώσεις όπου η ακριβής μοίρα της ακμής ενός οίκου είναι απαραίτητη σε ορισμένους υπολογισμούς, όπως η εύρεση κάποιων από τους κλήρους. Αίφνης, αν κάποιος χρειαζόταν να βρει τον κλήρο του θανάτου όπου, ως γνωστόν, είναι απαραίτητο να ληφθεί υπόψη η ακμή του 8ου οίκου, με ποιον τρόπο γινόταν αυτός ο υπολογισμός; Ως ακμή του 8ου λάμβαναν τη μηδενική μοίρα (0°) του 8ου τόπου-ζωδίου από τον Ωροσκόπο ή την ακριβή μοίρα της ακμής του 8ου, που προέκυπτε από την τριχοτόμηση των τόξων; Αυτό που γνωρίζουμε με βεβαιότητα είναι ότι τόσο ο Δωρόθεος όσο και οι σύγχρονοί του χρησιμοποιούσαν τη μηδενική μοίρα του τόπου-ζωδίου, που ήταν απαραίτητη για τον υπολογισμό τού προς εξέταση κλήρου. Σε κείμενα μεταγενέστερων συγγραφέων, όμως, παρατηρούμε ότι για τον υπολογισμό των κλήρων χρησιμοποιούσαν τις πραγματικές ακμές των οίκων.

¹ Όπως γίνεται στα σύγχρονα συστήματα οικοθεσίας.

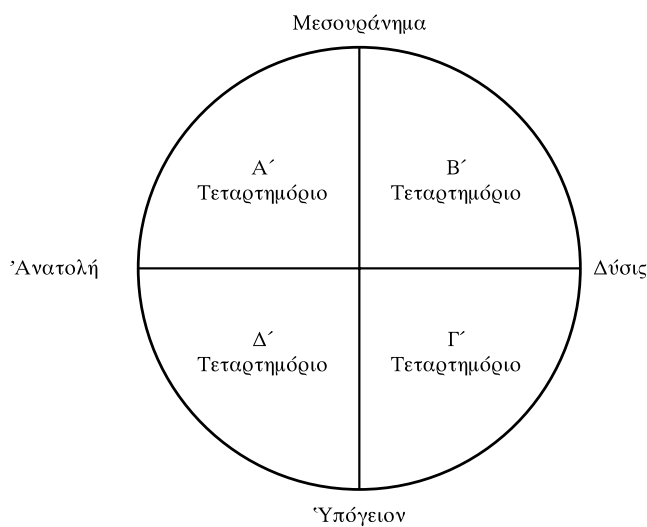
Συμπερασματικά, βλέπουμε ότι στα ελληνικά κείμενα γινόταν χρήση –κατά κύριο λόγο– της μεθόδου ταύτισης οίκου-ζωδίου· ταυτόχρονα, όμως, λαμβάνονταν υπόψη και οι ακριβείς μοίρες των ακμών, προκειμένου να τονιστεί η σημασία κάποιων παραγόντων, όπως οι κλήροι, τα αφετικά σημεία του ωροσκοπίου, η δύναμη των κυβερνητών των ακμών κ.ά.

Β. Τα τεταρτημόρια και η φύση τους

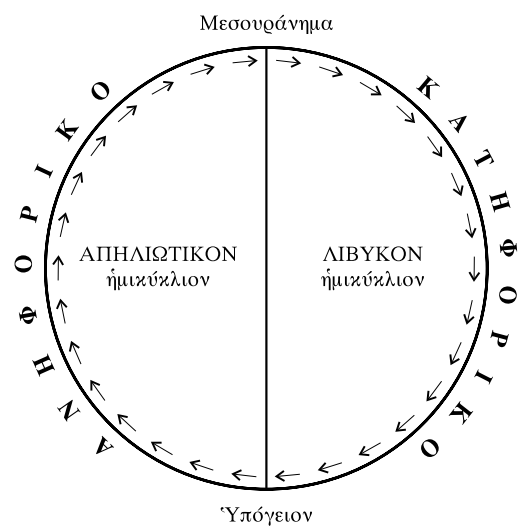
Ένας γνωστός τρόπος διαίρεσης ενός ωροσκοπίου είναι σε τέσσερα ίσα τμήματα, τα οποία ονομάζονται **τεταρτημόρια** και καθένα από αυτά ξεκινά από τους 4 γωνιακούς οίκους (κέντρα). Κάθε τεταρτημόριο περιέχει τρεις οίκους: το Α΄ τεταρτημόριο περιέχει το 12ο, τον 11ο και το 10ο οίκο, το Β΄ τεταρτημόριο τους 9ο, 8ο και 7ο, το Γ΄ τεταρτημόριο τους 6ο, 5ο και 4ο και το Δ΄ τεταρτημόριο τους 3ο, 2ο και 1ο οίκο. Έτσι έχουμε συνολικά 12 τόπους-οίκους, όσος είναι και ο αριθμός των ζωδίων.

Άλλος ένας γνωστός διαχωρισμός ενός αστρολογικού κύκλου είναι σε δύο ημικύκλια: το **ἀπῆλιωτικόν** (ανατολικό), που περιλαμβάνει το Α΄ και Δ΄ τεταρτημόριο, και το **λιβυκόν** (δυτικό), στο οποίο περιέχονται το Β΄ και Γ΄ τεταρτημόριο.

Στα παρακάτω σχήματα απεικονίζεται ο διαχωρισμός ενός αστρολογικού κύκλου σε τεταρτημόρια και ημικύκλια, καθώς και ο ουράνιος προσανατολισμός τους.

Διαίρεση του κύκλου σε 4 τεταρτημόρια

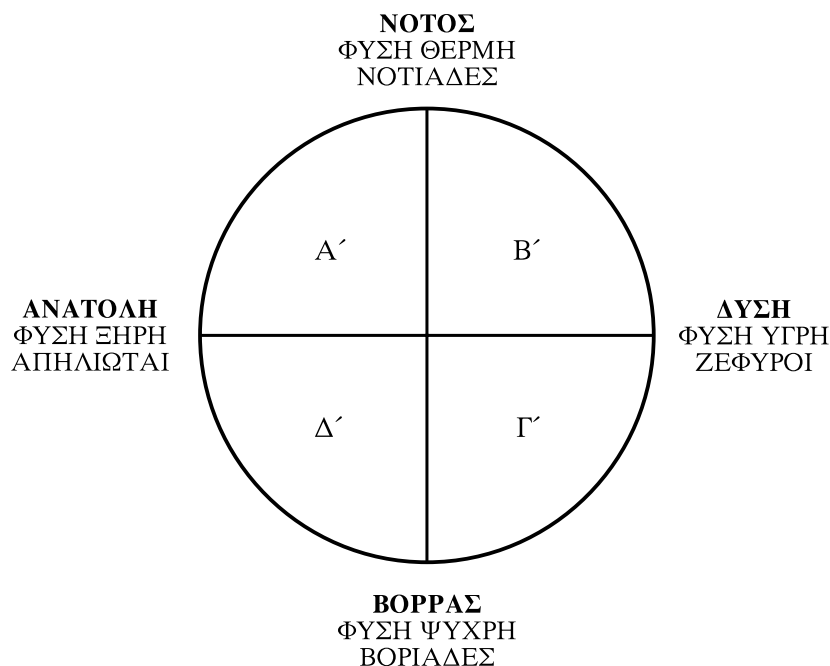
Διαίρεση του κύκλου σε ανατολικό και δυτικό ημικύκλιο

Οι Έλληνες, προκειμένου να αναφερθούν στη φύση και την ιδιοσυγκρασία¹ κάθε τεταρτημορίου, του απέδιδαν ορισμένες ιδιότητες. Οι ιδιότητες και οι ονομασίες των τεσσάρων τεταρτημορίων οφείλουν την προέλευσή τους στη φύση των αντίστοιχων τεσσάρων γωνιακών οίκων που οριοθετούν τα τεταρτημόρια. Για να γίνει περισσότερο κατανοητός αυτός ο τρόπος σκέψης, παρατίθενται εδώ τα χαρακτηριστικά κάθε γωνιακού τόπου-οίκου, σύμφωνα με τη φύση του και τη σύνδεσή του με τις κλιματολογικές συνθήκες.

- Ο **τόπος της ανατολής** (Ωροσκοπος) θεωρείται ότι έχει φύση ξηρή, διότι μόλις ο Ήλιος ανατείλει αρχίζει να ξηραίνει ό,τι υγράνθηκε κατά τη διάρκεια της νύχτας. Οι δε άνεμοι που πνέουν από την ανατολή ονομάζονται *ἀπηνλιῶται* (ανατολικοί). Οι άνεμοι αυτοί δεν περιέχουν υγρασία, ως εκ τούτου προκαλούν ξηρασία.
- Ο **μεσημβρινός τόπος** (Μεσουράνημα) έχει φύση πολύ θερμή, επειδή ο Ήλιος που μεσουρανά εκεί καίει με τις ακτίνες του και το Μεσουράνημα έχει κλίση προς το νότο. Έτσι, οι άνεμοι που πνέουν εκεί ονομάζονται νοτιάδες και είναι πολύ θερμοί και αραιοί ως προς τη σύστασή τους.
- Ο **δυτικός τόπος** (7ος οίκος) θεωρείται ότι έχει φύση υγρή, διότι, όταν ο Ήλιος βρεθεί εκεί, προχωρεί προς τη δύση του και έτσι ό,τι θερμάνθηκε κατά τη διάρκεια της ημέρας αρχίζει να υγραίνεται. Οι δε άνεμοι που πνέουν εκεί αποκαλούνται ζέφυροι και είναι δροσεροί και υγροί.
- Ο **βόρειος τόπος** (4ος οίκος) θεωρείται ότι έχει ψυχρή φύση διότι η κλίση του είναι προς το βορρά και ο Ήλιος βρίσκεται στο ακριβώς αντίθετο σημείο του Μεσουρανήματος, δηλαδή στο μέσο της νύχτας. Οι δε άνεμοι που πνέουν εκεί αποκαλούνται βοριάδες και είναι κρύοι και πυκνοί ως προς τη σύστασή τους.

¹ Όπως είναι γνωστό, ο θεμελιωτής της Ιατρικής, ο Ιπποκράτης, προχώρησε πρώτος στη διάκριση των ανθρώπινων τύπων σε τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με το ποιος από τους χυμούς του οργανισμού υπερισχύει σε κάθε τύπο. Έτσι κατέγραψε τον αιματώδη, το χολερικό, το μελαγχολικό και το φλεγματικό τύπο ανθρώπου. Τη διάκριση αυτή αποδέχθηκε και διεύρυνε αργότερα ο Αριστοτέλης, στη διδασκαλία του οποίου βασίστηκαν και μεταγενέστεροι γεωγράφοι-αστρονόμοι-αστρολόγοι. Έτσι, οι τέσσερις προαναφερθείσες ιδιοσυγκρασίες αντιστοιχούν στα τέσσερα τεταρτημόρια:

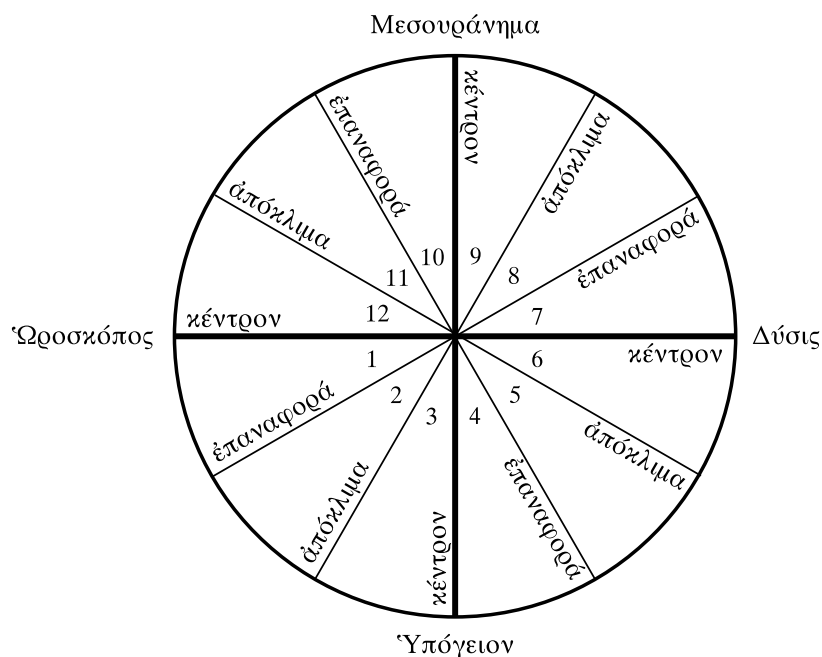
Α' τεταρτημόριο:	αιματώδης
Β' τεταρτημόριο:	χολερική
Γ' τεταρτημόριο:	μελαγχολική
Δ' τεταρτημόριο:	φλεγματική

Οι φύσεις και οι ιδιότητες των 4 τεταρτημορίων

Γ. Η διαδοχική ανατολή των τόπων-οίκων

Όπως είναι γνωστό, στον Ωροσκόπο (ανατολή) γεννιέται το πρώτο φως της ημέρας, το οποίο αυξάνεται όσο ο Ήλιος ανεβαίνει στον ορίζοντα, προχωρώντας από το 12ο οίκο προς το Μεσουράνημα (μεσημέρι). Σύμφωνα με αυτή την κατεύθυνση, από την ακμή του Ωροσκόπου μέχρι και την ακμή του 7ου οίκου ορίζεται ένα ημικύκλιο που αντιστοιχεί στη διάρκεια της ημέρας. Στη συνέχεια, ο Ήλιος κινείται στο ημικύκλιο που βρίσκεται κάτω από

τον ορίζοντα και τότε έχουμε νύχτα. Το νυκτερινό αυτό ημικύκλιο ξεκινά από την ακμή του 7ου οίκου (δύση) και συμπεριλαμβάνει τους 6ο, 5ο, 4ο, 3ο, 2ο και 1ο οίκο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, γεννάται ευλόγως η απορία: Αφού ο Ωροσκόπος δηλώνει την έναρξη της μέρας, του φωτός, της ζωής και γενικότερα όλων των δραστηριοτήτων, γιατί η αρίθμηση των οίκων (1ος, 2ος, 3ος, ...) ξεκινά και συνεχίζεται στο νυκτερινό ημικύκλιο και δεν ακολουθεί την πορεία του Ήλιου, που είναι από τον Ωροσκόπο προς το Μεσουράνημα; Η εξήγηση είναι απλή και θα γίνει περισσότερο κατανοητή στον αναγνώστη μετά την προσεκτική μελέτη όσων ακολουθούν.

ΟΙΚΟΙ	ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ
1ος τόπος (Ωροσκόπος)	κέντρον
2ος τόπος	ἐπαναφορά
3ος τόπος	ἀπόκλιμα
4ος τόπος (Υπόγειον)	κέντρον
5ος τόπος	ἐπαναφορά
6ος τόπος	ἀπόκλιμα
7ος τόπος (Δύσις)	κέντρον
8ος τόπος	ἐπαναφορά
9ος τόπος	ἀπόκλιμα
10ος τόπος (Μεσουράνημα)	κέντρον
11ος τόπος	ἐπαναφορά
12ος τόπος	ἀπόκλιμα

Όπως φαίνεται στον πίνακα, οι τέσσερις γωνιακοί οίκοι (1ος, 4ος, 7ος, 10ος) ονομάζονται κέντρα, οι τέσσερις διάδοχοι (2ος, 5ος, 8ος, 11ος) ἐπαναφοράί και οι τέσσερις κατιόντες (3ος, 6ος, 9ος, 12ος) ἀποκλίματα. Η προέλευση αυτών των ονομασιών έχει άμεση σχέση με τη διαδοχική ανατολή των οίκων σε ένα ωροσκόπιο, η οποία ακολουθεί τη φορά των δεικτών του ρολογιού.

Αναλυτικότερα έχουμε:

α) Κέντρα (1ος, 10ος, 7ος, 4ος)

Γνωρίζουμε ότι τα πιο δυναμικά σημεία σε ένα ωροσκόπιο είναι οι γωνιακοί οίκοι ή, σύμφωνα με τους Έλληνες, τα κέντρα (Ωροσκόπος, Μεσουράνημα, Δύσις, Υπόγειον) και μάλιστα, όποιοι πλανήτες βρίσκονταν

τοποθετημένοι εκεί ονομάζονταν *ἐπίκεντροι*. Τα τέσσερα *κέντρα* αποτελούν τη «σπονδυλική στήλη» στην ερμηνεία οποιουδήποτε αστρολογικού χάρτη και το πιο σημαντικό από αυτά είναι ο Ωροσκόπος, του οποίου η ακμή προσδιορίζει τον *τόπον* της ανατολής. Ο διάδοχος 2ος οίκος ανατέλλει αμέσως μετά τον Ωροσκόπο, είναι δηλαδή αυτός που τον «διαδέχεται», οπότε αυτόματα καθίσταται ο πιο σημαντικός. Το ίδιο θα συμβεί με τον 3ο οίκο και με τους επόμενους, που με τη σειρά τους θα ανατείνουν κι αυτοί. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, από τα παραπάνω ότι είναι ουσιώδες ποιος τόπος-οίκος ανατέλλει, ερχόμενος από τη νύχτα-αδράνεια στο φως-ενεργητικότητα/δράση, για να διαδεχθεί τον προηγούμενο τόπο-οίκο. Έτσι, γίνεται περισσότερο κατανοητός και ο λόγος για τον οποίο η αρίθμηση των οίκων γίνεται σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων¹ (1ος, 2ος, 3ος...) και όχι σύμφωνα με την κανονική τους κατεύθυνση (1ος, 12ος, 11ος, 10ος κ.ο.κ.).

β) Έπαναφοράί (11ος, 8ος, 5ος, 2ος)

Στην αρχαιότητα οι γνωστοί σε μας διάδοχοι οίκοι ονομάζονταν *ἐπαναφοραί*. Η λέξη *ἐπαναφορά* προέρχεται από το ρήμα *ἐπαναφέρωμαι*, που σημαίνει *επανέρχομαι, έρχομαι πίσω από κάποιον, ακολουθώ*. Πράγματι, οι οίκοι αυτοί ακολουθούν τους γωνιακούς με την έννοια ότι θα ανατείνουν αμέσως μετά και, καταλαμβάνοντας τη θέση τους, θα γίνουν αυτοί οι πρωταγωνιστές. Οι διάδοχοι οίκοι συμβολίζουν κατά κάποιο τρόπο θέματα τα οποία έχουν αρχίσει να διαφαίνονται, χωρίς να έχουν ακόμη γίνει συγκεκριμένα. Αυτό θα συμβεί, όταν διαδεχτούν τους γωνιακούς και γίνουν με τη σειρά τους και αυτοί γωνιακοί.

γ) Αποκλίματα (12ος, 9ος, 6ος, 3ος)

Οι κατιόντες οίκοι ήταν γνωστοί ως *ἀποκλίματα* και η ονομασία τους προέρχεται από το ρήμα *ἀποκλίνω*. Πρόκειται για τους οίκους, οι οποίοι αμέσως πριν ήταν *κέντρα* και με τη μετατόπισή τους κατά την πάροδο του χρόνου «αποκλίνουν» από τη γωνιακή θέση τους και μετατρέπονται σε κατιόντες (*ἀποκλίματα*). Η αστρολογική ερμηνεία των *ἀποκλιμάτων* είναι η εξής: ως γωνιακοί έδωσαν όλη τους τη δραστηριότητα εκεί, ενώ τώρα έχουν πέσει σε «αδράνεια», δεν έχουν πια τη δύναμη ενός γωνιακού. Εν κατακλείδι, θα μπορούσαμε να πούμε ότι στα *ἀποκλίματα συλλαμβάνονται* οι ιδέες και γενικότερα τα θέματα και οι καταστάσεις της ζωής, *εις τὰς ἐπαναφοράς κυοφορούνται* και, τέλος, στα *κέντρα γεννώνται* και αρχίζουν να δραστηριοποιούνται, να γίνονται ορατά και αντιληπτά από τους άλλους.

¹ Αντίθετα, δηλαδή, προς τη φορά των δεικτών του ρολογιού

ΟΙ ΟΨΕΙΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΤΟΥΣ

Τα φώτα, οι πλανήτες και η διαμόρφωση των όψεων

Το πρώτο σκαλοπάτι για την κατανόηση και των πιο δύσκολων εννοιών της αστρολογίας είναι ο τρόπος που τα δύο φώτα (Ήλιος, Σελήνη) και οι σχέσεις τους με τους κυβερνήτες πλανήτες των ζωδίων διαμόρφωσαν τη φύση των όψεων (ευμενείς ή δυσμενείς). Στην εποχή του Δωρόθεου, αλλά και μεταγενέστερα, τα συστήματα οικοθεσίας δεν είχαν ακόμα δημιουργηθεί και, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, κάθε τόπος-οίκος ταυτιζόταν με ένα ολόκληρο ζώδιο. Έτσι, είναι πολύ συχνό φαινόμενο στα ελληνικά κείμενα να γίνεται αναφορά σε όψεις που σχηματίζονται μεταξύ ζωδίων, π.χ. ο Κριός έχει εξάγωνο (60°) με τους Διδύμους.

Υπενθυμίζεται ότι οι παραδοσιακοί πλανήτες είναι επτά (☉, ☿, ♀, ♂, ♀, ♄, ♅), εκ των οποίων η Αφροδίτη και ο Δίας θεωρούνται ευμενείς, με την Αφροδίτη λιγότερο και τον Δία περισσότερο ευνοϊκό. Ο Άρης –λιγότερο– και ο Κρόνος –περισσότερο– θεωρούνται πλανήτες με δυσμενή επίδραση.

Από τις 5 παραδοσιακές όψεις (♌, ♋, ♎, ♏, ♍) το εξάγωνο (60°) θεωρείται όψη λιγότερο ευνοϊκή και το τρίγωνο (120°) περισσότερο, ενώ από τις δυσμενείς όψεις το τετράγωνο (90°) θεωρείται λιγότερο δυσμενές απ' ό,τι η αντίθεση (180°).

Το σχήμα της επόμενης σελίδας μάς βοηθά να κατανοήσουμε με ποιο τρόπο οι Έλληνες, γνωρίζοντας τη δράση και την επιρροή των ευμενών και δυσμενών πλανητών, διέκριναν τις όψεις σε λιγότερο ή περισσότερο αρμονικές ή δυσαρμονικές. Όπως παρατηρούμε στο σχήμα, ο ζωδιακός έχει χωριστεί σε δύο μέρη, τα οποία ξεκινούν από το Λέοντα και τον Καρκίνο, επειδή αυτά είναι τα ζώδια της κατοικίας των δύο φώτων (☉, ☿). Έτσι, το πρώτο μέρος ξεκινά από το αρσενικό ζώδιο του Λέοντα με κυβερνήτη τον Ήλιο και καταλήγει στο ζώδιο της αντίθεσής του, τον Υδροχόο. Το δεύτερο μέρος ξεκινά από το θηλυκό ζώδιο του Καρκίνου με κυβερνήτη τη Σελήνη και καταλήγει στην αντίθεσή του, δηλ. τον Αιγόκερω. Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι όλες οι όψεις που σχηματίζονται στο συμμετρικό αυτό σχήμα, από το Λέοντα μέχρι και το ζώδιο της αντίθεσής του, τον Υδροχόο, ακολουθούν τη φορά των ζωδίων, ενώ οι όψεις που σχηματίζονται από τον Καρκίνο μέχρι τον Αιγόκερω γίνονται αντίθετα προς τη φορά των ζωδίων.

Η επόμενη παραδοσιακή όψη από το Λέοντα είναι το τρίγωνο προς το ζώδιο του Τοξότη. Ο κυβερνήτης του Τοξότη είναι ο Δίας, που θεωρείται ο μεγαλύτερος ευμενής πλανήτης. Άρα, η όψη τριγώνου που σχηματίζεται θεωρείται η πλέον ευνοϊκή όψη.

Με το αμέσως επόμενο ζώδιο, που είναι ο Αιγόκερως, παραδοσιακά δεν υφίσταται όψη, διότι ο Λέων με τον Αιγόκερω είναι ασύνδετα ζώδια.

Η τελευταία όψη που σχηματίζεται από το ζώδιο του Λέοντα είναι η αντίθεση προς το ζώδιο του Υδροχόου. Ο παραδοσιακός κυβερνήτης του Υδροχόου είναι ο Κρόνος, ο πιο απομακρυσμένος από τους ορατούς πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος, και θεωρείται ο περισσότερο δυσμενής από τους δύο κακοποιούς πλανήτες. Έτσι, η όψη της αντίθεσης προς τον Υδροχόο θεωρείται πιο δυσμενής από αυτήν του τετραγώνου με τον Άρη στο Σκορπιό, που είναι ο λιγότερο δυσμενής.

Στη συνέχεια, εξετάζοντας τις όψεις που σχηματίζονται από τον Καρκίνο, ο οποίος κυβερνάται από τη Σελήνη, παρατηρούμε τα εξής:

Από τον Καρκίνο προς τους Διδύμους δεν υφίσταται παραδοσιακή όψη, επειδή οι Δίδυμοι και ο Καρκίνος είναι ασύνδετα ζώδια.

Η πρώτη παραδοσιακή όψη από το ζώδιο του Καρκίνου είναι το εξάγωνο με το γόνιμο ζώδιο του Ταύρου, ο οποίος κυβερνάται από την Αφροδίτη, το λιγότερο ευνοϊκό πλανήτη, οπότε η όψη του εξαγώνου θεωρείται η λιγότερο ευνοϊκή.

Η επόμενη όψη από το ζώδιο του Καρκίνου είναι το τετράγωνο προς τον Κριό, που κυβερνάται από τον Άρη. Αφού, λοιπόν, ο Άρης θεωρείται ο λιγότερο κακοποιός, η όψη τετραγώνου που σχηματίζεται είναι η λιγότερο δυσμενής.

Το ζώδιο του Καρκίνου με αυτό των Ιχθύων σχηματίζουν όψη τριγώνου και αφού ο Δίας που κυβερνά τους Ιχθύς είναι ο πιο ευνοϊκός από τους δύο ευμενείς, άρα και το τρίγωνο θεωρείται η πιο ευνοϊκή όψη.

Με το αμέσως επόμενο ζώδιο, τον Υδροχόο, δεν υφίσταται παραδοσιακή όψη διότι ο Καρκίνος και ο Υδροχόος είναι ασύνδετα ζώδια.

Η τελευταία όψη του Καρκίνου γίνεται προς το ζώδιο της αντίθεσής του, τον Αιγόκερω. Κυβερνήτης του Αιγόκερω είναι ο Κρόνος, που είναι ο περισσότερο δυσμενής από τους δύο κακοποιούς, γι' αυτό και η όψη της αντίθεσης θεωρείται η δυσμενέστερη.

Παρατηρώντας τα παραπάνω, εντυπωσιάζεται κανείς από τη συμμετρία και την αρμονία που διέπει τη σχέση πλανητών και ζωδίων με τις 5 παραδοσιακές όψεις. Σύμφωνα με την αρμονική αυτή διάταξη, λοιπόν, τα ζώδια της κατοικίας του Ήλιου και της Σελήνης (Λέων, Καρκίνος) σχηματίζουν:

- εξάγωνα (60°) με τα ζώδια που κυβερνώνται από την Αφροδίτη
- τετράγωνα (90°) με τα ζώδια του Άρη
- τρίγωνα (120°) με τα ζώδια του Δία και
- αντιθέσεις (180°) με τα ζώδια του Κρόνου

Έτσι, αποδεχόμενοι το συγκεκριμένο τρόπο σκέψης, μπορούμε να κατανοήσουμε επιτέλους το διαχωρισμό των όψεων σε θετικές και αρνητικές, τον οποίο κατά κανόνα έχουμε αποδεχθεί χωρίς να γνωρίζουμε την προέλευσή του.

Οι συνηθέστερες εκφράσεις που χρησιμοποιούνται στη σημερινή αστρολογική ορολογία, για να δηλώσουν τις όψεις μεταξύ των πλανητών, είναι: κάνω όψη, σχηματίζω όψη, έχω όψη. Επίσης, όταν θέλουμε να αναφερθούμε σε όψεις που πρόκειται να γίνουν ή σε αυτές που έχουν ήδη γίνει, χρησιμοποιούμε τους όρους συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες αντίστοιχα.

Παραθέτουμε εδώ τα κυριότερα από αυτά: θεωρῶ, ἐπιθεωρῶ, ἄκτινοβολῶ, βλέπω, ἐπιβλέπω, ὄρῶ, μαρτυρῶ, ἐπιμαρτυρῶ, δεκατεύω, ἐπιδεκατεύω, ἐπιδεκατεύομαι, καθυπερτερῶ, καθυπερτεροῦμαι, κατοπτεύω.

Αντίθετα, το ρήμα **ἀκτινοβολῶ** δήλωνε ότι ένας βαρύτερος πλανήτης ρίχνει τις ακτίνες του αντίθετα προς τη φορά των ζωδίων σε έναν άλλον ελαφρύτερο πλανήτη, τοποθετημένο σε μικρότερες μοίρες από αυτόν, στο ζωδιακό ($\odot$ 3° Υ Δ 4 6° Ω ή $\odot$ στην 3η μοίρα του ζωδιακού Δ με Δία στην 126η μοίρα του ζωδιακού). Η όψη που δεχόταν ο **ἀκτινοβολῶν** από τον ελαφρύτερο πλανήτη γινόταν σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων.

Ας σημειωθεί εδώ ότι οι Έλληνες δεν χρησιμοποιούσαν τα παραπάνω ρήματα με γνώμονα ποιος από τους πλανήτες σχηματίζει την όψη, αφού είναι γνωστό ότι ο γρήγορος πλανήτης σχηματίζει όψη με τον πιο αργό. Έτσι, στη φράση «ὁ Κρόνος ἐπιθεωρεῖ τὴν Σελήνην», εξαιτίας του ρήματος που χρησιμοποιείται, ενώ η Σελήνη είναι αυτή που σχηματίζει την όψη στον Κρόνο, η έμφαση δίνεται περισσότερο στην επιροή του Κρόνου.

Ένας άλλος τρόπος σχηματισμού των όψεων αποδιδόταν με τα ρήματα **ἐπιδεκατεύω** και **ἐπιδεκατεύομαι**: Ένας πλανήτης **α'** *ἐπιδεκατεύει* έναν πλανήτη **β'**, όταν βρίσκεται δέκα ζώδια ύστερα απ' αυτόν, έχοντας μαζί του όψη τετραγώνου, π.χ. ο Δίας στον Αιγόκερω *ἐπιδεκατεύει* τον Ήλιο στον Κριό. Αντιθέτως, ένας πλανήτης **α'** *ἐπιδεκατεύεται* από άλλον πλανήτη **β'**, όταν βρίσκεται τέσσερα ζώδια έπειτα απ' αυτόν, συνεπώς σχηματίζουν όψη τετραγώνου, π.χ. η Αφροδίτη στους Διδύμους *ἐπιδεκατεύεται* από τον Δία στους Ιχθύς.

Καθυπερτερῶ και καθυπερτεροῦμαι

Η βασικότερη από τις έννοιες της λέξης *καθυπερτερῶ* είναι όμοια με αυτήν του *ἐπιδεκατεύω*. Λέμε δηλ. ότι ένας πλανήτης **α'** *καθυπερτερεῖ* ενός άλλου **β'**, όταν βρίσκεται δέκα ζώδια ύστερα από αυτόν, έχοντας μαζί του όψη τετραγώνου, η δε ερμηνεία είναι η εξής: ο **α'** πλανήτης ονομάζεται *καθυπέρτερος*, διότι είναι τοποθετημένος στο ζώδιο του μεσουρανήματος (10ος) του άλλου (**β'**) πλανήτη. Το *καθυπερτερῶ*, όμως, δεν ταυτίζεται πάντοτε με το *ἐπιδεκατεύω*, επειδή δεν περιορίζεται μόνο στις όψεις τετραγώνου, αλλά και στις υπόλοιπες πολεμαϊκές όψεις.

Συνήθως, ο *καθυπέρτερος* πλανήτης **α'** είναι βαρύτερος από το γρήγορο πλανήτη **β'**, ο οποίος σχηματίζει αύξουσα όψη μαζί του. Επίσης, ένας πλανήτης, που *καθυπερτερεῖ* κάποιου άλλου, έχει ανατείλει νωρίτερα από αυτόν, βρίσκεται δηλαδή ανατολικά του.

Διαπιστώνουμε, λοιπόν, για άλλη μια φορά την προσοχή και τη σχολαστικότητα με την οποία οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν τη γλώσσα, για να αποδώσουν τις ποικίλες αστρολογικές έννοιες. Όμως, με το πέρασμα του χρόνου και την εξέλιξη της γλώσσας, τα ρήματα των όψεων κατέληξαν δυστυχώς να χρησιμοποιούνται χωρίς να έχουν απαραίτητα την ειδική σημασία που αρχικά έφερε το καθένα, αλλά για να δηλώσουν απλώς τις όψεις μεταξύ δύο ή περισσότερων ουρανίων σωμάτων.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΚΛΙΜΑΤΩΝ

Στη σύγχρονη αστρολογία, για τον υπολογισμό του Ωροσκοπού –και κατ’ επέκταση για την κατασκευή ενός ωροσκοπίου– χρησιμοποιούμε οπωσδήποτε τον αστρικό χρόνο¹ της ώρας γέννησης και τις γεωγραφικές συντεταγμένες (μήκος και πλάτος) του τόπου γέννησης.

Στην αρχαιότητα η ορολογία και η προσέγγιση αυτών των μεγεθών ήταν διαφορετική, αφού η επικρατούσα θεώρηση για το σύμπαν και το ηλιακό μας σύστημα ήταν ελλιπέστερη της σημερινής. Σε αντίθεση με τις ακριβέστατες μετρήσεις της διαστημικής εποχής, οι τότε γεωγράφοι, αστρονόμοι και αστρολόγοι στηρίζονταν κυρίως σε εμπειρικές μετρήσεις, που βέβαια, παρά τις όποιες αδυναμίες τους, συστηματοποιήθηκαν προς τη σωστή κατεύθυνση και αποτέλεσαν την κυρίαρχη «βάση δεδομένων» για πολλούς αιώνες.

Το αντίστοιχο του (βόρειου) γεωγραφικού πλάτους ήταν τα *κλίματα* – *ζώνες, δηλαδή, της γήινης επιφάνειας παράλληλες προς τον ισημερινό*. Το βασικό κριτήριο για τον προσδιορισμό των *κλιμάτων* ήταν η μέγιστη διάρκεια της ημέρας σε έναν τόπο κατά το θερινό ηλιοστάσιο (Μ). Στα δύο αρχικά συστήματα *κλιμάτων*, το Αλεξανδρινό και το Βαβυλωνιακό, προστέθηκε το Πτολεμαϊκό που όρισε ένδεκα διαδοχικές ζώνες (*κλίματα*) από τον Ισημερινό προς το βόρειο πόλο. Σε κάθε *κλίμα* η μέγιστη διάρκεια της ημέρας (Μ) ήταν μισή ώρα περισσότερη από ό,τι στο προηγούμενο. Με αφετηρία τον ισημερινό (Μ=12 ώρες) και σημεία αναφοράς γνωστούς τόπους της αρχαιότητας κατέληγε στην Τανάιδα, όπου Μ=17 ώρες. Τα *κλίματα* από Μ=13 (Μερόη) έως Μ=16 (Βορυσθένης) χρησιμοποιήθηκαν από πολλούς μεταγενέστερους συγγραφείς ή ερευνητές και έμειναν γνωστά σαν *έπτα κλίματα*.

Στον πίνακα της επόμενης σελίδας βλέπουμε τα 11 *κλίματα* του βόρειου ημισφαιρίου και τις ονομασίες τους, όπως ορίστηκαν τελικά από τον Κλαύδιο Πτολεμαίο στη *Μαθηματική Σύνταξη* (ΙΙ. 8) και αποτέλεσαν το κύριο σύστημα προσδιορισμού του γεωγραφικού πλάτους σε όλη τη διάρκεια του Μεσαίωνα. Έχουν σημειωθεί, επίσης, και τα *έπτα κλίματα*, τα οποία περιλάμβαναν τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές του γνωστού κατά την αρχαιότητα κόσμου, καθώς και η μέγιστη διάρκεια της ημέρας κατά το θερινό

¹ Αστρικός χρόνος: Μια αστρική ημέρα είναι ο χρόνος μεταξύ δύο διελεύσεων ενός πλανήτη από τον ίδιο τόπο. Η τιμή του τοπικού αστρικού χρόνου προσδιορίζει το σημείο του Μεσουρανήματος σε ένα ωροσκόπιο.

ηλιοστάσιο (M), που αντιστοιχεί σε κάθε κλίμα (ζώνη).

	M	Κλίμα	
1	12 ώρες	Όρθη σφαῖρα (Ίσημερινός)	
2	12,30	Αυαλίτης Κόλπος	
3	13	Μερόη	1
4	13,30	Συήνη	2
5	14	Κάτω χώρα Αιγύπτου	3
6	14,30	Ύρδος	4
7	15	Έλλήσποντος	5
8	15,30	Μέσος Πόντος	6
9	16	Βορυσθένης	7
10	16,30	Νότια Βρεταννία	
11	17	Έκβολαί Τανάιδος	

Η αναφορά του Ωροσκοπού και τα ισανάφορα ζώδια

Τα κλίματα χρησίμευαν ιδιαίτερα στον υπολογισμό της χρονικής στιγμής της ανατολής πλανητών και αστερών, αλλά και της συνολικής διάρκειας της ανατολής των ζωδίων. Σήμερα γνωρίζουμε ότι όλα αυτά τα αστρονομικά μεγέθη διαφοροποιούνται ανάλογα με τις γεωγραφικές συντεταγμένες ενός τόπου. Η σύνδεση γεωγραφίας και αστρονομίας-αστρολογίας οδήγησε τους επιστήμονες της αρχαιότητας στο να διατυπώσουν την έννοια της *αναφοράς*. Ο όρος υποδηλώνει το χώρο ή, αλλιώς, **το ισημερινό τόξο που αναλογεί, ώστε να ανατείλει ένα εκλειπτικό (ζωδιακό) τόξο 30 μοιρών, σε ένα δεδομένο γεωγραφικό πλάτος**. Ουσιαστικά πρόκειται γι' αυτό που σήμερα θα ονομάζαμε έκταση γεωγραφικού μήκους.

Το ισοδύναμο του γεωγραφικού μήκους σε χρονοδιάρκεια (*ανάφοροι χρόνοι*) προκύπτει από την αντιστοιχία των 360° του ισημερινού κύκλου προς τις 24 ώρες της ημέρας. Αφού σε 24 ώρες (1.440 λεπτά) έχουμε μια πλήρη περιστροφή 360°, τότε σε μία ώρα το αντίστοιχο τόξο θα είναι 15° ή, αλλιώς, για 1° χρειάζονται 4 λεπτά χρόνου. Αυτή όμως είναι η μέση τιμή χρόνου και παραπέμπει στη γνωστή (αλλά όχι και ακριβή) γενίκευση ότι «ο ωροσκόπος αλλάζει κάθε 2 ώρες». Στην πραγματικότητα αυτή η μέση τιμή αλλάζει και το

μόνο δεδομένο που παραμένει σταθερό είναι η αναλογία 1 προς 4. Αν λοιπόν το ζώδιο του Κριού σε κάποιο συγκεκριμένο γεωγραφικό πλάτος χρειάζεται 72 λεπτά για να ανατείλει, τότε η *άναφορά* του θα είναι $(72/4) 18^\circ$.

Στο αρχαίο σύστημα των κλιμάτων οι *άναφοραί* των ζωδίων, ξεκινώντας από τον Κριό προς τους Ιχθύς, ονομάζονται α1, α2, α3..., α12. Το άθροισμα των δώδεκα τόξων είναι φυσικά 360° , αν και η όλη σύνθεση δεν υπήρξε ποτέ απόλυτα ακριβής. Η εμπειρική μελέτη της *άναφορᾶς* κατέληξε στον προσδιορισμό των *ισαναφόρων ζωδίων*. Πρόκειται για ζευγάρια ζωδίων που έχουν το εξής κοινό χαρακτηριστικό: **ο χρόνος που χρειάζονται όλες οι μοίρες του ζωδίου για να ανατείλουν στον ορίζοντα είναι ίσος.**

Θυμίζουμε ότι εξαιτίας της κλίσης του άξονα της γης και της γωνίας $23,5$ μοιρών μεταξύ εκλειπτικής και ισημερινού, κάποια ζώδια «τρέχουν» και ανατέλλουν πιο γρήγορα από το μέσο όρο των 2 ωρών ($2 \times 12 = 24$), ενώ κάποια άλλα καθυστερούν. Τα *ισανάφορα* ζώδια είναι ουσιαστικά τα συμμετρικά ως προς τον άξονα των ισημεριών (0° Κριού- 0° Ζυγού): Κριός-Ιχθύς, Ταύρος-Υδροχόος, Δίδυμοι-Αιγόκερως, Καρκίνος-Τοξότης, Λέων-Σκορπιός και Παρθένος-Ζυγός¹.

Αν αντιστοιχίσουμε τον απαιτούμενο χρόνο σε ισοδύναμο γεωγραφικό μήκος-*άναφορά*, θα έχουμε αποτυπωμένη την έκταση που καταλαμβάνει η ολοκληρωμένη ανατολή ενός ζωδίου πάνω στη γήινη επιφάνεια (για ένα συγκεκριμένο γεωγραφικό πλάτος). Παραδείγματα με τέτοιες τιμές *άναφορᾶς* υπάρχουν στον παρακάτω πίνακα, όπου μπορούμε να δούμε την τιμή της *άναφορᾶς* των 6 ζευγών των *ισανάφορων ζωδίων* στα γεωγραφικά πλάτη 0° - 66° (από τον Ισημερινό έως το Βόρειο Πόλο), τα οποία ουσιαστικά αντιστοιχούν στα 11 κλίματα ($M=12$ ώρες έως $M=17$ ώρες) του προηγούμενου πίνακα. Ο πίνακας αυτός βασίζεται στην πτολεμαϊκή μέθοδο, η οποία υπήρξε ο πιο διαδεδομένος γεωγραφικός-αστρονομικός «οδηγός» των αστρονόμων για τους επόμενους αιώνες, μέχρι και το 17ο.

¹ Στο βόρειο ημισφαίριο οι μοίρες προχωρούν πιο αργά στην Παρθένο και το Ζυγό, ενώ στον Κριό και τους Ιχθύς η ταχύτητα είναι κατά πολύ μεγαλύτερη. Στο νότιο ημισφαίριο συμβαίνει το ακριβώς αντίστροφο.

Γ. Πλάτος	Τιμές αναφοράς ισοναφόρων ζωδιακών ζευγών					
	$\alpha_1 - \alpha_{12}$	$\alpha_2 - \alpha_{11}$	$\alpha_3 - \alpha_{10}$	$\alpha_4 - \alpha_9$	$\alpha_5 - \alpha_8$	$\alpha_6 - \alpha_7$
	♈ - ♏	♉ - ♍	♊ - ♎	♋ - ♌	♍ - ♊	♎ - ♋
0°	27° 55'	29° 54'	32° 11'	32° 11'	29° 54'	27° 55'
5°	26° 54'	29° 05'	31° 51'	32° 31'	30° 44'	28° 56'
10°	25° 51'	28° 15'	31° 30'	32° 51'	31° 34'	29° 58'
15°	24° 47'	27° 23'	31° 09'	33° 13'	32° 26'	31° 02'
20°	23° 40'	26° 28'	30° 47'	33° 35'	33° 21'	32° 09'
21°	23° 26'	26° 17'	30° 42'	33° 40'	33° 32'	32° 23'
22°	23° 12'	26° 05'	30° 37'	33° 45'	33° 44'	32° 37'
23°	22° 58'	25° 53'	30° 32'	33° 50'	33° 56'	32° 51'
24°	22° 43'	25° 41'	30° 27'	33° 55'	34° 08'	33° 06'
25°	22° 29'	25° 29'	30° 22'	34° 00'	33° 20'	33° 20'
26°	22° 14'	25° 17'	30° 17'	34° 05'	34° 32'	33° 35'
27°	21° 58'	25° 04'	30° 12'	34° 10'	34° 45'	33° 51'
28°	21° 43'	24° 51'	30° 06'	34° 16'	34° 58'	34° 06'
29°	21° 27'	24° 38'	30° 01'	34° 21'	35° 11'	34° 22'
30°	21° 11'	24° 24'	29° 55'	34° 27'	35° 25'	34° 38'
31°	20° 54'	24° 10'	29° 49'	34° 33'	35° 39'	34° 55'
32°	20° 37'	23° 56'	29° 43'	34° 39'	35° 53'	35° 12'
33°	20° 20'	23° 42'	29° 37'	34° 45'	36° 07'	35° 29'
34°	20° 02'	23° 27'	29° 30'	34° 51'	36° 22'	35° 47'
35°	19° 44'	23° 11'	29° 24'	34° 58'	36° 38'	36° 05'
36°	19° 26'	22° 55'	29° 17'	35° 05'	36° 54'	36° 23'
37°	19° 07'	22° 39'	29° 10'	35° 12'	37° 10'	36° 43'
38°	18° 47'	22° 22'	29° 02'	35° 19'	37° 27'	37° 02'
39°	18° 27'	22° 05'	28° 55'	35° 27'	37° 44'	37° 22'
40°	18° 06'	21° 47'	28° 47'	35° 35'	38° 02'	37° 43'

	Υ - Ξ	Ϛ - ϛ	Π - Ϝ	Ϟ - ϟ	ϡ - Ϣ	ϣ - ϣ
41°	17° 45'	21° 28'	28° 38'	35° 43'	38° 21'	38° 04'
42°	17° 23'	21° 08'	28° 30'	35° 52'	38° 41'	28° 26'
43°	17° 00'	20° 48'	28° 21'	36° 01'	39° 01'	38° 49'
44°	16° 36'	20° 27'	28° 11'	36° 11'	39° 22'	39° 13'
45°	16° 12'	20° 05'	28° 01'	36° 21'	39° 44'	39° 37'
46°	15° 46'	19° 42'	27° 50'	36° 32'	40° 07'	40° 03'
47°	15° 20'	19° 18'	27° 39'	36° 43'	40° 31'	40° 29'
48°	14° 53'	18° 53'	27° 27'	36° 55'	40° 56'	40° 56'
49°	14° 24'	18° 26'	27° 14'	37° 08'	41° 23'	41° 25'
50°	13° 55'	17° 58'	27° 00'	37° 22'	41° 51'	41° 55'
51°	13° 23'	17° 28'	26° 45'	37° 37'	42° 21'	42° 26'
52°	12° 51'	16° 57'	26° 29'	37° 53'	42° 52'	42° 58'
53°	12° 17'	16° 23'	26° 12'	38° 10'	43° 26'	43° 32'
54°	11° 41'	15° 47'	25° 53'	38° 29'	44° 02'	44° 08'
55°	11° 03'	15° 09'	25° 32'	38° 50'	44° 40'	44° 46'
56°	10° 24'	14° 27'	25° 08'	39° 14'	45° 22'	45° 25'
57°	09° 42'	13° 42'	24° 42'	39° 40'	46° 07'	46° 07'
58°	08° 57'	12° 54'	24° 12'	40° 10'	46° 55'	46° 52'
59°	08° 10'	12° 00'	23° 38'	40° 44'	47° 49'	47° 39'
60°	07° 19'	11° 01'	22° 58'	41° 24'	48° 48'	48° 30'
61°	06° 26'	09° 55'	22° 10'	42° 12'	49° 54'	49° 24'
62°	05° 28'	08° 42'	21° 11'	43° 11'	51° 07'	50° 21'
63°	04° 26'	07° 18'	19° 56'	44° 26'	52° 31'	51° 23'
64°	03° 19'	05° 41'	18° 13'	46° 08'	54° 08'	52° 30'
65°	02° 06'	03° 48'	15° 40'	48° 42'	56° 01'	53° 43'
66°	0° 47'	01° 30'	10° 47'	53° 35'	58° 19'	55° 02'

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ ΣΤΟ ΟΥΡΑΝΙΟ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

Α. Επιτάχυνση και επιβράδυνση των πλανητών

Πλανήτης προστιθείς ή Πλανήτης αφαιρών τῷ μήκει

Η αύξηση ή η μείωση της ταχύτητας των πλανητών και ειδικότερα της Σελήνης είναι ένας αστρολογικός παράγοντας, που αναφέρεται πολύ συχνά στα κείμενα τόσο του Δωρόθεου όσο και των μεταγενέστερων Ελλήνων συγγραφέων. Μελετώντας προσεκτικά αυτά τα κείμενα παρατηρούμε ότι η επιτάχυνση ή η επιβράδυνση ενός πλανήτη λαμβανόταν σημαντικά υπόψη σε κάθε θέμα που εξεταζόταν από την ωριαία αστρολογία και κυρίως από την αστρολογία επιλογής. Έτσι, η ερμηνεία ενός θέματος, εκτός από τις θέσεις, τις όψεις και τις θεμελιώδεις δυνάμεις, βασιζόταν εν πολλοίς στην ταχύτητα των πλανητών, η οποία αποτελούσε μία επιπλέον ένδειξη, για να προβλεφθεί και η ταχύτητα των εξελίξεων σε μια υπόθεση.

Οι όροι που συναντώνται συνήθως, για να περιγράψουν την **επιτάχυνση** των πλανητών, είναι: *πλανήτης προστιθείς τοῖς ἀριθμοῖς* ή *πλανήτης προστιθείς τῷ μήκει*, ενώ για να δηλωθεί η **επιβράδυνση** χρησιμοποιούνταν οι όροι: *πλανήτης αφαιρών τοῖς ἀριθμοῖς* ή *πλανήτης αφαιρών τῷ μήκει*. Στα ελληνικά κείμενα η λέξη *προστιθείς* συναντάται και ως *προσθετικός* και η λέξη *αφαιρών* ως *αφαιρετικός*.

Η τροχιά του Ήλιου και των υπόλοιπων πλανητών πάνω στην εκλειπτική μετريέται σε μοίρες (°) και λεπτά (') **ουράνιου μήκους**, ξεκινώντας από το σημείο της εαρινής ισημερίας (0° Κριού), του οποίου το ουράνιο μήκος είναι 0°. Έτσι, κάθε πλανήτης που κινείται κατά μήκος της εκλειπτικής έχει και το αντίστοιχο ουράνιο μήκος, όπως φαίνεται και στα παρακάτω παραδείγματα πλανητικών θέσεων:

Αφροδίτη ... 17° Ζυγού 34'	ή ουράνιο μήκος Αφροδίτης17° 34' (197° 34')
Δίας 14° Ιχθύων 07'	ή ουράνιο μήκος Δία14° 07' (344° 07')
Σελήνη 03° Ταύρου 03'	ή ουράνιο μήκος Σελήνης.....03° 03' (33° 03')

Όπως γνωρίζουμε, οι πλανήτες στην πορεία τους αναπτύσσουν συγκεκριμένες ταχύτητες και με αστρονομικές μετρήσεις έχει καταγραφεί η μέση ταχύτητα κάθε πλανήτη του ηλιακού μας συστήματος. Το αξιοσημείωτο είναι

ότι, ενώ σήμερα εξετάζεται απλώς αν ένας πλανήτης είναι γρήγορος ή αργός¹, οι Έλληνες προχωρούσαν και ένα βήμα πέρα από αυτό: λάμβαναν υπόψη αν ο πλανήτης βρίσκεται σε φάση αύξησης ή μείωσης της ταχύτητάς του, προκειμένου να προσαρμόσουν ανάλογα τον τρόπο σκέψης ως προς την ερμηνεία τού υπό μελέτη θέματος. Έτσι, χρησιμοποιούσαν την έκφραση *πλανήτης προστιθείς τοῖς ἀριθμοῖς* ή *πλανήτης προστιθείς τῷ μήκει*, για να δηλώσουν ότι ένας πλανήτης κινούμενος στην εκλειπτική βρίσκεται σε φάση επιτάχυνσης. Η ανωτέρω έκφραση στις πρώτες μεταφράσεις αρχαίων ελληνικών κειμένων είχε αποδοθεί λανθασμένα ως ορθόδρομη κίνηση. Η απόδοση αυτή όμως ήταν ελλιπής, διότι η πορεία της Σελήνης στο ζωδιακό κύκλο είναι πάντοτε ορθόδρομη και η λέξη *προστιθείσα* επισημαίνει απλά ότι αυτή κινείται γρηγορότερα σε σχέση με τη μέση ταχύτητά της². Η ίδια έννοια της επιτάχυνσης ισχύει και για τους άλλους πλανήτες και η γενική αρχή είναι ότι ένα ουράνιο σώμα κινείται γρηγορότερα, όταν προσεγγίζει το απόγειό του.

Αντιστοίχως, ο όρος *πλανήτης ἀφαιρῶν τοῖς ἀριθμοῖς* ή *πλανήτης ἀφαιρῶν τῷ μήκει* σημαίνει τη μείωση της ταχύτητας ενός πλανήτη πάνω στην εκλειπτική. Μπορεί η έκφραση *ἀφαιρῶν πλανήτης* να είχε αρχικά αποδοθεί ως ανάδρομος πλανήτης, αλλά για την πάντοτε ορθόδρομη Σελήνη δηλώνει ότι αυτή κινείται πιο αργά σε σχέση με τη μέση ταχύτητά της. Το ίδιο ισχύει και για έναν ορθόδρομο πλανήτη που κινείται με ταχύτητα μικρότερη από τη μέση: είναι μεν ορθόδρομος, αλλά *ἀφαιρῶν τοῖς ἀριθμοῖς*.

B. Αύξηση και μείωση του ουράνιου πλάτους των πλανητών

Πλανήτης προστιθείς ή Πλανήτης ἀφαιρῶν τῷ πλάτει

Ένας άλλος αστρονομικός παράγοντας που λαμβανόταν υπόψη από τους Έλληνες ήταν η αυξομείωση του **ουράνιου πλάτους** ενός πλανήτη. Οι αστρονομικοί ορισμοί που ακολουθούν θα βοηθήσουν τον αναγνώστη να κατανοήσει καλύτερα την έννοια αυτή.

Ουράνιο πλάτος: Γωνιακή απόσταση που μετριέται σε μοίρες, βόρεια ή νότια της εκλειπτικής. Ο Ήλιος που βρίσκεται στην εκλειπτική εξ ορισμού έχει πάντα ουράνιο πλάτος 0°, ενώ οι τιμές των περισσότερων πλανητών δεν ξεπερνούν τις 4° βόρειου ή νότιου ουράνιου πλάτους, η Σελήνη όμως έχει μέγιστο πλάτος 5° 18' και ο Ερμής 7°.

¹ Βλ. Η ταχύτητα των πλανητών, *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 114.

² Οι τιμές της ταχύτητας των πλανητών αναγράφονται σε ειδικούς αστρονομικούς πίνακες.

Δεσμοί των πλανητών: Τα σημεία όπου η τροχιά ενός πλανήτη ή της Σελήνης τέμνει τη γήινη τροχιά (την εκλειπτική). Όταν ένας πλανήτης (ή η Σελήνη) βρίσκεται σε σύνοδο (♌) με τους δεσμούς του, η τιμή του ουράνιου πλάτους του είναι 0° , ενώ αποκτά το μεγαλύτερο πλάτος, όταν σχηματίζει τετράγωνο (90°) με τους δεσμούς του. Το μεγαλύτερο **βόρειο ουράνιο πλάτος** έχει ένας πλανήτης, όταν βρίσκεται σε γωνία 90° μοιρών με το βόρειο δεσμό του, και το μεγαλύτερο **νότιο ουράνιο πλάτος**, όταν έχει γωνία 90° με το νότιο δεσμό του.

Οι ανωτέρω αστρονομικές συντεταγμένες θεωρούνταν πολύ σημαντικές και χρησιμοποιούνταν συχνά από τους Έλληνες στην αστρολογική ερμηνεία, κυρίως όσον αφορά στη Σελήνη.

Έτσι, η τιμή του βόρειου ή του νότιου ουράνιου πλάτους ενός πλανήτη (ή της Σελήνης) αυξάνεται, όταν ο πλανήτης αυτός (ή η Σελήνη) κινείται από το πλάτος μηδέν προς το μέγιστο βόρειο ή νότιο πλάτος του. Στα ελληνικά κείμενα η αύξηση του ουράνιου πλάτους ενός πλανήτη συναντάται με την έκφραση *προστιθείς τῷ πλάτει*.

Αντίστοιχα, χρησιμοποιούσαν τη φράση *ἀφαιρῶν τῷ πλάτει* για να δηλώσουν ότι ένας πλανήτης κινείται από τη μέγιστη τιμή βόρειου ή νότιου ουράνιου πλάτους του προς το πλάτος μηδέν.

Η καταγραφή της κίνησης της Σελήνης ήταν το κυριότερο μέλημα των Ελλήνων επιστημόνων, επειδή είναι το πιο γρήγορο ουράνιο σώμα και το κοντινότερο στη γη. Συχνές αναφορές γίνονται στα *ἐπικάμπια* της Σελήνης, τα οποία δεν είναι άλλα από τα σημεία **καμπής** για την τιμή του ουράνιου πλάτους της Σελήνης ή ακριβέστερα για τη στιγμή, κατά την οποία η Σελήνη βρίσκεται στο μέγιστο βόρειο ή νότιο ουράνιο πλάτος της (σε τετράγωνο με το βόρειο ή το νότιο δεσμό της) και η τιμή της αρχίζει να μειώνεται.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ

Πλανήτες *στηρίζοντες* και *ἀκρόνυκτοι*

Όπως γνωρίζουμε, οι πέντε παραδοσιακοί πλανήτες (♄, ♀, ☿, ♁, ♃) πραγματοποιούν δύο *στηριγμούς* και μάλιστα, ανάλογα με το αν ένας πλανήτης πραγματοποιεί τον πρώτο ή το δεύτερο *στηριγμόν* του, διαμορφώνεται η ανατολικότητα ή η δυτικότητα του. Επιπλέον, οι *στηριγμοί* των εξωτερικών (♄, ♀, ☿) και των εσωτερικών (♀, ♃) πλανητών διέπονται από εντελώς διαφορετικούς κανόνες.

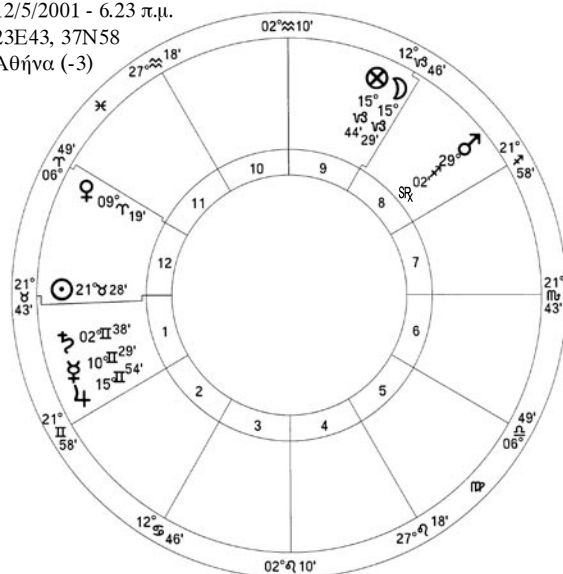
Πιο αναλυτικά έχουμε:

Οι **εξωτερικοί** πλανήτες Κρόνος, Δίας και Άρης, όταν πραγματοποιούν τον πρώτο τους *στηριγμόν* για να γυρίσουν ανάδρομοι, βρίσκονται **πάντοτε ανατολικά του Ηλίου**¹ και σε απόσταση περίπου 110-150 μοίρες από αυτόν, έχοντας μαζί του αύξουσα όψη. Οι τρεις εξωτερικοί πλανήτες παραμένουν για λίγο στην ίδια μοίρα (°), μέχρις ότου αρχίσουν την ανάδρομη κίνησή τους.

Στα παραδείγματα των αστρολογικών χαρτών που επιλέχθηκαν και παρατίθενται κατωτέρω, έχουμε τη δυνατότητα να παρατηρήσουμε την ανατολικότητα των τριών εξωτερικών πλανητών, όταν πραγματοποιούν τον πρώτο τους *στηριγμόν* και γυρίζουν ανάδρομοι. Οι χάρτες αυτοί έχουν καταστρωθεί κατά την ανατολή του Ήλιου, όταν αυτός βρίσκεται πολύ κοντά στον Ωροσκόπο, με σκοπό να μπορεί να αναγνωριστεί εύκολα ο πλανήτης, ο ευρισκόμενος ανατολικά του Ηλίου.

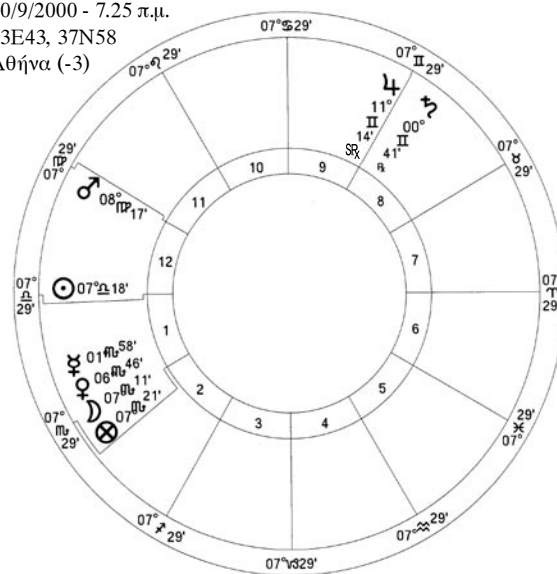
¹ Έχουν ανατείλει, δηλαδή, πριν από τον Ήλιο.

12/5/2001 - 6.23 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

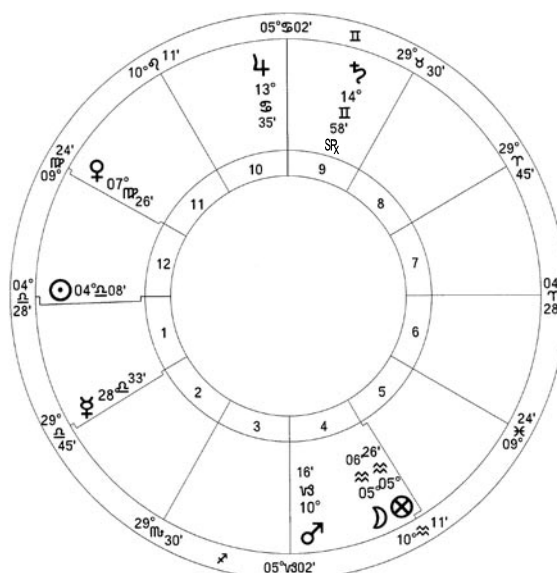
Ο ανατολικά του Ηλίου ευρισκόμενος Άρης πραγματοποιεί τον πρώτο του στηριγμόν

30/9/2000 - 7.25 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

Ο ανατολικά του Ηλίου ευρισκόμενος Δίας πραγματοποιεί τον πρώτο του στηριγμόν

27/9/2001 - 7.23 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

Ο ανατολικά του Ηλίου ευρισκόμενος Κρόνος πραγματοποιεί τον πρώτο του στηριγμόν

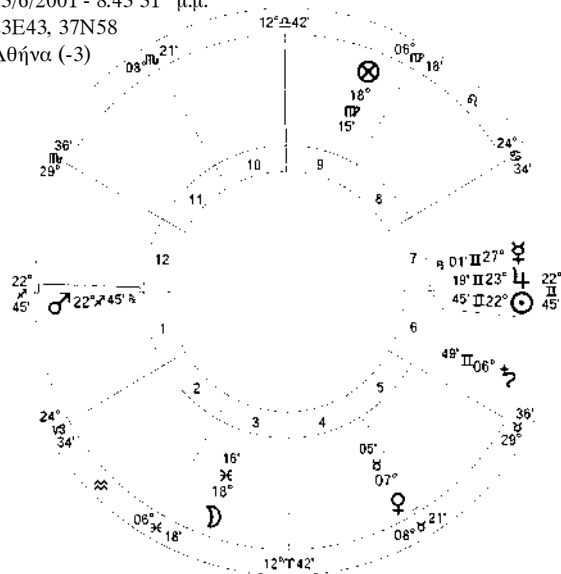
Στη συνέχεια της πορείας τους στο ζωδιακό, αφού πραγματοποιήσουν τον πρώτο τους στηριγμόν και ενώ είναι ακόμη ανάδρομοι, οι τρεις αυτοί πλανήτες (Άρης, Δίας, Κρόνος) θα σχηματίσουν όψη αντίθεσης (180°) με τον Ήλιο. Η φάση αυτή της αντίθεσης του ανάδρομου εξωτερικού πλανήτη με τον Ήλιο ονομάζεται *ἀκρονυχία* και ο ανάδρομος πλανήτης *ἀκρόνυκτος* (ή *ἀκρόνυχος*)¹. Ένας *ἀκρόνυκτος* πλανήτης βρίσκεται **πάντα** στην ανατολή

¹ ή *ἀκρο-νυχία* και ή *ἀκρό-νυξ* (γεν. τῆς *ἀκρόνυκτος*) = η αρχή της νύχτας. Συναντάται επίσης και ως επίθετο: *ἀκρόνυκτος*, -ον και *ἀκρόνυχος*, -ον = κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός, πρὸς ἑσπέρας. Ὅπως βλέπουμε, το δεύτερο συνθετικό της λέξης είναι ή νύξ, τῆς νυκτός (ὄχι ὄνυξ, ὄνυχος, το οποίο ως β' συνθετικό θα μας ἔδινε ὁμῶχα με ω: ή ἀκρωνυχία και η ἀκρώνυξ = το ἄκρο του νυχιού. (Α.Μ.Τ.).

και σχηματίζει όψη αντίθεσης με τον Ήλιο, όταν αυτός βρίσκεται στη δύση¹. Το φαινόμενο της *ἀκρονυχίας* συμβαίνει στο ήμισυ σχεδόν του χρόνου που μεσολαβεί από τον 1ο έως το 2ο στηριγμόν.

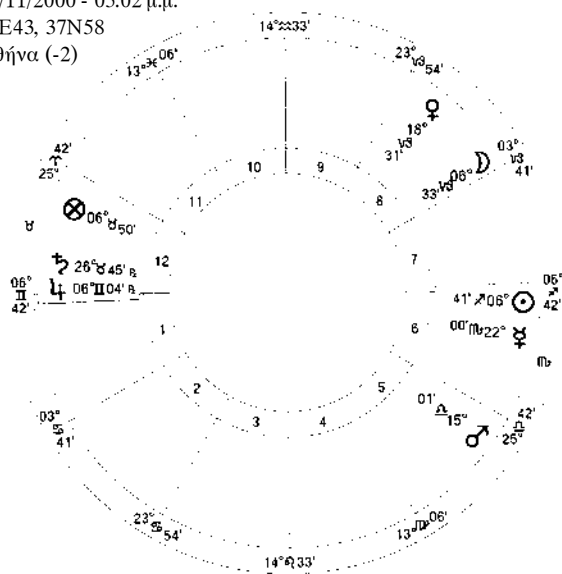
Στους τρεις χάρτες που παρατίθενται κατωτέρω μπορούμε να παρατηρήσουμε αντίστοιχα τους τρεις εξωτερικούς πλανήτες Άρη, Δία και Κρόνο, όταν σχηματίζουν την αντίθεσή τους με τον Ήλιο (*ἀκρονυχία*), κατά τη διάρκεια της ανάδρομης πορείας τους.

13/6/2001 - 8.43'31" μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

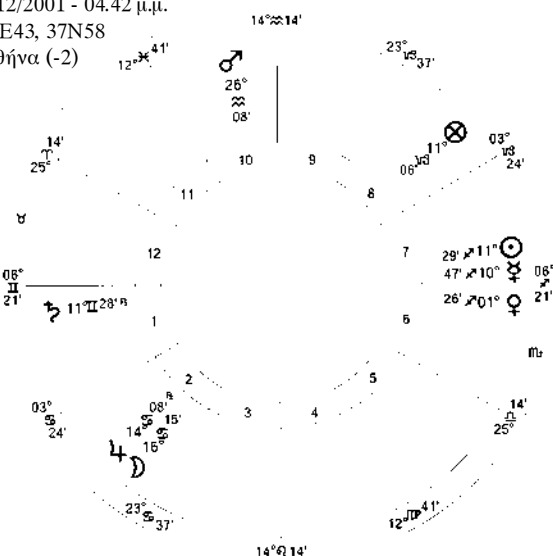
Άρης ἀκρόνυκτος

28/11/2000 - 05.02 μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

Δίας ἀκρόνυκτος

3/12/2001 - 04.42 μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

Κρόνος ἀκρόνυκτος

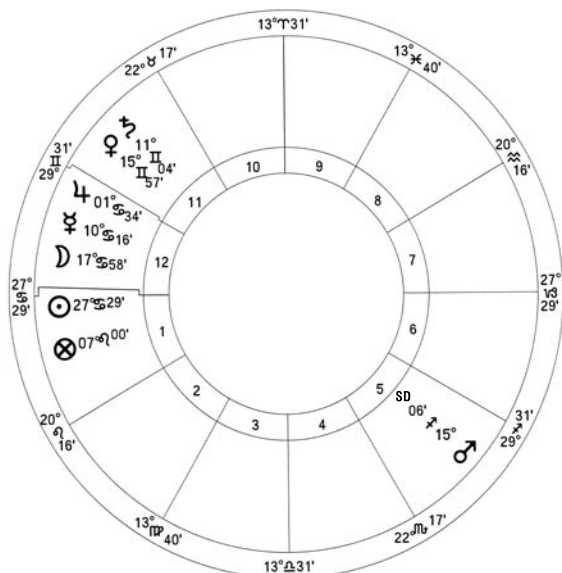
¹ Αν και ποτέ δεν έχει ανάδρομη πορεία, η Σελήνη μπορεί επίσης να ονομαστεί *ἀκρόνυχος*, όταν ο Ήλιος δύει τη στιγμή που εκείνη ανατέλλει.

Και οι τρεις χάρτες έχουν καταστρωθεί, όταν ο Ήλιος δύει και βρίσκεται πολύ κοντά στην ακμή του 7ου οίκου. Έτσι μπορεί εύκολα να δει κάποιος ότι οι τρεις εξωτερικοί πλανήτες βρίσκονται στο **ἄκρον τῆς νυκτός**, αφού ο Ήλιος δύει τη στιγμή που αυτοί ετοιμάζονται να ανατείνουν.

Αμέσως μετά τη φάση της **ἄκρονυχίας** ο εξωτερικός πλανήτης συνεχίζει την ανάδρομη πορεία του. Όμως, από εκείνη τη στιγμή και μετά σταματά να είναι ανατολικός και αρχίζει να κινείται **δυτικά του Ηλίου**, έχοντας μαζί του φθίνουσα όψη. Ο εξωτερικός πλανήτης εξακολουθεί να είναι δυτικός μέχρι να ολοκληρώσει την ανάδρομη πορεία του και να πραγματοποιήσει το δεύτερο **στηριγμόν** του για να γυρίσει ορθόδρομος, και αρχίζει να αυξάνει τις μοίρες του στο ζωδιακό.

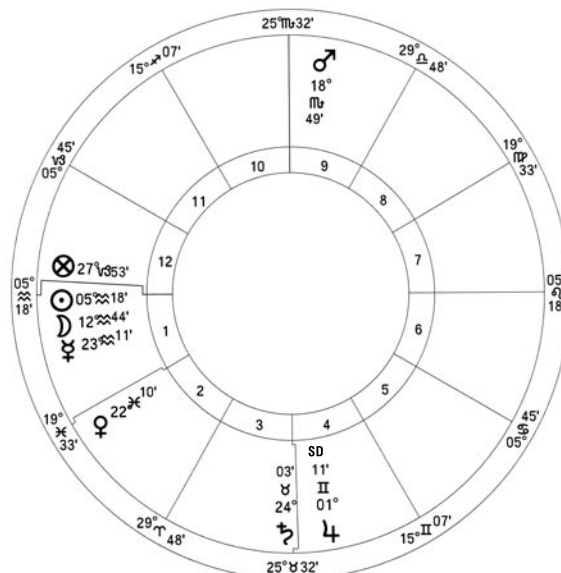
Στους παρακάτω χάρτες μπορούμε να παρατηρήσουμε τη δυτικότητα των τριών εξωτερικών πλανητών, όταν πραγματοποιούν το δεύτερο **στηριγμόν** τους και γυρίζουν ορθόδρομοι. Οι χάρτες αυτοί έχουν υπολογιστεί με την ανατολή του Ήλιου, δηλ. όταν αυτός βρίσκεται πολύ κοντά στον Ωροσκόπο, με σκοπό να μπορεί να αναγνωριστεί εύκολα ο δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενος, εξωτερικός πλανήτης.

20/7/2001 - 06.23 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

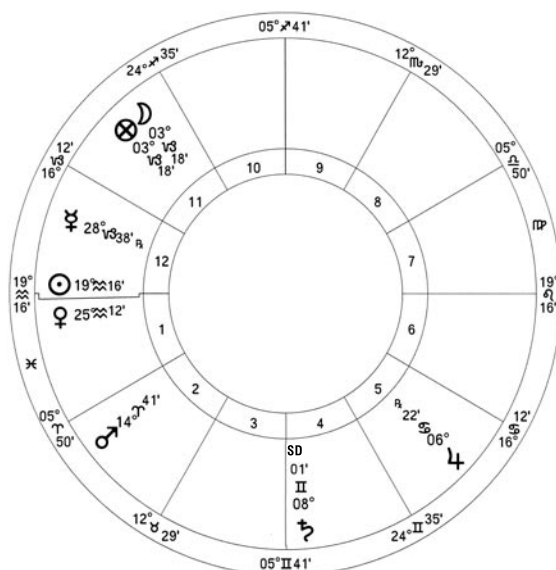
Ο δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενος Άρης μόλις έχει πραγματοποιήσει το δεύτερο στηριγμόν του

25/1/2001 - 07.39'34" π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

Ο δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενος Δίας μόλις έχει πραγματοποιήσει το δεύτερο στηριγμόν του

8/2/2002 - 07.27'43" μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

*Ο δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενος Κρόνος
μόλις έχει πραγματοποιήσει
το δεύτερο στηριγμόν του*

Μελετώντας τα ελληνικά αστρολογικά κείμενα, αντιλαμβάνεται κανείς εύκολα ότι εκείνη την εποχή η αξιολόγηση του πλανήτη που βρισκόταν ανατολικά ή δυτικά του Ηλίου ήταν πολύ σημαντική. Για παράδειγμα, ένας ανατολικός, ακρόνυχος ή δυτικός πλανήτης προσέφερε σημαντική ερμηνευτική βοήθεια για τον προσδιορισμό της ηλικίας του ατόμου, το οποίο αντιπροσώπευε ο πλανήτης αυτός μέσα σε ένα χάρτη.

Η εφαρμογή της ανωτέρω πρακτικής γίνεται καλύτερα κατανοητή με την προσεκτική μελέτη του κειμένου που ακολουθεί: Σ' ένα ζωδιακό κύκλο ορίζουμε ως αφετηρία τη μοίρα που είναι τοποθετημένος ο Ήλιος κι αυτό, γιατί ο Ήλιος, που είναι η πηγή της ζωής, δηλώνει τη γέννηση του όντος ή του γεγονότος σε κάθε ωροσκόπιο. Ας υποθέσουμε ότι ο Ήλιος βρίσκεται στη 15η μοίρα του Λέοντα. Εάν κάποιος από τους εξωτερικούς πλανήτες Άρη, Δία ή Κρόνο βρίσκεται μεταξύ της 15ης μοίρας Λέοντα και της 15ης μοίρας Υδροχόου, μετρώντας αντίθετα προς τη φορά των ζωδίων, θεωρείται ανατολικός, δηλαδή έχει ανατείλει πριν από τον Ήλιο. Ο Άρης, ο Δίας και ο Κρόνος, για να βρίσκονται δυτικά του Ηλίου, πρέπει να βρεθούν στο άλλο ήμισυ του κύκλου, δηλαδή από τη 15η μοίρα του Λέοντα έως τη 15η Υδροχόου, μετρώντας σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων.

Το 1ο τέταρτο αυτού του κύκλου δηλώνει τη νεότητα και έτσι, όταν ο Άρης, ο Δίας ή ο Κρόνος βρεθούν εκεί, σημειοδοτούν νεαρά άτομα.

Στο 2ο τέταρτο του κύκλου, που οι πλανήτες είναι ακόμα ανατολικοί και όπου συμβαίνει ο πρώτος *στηριγμός*, δηλώνονται άτομα στην ακμή της ηλικίας τους. Για παράδειγμα, αν στο χάρτη της σελ. 264 εκλάβουμε τον Άρη ως σημειοδότη ενός ατόμου, αυτό θα βρίσκεται στην ακμή της ηλικίας του (ο ανατέλλων Ήλιος βρίσκεται στις 21° Ταύρου και ο Άρης, κάνοντας τον πρώτο του *στηριγμόν*, βρίσκεται στο 2ο τέταρτο του ημικυκλίου, στις 29° Τοξότη). Μόλις οι πλανήτες Άρης, Δίας, Κρόνος σχηματίσουν την αντίθεσή τους με τον Ήλιο (180°), σταματούν να είναι ανατολικοί και γίνονται δυτικοί του Ηλίου. Ο Άρης, ο Δίας ή Κρόνος, όταν βρίσκονται σε αντίθεση με τον Ήλιο, δηλώνουν άτομα μέσης ηλικίας. Έτσι, ο Άρης στο χάρτη της σελ. 265, όπου τον βρίσκουμε *ἀκρόνυκτον*, θα σημειοδοτεί ένα άτομο μέσης ηλικίας.

Το 3ο τέταρτο, όπου συμβαίνει ο δεύτερος *στηριγμός* του πλανήτη, υποδηλώνει τη μέση ηλικία ως το γήρας και έτσι στο χάρτη της σελ. 266 ο δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενος Άρης θα αντιπροσωπεύει μεγάλης ηλικίας άτομα.

Τέλος, το 4ο τέταρτο αυτού του κύκλου συμβολίζει την ηλικία των γηρατειών έως το θάνατο και οι σημειοδότες πλανήτες, τοποθετημένοι εκεί, δηλώνουν τους ηλικιωμένους και τους υπερήλικες.

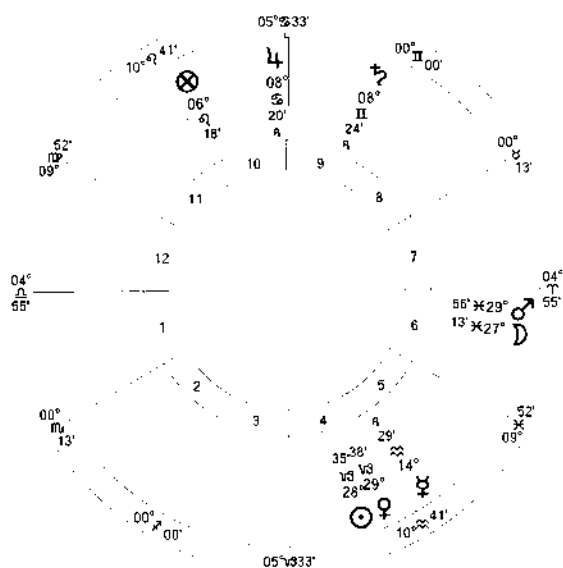
Οι **εσωτερικοί** πλανήτες Ερμής και Αφροδίτη κατά τον πρώτο και δεύτερο *στηριγμόν* τους συμπεριφέρονται διαφορετικά από τους εξωτερικούς, εξαιτίας της κοντινής τους απόστασης από τον Ήλιο.

Ο Ερμής και η Αφροδίτη, όταν πραγματοποιούν τον πρώτο τους *στηριγμόν* και αρχίζουν να κινούνται ανάδρομα, βρίσκονται πάντοτε **δυτικά του Ηλίου** και εξακολουθούν να είναι δυτικοί μέχρι να σχηματίσουν όψη συνόδου (0°) μαζί του, συνεχίζοντας την ανάδρομη πορεία τους. Από τη στιγμή της συνόδου και μετά αρχίζουν να κινούνται **ανατολικά του Ηλίου** μέχρι το δεύτερο *στηριγμόν*, οπότε γυρίζουν ορθόδρομοι.

Ακολουθούν δύο παραδείγματα χαρτών, όπου μπορούμε να παρατηρήσουμε τους εσωτερικούς πλανήτες Ερμή και Αφροδίτη, να πραγματοποιούν τον πρώτο τους *στηριγμόν*, όταν είναι δυτικοί, και το δεύτερο, όταν είναι ανατολικοί.

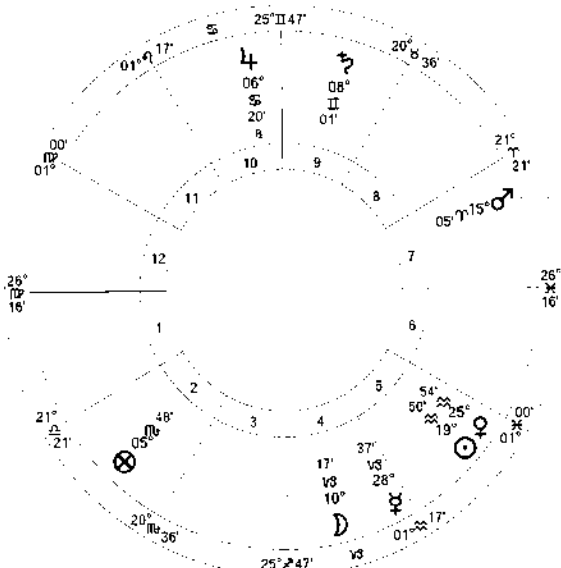
Στους χάρτες αυτούς δεν τοποθετήθηκε ο Ήλιος στον Ωροσκόπο, αλλά κρατήθηκε ο πραγματικός χρόνος, στον οποίο έγιναν οι δύο *στηριγμοί* του Ερμή και της Αφροδίτης, προκειμένου ο αναγνώστης να εξασκηθεί στην αναγνώριση ενός πλανήτη που βρίσκεται δυτικά ή ανατολικά του Ηλίου, οπουδήποτε κι αν είναι τοποθετημένος ο Ήλιος.

18/1/2002 - 10.57 μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

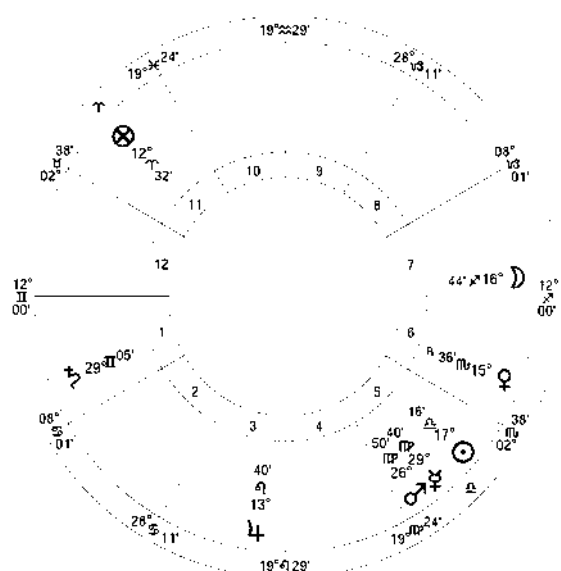
Ο δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενος Ερμής πραγματοποιεί τον πρώτο του στηριγμόν

10/10/2002 - 09.27 μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

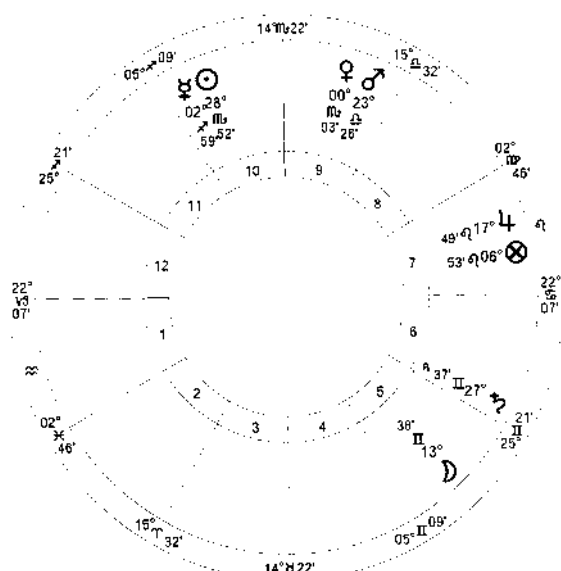
Η δυτικά του Ηλίου ευρισκόμενη Αφροδίτη πραγματοποιεί τον πρώτο της στηριγμόν

8/2/2002 - 08.52 μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

Ο ανατολικά του Ηλίου ευρισκόμενος Ερμής μόλις έχει πραγματοποιήσει το δεύτερο στηριγμόν του

21/11/2002 - 11.12 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

Η ανατολικά του Ηλίου ευρισκόμενη Αφροδίτη μόλις έχει πραγματοποιήσει το δεύτερο στηριγμόν της

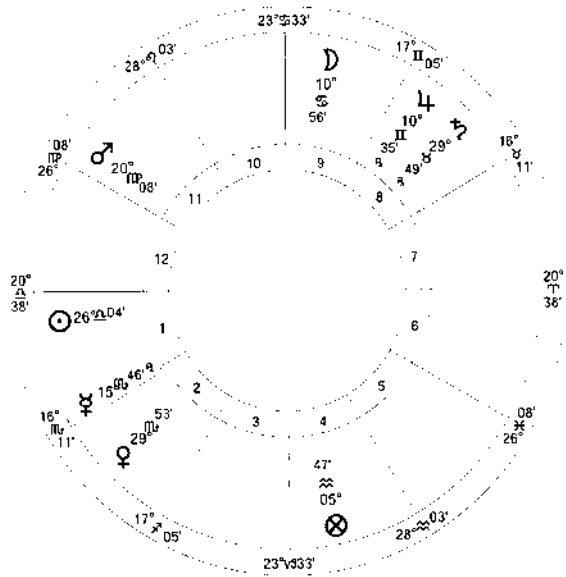
Η έφα και η έσπερία φάση των πλανητών

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ένας πλανήτης είναι **ανατολικός** ή **δυτικός**, ανάλογα, με το αν έχει πραγματοποιήσει τον πρώτο ή το δεύτερο **στηριγμόν** του. Ο χαρακτηρισμός ενός πλανήτη ως ανατολικού ή δυτικού δεν πρέπει να συγχέεται με τους όρους **έφως** (πρωινός) και **έσπεριος** (βραδινός). Οι πλανήτες είναι ανατολικοί ή δυτικοί, όταν έχουν ανατείλει πριν ή μετά τον Ήλιο αντίστοιχα, ενώ, ανεξαρτήτως της ανατολικότητας ή δυτικότητάς τους, είναι **έφωι**, όταν βρίσκονται κοντά στην ανατολή (Ωροσκόπος), και **έσπεριοι**, όταν βρίσκονται κοντά στη δύση (7ος οίκος).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των παραπάνω αποτελούν οι φάσεις του Ερμή και της Αφροδίτης, οι οποίοι κινούνται πολύ κοντά στον Ήλιο. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι το πρωί που ανατέλλει ο Ήλιος, ο Ερμής και η Αφροδίτη θα βρίσκονται κάπου κοντά του και θα έχουν ανατείλει λίγο πριν από αυτόν, αν είναι ανατολικοί, ή λίγο ύστερα από αυτόν, αν είναι δυτικά του. Αντιστοίχως, όταν ο Ήλιος δύει, οι δύο αυτοί πλανήτες θα έχουν δύσει λίγο πριν από αυτόν αν είναι ανατολικοί, ή λίγο μετά, αν είναι δυτικοί. Οι φάσεις αυτές είναι γνωστές με τους όρους **έφα ανατολική** ή **έφα δυτική** και **έσπερία ανατολική** ή **έσπερία δυτική** φάση.

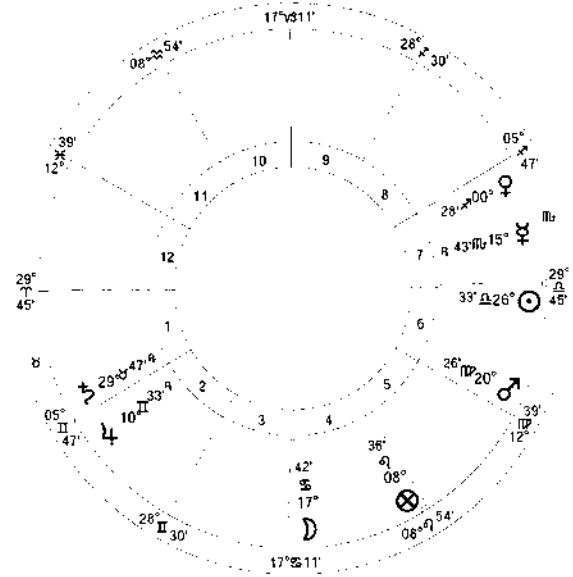
Οι δύο χάρτες που ακολουθούν απεικονίζουν την έφω και την έσπεριαν φάση του Ερμή, όταν βρίσκεται δυτικά του Ηλίου.

2/9/2000 - 07.25 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

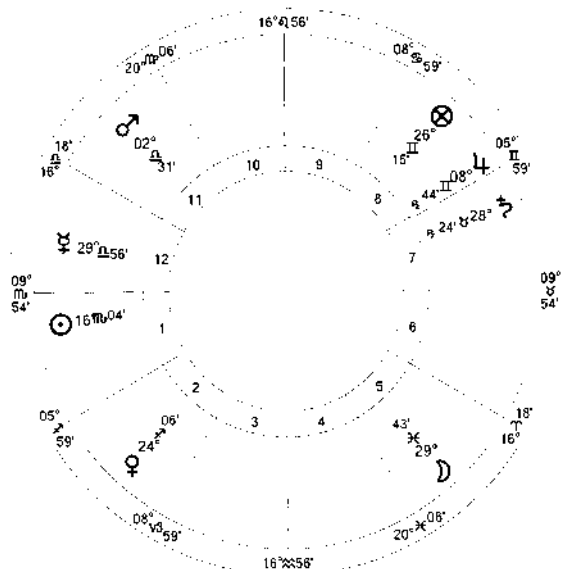
Ερμής έφως δυτικός

19/10/2000 - 06.46 μ.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-3)

Ερμής έσπεριος δυτικός

8/11/2000 - 06.32 π.μ.
23E43, 37N58
Αθήνα (-2)

Ερμής ἑῷος ανατολικός

A circular diagram representing the 12 zodiac signs. The outer ring contains the signs and their coordinates. The inner ring contains the numbers 1 through 12. The center is a white circle.

Sign	Symbol	Coordinates	Number
Aries	♈	25° 13' 07"	10
Taurus	♉	06° 13' 11"	9
Gemini	♊	14° 14' 40"	8
Cancer	♋	37° 24' 00"	7
Leo	♌	30° 16' 16"	6
Virgo	♍	57° 19' 29"	5
Libra	♎	47° 02' 00"	4
Scorpio	♏	28° 18' 25"	3
Sagittarius	♐	06° 11' 11"	2
Capricorn	♑	14° 11' 40"	1
Aquarius	♒	28° 22' 18"	12
Pisces	♓	05° 22' 22"	11

Ερμής ἑσπέριος ανατολικός

ΕΠΕΜΒΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ

Μία από τις μεθόδους πρόβλεψης, που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες στην κοσμική και τη γενέθλια αστρολογία, ήταν η *ἐπέμβασις* των πλανητών. Ο όρος *ἐπέμβασις* δηλώνει την ακριβή στιγμή της εισόδου ενός πλανήτη σε έναν τόπο-ζώδιο ή τόπο-οίκο. Πρόκειται, λοιπόν, για ένα είδος διέλευσης και οι περιπτώσεις που ένας πλανήτης *ἐπεμβαίνει* με την παρουσία του είναι οι εξής:

- Τη στιγμή που ένα ουράνιο σώμα εισέρχεται στη μηδενική μοίρα κάθε ζωδίου.
- Όταν ένας πλανήτης εισέρχεται στη μηδενική μοίρα ενός ζωδίου και στο ίδιο ζώδιο υπάρχει τοποθετημένος άλλος πλανήτης, τότε λέμε ότι ξεκινά η *ἐπέμβασις* του πρώτου πλανήτη. Πρόκειται, ουσιαστικά, για την *καταρχήν* μιας πλανητικής διέλευσης από έναν άλλον πλανήτη, η έναρξη της οποίας ορίζεται όταν ο διελαύνων πλανήτης μπαίνει στο ζώδιο όπου είναι τοποθετημένος ο άλλος πλανήτης. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι η *ἐπέμβασις* δηλώνει τη διέλευση ενός πλανήτη από τη μηδενική μοίρα του τόπου-ζωδίου όπου βρίσκεται ο άλλος πλανήτης και όχι τη διέλευση από τη συγκεκριμένη μοίρα όπου βρίσκεται ο πλανήτης αυτός.
- Όταν πραγματοποιείται το φαινόμενο της *παραδόσεως* ενός πλανήτη και της *παραλήψεώς* του από έναν άλλο. Αυτό συμβαίνει τη στιγμή που ο πλανήτης, ο οποίος θεωρείται Χρονοκράτορας μιας περιόδου, παραδίδει τη χρονοκρατορία του και ένας άλλος με τη σειρά του *ἐπεμβαίνει* παραλαμβάνοντας αυτός τη χρονοκρατορία. Στην ελληνική αστρολογία η *παράδοσις* και η *παραλήψις* της χρονοκρατορίας ενός πλανήτη σηματοδοτούσε την έναρξη μιας νέας χρονικής περιόδου¹.

Οι κακές ή καλές επιδράσεις του *ἐπεμβαίνοντος* πλανήτη θα κριθούν από τη φύση του (δυσμενής ή ευμενής), από την ποιότητα του ζωδίου στο οποίο εισέρχεται και από τις όψεις που θα κάνει. Συγχρόνως, εξετάζεται ο τρέχων Χρονοκράτορας της περιόδου. Στην περίπτωση που τύχει ο *ἐπεμβαίνων* πλανήτης να είναι ο ίδιος με τον Χρονοκράτορα, η αποτελεσματικότητά του ενισχύεται. Επίσης, αν ο πλανήτης που *ἐπεμβαίνει* είναι

¹ Εκτενής ανάλυση περί Χρονοκρατόρων υπάρχει στην *Ωριαία Αστρολογία*, σελ. 224-232

δυσμενής και ο Χρονοκράτορας της περιόδου είναι και αυτός δυσμενής, τότε έχουμε επίταση του κακού. Αν, όμως, ο *έπεμβαίνων* πλανήτης είναι ευμενής, η ευνοϊκή ή όχι επίδρασή του κρίνεται ανάλογα με τη φύση του Χρονοκράτορα της περιόδου.

Στην εποχή μας, ο όρος *έπέμβασις* χρησιμοποιείται συχνά όχι με την αρχική του σημασία, αλλά απλώς για να δηλώσει την είσοδο του Ήλιου στη μηδενική μοίρα των τεσσάρων παρορμητικών ζωδίων, δηλ. των δύο τροπικών, Καρκίνου και Αιγόκερω, και των δύο ισημερινών, Κριού και Ζυγού.

Η ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Η ελληνική μέθοδος προόδων

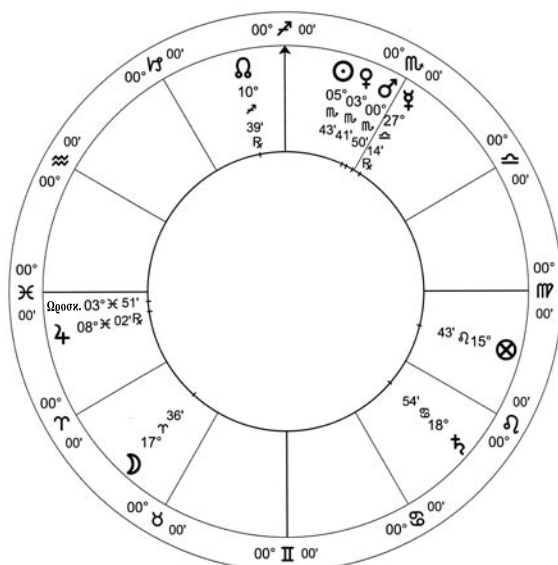
Η *διαίρεσις τῶν χρόνων*¹ είναι μια μέθοδος πρόβλεψης που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες, αλλά δεν έχει γίνει ευρέως γνωστή στους σημερινούς αστρολόγους, εκτός εκείνων που ασχολούνται με τη μελέτη των αρχαίων ελληνικών κειμένων. Η τεχνική της *διαίρεσεως τῶν χρόνων* έχει πολλές ομοιότητες με τη μέθοδο των προόδων. Ουσιαστικά, πρόκειται για ένα σύστημα «μετακίνησης» των οίκων, σύμφωνα με το οποίο κάθε τόπος-οίκος προοδεύει ένα ολόκληρο ζώδιο (30°) ανά έτος ζωής.

Για να γίνουν κατανοητά όσα ακολουθούν, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι κατά την αρχαιότητα τόπος-οίκος και τόπος-ζώδιο ήταν έννοιες ταυτόσημες². Έτσι, σύμφωνα με τη μέθοδο της *διαίρεσεως τῶν χρόνων*, προοδεύουμε τον Ωροσκόπο και τις ακμές των υπόλοιπων οίκων κατά ένα ολόκληρο ζώδιο (30°), χρησιμοποιώντας τη μέθοδο ταύτισης οίκου-ζωδίου.

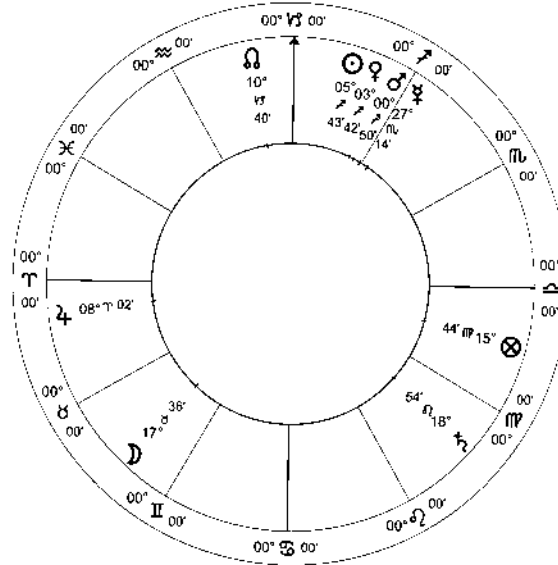
Οι Έλληνες αστρολόγοι χρησιμοποιούσαν την *διαίρεσιν τῶν χρόνων* για να υποδηλώσουν τη διαδοχική ανατολή των ζωδίων. Με βάση τη μέθοδο αυτή, ο Ήλιος και οι άλλοι πλανήτες προοδεύουν ένα ζώδιο (30°) ετησίως ή 2½ μοίρες κάθε μήνα. Από τη στιγμή της γέννησης ενός ατόμου έως τα πρώτα του γενέθλια ισχύει ο γενέθλιος 1ος τόπος-οίκος. Από τα γενέθλια του ενός έτους και μετά ανατέλλει η ακμή του δεύτερου οίκου και γίνεται ο νέος Ωροσκόπος, η ακμή του 3ου οίκου γίνεται ακμή του 2ου, η ακμή του 4ου οίκου γίνεται ακμή του 3ου κ.ο.κ.

¹ Χρειάζεται προσοχή από τον αναγνώστη, για να μη γίνει σύγχυση της λέξης χρόνος με τη σημερινή της έννοια, αυτήν του έτους. Στην ελληνική αστρολογία με τη λέξη *χρόνοι* αποδιδόταν η αντιστοιχία των μοιρών (°) ενός ζωδιακού τόξου με συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

² Βλ. σελ. 237.

Γενέθλιος χάρτης ατόμου με το σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου

Προοδευμένος χάρτης του ίδιου ατόμου με το σύστημα της διαιρέσεως των χρόνων για την ημέρα των πρώτων γενεθλίων του

Η πρόοδος ενός γενέθλιου χάρτη, σύμφωνα με τη μέθοδο της διαιρέσεως των χρόνων, αποτελούσε το βασικότερο εργαλείο πρόβλεψης για τους Έλληνες. Έτσι, στην ηλικία του ενός έτους, η ακμή του γενέθλιου δεύτερου οίκου, ο ίδιος ο 2ος οίκος, ο κυβερνήτης του και όποιος πλανήτης βρίσκεται τοποθετημένος στο 2ο, καθίστανται τόσο σημαντικοί παράγοντες ερμηνευτικά, σαν να αφορούν στον 1ο οίκο. Είναι πολύ σημαντικό, λοιπόν, το ποιος τόπος-ζώδιο γίνεται κάθε χρονιά Ωροσκόπος, επειδή γνωρίζουμε ότι το ζώδιο του 1ου οίκου είναι αυτό που βγαίνει στο φως¹ και δηλώνει την εκκίνηση κάθε δραστηριότητας². Είναι ευνόητο ότι δεν είναι μόνο ο προοδευμένος Ωροσκόπος που καθίσταται σημαντικός με τη μέθοδο της διαιρέσεως των χρόνων. Μερικές χρονιές, εμφανίζεται το φαινόμενο να ενεργοποιούνται κάποιοι «ανενεργοί» τόποι-ζώδια του γενέθλιου ωροσκοπίου, οι οποίοι δεν περιέχουν πλανήτες. Αυτό συμβαίνει, όταν, με τη σειρά τους, γίνονται γωνιακοί, και τότε πρέπει να αναμένουμε θέματα της φύσης του ζωδίου και του κυβερνήτη του οίκου αυτού.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, κάθε έτος, την ημέρα των γενεθλίων ενός ατόμου, ο 2ος οίκος του θα προοδεύει ένα ζώδιο (30°), έτσι ώστε στην ηλικία των 12 ετών το προοδευμένο του ωροσκόπιο να είναι το ίδιο με το γενέθλιο. Το ίδιο θα συμβεί και στην ηλικία των 24, 36, 48, 60 κ.ο.κ. ετών. Έτσι, η αντιστοίχιση ανατέλλοντος τόπου-ζωδίου με τις ηλικίες, από τη γέννηση ενός

¹ Βλέπουμε για άλλη μια φορά τη σημασία της έννοιας του φωτός στην αστρολογική ερμηνεία.

² βλ. σελ. 245-246, *Περί κέντρων*.

ατόμου μέχρι την ηλικία των 12 ετών, είναι η εξής:

Ωροσκόπος έως το τέλος του 1ου οίκου	από τη γέννηση έως το 1ο έτος ζωής
Δεύτερος οίκος	από το 1ο έως το 2ο έτος ζωής
Τρίτος οίκος.....	από το 2ο έως το 3ο έτος ζωής
Τέταρτος οίκος.....	από το 3ο έως το 4ο έτος ζωής
Πέμπτος οίκος.....	από το 4ο έως το 5ο έτος ζωής
Έκτος οίκος.....	από το 5ο έως το 6ο έτος ζωής
Έβδομος οίκος	από το 6ο έως το 7ο έτος ζωής
Ογδοος οίκος	από το 7ο έως το 8ο έτος ζωής
Ένατος οίκος	από το 8ο έως το 9ο έτος ζωής
Δέκατος οίκος.....	από το 9ο έως το 10ο έτος ζωής
Ενδέκατος οίκος	από το 10ο έως το 11ο έτος ζωής
Δωδέκατος οίκος	από το 11ο έως το 12ο έτος ζωής

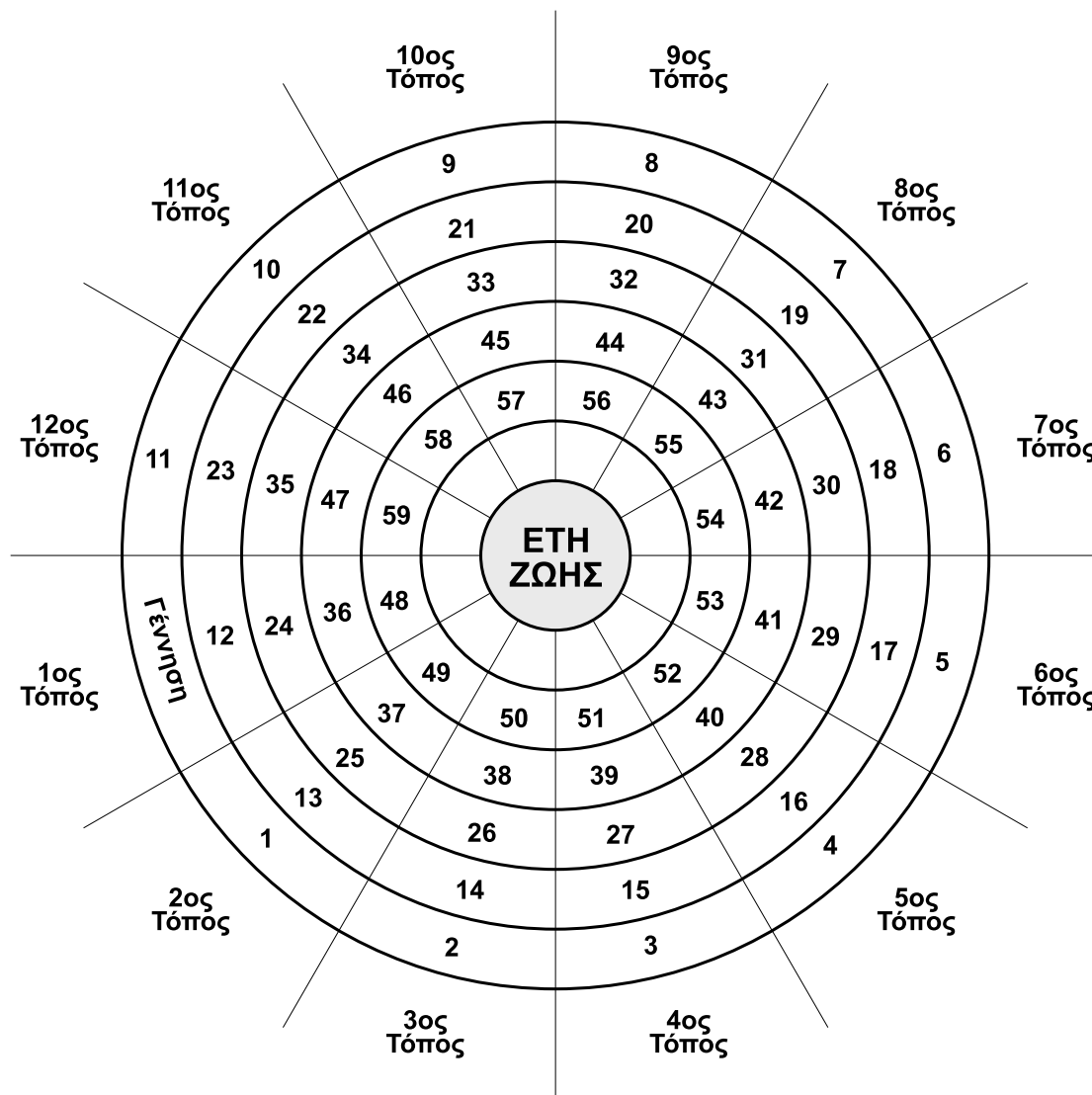
Όσο για τα έτη που παρεμβάλλονται ανάμεσα στις δωδεκαετίες, ο υπολογισμός των τόπων-οίκων είναι θέμα απλής μέτρησης. Από την ημέρα που κάποιος κλείνει τα 40 έτη και εισέρχεται στο 41ο θα ανατέλλει ο 5ος οίκος· μετράμε, δηλαδή, 4+1 έτη από την ηλικία των 36 ετών, οπότε ίσχυε πάλι το γενέθλιο ωροσκόπιο. Στην ηλικία των 53 ετών θα ανατέλλει το ζώδιο του δτου οίκου αφού θα έχουν περάσει 6 (5+1) έτη από την ηλικία των 48 ετών που ίσχυε το γενέθλιο κ.ο.κ.

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται, προς διευκόλυνση του αναγνώστη, οι αντιστοιχίες του εκάστοτε ανατέλλοντος τόπου-οίκου με τις ηλικίες 0-95 ετών. Υπενθυμίζεται ότι από τη στιγμή της γέννησης (0 ετών) μέχρι τα γενέθλια του ενός έτους ισχύει ως Ωροσκόπος ο γενέθλιος 1ος τόπος-οίκος και από τα γενέθλια των 95 ετών μέχρι τα γενέθλια των 96 θα ανατέλλει ο 12ος τόπος, ο οποίος αντιστοιχεί στον αριθμό 95 του πίνακα. Αυτός ο τρόπος ανάγνωσης ισχύει για όλες τις ηλικίες που αναφέρονται.

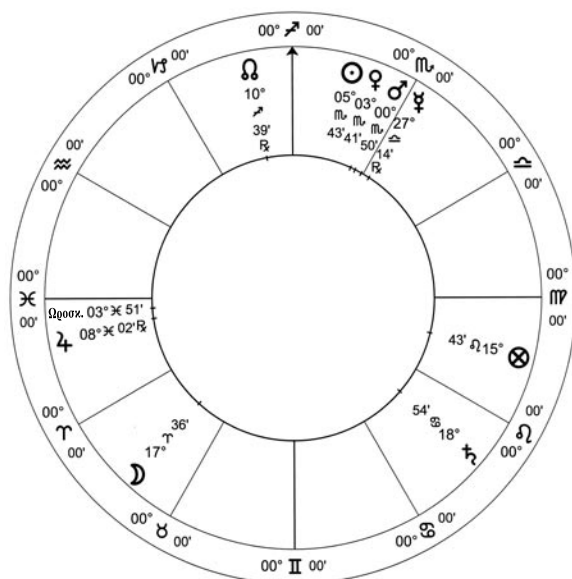
ΤΟΠΟΣ (Οἶκος)	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ	ΗΛΙΚΙΑ
1ος	0	12	24	36	48	60	72	84
2ος	1	13	25	37	49	61	73	85
3ος	2	14	26	38	50	62	74	86
4ος	3	15	27	39	51	63	75	87
5ος	4	16	28	40	52	64	76	88
6ος	5	17	29	41	53	65	77	89
7ος	6	18	30	42	54	66	78	90
8ος	7	19	31	43	55	67	79	91
9ος	8	20	32	44	56	68	80	92
10ος	9	21	33	45	57	69	81	93
11ος	10	22	34	46	58	70	82	94
12ος	11	23	35	47	59	71	83	95

Πίνακας αντιστοιχιών ηλικίας και ανατέλλοντος τόπου

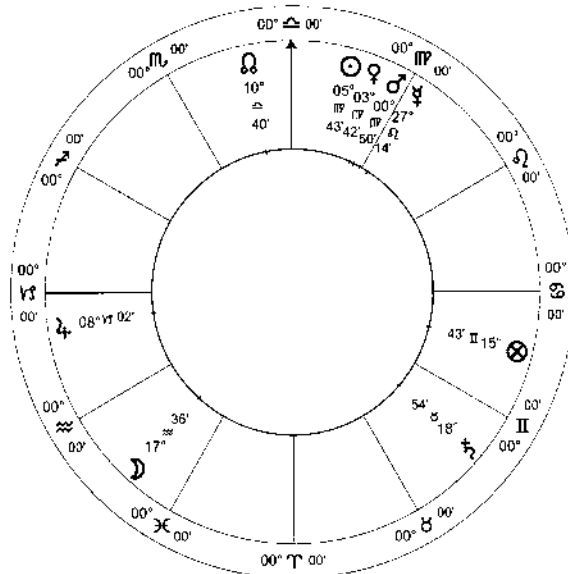
Η παραπάνω αντιστοίχιση των ηλικιών με τους οίκους ενός ωροσκοπίου φαίνεται πιο παραστατικά στο παρακάτω σχήμα:

Για να γίνει πιο κατανοητή αυτή η μέθοδος προόδου ενός χάρτη, έστω ότι έχουμε το γενέθλιο ωροσκόπιο ενός ατόμου, που μόλις **έχει κλείσει** τα 10 έτη της ζωής του και αρχίζει να διανύει το ενδέκατο. Όταν αρχίζουμε να μετράμε τους οίκους, δεν πρέπει να ξεχνάμε να συμπεριλάβουμε και τον οίκο από τον οποίο ξεκινάμε, γι' αυτό στο παράδειγμά μας πρέπει να μετρήσουμε 11 τόπους-οίκους από τον οίκο που θέλουμε να προοδεύσουμε. Τους 11 αυτούς οίκους θα τους «προχωρήσουμε» σύμφωνα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού, όπως δηλαδή γίνεται η διαδοχική ανατολή των τόπων-ζωδίων. Έτσι, ο 11ος οίκος γίνεται 1ος, ο 10ος μετατρέπεται σε 12ο, ο 9ος σε 11ο, ο 8ος σε 10ο κ.ο.κ.

Γενέθλιος χάρτης ατόμου με το σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου

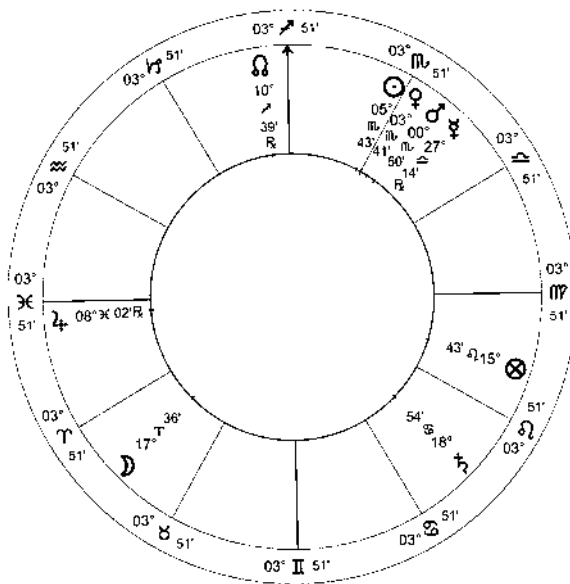
Προοδευμένος χάρτης με τη μέθοδο της διαιρέσεως των χρόνων στα γενέθλια των 10 ετών

Η μέθοδος της διαιρέσεως των χρόνων μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σήμερα σε ωροσκόπια, όπου αναγράφεται η ανατέλλουσα μοίρα του ζωδίου του Ωροσκόπου, χρησιμοποιώντας το σύστημα των **ίσων οίκων**. Με αυτό τον τρόπο σε έναν προοδευμένο χάρτη μιας συγκεκριμένης ηλικίας –όπου έχουμε ορίσει έτη, μήνες, ημέρες και ώρες– ο Ωροσκόπος και οι υπόλοιπες ακμές θα βρίσκονται σε συγκεκριμένες μοίρες και λεπτά και όχι στη μηδενική μοίρα, όπως με το σύστημα ταύτισης οίκου-ζωδίου. Έτσι, καθίσταται δυνατός ο υπολογισμός ενός προοδευμένου αστρολογικού χάρτη με μεγάλη ακρίβεια, ακόμα και για το πιο μικρό, έως ελάχιστο, χρονικό διάστημα.

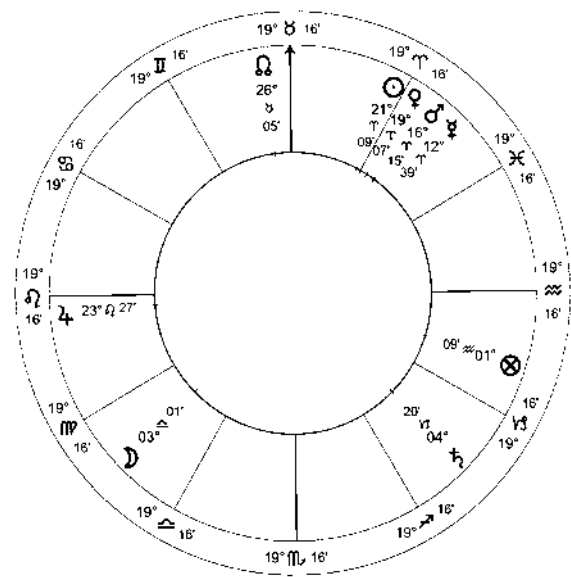
Από τον παρακάτω πίνακα μπορεί να γίνει περισσότερο κατανοητός ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η **διαίρεσις των χρόνων** σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και όχι απαραίτητα την ημέρα των γενεθλίων κάποιου. Στην πρώτη στήλη του πίνακα έχουμε τις μονάδες χρόνου και στη δεύτερη την πρόοδο σε μοίρες ή λεπτά, που προκύπτει κατά τη **διαίρεσιν των χρόνων**.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΠΡΟΟΔΟΣ ΑΚΜΩΝ
1 έτος	= 30°
1 μήνας (30°/12 μήνες)	= 2,5° ή 150′
1 μέρα (150′/30 μέρες)	= 5′
1 ώρα (5′/24 ώρες)	= 0,2′

Στο παράδειγμα που ακολουθεί έχουμε το γενέθλιο ωροσκόπιο που αναφέρθηκε παραπάνω, με τη διαφορά ότι αναγράφεται η ακριβής μοίρα του Ωροσκόπου ($3^{\circ}\chi 51'$), επειδή έχει καταστρωθεί με το σύστημα των ίσων οίκων. Ο προοδευμένος χάρτης έχει υπολογιστεί με τη μέθοδο της διαιρέσεως των χρόνων για την ηλικία των 41 ετών, 6 μηνών και 5 ημερών. Γνωρίζουμε ήδη ότι, προοδεύοντας τις ακμές των οίκων κατά 30° ετησίως, ο Ωροσκόπος την ημέρα των γενεθλίων των **41 ετών** θα βρίσκεται στις $3^{\circ}\lambda 51'$. Στη συνέχεια, μετατρέπουμε τους **6 μήνες** σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα και βλέπουμε ότι αντιστοιχούν σε 15° ($2,5^{\circ}\times 6$). Προσθέτουμε 15° στον προοδευμένο Ωροσκόπο, ο οποίος έχει καταλήξει στις $18^{\circ}\lambda 51'$. Ακολουθώντας, σύμφωνα πάντοτε με τον πίνακα, μετατρέπουμε τις **5 μέρες** που αντιστοιχούν σε $25'$ της μοίρας ($5^{\circ}\times 5$) και προσθέτοντας και τα $25'$ βλέπουμε ότι με τη μέθοδο της διαιρέσεως των χρόνων στην ηλικία των 41 ετών, 6 μηνών και 5 ημερών ο Ωροσκόπος βρίσκεται στις $19^{\circ}\lambda 16'$.

Γενέθλιος χάρτης ατόμου με το σύστημα των ίσων οίκων

Προοδευμένος χάρτης του ίδιου ατόμου με το σύστημα των ίσων οίκων, όπως προκύπτει από τη διαιρέσει των χρόνων για την ηλικία των 41 ετών, 6 μηνών και 5 ημερών

Συνιστάται στο σύγχρονο μελετητή να εφαρμόσει την ανωτέρω μέθοδο σε γενέθλια ωροσκόπια, προκειμένου να ερευνήσει κάποια σημαντικά γεγονότα που ήδη έχουν συμβεί και είναι βέβαιο ότι θα εκπλαγεί από την ακριβή περιγραφή τους με τη μέθοδο της διαιρέσεως των χρόνων.

Γλωσσάρι
ελληνικών αστρολογικών όρων

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Άγαθοδαιμονῶ: Η παρουσία ενός πλανήτη ή άλλου αστρολογικού σημείου στον 11ο τόπο-οίκο, που ήταν γνωστός και ως *Άγαθὸς Δαίμων*.

Άγαθοποιός: Η λέξη αναφέρεται κυρίως στους ευμενείς πλανήτες Αφροδίτη και Δία. Ονομάστηκαν έτσι λόγω των ευνοϊκών τους επιρροών.

Άγαθοτυχῶ: Η παρουσία ενός πλανήτη ή άλλου αστρολογικού σημείου στον 5ο τόπο-οίκο, που ήταν γνωστός και ως *Άγαθὴ Τύχη*.

Αἵρεσις: Η λέξη αναφέρεται στις δύο ομάδες, στις οποίες κατανέμονται οι επτά πλανήτες: την πρωινή και τη νυκτερινή ομάδα. Ο όρος *αἵρεσις* αναφερόταν στην κατάσταση ένταξης ενός πλανήτη εντός ή εκτός της δικής του ομάδας. Ένας πλανήτης εντός ομάδας εκφράζει τις ιδιότητές του με πληρέστερο και αποτελεσματικότερο τρόπο απ' ό,τι αν είναι εκτός ομάδας.

Ἀκούοντα (ζώδια): Ζυγός, Σκορπιός, Τοξότης, Αιγόκερως, Υδροχόος, Ιχθύες. Στα ζώδια του χειμερινού ημισφαιρίου από το Ζυγό έως τους Ιχθύς το φως της ημέρας διαρκεί λιγότερο και προφανώς γι' αυτό θεωρήθηκαν ότι «υπακούουν» στα ζώδια του θερινού ημισφαιρίου, δηλ. από τον Κριό έως την Παρθένο.

Ἀκρονυχία: Συμβαίνει, όταν ένας πλανήτης ανατέλλει, ενώ την ίδια στιγμή ο Ήλιος δύει, σχηματίζοντας όψη αντίθεσης (180°) μαζί του. Ο όρος χρησιμοποιήθηκε ως επί το πλείστον για να δηλώσει την αντίθεση με τον Ήλιο των τριών εξωτερικών πλανητών (Άρης, Δίας, Κρόνος) στη μέση περίπου της ανάδρομης διαδρομής τους (ανάμεσα στις δύο στάσεις).

Ἀκτινοβολῶ: Πλανήτης σε όψη με άλλον πλανήτη. Υπάρχει η άποψη ότι ο ακτινοβολών πλανήτης εκπέμπει τις ακτίνες του αντίθετα με τη φορά των ζωδίων.

Ἀμαρτύρητος: Ο όρος αναφέρεται σε πλανήτη ή αστρολογικό σημείο που δεν έχει καμία πτολεμαϊκή όψη με άλλον πλανήτη.

Ἀναβιβάζων: Λέξη με την οποία συναντάται ο Βόρειος Δεσμός της Σελήνης στα αρχαία ελληνικά κείμενα.

Ἀναιρέτης: Πρόκειται για έναν πλανήτη, ο οποίος προσδιορίζεται έπειτα από συγκεκριμένους υπολογισμούς και σε ένα ωροσκόπιο θεωρείται ότι είναι

αυτός που δίνει τέλος στη ζωή.

Ἀναποδίξω: Αναφέρεται σε πλανήτη που έχει φαινομενική ανάδρομη πορεία.

Ἀνατολή: Ο Ωροσκόπος. Ένα από τα τέσσερα κέντρα, δηλ. τους 4 γωνιακούς οίκους ενός ωροσκοπίου. Συναντάται επίσης με τις ονομασίες *ῥα, ῥρονόμος, ἀνατολικὸν κέντρον*.

Ἀνατολικὸν κέντρον: Ο Ωροσκόπος.

Ἀνατολικός: Ένας πλανήτης είναι ανατολικός όταν βρίσκεται ανατολικά του Ηλίου, δηλαδή έχει ανατείλει πριν από αυτόν.

Ἀναφορά: Μετράται σε μοίρες (°) και είναι το μέγεθος του ισημερινού τόξου που αναλογεί στη χρονική διάρκεια της ανατολής ενός ολόκληρου ζωδίου για το συγκεκριμένο γεωγραφικό πλάτος.

Ἀπηλιωτικὸν ἡμικύκλιον: Το ανατολικό ημικύκλιο ενός αστρολογικού χάρτη, στο οποίο περιέχονται οι οίκοι 10ος, 11ος, 12ος, 1ος, 2ος και 3ος, που είναι γνωστοί ως *ἀπηλιωτικοὶ οἶκοι*.

Ἀπηλιωτικός: Ανατολικός. Η λέξη αναφέρεται συχνά σε πλανήτη ή άλλα σημεία που βρίσκονται κοντά στην ανατολή.

Ἀπόκλιμα: Κατιών οίκος. Είναι ο οίκος που προηγείται ενός γωνιακού και έπεται ενός διάδοχου. Τα αποκλίματα είναι ο 3ος, ο 6ος, ο 9ος και ο 12ος οίκος.

Ἀπόρροια: Η αποκλίνουσα όψη που σχηματίζει ένας πλανήτης, όταν, έχοντας ολοκληρώσει την όψη του με έναν άλλο πλανήτη, απομακρύνεται από αυτόν.

Ἀποτελεσματικά: Όρος που συναντάται συχνά στις ελληνικές αστρολογικές γραφές και χρησιμοποιείται για να δηλώσει τις αλλαγές ή τα αποτελέσματα που επιφέρουν οι πλανήτες στα υλικά και επίγεια πράγματα.

Ἄρχων: Ο πλανήτης που κυβερνά ένα ζώδιο ή έναν οίκο. Συναντάται επίσης ως *κύριος, δεσπότης, οἰκοδεσπότης, οἰκοδέκτωρ, βασιλεύς κ.λπ.* Στη σύγχρονη αστρολογία ο όρος που χρησιμοποιείται συχνότερα είναι κυβερνήτης του οίκου ή του ζωδίου.

Ἀσύνδετος: Ένα ζώδιο ονομάζεται *ἄσύνδετον*, όταν σχηματίζει όψη 30° ή 150° με κάποιο άλλο και δεν συνδέεται μαζί του με πτολεμαϊκή όψη (180°, 120°, 90°, 60°, 0°), με αντισκιά ή κοντραντισκιά.

Ἀύξιφωτῶ: Ο φωτισμός της Σελήνης αυξάνεται, όταν έχει ολοκληρώσει τη σύνοδό της με τον Ἡλιο και πηγαίνει για αντίθεση μαζί του.

Ἀφαιρῶν ή ἀφαιρετικὸς τῷ μήκει: Αναφέρεται σε πλανήτη που βρίσκεται σε επιβράδυνση, κινείται δηλ. πιο αργά από τη μέση ταχύτητά του. Ο *ἀφαιρῶν τῷ μήκει* πλανήτης μειώνει την τιμή του ουράνιου μήκους του, χωρίς να είναι απαραίτητα ανάδρομος. Ο όρος χρησιμοποιείται κυρίως για τη Σελήνη και συναντάται επίσης ως *ἀφαιρῶν ή ἀφαιρετικὸς τοῖς ἀριθμοῖς*.

Ἀφαιρῶν ή ἀφαιρετικὸς τῷ πλάτει: Αναφέρεται κυρίως στη Σελήνη, αλλά και σε οποιονδήποτε πλανήτη που η τιμή του ουράνιου πλάτους του (βόρειου ή νότιου) μειώνεται από τη μέγιστη τιμή προς το μηδέν.

Ἀφέτης: Ο δότης της ζωής, αυτός που χαρίζει τη ζωή. Πρόκειται για ουράνιο σώμα ή συγκεκριμένο σημείο σε ένα γενέθλιο χάρτη που προκύπτει ύστερα από υπολογισμούς.

Βασιλεύς: Ο πλανήτης που κυβερνά ένα ζώδιο ή οίκο.

Βλέποντα (ζώδια): Είναι τα ζεύγη των ζωδίων που απέχουν εξίσου από τον άξονα των τροπικών ζωδίων (Καρκίνος - Αιγόκερως). Τα ζεύγη αυτά λέγονται και *ισοδυναμοῦντα*, επειδή ανατέλλουν και δύουν στο ίδιο σημείο του ορίζοντα.

Βλέπω: Ένας πλανήτης που βρίσκεται σε όψη με άλλον πλανήτη και τον «βλέπει» σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων.

Γάμος: Συχνά η λέξη αναφερόταν για να δηλώσει τον 7ο οίκο.

Γένεσις: Το ωροσκόπιο.

Δεκανός: Κάθε ζώδιο χωρίζεται σε τρία ίσα μέρη των 10 μοιρών (°) που ονομάζονται δεκανοί.

Δεσποτεία: Η «κυβέρνηση» ενός οίκου ή ενός ζωδίου από έναν πλανήτη. Μία από τις πέντε θεμελιώδεις δυνάμεις των πλανητών.

Δεσπότης: Ο πλανήτης που κυβερνά ένα ζώδιο ή έναν οίκο.

Διάθεμα: Ο όρος αναφέρεται στη θέση των αστερών σε ένα ωροσκόπιο, το οποίο έχει μόλις καταστρωθεί και είναι έτοιμο για ερμηνεία. Το διάθεμα μπορεί να αφορά σε οποιονδήποτε κλάδο αστρολογίας (ωριαία, επιλογής, γεγονότος, γενέθλια, ιατρική, κοσμική κ.λπ.).

Διαίρεσις τῶν χρόνων: Ελληνική μέθοδος προόδου ενός ωροσκοπίου, που αφορά σε ένα σύστημα μετακίνησης των οίκων ανά ένα έτος ζωής ή ανά μικρότερες μονάδες χρόνου. Με βάση τη μέθοδο αυτή, ο Ήλιος και οι άλλοι πλανήτες προχωρούσαν ένα ζώδιο (30°) το χρόνο ή 2° και 30' κάθε μήνα.

Διαμετρῶ: Αναφέρεται σε όψη αντίθεσης (180°) μεταξύ δύο ουράνιων σωμάτων.

Διάμετρος (ὅ): Αντίθετος. Αναφέρεται σε πλανήτη που βρίσκεται σε όψη αντίθεσης (180°) με κάποιον άλλο.

Διοδεύω: Η διέλευση ενός πλανήτη από ένα ζώδιο ή έναν οίκο. Σήμερα χρησιμοποιείται το ρήμα διελαύνω.

Δίσωμα (ζώδια): Ο όρος αρχικά αναφερόταν στα τέσσερα μεταβλητά ζώδια: Δίδυμοι, Παρθένος, Τοξότης και Ιχθύες. Αργότερα ο όρος δίσωμον ζώδιον αναφερόταν κυρίως στους Διδύμους και τους Ιχθύς.

Δύνων: Ο πλανήτης που δύει. Αυτός που βρίσκεται στον 7ο οίκο.

Δύσις: Ένα από τα τέσσερα κέντρα ενός ωροσκοπίου. Αναφέρεται στο ζώδιο του 7ου οίκου, εκεί όπου οι πλανήτες δύνουν. Συναντάται επίσης με τις ονομασίες δῦνον και δυτικὸν κέντρον.

Δυτικός: Ένας πλανήτης ονομάζεται δυτικός, όταν βρίσκεται δυτικά του Ηλίου.

Δωδεκατημόρια: Η λέξη στα ελληνικά αστρολογικά κείμενα απαντάται με τρεις σημασίες: α) αντί της λέξης ζώδιον, β) για να δηλώσει τη διαίρεση ενός ζωδίου σε 12 τμήματα των 2,5 μοιρών έκαστο, γ) ως η 13η αρμονική οποιασδήποτε μοίρας του ζωδιακού, όπου συνήθως βρισκόταν τοποθετημένος ένας πλανήτης.

Ἐκλειπτικοί (σύνδεσμοι): Οι δεσμοί της Σελήνης.

Ἐναντιοῦμαι: Αναφέρεται σε πλανήτη που σχηματίζει όψη αντίθεσης (180°).

Ἐξάγωνος: Αναφέρεται σε πλανήτη που σχηματίζει όψη εξαγώνου (60°).

Ἐξαιγος: Ο όρος αναφέρεται σε πλανήτη, που η απόστασή του από τον Ἡλιο είναι μεγαλύτερη των 15 μοιρών, δηλαδή δεν είναι ὕπαυγος.

Ἐπαναφορά: Διάδοχος οίκος. Όλοι οι οίκοι, οι οποίοι έπονται ενός γωνιακού ονομάζονται *ἐπαναφοραί* και είναι αυτοί που μελλοντικά θα γίνουν γωνιακοί. Για παράδειγμα, ο 2ος οίκος είναι αυτός που πρόκειται να ανατείλει μετά τον Ωροσκόπο.

Ἐπέμβασις: Η ερμηνεία του όρου συναντάται σε διαφορετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες ερμηνεύεται το στιγμιαίο της εισόδου ενός πλανήτη κάπου:

α) Η στιγμή που ένα ουράνιο σώμα εισέρχεται στη μηδενική μοίρα ενός ζωδίου. **β)** Ως συνώνυμο των λέξεων *παράδοσις* και *παράληψις*, οι οποίες σήμαιναν την «παράδοση» της χρονοκρατορίας ενός πλανήτη και την «παράληψη/ παραλαβή» του από έναν άλλον. **γ)** Όταν ένας πλανήτης εισέρχεται στη μηδενική μοίρα ενός ζωδίου και στο ίδιο ζώδιο υπάρχει τοποθετημένος άλλος πλανήτης. **δ)** Η είσοδος του Ἡλιου στη μηδενική μοίρα των τεσσάρων παρορμητικών ζωδίων, δηλ. των δύο τροπικών, Καρκίνου και Αιγόκερω, και των δύο ισημερινών, Κριού και Ζυγού.

Ἐπέχω: Όταν ένα ουράνιο σώμα κατέχει μια συγκεκριμένη θέση στο ζωδιακό λέγεται ότι *ἐπέχει* τη θέση αυτή. Ο όρος αναφέρεται συχνά και για τη συνέυρεση δύο πλανητών με όψη συνόδου.

Ἐπιβλέπω: Ένας βαρύτερος (αργός) πλανήτης *ἐπιβλέπει* έναν ελαφρύτερο (γρήγορο), που έρχεται να σχηματίσει όψη μαζί του.

Ἐπιδεκατεύομαι: Ένας πλανήτης *ἀ' ἐπιδεκατεύεται* από άλλον πλανήτη *β'*, όταν βρίσκεται τέσσερα ζώδια έπειτα από αυτόν, δηλ. ο *β'* τον *ἐπιδεκατεύει*, αφού βρίσκεται δέκα ζώδια μετά τον *α'* πλανήτη, π.χ. η Αφροδίτη (*α'*) στους Διδύμους *ἐπιδεκατεύεται* από τον Δία (*β'*) στους Ιχθύς.

Ἐπιδεκατεύω: Ένας πλανήτης *ἀ' ἐπιδεκατεύει* έναν πλανήτη *β'*, όταν βρίσκεται δέκα ζώδια ύστερα από αυτόν, π.χ. ο Άρης (*α'*) στον Υδροχόο *ἐπιδεκατεύει* τη Σελήνη (*β'*) στον Ταύρο.

Ἐπιθεωρῶ: Ένας βαρύτερος (αργός) πλανήτης *ἐπιθεωρεῖ* έναν ελαφρύτερο (γρήγορο), που έρχεται να σχηματίσει όψη μαζί του.

Ἐπικάμπια: Πρόκειται για τα σημεία όπου η Σελήνη σχηματίζει όψη τετραγώνου (90°) με τους δεσμούς της και όταν βρίσκεται εκεί έχει το μέγιστο ουράνιο πλάτος της. Τα *ἐπικάμπια* παραδοσιακά θεωρούνται δυσμενείς θέσεις.

Ἐπίκεντρος: Πλανήτης ή άλλο ουράνιο σώμα που βρίσκεται σε ένα από τα τέσσερα κέντρα, δηλ. τους 4 γωνιακούς 1ο, 4ο, 7ο και 10ο οίκο.

Ἐπιμαρτυρῶ: Άλλο ένα από τα ρήματα των όψεων. Ένας βαρύτερος πλανήτης *ἐπιμαρτυρεῖ* έναν ελαφρύτερο, ο οποίος, σύμφωνα με τη φορά των ζωδίων, είναι τοποθετημένος ύστερα από αυτόν.

Ἐποχή: Η ζωδιακή θέση ενός ουράνιου σώματος.

Ἐσπέριος: Ονομάζεται ο πλανήτης που βρίσκεται τοποθετημένος κοντά στη δύση (7ος οίκος).

Ἐσπέριος ἀνατολικός: Ονομάζεται ο πλανήτης που βρίσκεται κοντά στη δύση (ἐσπέριος) και ανατολικά του Ηλίου (ἀνατολικός). Ο ἐσπέριος ἀνατολικὸς πλανήτης προηγείται του Ηλίου καὶ δύει πριν από αυτόν.

Ἐσπέριος δυτικός: Όποιος πλανήτης βρίσκεται κοντά στη δύση (ἐσπέριος) και δυτικά του Ηλίου (δυτικός). Ο ἐσπέριος δυτικὸς πλανήτης έπεται του Ηλίου και δύει έπειτα από αυτόν.

Ἐχω: Είναι συνώνυμη των εκφράσεων *επέχω* ή *κατέχω* μια θέση σε ζώδιο ή οίκο. Λόγου χάρη, *Κριὸς ἔχων τὴν Σελήνην* = η Σελήνη βρίσκεται στον Κριό ή *τὸ δῦνον ἔχει ὁ Ἄρης* = ο Ἄρης βρίσκεται στον 7ο οίκο. Μπορεί, επίσης, να σημαίνει και την κυβέρνηση ενός ζωδίου ή οίκου από πλανήτη, π.χ. *Κρόνος ἔχων τὸν Ἀγαθὸν Δαίμονα* = ο Κρόνος κυβερνά τον 11ο οίκο.

Ἐῶς: Ονομάζεται ο πλανήτης που βρίσκεται τοποθετημένος κοντά στην ανατολή (Ωροσκόπος).

Ἐῶς ἀνατολικός: Όποιος πλανήτης βρίσκεται κοντά στην ανατολή (ἐῶς) και ανατολικά του Ηλίου (ἀνατολικός). Ο ἐῶς ἀνατολικὸς πλανήτης προηγείται του Ἡλίου και ανατέλλει πριν από αυτόν.

Ἐῶς δυτικός: Όποιος πλανήτης βρίσκεται κοντά στην ανατολή (ἐῶς) και δυτικά του Ηλίου (δυτικός). Ο ἐῶς δυτικὸς πλανήτης έπεται του Ἡλίου και ανατέλλει έπειτα από αυτόν.

Θέμα: Το γενέθλιο ωροσκόπιο ενός ανθρώπου.

Θεωρῶ: Πλανήτης που βρίσκεται σε όψη με άλλο πλανήτη ή αστρολογικό σημείο.

Ἰδιοθρονῶ: Η έννοια του ρήματος ποικίλλει στα αρχαία ελληνικά κείμενα. Μπορεί να αναφέρεται σε πλανήτη που βρίσκεται στο ζώδιο της έξαρσής του, αλλά και σε πλανήτη που έχει δύο ή περισσότερες θεμελιώδεις δυνάμεις (κυριαρχία, έξαρση, τριπλότητα κ.λπ.). Για παράδειγμα, ο Άρης στην 5η μοίρα του Σκορπιού *ἰδιοθρονεῖ*, επειδή βρίσκεται στο ζώδιο της κατοικίας του, κυβερνά την τριπλότητα του νερού και την ημέρα και τη νύχτα και είναι στα δικά του όρια και στο δικό του πρόσωπο.

Ἰδιοτοπῶ: Αναφέρεται σε πλανήτη που βρίσκεται τοποθετημένος στον τόπο (οἶκο-ζώδιο) που κυβερνά.

Ἰσανάφορα (ζῳδία): Ζῳδια τα οποία, ευρισκόμενα στον Ωροσκόπο, η τιμή του τελευταίου ανά μονάδα χρόνου εμφανίζει την ίδια μέση μεταβολή.

Ἰσημερινά (ζῳδία): Τα ζῳδια του Κριού και του Ζυγού, όπου ο Ήλιος εισέρχεται κατά την εαρινή και τη φθινοπωρινή ισημερία αντίστοιχα.

Ἰσοδυναμοῦντα (ζῳδία): Άλλη ονομασία για τα βλέποντα ζῳδια.

Καθυπερτεροῦμαι: Ένας γρήγορος πλανήτης *καθυπερτερεῖται*, όταν σχηματίζει όψη με έναν πιο αργό, ο οποίος τον *καθυπερτερεῖ*.

Καθυπερτερῶ: Ένας πλανήτης *α΄ καθυπερτερεῖ* ενός άλλου *β΄*, όταν βρίσκεται δέκα ζῳδια ὑστερα από αυτόν, έχοντας μαζί του όψη τετραγώνου. Το ρήμα δεν περιορίζεται μόνο στο τετράγωνο, αλλά και στις υπόλοιπες πολεμαϊκές όψεις. Ο *καθυπέρτερος* πλανήτης *α΄* είναι συνήθως βαρύτερος από το γρήγορο πλανήτη *β΄*, ο οποίος σχηματίζει αύξουσα όψη μαζί του.

Κακοδαιμονῶ: Η παρουσία ενός πλανήτη ή άλλου αστρολογικού σημείου στο 12ο οἶκο, ο οποίος ήταν γνωστός και ως *Κακὸς Δαίμων*.

Κακοποιός: Η λέξη αναφέρεται κυρίως στους δυσμενείς πλανήτες Άρη και Κρόνο. Ονομάστηκαν έτσι λόγω των δυσάρεστων επιρροών τους.

Κάκωσις: Η δυσμενής επιρροή σε ένα ζῳδιο ή οἶκο από τους λεγόμενους *κακοποιούς* πλανήτες Άρη και Κρόνο.

Καταβιβάζων: Λέξη με την οποία αναφέρεται ο Νότιος Δεσμός της Σελήνης στα αρχαία ελληνικά κείμενα.

Καταρχή: Η στιγμή της «γέννησης» ενός γεγονότος. Η καταγραφή της συγκεκριμένης χρονικής στιγμής μάς οδηγεί στην κατάστρωση ενός αστρολογικού χάρτη.

Κέντρα: Οι γωνιακοί οίκοι: 1ος (Ωροσκόπος), 4ος (Ύπόγειον), 7ος (Δύσις) και 10ος (Μεσουράνημα). Στην ελληνική αστρολογική σκέψη οι τέσσερις αυτοί οίκοι αποτελούν τη βάση για την εξέταση και την ερμηνεία οποιουδήποτε θέματος.

Κλήροι: Πρόκειται για ζωδιακά σημεία πάνω στην εκλειπτική, των οποίων η θέση προκύπτει συνήθως από τις μαθηματικές εξισώσεις των ζωδιακών τιμών του Ωροσκόπου, της Σελήνης, του Ήλιου, των πλανητών ή άλλων αστρολογικών σημείων. Ο συνήθης μαθηματικός τύπος για τους κλήρους είναι: Κλήρος = Ωροσκόπος + A – B, όπου A και B είναι οι απόλυτες ζωδιακές τιμές είτε του Ήλιου είτε της Σελήνης ή κάποιου άλλου πλανήτη.

Κλίμα (κλίματα): Το πλησιέστερο αντίστοιχο του γεωγραφικού πλάτους στην αρχαιότητα. Το κριτήριο για τον προσδιορισμό κάθε κλίματος ήταν η χρονική διάρκεια της ημέρας σε έναν τόπο κατά το θερινό ηλιοστάσιο.

Κλιμακτήρ (ὅ): Κρίσιμο χρονικό διάστημα στη ζωή του ανθρώπου. Στην ελληνική αστρολογία υπάρχουν ποικίλες μέθοδοι για να προβλεφθούν αυτές οι χρονικές περιόδους.

Κόλλησις: Η πλανητική επαφή δύο ουρανίων σωμάτων με όψη συνόδου (0°).

Κύριος: Ο κυβερνήτης ενός ζωδίου ή οίκου.

Λειψιφωτοῦσα ή Λειψίφωτος (ή): Αναφέρεται στο φωτισμό της Σελήνης από τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί η αντίθεσή της με τον Ήλιο (πανσέληνος) και το φως της αρχίζει να μειώνεται. Συναντάται επίσης ως *λειψιφαής*.

Λιβυκὸν ἡμικύκλιον: Το δυτικό ημικύκλιο ενός αστρολογικού χάρτη, στο οποίο περιέχονται οι οίκοι 9ος, 8ος, 7ος, 6ος, 5ος και 4ος, γνωστοί ως *λιβυκοί* οίκοι.

Λιβυκός: Δυτικός. Η λέξη αναφέρεται συχνά σε πλανήτη ή άλλα σημεία που

βρίσκονται κοντά στη δύση.

Λοξά (ζώδια): Βλ. πλάγια ζώδια και ὀλιγοχρόνια ζώδια.

Μαρτυρῶ: Πλανήτης που βρίσκεται σε όψη με άλλον πλανήτη ή άλλο αστρολογικό σημείο.

Μέσος οὐρανός: βλ. Μεσουράνιον.

Μεσουράνιον: Ο 10ος οίκος ή Μεσουράνημα. Συναντάται επίσης με τις ονομασίες μέσος ουρανός, τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ, ὑπέργειον κ.λπ.

Οἰκείωσις: Όρος που δηλώνει τη στενή συγγένεια μεταξύ δύο ζωδίων ή δύο πλανητών και μερικές φορές μεταξύ ζωδίων και πλανητών. Η φιλική αυτή αστρολογική σχέση ορίζεται σύμφωνα με τη φύση, την ιδιοσυγκρασία, τις τριπλότητες και άλλες συγγενικές ιδιότητες που έχουν τα ζώδια ή οι πλανήτες μεταξύ τους.

Οἰκητήριο: Το ζώδιο, στο οποίο ένας πλανήτης βρίσκεται σε «κατοικία», δηλ. το ζώδιο που κυβερνάει. Η αντίστοιχη σύγχρονη αστρολογική έκφραση είναι «πλανήτης σε κατοικία».

Οἰκοδέκτωρ: Συνώνυμο του όρου οἰκοδεσπότης.

Οἰκοδεσπότης: Ο πλανήτης που κυβερνά έναν τόπον (βλ. λήμμα).

Ὅλιγοχρόνια (ζώδια): Τα ζώδια σύντομης ανόδου από τον Αιγόκερω έως και τους Διδύμους. Εξαιτίας της λόξωσης της εκλειπτικής (23,5°) τα ζώδια αυτά χρειάζονται λιγότερο χρόνο για να ανατείνουν στον ορίζοντα. Αποκαλούνται επίσης και πλάγια ή λοξά ζώδια.

Ὅρθά (ζώδια): Τα ζώδια μακράς ανόδου από τον Καρκίνο μέχρι και τον Τοξότη. Εξαιτίας της λόξωσης της εκλειπτικής (23,5°) τα ζώδια αυτά χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να ανατείνουν στον ορίζοντα. Αναφέρονται επίσης και ως πολυχρονιούμενα ζώδια.

Ὅρῶ: Πλανήτης που βρίσκεται σε όψη με πλανήτη ή άλλο αστρολογικό σημείο.

Παράδοσις: Η χρονική στιγμή, κατά την οποία ο πλανήτης που είναι Χρονοκράτορας μιας περιόδου παραδίδει τη χρονοκρατορία του σε αυτόν που ακολουθεί.

Παράληψις: Η χρονική στιγμή, κατά την οποία ένας πλανήτης παραλαμβάνει τη χρονοκρατορία από τον προηγούμενο Χρονοκράτορα.

Παροδεύω: Αναφέρεται σε πλανήτη που διελαύνει από έναν οίκο ή ένα ζώδιο.

Πάροδος: Η διέλευση ενός πλανήτη από έναν οίκο ή ζώδιο.

Περίπατος: Ο όρος χρησιμοποιείται κυρίως για τις πρωτεύουσες κατευθύνσεις ενός πλανήτη. Συχνά αναφέρεται και στις όψεις που σχηματίζει ένας πλανήτης με την αρχική θέση που είχε σε ένα ωροσκόπιο. Συναντάται συχνότερα αναφορικά με τη Σελήνη.

Πῆξις: Η τοποθέτηση των πλανητών στις οριστικές θέσεις που κατέχουν μέσα σε ένα γενέθλιο ωροσκόπιο ή αλλιώς η κατάστρωση ενός ωροσκοπίου.

Πλάγια (ζώδια): Τα ζώδια σύντομης ανόδου από τον Αιγόκερω μέχρι και τους Διδύμους. Είναι γνωστά και ως λοξά ή *ὀλιγοχρόνια* ζώδια.

Πλησιφαῆς ή Πλησιφάεσσα (ή): Η λέξη αναφέρεται στο φωτισμό της Σελήνης από τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί η σύννοδος της με τον Ήλιο (νέα σελήνη) και το φως της αρχίζει να αυξάνεται.

Πολυχροنيῶντα (ζώδια): Τα ζώδια μακράς ανόδου από τον Καρκίνο έως και τον Τοξότη. Είναι γνωστά και ως *ὀρθά* ζώδια.

Προστάττοντα (ζώδια): Κριός, Ταύρος, Δίδυμοι, Καρκίνος, Λέων, Παρθένος. Στα ζώδια του θερινού ημισφαιρίου, από τον Κριό έως την Παρθένο, το φως της ημέρας διαρκεί περισσότερο και γι' αυτό θεωρήθηκαν ότι «υπερισχύουν» των ζωδίων του χειμερινού ημισφαιρίου, από το Ζυγό έως τους Ιχθύς.

Προστιθεῖς ή προσθετικὸς τῷ μήκει: Αναφέρεται σε πλανήτη που βρίσκεται σε επιτάχυνση, κινείται δηλ. πιο γρήγορα από τη μέση ταχύτητά του και έτσι αυξάνεται η τιμή του ουράνιου μήκους του. Ο όρος χρησιμοποιείται πιο συχνά για τη Σελήνη και συναντάται και ως *προστιθεῖς ή προσθετικὸς τοῖς ἀριθμοῖς*.

Προστιθεῖς ή προσθετικὸς τῷ πλάτει: Αναφέρεται κυρίως στη Σελήνη, αλλά και σε οποιονδήποτε πλανήτη, που η τιμή του ουράνιου πλάτους του αυξάνεται από το μηδέν προς τη μέγιστη τιμή.

Στερεά (ζώδια): Στην τετραπλότητα των στερεών ζωδίων περιλαμβάνονται ο Ταύρος, ο Λέων, ο Σκορπιός και ο Υδροχόος.

Στηριγμός: Στάση. Ο στηριγμός ενός πλανήτη πραγματοποιείται: **α)** όταν είναι ορθόδρομος και πρόκειται να γίνει φαινομενικά ανάδρομος και **β)** όταν είναι ανάδρομος και ετοιμάζεται να γυρίσει ορθόδρομος.

Στηρίζω: Όταν ένας πλανήτης πραγματοποιεί τον πρώτο ή το δεύτερο στηριγμόν του και φαινομενικά δεν κινείται καθόλου.

Στηρίζων: Αναφέρεται σε πλανήτη ο οποίος, παρατηρούμενος από τη Γη, δείχνει εντελώς ακίνητος αμέσως πριν «αντιστραφεί» η πορεία του – είτε στην περίπτωση που πρόκειται να γυρίσει ανάδρομος είτε όταν είναι ανάδρομος και γίνεται ορθόδρομος.

Συμπάθεια: Όρος που δηλώνει την αστρολογική φιλική σχέση μεταξύ ζωδίων ή πλανητών.

Συνάπτω: Όταν ένας πλανήτης σχηματίζει συγκλίνουσα όψη. Το ρήμα χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο για τις όψεις συνόδου και σπανιότερα για τις υπόλοιπες τέσσερις πτολεμαϊκές όψεις.

Συναφή (ή): Τον όρο αυτό χρησιμοποιούσαν για να δηλώσουν όλες τις συγκλίνουσες όψεις (κυρίως της Σελήνης) και όχι μόνο τη σύνοδο.

Συνοδική μοίρα: Αναφέρεται στην ακριβή μοίρα της συνόδου της Σελήνης με τον Ήλιο (νέα σελήνη).

Συνοδική Σελήνη: Η νέα σελήνη.

Συνοδική φάσις: Αναφέρεται στη σύνοδο της Σελήνης με τον Ήλιο.

Συνοικείωσις: Οι φιλικοί δεσμοί ενός πλανήτη με ένα ζώδιο ή με άλλο πλανήτη. Η αστρολογική σημασία του όρου δηλώνει κυρίως το συσχετισμό των πλανητών σύμφωνα με τις θεμελιώδεις και τις συμπτωματικές τους δυνάμεις.

Συσχηματισμός: Δηλώνει την όψη ενός πλανήτη με έναν άλλο, ο οποίος συμμετέχει σε έναν ευρύτερο αστρολογικό σχηματισμό. Έτσι, ένας πλανήτης είναι *συσχηματιζόμενος*, όταν σχηματίζει όψη ταυτόχρονα με δύο ή περισσότερους πλανήτες.

Σχήμα: Η πιο γνωστή λέξη που χρησιμοποιούσαν οι Έλληνες για να δηλώσουν οποιαδήποτε όψη ή αστρολογική σχέση μεταξύ πλανητών, ζωδίων ή οίκων.

Σχηματισμός: Λέξη που χρησιμοποιείται για να δηλώσει τις όψεις μεταξύ ζωδίων ή πλανητών.

Ταπεινοῦμαι: Όρος που δηλώνει τον πλανήτη που βρίσκεται στο ταπείνωμά του, όπως π.χ. ο Ήλιος στο Ζυγό ή ο Δίας στον Αιγόκερω.

Ταπείνωμα: Το ζώδιο, στο οποίο ένας πλανήτης βρίσκεται σε «πτώση».

Τετράγωνος: Πλανήτης που βρίσκεται σε όψη τετραγώνου (90°) με άλλο πλανήτη ή άλλο αστρολογικό σημείο, π.χ. ὁ Ἡλῖός ἐστιν τετράγωνος πρὸς τὸν ὠροσκόπον.

Τόπος: Ονομασία για καθένα από τους 12 αστρολογικούς οίκους στην αρχαία ελληνική αστρολογία. Επρόκειτο είτε για οίκους που περιλάμβαναν και τις 30 μοίρες ενός ζωδίου είτε για οίκους που προέρχονταν από την τριχοτόμηση των τόξων που μεσολαβούν μεταξύ Ὠροσκόπου, Μεσουρανήματος, Δύσεως και Ὑπογείου. Υπήρχαν δύο τρόποι κατανομής των 12 τόπων ενός ωροσκοπίου, λαμβάνοντας σαν αφετηρία **α)** το ζώδιο του Ωροσκόπου και **β)** το ζώδιο του Κλήρου της Τύχης.

Τρίγωνος (ὁ): Πλανήτης που βρίσκεται σε όψη τριγώνου (120°) με άλλο πλανήτη ή άλλο αστρολογικό σημείο, π.χ. Τὸν δὲ Ἡλίον λάμβανε τρίγωνον τῇ ὥρᾳ.

Τρίγωνον (τό): Η λέξη χρησιμοποιείται για να δηλώσει δύο έννοιες: **α)** Το τρίγωνον σχῆμα που είναι η όψη τριγώνου (120°) και **β)** την τριπλότητα στην οποία ανήκει ένας πλανήτης, π.χ. εἰ μὲν γὰρ εἶη ὁ Ζεὺς εἰς ἴδιον τρίγωνον (όταν ο Δίας βρίσκεται στη δική του τριπλότητα).

Τροπικά (ζώδια): Είναι ο Καρκίνος που σημειοδοτεί την είσοδο του Ήλιου στο θερινό ηλιοστάσιο και ο Αιγόκερως στο χειμερινό ηλιοστάσιο.

Ὑπαυγος: Αναφέρεται σε έναν πλανήτη, ο οποίος, επειδή βρίσκεται πολύ κοντά στον Ήλιο, καθίσταται «αόρατος» λόγω της μεγάλης φωτεινότητας που εκπέμπεται από τις ηλιακές ακτίνες. Οι Έλληνες όριζαν συνήθως την απόσταση ενός ὑπαύγου πλανήτη στις 15 μοίρες εκατέρωθεν του Ήλιου. Ο όρος αντιστοιχεί στις σημερινές εκφράσεις «καμένος πλανήτης» και «πλανή-

της κάτω από τις ακτίνες του Ήλιου».

Ύπεργειον: Το Μεσουράνημα.

Ύπόγειον: Ο 4ος οίκος. Συναντάται επίσης με τις ονομασίες *άντιμεσουράνημα*, *ύποχθόνιον* και (τὸ) *ὑπὸ γῆν* (ζώδιον).

Ύπὸ γῆν (τὸ): Το ζώδιο που καταλαμβάνει τον 4ο οίκο.

Ύποχθόνιον: Ο 4ος οίκος.

Ύψομαι: Όρος που δηλώνει τον πλανήτη, ο οποίος βρίσκεται στη θέση της έξαρσής του, π.χ. ο Ήλιος στον Κριό ή ο Δίας στον Καρκίνο.

Ύψωμα: Το ζώδιο στο οποίο ένας πλανήτης βρίσκεται σε έξαρση.

Φθοροποιός: Η λέξη αναφέρεται στους δυσμενείς πλανήτες Άρη και Κρόνο.

Ώρα: Ο Ωροσκόπος.

Ώρονόμος: Ο Ωροσκόπος.